

Jonas Jonasson
ASZÁZÉVES
EMBER aki
kimászott az
ablakon és
eltűnt

Az év legviccesebb könyve!

A T H E N A E U M

Senki nem tudta annyira magával ragadni a közönséget, mint nagyapa, aki a kerti lócán mesélés közben, ültében enyhén előredőlve a botjára támaszkodott, s teli szájjal rágta a bagót.

– Na de... ez *igaz*, nagyapa? – kérdeztük tőle, ámuló unokái.

– Aki csak az igazat mondja, azt nem érdemes hallgatni – felelte nagyapa.

Ezt a könyvet neki ajánlom.

Jonas Jonason

*Külön köszönet Mickének, Lizának, Rixonnak, Maudnak
és Hans bácsinak.*

Jonas

1. FEJEZET

Hétfő, 2005. május 2.

Ami azt illeti, hamarabb is eldönthette volna a dolgot, és lehetett volna annyi bátorsága, hogy elmondja, mit tervez. De Allan Karlsson soha semmin nem töprengett sokat.

Vagyis alighogy motoszkálni kezdett a gondolat a sörmlandi Malmköpingben, az idősek otthonban lakó aggastyán fejében, már nyitotta is földszinti szobájának ablakát, s kilépett rajta az előtte fekvő virágágyásba.

A testmozgás amúgy nem vonzotta különösebben, ami nem is csoda, hiszen Allan éppen ezen a napon töltötte be századik évét. Már csak egy óra választotta el attól, hogy az idősek otthona társalgójában kezdetét vegye a születésnap ünnepség. Maga a polgármester is hivatalos rá. Meg a helyi sajtó. Meg az otthon összes öreg lakója. Meg a teljes személyzet, élén a harapós természetű Alice nővérrel.

Csak a főszereplőnek nem állt szándékában részt venni rajta.

2. FEJEZET

Hétfő, 2005. május 2.

Allan Karlsson tétován álldogált az idősek otthona hosszabbik fala mentén fekvő, árvácskákkal teleültetett virágágyásban. Barna zakó és barna nadrág volt rajta, lábán pedig egy barna posztópapucs. Nem majmolta a legújabb divatot, az ő korában ez már nem szokás, már csak azért sem, mert az ember ritkán éri meg ezt a kort.

Fontolgatta, hogy visszamászik az ablakon a kalapjáért és a cipőjéért, de amikor kitapintotta a belső zsebét, és rájött, hogy a pénztárcája vele van, letett erről a tervéről. Egyébként is, Alice nővér már többször bebizonyította, hogy hetedik érzékkel rendelkezik (bárhova dugta is Allan a pálinkáját, mindig megtalálta), és ki tudja, talán már most is gyanakszik, hogy valami nincs rendjén.

Odébb kell állni, amíg nem késő, gondolta Allan, és a fájós lábát nehezen emelve kilépett a virágágyásból. Néhány százas lehet a tárcájában, ha jól emlékszik, és ez jó dolog, mert nyilván ára van annak, ha távol akarja tartani magát az emberektől.

Hátrafordult, és még egy pillantást vetett az idősek

otthonára, melyről egészen mostanáig azt gondolta, hogy utolsó lakhelye lesz ezen a földön. Azt mondta magában, a meghalást, úgy látszik, máskor és máshol kell abszolválnia.

Az aggastyán a cseppfogó papucsában vágott neki az útnak (azért cseppfogó, mert a férfiak ebben az előrehaladott korban ritkán tudnak messzebb pisilni a cipőjüknel). Először átkelt a parkon, aztán egy nagy réten, ahol időnként vásárt tartanak az egyébként csendes településen. Pár száz méter séta után Allan eljutott a helység középkori templomához, és letelepedett a sírkövek között álló egyik padra, hogy kicsit pihentesse a térdét. A környék hitéletének ismeretében Allan bizton számíthatott rá, hogy senki nem fogja zavarni. A sors iróniájának tekintette, hogy ugyanabban az évben született, mint Henning Algotsson, aki épp a vele szemben lévő sírkő alatt feküdt. Annyiban különböztek egymástól, többek között, hogy Henning már hatvanegy évvel korábban kilehelte a lelkét.

Ha Allannak olyan természete lett volna, talán eltöpreng rajta, hogy miben halhatott meg Henning harminckilenc éves korában. De Allan nem foglalkozott mások ügyes-bajos dolgaival, ha nem volt muszáj – és többnyire nem volt muszáj.

Inkább arra gondolt, hogy nem volt igaza, amikor az idősek

otthonában csak ült a szobájában, és legszívesebben befejezte volna már az egészet. Mert bármennyire sajnált is minden porcikája, megszökni Alice nővértől mégiscsak érdekesebb és tanulságosabb dolog, mint némán feküdni két méterrel a föld alatt.

Úgyhogy az ünnepekt dacolva fájó térdével felállt, elkészönt Henning Algotsontól, és folytatta rosszul megtervezett szökését.

Déli irányban vágott át a temetőn egészen addig, amíg egy kőkerítés el nem állta az útját. Nem különösebben magas kerítés, nem több egy méternél, de Allan százéves aggastyán volt, nem magasugró. A kerítés túloldalán Malmköping buszállomása várt rá, és ekkor ébredt rá, hogy fáradt lábai voltaképpen oda akarják elvinni. Egyszer régen, sok évvel ezelőtt Allan átkelt a Himaláján. Az nehéz volt. Allan erre gondolt, miközben itt állt az utolsó akadály előtt, amely közte és a buszállomás között emelkedett. Olyan intenzíven gondolt rá, hogy a szeme előtt álló kőkerítés szinte semmivé zsugorodott. És amikor épp a legkisebb volt, Allan, dacolva korával és fájós térdével, átlépett rajta.

Malmköpingben az állomáson ritkán van zsúfoltság, s ez alól ez a verőfényes tavaszi nap sem volt kivétel. Allan teremtett lélekkel nem találkozott, amióta hirtelen

elhatározással arra jutott, hogy nem vesz részt születésnapjának megünneplésén. Az állomás váróterme is majdnem üres volt, amikor Allan becsoszogott posztópapucsában. De csak majdnem. A terem közepén két ülésor állt egymásnak háttal. Egyik széken sem ült senki. A jobb oldalon két pénztárlak nyílt, az egyik zárva volt, a másik mögött azonban egy kis sovány férfi ült egyenruhában, apró, kerek szemüveggel az orrán, ritkás, oldalra fésült hajjal. Amikor Allan belépett, a férfi bosszúsan felpillantott számítógépe képernyőjéről. Talán nem értette, mi ez a nagy tumultus ezen a délutánon; Allan csak ekkor vette észre, hogy nem ő az egyetlen utas a teremben. Az egyik sarokban ugyanis cingár fiatalember állt, akinek bozontos szakálla, hosszú, szőke és zsíros haja volt, és farmerdzsekit viselt, melynek hátán a *Never Again* felirat virított.

Olvasni azonban a fiatalember valószínűleg nem tudott, mert vadul rángatta a mozgáskorlátozottak számára fenntartott mosdó ajtaját, mintha a sárga alapon fekete betűkkel írt „Zárva” felirat számára nem jelentett volna semmit.

Mindenesetre egy idő után abbahagyta, és a mellette lévő mosdó ajtajához lépett, itt azonban másféle problémával találta szemben magát. A fiatalember láthatólag nem szívesen vált volna el kerekeken guruló, nagy, szürke bőrdíjéről, a mosdó azonban kettőjük számára szűknek bizonyult. Allan átlátta, hogy a fiatalembernek vagy kint kell

hagynia a bőröndjét, amíg odabent elvégzi a dolgát, vagy be kell préselnie a bőröndöt a mosdóba, akkor viszont neki magának kell kint maradnia.

De Allan nem sokat törődött a fiatalember gondjaival. Inkább összeszedte maradék erejét, s amennyire csak a lába bírta, apró léptekkel a pénztárablakhoz ment, és megtudakolta, indul-e az állomásról az elkövetkező percekben bármiféle jármű bármiféle úti céllal, mindegy, hogy milyen irányba, és ha igen, mennyi a viteldíj.

A kis ember fáradtnak látszott. Allan tudakozódása közben félúton valószínűleg elvesztette a fonalat, mert pár másodpercnyi gondolkodási idő után azt mondta:

– És uraságod mégis hova szándékozik utazni?

Allan újra nekifutott a kérdésnek, emlékeztetve rá a kis embert, hogy épp az imént jelezte, a jármű fajtája és az úti cél alárendelt szerepet játszik a) az indulás idejéhez és b) a viteldíj mértékéhez képest.

A kis ember néhány másodpercig megint hallgatott, és miközben az előtte fekvő menetrendet nézte, lassan felfogta Allan szavainak értelmét.

– A 202-es buszjárat három perc múlva indul Strängnäs felé. Megfelel?

Allannak megfelelt, aztán megtudta, hogy a kérdéses busz

éppen az állomás bejárata előtt áll meg, a jegyet pedig a sofőrnél lehet megvásárolni.

Allan ugyan nem értette, mit csinál a kis ember a pénztárfülkében, ha nem árusít jegyeket, de nem szólt semmit. Lehet, hogy a kis ember a fülkéjében ezt maga sem értette. Allan megköszönte szépen a segítséget, és megpróbálta megemelni még a kalapját is, melyet a nagy sietségben a szobájában felejtett.

A százéves ember leült az egyik üres székre, és a gondolataiba merült. Az istenverte születésnap ünnepségnek háromkor kellene elkezdődnie, s addig már csak tizenkét perc hiányzik. Bármelyik percben bekopoghatnak Allan szobájának ajtaján, azután kitör a skandalum.

Az ünnepelt kicsit el is mosolyodott, de közben a szeme sarkából látta, hogy valaki közeledik feléje. A cingár fiatalember volt az, akinek bozontos szakálla, hosszú, szőke és zsíros haja van, és farmerdzsekit visel, melynek hátán a *Never Again* felirat virít. Egyenesen Allan felé tartott, maga után húzva négy kis keréken guruló hatalmas bőröndjét. Allan megértette, hogy a helyzet veszélyes, mert esetleg beszélgetnie kell a hosszú hajú fiatalemberrel. De nem bánja, hiszen így legalább némi bepillantást nyer abba, hogy a mai fiatalok hogyan gondolkodnak a világ dolgairól.

Lett is beszélgetés, bár nem ennyire magasröptű. Az ifjú néhány méternyire Allantól megállt, egy ideig fürkészsze nézte az öregembert, aztán megszólalt:

– Figyeljél már.

Allan barátságosan azt válaszolta, hogy ő is szép jó napot kíván, és érdeklődik, mivel szolgálhat. Épp erről volt szó. A fiatalember azt akarta, hogy Allan tartsa szemmel a táskáját, amíg ő a mosdóban elvégzi, amit el kell végeznie. Vagy, ahogy ő mondta:

– Szarnom kell.

Allan kedvesen azt válaszolta, hogy kétségtelenül öreg és rozoga már, de a szeme még jó, és a fiatalember táskájának szemmel tartása nem tűnik túlságosan nagy fáradságnak. De azt ajánlja a fiatalembernek, hogy lehetőleg gyorsan végezze el a dolgát, mert neki magának nemsokára indul a busza.

Ez utóbbit az ifjú már nem hallotta, mert még mielőtt Allan befejezte volna a mondókáját, ő már szaporán lépdelt a vécé felé.

Allan nem az a fajta ember volt, aki okkal vagy ok nélkül felhúzza magát mások viselkedésén; most sem izgatta magát az ifjú érdes modora miatt. Ugyanakkor különösebb szimpátiát sem táplált a szóban forgó fiatalember iránt, és ennek van némi jelentősége a hamarosan bekövetkező

fejlemények szempontjából.

Az történt ugyanis, hogy a 202-es busz begördült az állomás bejárata elé, alig néhány másodperccel azután, hogy az ifjú magára zárta a vécéajtót. Allan a buszra pillantott, aztán a bőröndre, aztán újra a buszra, aztán újra a bőröndre.

– Kerekeken gurul – mondta csak úgy magában. – És van fogantyúja, amivel húzni lehet.

És Allan ekkor azzal lepte meg magát, hogy meghozott egy – talán nem túlzás kijelenteni – életigenlő elhatározást.

* * *

A buszt pozitívan motivált, udvarias sofőr vezette. Felsegítette a buszra az öregembert a nagy bőröndjével.

Allan megköszönte a segítséget, és elővette tárcáját zakója belső zsebéből. A sofőr érdeklődött, hogy a kedves utas vajon egészen Strängnäs-ig akar-e utazni, Allan pedig közben felmérte anyagi lehetőségeit. Hatszázötven korona papírpénzben, és némi apró. Arra gondolt, amennyire lehet, be kell osztania a pénzét, úgyhogy előhúzott egy ötvenest, és azt kérdezte:

– Mennyire elég ez, ha szabad kérdezniem?

A sofőr derűsen azt mondta, az utasok általában tudni szokták, hová akarnak utazni, és nem tudják, mennyibe kerül, és ez itt most épp fordítva van. Aztán belenézett a díjszabási táblázatába, és közölte, hogy negyvennyolc koronába kerülne az út Byringe megállóhelyig.

Allannak ez megfelelt. Megkapta a jegyet és a visszajáró pénzt, a két koronát. A frissen lopott bőröndöt a sofőr a vezetőülés mögötti poggyásztartóra tette, Allan pedig leült jobb oldalon az első ülésre. Innen belátott az ablakon át az állomás várótermébe. A vécéajtó még akkor is zárva volt, amikor a sofőr beindította a motort, és a busz kigördült az állomásról. Allan remélte, hogy a fiatalember kellemesen tölti az időt odabent, s ez némileg ellensúlyozza a keserű csalódást, ami onnan kilépve vár majd rá.

A strängnäsi járat ezen a délutánon semmiképp nem volt túlszűfoltnak nevezhető. Majdnem leghátul egy középkorú nő ült, aki Flenben szállt fel, középen egy fiatal anya, aki Solbergában küzdötte fel magát két gyerekével, akik közül az egyik gyerekocsiban feküdt, lefelől pedig egy nagyon öreg ember, aki Malmköpingben szállt fel.

Ez utóbbi éppen azon tanakodott magában, hogy vajon miért lopta el a kerekeken guruló nagy szürke bőröndöt. Mert alkalom nyílt rá? És a tulajdonosa durva fajankó volt? Vagy abban a reményben, hogy van benne egy pár cipő,

sőt, talán még egy kalap is? Vagy azért, mert neki, az öregebernek nincs vesztenivalója? Allan nem tudta megmagyarázni. Amikor az élet túlórázik, az ember többet megenged magának, zárta le magában a morfondírozást, és kényelmesen elhelyezkedett az ülésén.

Pontosan három órakor a busz éppen Björndammen mellett haladt el. Allan megállapította, hogy elégedett a nap eseményeinek alakulásával. Aztán lehunyta szemét, és megkezdte délutáni szundikálását.

Ugyanebben a pillanatban a malmköpíngi idősek otthonában Alice nővér bekopogott az 1. számú szobába. Többször is megismételte a kopogtatást.

– Ne húzza már az időt, Allan bácsi. Mindenki itt van már, megérkezett a polgármester úr is. Hallja? Remélem, nem nyakalt be már megint. Allan, most már igazán ki kell jönnie! Allan! Allan?

Nagyjából ezzel egy időben nyílt ki a malmköpíngi buszállomás egyetlen működő végéjének ajtaja. Egy kétféle értelemben is megkönnyebbült fiatalember lépett ki rajta. Néhány lépést tett előre a váróteremben, miközben egyik kezével megigazította az övét, a másikkal pedig a haját. Aztán megállt, meredten nézte a két üres széksort, majd gyorsan körülnézett, először jobbra, aztán balra. Majd fennhangon azt mondta:

– Hogy az ördög rakná belé azt a rücskös faszát..

De észbe kapott, mielőtt folytatta volna:

– Meghalsz, rohadt vénember. Csak kapjalak el.

3. FEJEZET

Hétfő, 2005. május 2.

Három után néhány perccel, május 2-ának délutánján Malmköpingből több napra eltávozott a nyugalom. Alice nővér az idősek otthonában kivételesen nem dührohámot kapott, hanem nyugtalanság fogta el, és elővette a mesterkulcsot. Mivel Allan semmivel nem leplezte távozásának módját és irányát, azonnal rájöttek, hogy az ünnepelt kimászott az ablakon. A nyomokból ítélve egy ideig egy helyben toporgott az árvácskák között, azután eltűnt.

Hivatali rangja miatt a polgármester úgy érezte, át kell vennie az irányítást. Utasította a személyzetet, hogy kettes csoportokban induljanak Allan keresésére. A szökevény még nem járhat messze, koncentráljanak a ház közvetlen környékére. Az egyik csoportot a parkba küldte, a másikat az italboltba (ahova Alice nővér értesülései szerint Allan időnként betévedt), a harmadikat a főutca többi boltjába, a negyediket a helytörténeti gyűjteménybe. Ő maga, a polgármester, benn marad az otthonban, hogy szemmel tartsa a többi öreget, akik még nem váltak köddé, és hogy kifundálja, mi legyen a következő lépés. A kutatásra

kiküldött személyzetet arra intette, hogy diszkréten végezzék feladatukat; nincs szükség felesleges hírverésre ebben az ügyben. A nagy fejetlenségben a polgármester nem gondolt rá, hogy az imént kiküldött egyik kutatócsoport két tagja a helyi újság riportere és fotográfusa volt.

* * *

A buszállomást a polgármester nem vette be az elsődleges kutatási célpontok közé. Mindazonáltal egy egyszemélyes kutatócsoport, mely egy cingár fiatalemberből állt, akinek bozontos szakálla, hosszú, szőke és zsíros haja volt, és farmerdzsekit viselt, melynek hátán a *Never Again* felirat virított, időközben tüzetesen átkutatta az állomásépület minden zegét és zugát. Miután sem az öregembert, sem a táskát nem találta meg, az ifjú határozott léptekkel az egyetlen nyitva lévő pénztárolakhoz ment azzal a céllal, hogy a mögötte ülő kis termetű hivatalos személytől kérjen információt a vénember esetleges úti célját illetően.

A kis embert a munkájában már nem fűtötte különösebb ambíció, de élt még benne némi szakmai büszkeség. Elmagyarázta a hangoskodó ifjúnak, hogy a buszterminál utasainak integritását nem lehet alku tárgyává tenni, és kioktató módon kijelentette, hogy semmi körülmények között nem közölheti a fiatalemberrel a kért információt.

Az ifjú egy ideig némán állt az ablak előtt, mintha közben

valamilyen érthető nyelvre próbálta volna lefordítani azt, amit hallott. Aztán elvonult balra, öt méter távolságra, a nem túl erősnek látszó személyzeti bejárathoz. Nem bajlódott azzal, hogy ellenőrizze, az ajtó zárva van-e. Inkább a jobb lábán lévő bakancssal berúgta az ajtót, csak úgy repültek lába körül a szilánkok. A kis embernek annyi ideje se maradt, hogy felemelje a telefont és segítséget hívjon, máris rúgkapálva lógott a levegőben az ifjú orra előtt, aki az alacsony növésű embert a két fülénél fogva a két markában tartotta.

– Lehet, hogy nem tudom, mi a fészkes fene az integritás, de tudom, hogyan kell valakit rávenni arra, hogy énekeljen – mondta az ifjú, majd visszajejtette a kis embert a forgószekébe.

Az ifjú ezután elmagyarázta, mit szándékozik tenni a kis ember férfiúi díszével egy szög és egy kalapács segítségével, ha a kis ember nem válaszol a kérdésére. A leírás olyan festőire sikerült, hogy a kis ember tüstént elhatározta, hogy elmondja, amit tud, vagyis hogy az illető öregember valószínűleg a Strängnäs felé tartó busszal távozott az állomásról. Hogy valamilyen táskát is vitt-e magával, azt nem tudja megmondani, neki ugyanis nem szokása a leskelődés.

A kis ember elhallgatott, hogy lássa, mennyire elégedett az ifjú a válaszával, és nyomban eldöntötte, jobb, ha további információkat is közöl vele. Elmondta, hogy Malmköping és

Strängnäs között tizenkét megállóhely van, és az öregember természetesen bármelyiken leszállhat. Hogy melyiken, azt csak a busz sofőrije tudná megmondani, aki a menetrend szerint legközelebb a tárgynapon este 19.10-kor áll meg Malmköpingben, visszafelé úton Flenbe.

Az ifjú ekkor leült a sajtó fülű, rémült kis ember mellé.

– Gondolkodnom kell – mondta.

És gondolkodott. Azt gondolta, hogy a sofőr mobilszámát könnyűszerrel kiprélhelné a kis emberből, aztán felhívhatná a sofőrt, és elmondhatná neki, hogy az öregember bőröndje lopott holmi. Így azonban fennáll a lehetősége annak, hogy a sofőr értesíti a rendőrséget, amit az ifjú el akart kerülni. Ennyire voltaképpen nem is volt sürgős a dolog, mivel az öregember ugyancsak rozogának látszott, és egy ekkora bőröndöt csak vonattal, busszal vagy taxival bírna továbbvinni Strängnäsből. Újabb nyomokat hagyna tehát maga után, és mindig lehetne találni valakit, aki a fülén lógva el szeretné mondani, a vénség merre ment tovább. Az ifjú bízott magában, abban a képességében, hogy mindenkit rá tud beszélni arra, hogy elmondja, amit tud.

Miután befejezte a gondolkodást, elhatározta, hogy megvárja a szóban forgó busz érkezését, és minden felesleges udvariasságot mellőzve megismerkedik a sofőrijével.

A döntés meghozatala után az ifjú ismét felállt, és elmagyarázta a kis embernek, mi történne vele, a feleségével, a gyermekeivel és az otthonával, ha elmondaná a rendőrségnek vagy bárki másnak azt, ami történt.

A kis embernek nem volt se felesége, se gyermeke, a két fülét és a férfiúi szerszámát mégis szeretne volna többé-kevésbé épségben megőrizni. Úgyhogy közalkalmazotti becsületszavát adta, hogy egy árva mukkot sem fog szólni senkinek.

Ígérését egészen másnapig meg is tartotta.

* * *

A kétfős kutatócsapatok visszatértek az idősek otthonába, és elmondták, mit láttak. Pontosabban azt, hogy mit nem láttak. A polgármester semmiképp nem akarta értesíteni a rendőrséget, és alternatív megoldásokon törte a fejét, amikor a helyi újság riportere minden bátorságát összeszedve megkérdezte tőle:

– Polgármester úr, most mit kíván tenni?

A polgármester pár másodpercig hallgatott, majd ezt válaszolta:

– Értésítem a rendőrséget, természetesen.

Egek, mennyire gyűlölte a szabad sajtót.

* * *

Allan arra ébredt, hogy a sofőr barátságosan megrázza a vállát, és közli, hogy megérkeztek Byringe-állomás megállóhelyhez. A sofőr nyomban hozzá is látott a bőrönd letuszkolásához az első ajtón keresztül, s a bőröndöt Allan is követte.

A sofőr megkérdezte, boldogul-e egyedül is a bőröndjével a kedves utas, aki a maga részéről megnyugtatta, hogy miatta nem kell aggódni. Allan megköszönte a segítséget, és búcsút intett a busznak, amely folytatta útját az 55-ös országúton Strängnäs felé.

A délutáni napfény már nem bírta áthatolni az Allan körül álló magas fenyőfák lombzatán, és a vékony zakó és a posztópapucs nem sok védelmet nyújtott az egyre metszőbb hideg ellen. És sem a Byringe nevű helységnek, sem állomásépületének nem volt se híre, se hamva. Csak erdő, erdő, erdő, amerre a szem ellát. És jobb kéz felől egy keskeny, kavicsos út.

Allan arra gondolt, talán akad valami meleg ruha a bőröndben, melyet hirtelen felindulásból elhozott magával.

De a bőrönd zárva volt, és csavarhúzó vagy más szerszám nélkül nem lehetett kinyitni. Nem volt más hátra, el kellett indulnia valamerre, mégsem maradhat az országút mellett, arra várva, hogy halálra fagyjon. Tapasztalatból tudta, úgysem sikerülne neki, hiába próbálná meg.

A bőröndnek a keskenyebbik oldalán volt egy fogantyúja, és ha annál fogva húzta, szépen gurult apró kerekein. Allan rövid, sietős léptekkel elindult az erdei úton, maga után húzva a kavicsokon billegő bőröndöt.

Pár száz méter után Allan elérkezett Byringe – minden jel szerint – néhai állomásépületéhez, mely egy elhagyott vasúti sínpár mellett állt.

Százéves létére bármilyen daliásan tartotta is magát, hamar elfáradt. Allan leült a bőröndre, hogy összeszedje gondolatait és maradék erejét.

Balra előtte állt az ütött-kopott, kétszintes, sárga állomásépület, melynek alul minden ablaka gyalulatlan deszkalapokkal volt beszögezve. Jobb felé a régen használaton kívül helyezett sínpár futott be nyílegyenesen annak az erdőnek a mélyébe, melyben Allan már jócskán benn járt. A növényzet még nem nőtte be teljesen a síneket, de látni lehetett, hogy ez már csak idő kérdése.

A fából ácsolt peron padlózata nem tűnt biztonságosnak. Szélső palánkján még mindig olvasható volt a nagybetűkkel

felfestett felirat: „A vágányra lépni veszélyes”. Pedig a vágányra lépni egyáltalán nem veszélyes, gondolta Allan. A peronon járni viszont annál inkább. Ki az ördögnek jutna egyáltalán eszébe?

Hamar megkapta kérdésére a választ, mert az állomás korhadt ajtaja kinyílt, és kilépett rajta egy baseballsapkát, kockás inget, fekete mellényt és csizmát viselő, barna szemű, őszülő szakállú, hetvenes éveiben járó férfi. Láthatólag bízott a peron palánkjaiban, mert nem a lába elé nézett, hanem az előtte ülő öregemberre.

A baseballsapkás férfi megállt a peron közepén, és ellenséges tekintettel méregette a jövevényt. De mérge mintha megenyhült volna, amikor látta, milyen feltűnően rozoga emberpéldány hatolt be a birtokára.

Allan csak ült frissen lopott bőröndjén, nem tudta, mit mondjon, mégsem bírt megszólalni. Merőn nézte a baseballsapkás férfit, és várta, vajon mit fog elsőre mondani. Nem is kellett sokáig várnia. A férfi nem fenyegetően szegezte neki kérdését, inkább óvatosan.

– Hát te meg ki vagy? És mit keresel az én peronomon?

Allan nem válaszolt; nem tudta eldönteni, baráttal vagy ellenséggel van-e dolga. De arra gondolt, nem volna okos dolog vitába keveredni a közel és távol egyetlen emberrel, aki valamilyen meleg helyiség menedékét nyújthatná neki

az esti hideg végleges beállta előtt. Ezért elhatározta, hogy igazat mond.

Úgyhogy Allan elmondta, hogy Allannak hívják, hogy pontosan száz éves, hogy a korához képest jó állapotban van, annyira jó állapotban, hogy éppen megszökött az otthonból, ahol lakik, s hogy útközben sikerült egy bőröndöt is ellopnia egy fiatalembertől, aki ennek most biztosan nem örül, továbbá azt is, hogy a térde jelenleg nincs csúcsformában, s ő maga voltaképpen örülne, ha ma már nem kellene többet sétálnia.

Allan, miután befejezte mondókáját, elhallgatott, és a bőröndön ülve várta az ítéletet.

– Nocsak, nocsak – mondta a baseballsapkás öreg, és elmosolyodott. – Egy tolvaj!

– És milyen vén – felelte Allan mogorván.

A baseballsapkás fürgén leugrott a peronról, és odament a százéves emberhez, hogy mintegy közelebről is megnézzé magának.

– Tényleg százéves vagy? – mondta. – Akkor biztosan éhes is lehetsz.

Allan nem fogta fel a logikai kapcsolatot a kérdés és a következtetés között, de éhesnek éhes volt. Úgyhogy megkérdezte, mit lehetne enni, és hogy az ajánlatban

benne foglaltatik-e egy pohár ital is.

A baseballsapkás férfi a kezét nyújtotta, részben azzal a céllal, hogy bemutatkozzon, és megmondhassa, hogy Julius Jonssonnak hívják, részben pedig azért, hogy segítsen a vénembernek felállni. Azt is közölte, hogy segít bevinni Allan bőröndjét, hogy szarvaspörkölt lesz a vacsora, ha megfelel, és hogy ital minden körülmények között jár a vacsorához, mert az jót tesz a testnek és a térdnek is.

Allan nagy ügyel-bajjal felkapaszkodott a peronra. Térdfájása arra emlékeztette, hogy él.

Julius Jonsson már évek óta nem beszélt senkivel, voltaképpen örült a bőrönddel érkező vénség látogatásának. Egy kupica pálinka lett az orvosság az egyik térdre, egy másik kupica a másik térdre, aztán egy a fájós hátra, egy másik az elmerevedett nyakra, egy pedig arra szolgált, hogy étvágyat csináljon, az összes együtt pedig arra, hogy emelkedjen a hangulat és oldódjon a nyelv. Allan megkérdezte Juliustól, hogy miből él, s egy egész történet volt kérdésére a válasz.

Julius északon született, Strömbackában, nem messze Hudiksvalltól mint az Anders és Elvina Jonsson földműves házaspár egyetlen gyermeke. Napszámosként dolgozott a családi gazdaságban, ahol apja naponta elverte, mert azon a véleményen volt, hogy Julius semmire se jó. De amikor

Julius betöltötte a huszonötödik évét, az anyja rákban meghalt, amit Julius nagyon sajnált, nem sokkal ezután pedig az apja belefulladt a mocsárba, amikor ki akart belőle menteni egy üszőt. Julius ezt is nagyon sajnálta, mert nagyon ragaszkodott az üszőhöz.

Az ifjú Juliusnak semmi tehetsége nem volt a földműveléshez (apjának e tekintetben tehát igaza volt), és ami azt illeti, kedve se volt hozzá. Eladta az egész gazdaságot néhány hektár erdő kivételével, amiről úgy gondolta, jó lesz majd öreg napjaira.

Azután elutazott Stockholmba, és két év alatt elverte minden pénzét. Majd visszatért az erdőbe.

Amikor a Hudiksvall és Vidéke Elektromos Művei közbeszerzési pályázatot írt ki ötezer darab villanypózna szállítására, Julius is beszállt az ajánlattevők közé. És minthogy ő nem akadt fent olyan részletkérdéseken, mint a társadalombiztosítási hozzájárulás vagy a forgalmi adó, megnyerte a tendert. Ráadásul egy tucat menekült magyar munkás közreműködésével sikerült is időben beszállítania a póznákat, és annyi pénzt kapott értük, amennyit még álmában sem látott soha.

Eddig minden rendben is lett volna, de a dolog úgy állt, hogy Julius kicsit kozmetikázta az ügyletet, mivel túl fiatal fákat kellett kivágnia. A póznák egy méterrel rövidebbek lettek a megrendelt méretnél, és ezt senki nem vette volna

észre, ha a helybeli gazdák nem éppen ekkor vásároltak volna maguknak arató-cséplőgépeket, más néven kombájnokat.

A Hudiksvall és Vidéke Elektromos Művei rövid időn belül az egész vidéket teletűzdelte póznákkal, és amikor eljött az aratás napja, egyetlen délelőtt folyamán huszonhat helyen szakította le az elektromos vezetéket huszonkét, különféle típusú, de újonnan vásárolt kombájn. Hälsingland tartomány jelentős területe heteken át áram nélkül maradt, az aratás megbénult, a fejjgépek leálltak. A gazdák eleinte a Hudiksvall és Vidéke Elektromos Műveit szidalmazták, de nem tartott sokáig, amíg haragjuk az ifjú Julius ellen fordult.

– Ekkoriban ritkán csendült fel a *Hazatérő vidám földműves* dallama a környéken, nekem elhiheted. Hét hónapig rejtőzködtem egy sundsvalli szállodában, amíg el nem fogyott a pénzem. Ne igyunk még egy kupicával? – kérdezte Julius.

Allan egyetértett a javaslattal. A szarvaspörköltet azután sörrel is leöblítették, és Allan annyira jól érezte magát, hogy már-már félni kezdett a haláltól.

Julius folytatta történetét. Miután Sundsvall központjában egy nap majdnem halálra gázolta egy traktor (melyet egy villámzó tekintetű gazda vezetett), megértette, hogy a helybeliek pár száz évig nem fogják megbocsátani neki botlását. Székhelyet változtatott, és Mariefredben kötött ki,

ahol egy ideig kisebb lopásokból élt, de hamar belefáradt a városi életbe, és sikerült megszereznie magának a byringei vasútállomás bezárt épületét abból a huszonötezer koronából, melyet egy éjszaka Gripsholm fogadójának páncélszekrényében talált. Így élt most itt az állomásépületben, lényegében állami segélyből, orvadászatból, pálinkafőzésből és pálinkaárusításból, valamint a szomszédok valamilyen úton-módon hozzá kerülő értéktárgyainak eladásából. Nem örvend túlságos népszerűségnek a környéken, magyarázta Julius, mire Allan két harapás között válaszul azt motyogta, hogy ezt meg tudja érteni.

Amikor Julius javasolta, hogy „desszert” gyanánt hajtsanak fel még egy kupica pálinkát, Allan azt felelte, hogy az ilyesféle desszerteknek soha nem tudott ellenállni, de előtte szívesen felkeresné az illemhelyet, ha esetleg volna ilyen a házban. Julius felállt, s mivel sötétedni kezdett, meggyújtotta a mennyezeti lámpát, aztán kifelé mutatott, és azt mondta, az előszobában, a lépcsőtől jobbra található egy működő, vízóblítéses mellékhelyiség, egyszersmind kilátásba helyezte, hogy Allan pohara, mire visszatér, ismét tele lesz töltve.

Allan megtalálta a mellékhelyiséget, éppen ott, ahol Julius elmondása szerint lennie kellett. Pisilni kezdett, de mint máskor, most sem minden csepp jutott el rendeltetési helyére. Egyik-másik észrevétlenül a papucsára hullott.

A műveletnek nagyjából félidejében Allan meghallotta, hogy valaki jár a lépcsőn. Először arra gondolt – be kellett ismernie hogy Julius távozik el az ő frissen lopott bőröndjével. De a hang erősödött. Valaki felfelé ment a lépcsőn.

Allan rájött, hogy nem zárhatja ki a lehetőséget, hogy a behallatszó lépések egy cingár fiatalembertől származnak, akinek bozontos szakálla, hosszú, szőke és zsíros haja van, és farmerdzsekit visel, melynek hátán a *Never Again* felirat virít. Márpedig ha valóban ő az, nem volna tanácsos ujjat húzni vele.

* * *

A strängnäsi busz a menetrendben szereplő időpontnál három perccel korábban érkezett a malmköpíngi buszállomásra. Utasok nem voltak rajta, a sofőr az utolsó megállóhely után erősebben rálépett a gázra, hogy elszívhasson egy cigarettát, mielőtt folytatja az utat Flen felé.

De alighogy a sofőr rágyújtott, előtte termett egy cingár fiatalember, akinek bozontos szakálla, hosszú, szőke és zsíros haja volt, és farmerdzsekit viselt, melynek hátán a *Never Again* felirat virított. A feliratot a sofőr e pillanatban ugyan nem láthatta, az azonban ennek ellenére ott virított a fiatalember dzsekijének hátán.

– Flenbe utazik? – kérdezte a sofőr kissé bizonytalanul, mert úgy látta, a fiatalemberrel valami nincs egészen rendben.

– Nem megyek Flenbe. És te sem – felelte az ifjú.

A négy óra várakozás a busz visszatérésére erősen próbára tette a fiatalember türelmét. Körülbelül kétórányi várakozás után ráadásul eszébe jutott, hogy ha azonnal szerzett volna egy autót, jóval Strängnäs előtt utolérhette volna a buszt.

A tetejébe rendőrautók jelentek meg a kisváros utcáin. A rendőrök bármelyik pillanatban becsörtethetnek a buszállomásra is, és megkérdezhetik a kis embertől a pénztárfülkében, mitől van annyira megrémülve, és mitől fordult ki helyéből a fülkéje ajtaja.

Amúgy sem értette, hogy kerülnek ide rendőrök. Főnöke, a *Never Again* vezére azt mondta, három oka is van rá, hogy éppen Malmköpinget választja a tranzakció helyszínének: először azért, mert közel van Stockholmhoz, másodszer azért, mert viszonylag jó a tömegközlekedése, harmadszor pedig azért – és ez a legfontosabb mert a törvény karja nem ér el odáig. Vagyis mert Malmköpingben nincsenek rendőrök.

Pontosabban: nem kellene, hogy legyenek, most mégis itt

nyüzsögnek körülötte! Az ifjú két rendőrautót látott összesen négy rendőrrel, ami az ő szemében már nyüzsgésnek számított.

Először azt hitte, a rendőrök őt keresik. De ez csak akkor volna lehetséges, ha a kis ember beköpte volna, ennek lehetőségét viszont az ifjú kizárta. Miközben várta a buszt, nemigen akadt más dolga, mint hogy szemmel tartsa a kis embert; darabokra törte az irodai telefonját, és amennyire tudta, visszaakasztotta helyére a pénztárfülke ajtaját.

Amikor a busz végre megérkezett, és az ifjú látta, hogy nincsenek rajta utasok, nyomban elhatározta, hogy a sofőrrel együtt elrabolja.

Húsz másodperc alatt sikerült rábeszélnie a sofőrt, hogy forduljon meg a busszal, és ismét észak felé induljon útnak. Alighanem egyéni csúcs, gondolta magában az ifjú, miközben a buszon elfoglalta ugyanazt a helyet, melyen nem sokkal korábban a vénember ült.

A buszsofőr reszketett a félelemtől, és csak egy cigarettával sikerült úrrá lennie rajta. A buszon kétségtelenül tilos volt dohányozni, de az egyetlen törvény, melynek a sofőr pillanatnyilag engedelmeskedett, ott ült ferdén a háta mögött egy cingár fiatalember képében, akinek bozontos szakálla, hosszú, szőke és zsíros haja volt, és farmerdzsekit viselt, melynek hátán a *Never Again* felirat virított.

Útközben a fiatalember azt tudakolta, merrefelé ment a vén táskatolvaj. A sofőr elmondta, hogy az öreg egy Byringe-állomás nevű megállóhelyen szállt le, és hogy ez merő véletlenségből alakult így. Előadta a fordított logikájú jegyvásárlás történetét is az ötvenkoronással és a kérdéssel, hogy ez milyen távolságra elég.

Byringéről a sofőr nem sokat tudott azon kívül, hogy ezen a megállóhelyen ritkán száll le vagy fel valaki. Annyit hallott róla, hogy beljebb, az erdőben van egy bezárt vasúti állomásépület, onnan kapta a megállóhely a nevét, és hogy valahol a közelben kell lennie Byringe falunak is. Annál messzebb a vénember biztosan nem juthatott, vélekedett a sofőr. Nagyon öregnek látszott, a táská meg nehéznek, még ha kerekeken gurult is.

A fiatalember máris megnyugodott. Úgy döntött, nem hívja fel a főnököt Stockholmban, mert a főnök egyike volt azon keveseknek, akik még nála is jobban meg tudták rémíteni az embereket, pusztán szavakkal. Kiverte a hideg veríték arra a gondolatra, mit mondana a főnök, ha a bőrönd elveszne. Jobb előbb megoldani a problémát, és csak utána mesélni el. Most, hogy kiderült, hogy az öreg nem utazott egészen Strängnäs-ig, és onnan még tovább valahova, tudta, hogy hamarabb visszaszerzi a táskát, mint eleinte gondolta.

– Itt van – mondta a sofőr. – Ez Byringe-állomás megállóhely...

A sofőr levette lábát a gázpedálról, és lassan az út szélére gurult. Most akkor meg kell halnia?

Nem. Kiderült, hogy nem kell meghalnia. Csak a mobiltelefonjára várt ez a sors, az ifjú bakancsa alatt. Ezenkívül jó néhány, a rokonságát is érintő halálos fenyegetés hagyta még el a fiatalember ajkát, melyek abban az esetben válnának aktuálissá, ha a sofőr a rendőrséget értesítené ahelyett, hogy megfordulna a busszal, és folytatná útját Flen felé.

Az ifjú leszállt, a buszt és a sofőrt útjára engedte. Szegény sofőr annyira rémült volt, hogy nem mert megfordulni a busszal, hanem továbbment egészen Strängnäs-ig, ahol leparkolt a Trädgårdsgata közepén, sokkos állapotban berohant a Delia Hotel bárjába és gyors egymásutánban felhajtott négy pohár whiskyt. Aztán a pultos legnagyobb rémületére sírva fakadt. További két whisky után a pultos felajánlotta neki a telefon használatát, ha úgy érzi, valakit fel kellene hívnia. A sofőr erre újra felzokogott – majd felhívta az élettársát.

* * *

Az ifjúnak úgy rémlett, a kavicsos úton a bőrönd kerekeinek nyomát látja. Gyorsan rendezni fogja ezt az ügyet. Jó is, mert már kezd sötétedni.

Néha eszébe jutott, hogy előrelátóbb is lehetne. Most például itt áll egy erdőben, ahol hamarosan teljesen besötétedik. Akkor mit csinál?

Töprengésének az vetett véget, hogy amint felért egy emelkedőre, a távolban megpillantott egy ütött-kopott, sárga házat, melynek legtöbb ablaka be volt deszkázva. És amikor az emeleten valaki lámpát gyújtott, az ifjú csak azt mondta magában:

– Megvagy, vén gazember.

* * *

Allan hamarabb befejezte, amit csinált, mint ahogy tervezte. Óvatosan kinyitotta a vécé ajtaját, hogy jobban hallja, mi történik a konyhában. Nyomban megtudta, amit tudni szeretett volna. Allan felismerte az ifjú hangját, amint épp azt ordította Julius Janssonnak, hogy azonnal mondja meg, hol van „az a másik vén fasz”.

Allan előrelopózott a konyhaajtóig, a puha papucsában szinte teljesen hangtalanul. Az ifjú ugyanazt a fogást alkalmazta Julius két fülének megragadására, amit korábban a malmköpíngi buszállomás alkalmazottján gyakorolt. Erősen rázta szegény Juliust, és közben továbbra is azt akarta kiszedni belőle, hogy Allan hol van.

Allan azt hitte, az ifjú megelégszik azzal, hogy megtalálta a bőröndjét, amely ott állt a konyha közepén. Julius erősen grimaszolt, de láthatólag nem állt szándékában válaszolni a kérdésre. Allan látta, hogy az öreg fakereskedőt kemény fából faragták, és körülnézett a hallban, nincs-e ott valami megfelelő ütőszerszám. A lomok között többféle, fegyvernek alkalmas tárgyat is talált: feszítővasat, deszkalapot, rovarirtó sprayt és egy zacskó patkánymérget. Allan először a patkányméreg után nyúlt, de nem tudta kitalálni, hogyan vehetné rá az ifjút, hogy nyeljen le belőle egy vagy két evőkanálnyi. A feszítővas viszont túl nehéznek látszott egy százéves ember karjának, a rovarirtó pedig... nem, mégis csak a deszka lesz a legmegfelelőbb eszköz.

Úgyhogy Allan jól marokra fogta fegyverét, és négy, korához képest bámulatosan gyors lépéssel kiszemelt áldozata háta mögött termett.

Az ifjú megérezhette Allan jelenlétét, mert abban a pillanatban, amikor az öregember ütésre emelte karját, elengedte Julius Jonsson fülét, és megfordult.

A deszka ütése pontosan a homloka közepén érte, egy másodpercig meredten bámult maga elé, majd hátraesett, és fejét bevverte a konyhaasztal sarkába.

Semmi vér, semmi jajgatás, semmi. Csak feküdt a földön lehunytt szemmel.

– Szép találat – mondta Julius.

– Köszönöm – felelte Allan. – Hol a desszert, amit ígértél?

Allan és Julius letelepedett a konyhaasztalhoz, míg a hosszú hajú ifjú a lábuknál aludt a földön. Julius töltött, az egyik poharat átnyújtotta Allannak, a másikat koccintásra emelte. Allan is megemelte a poharát.

– Ez jólesett! – mondta Julius, miután a pálinka lecsúszott a torkán. – Gondolom, a táska tulajdonosához van szerencsénk?

A kérdés inkább megállapításnak hangzott. Allan tudta, itt az ideje, hogy bizonyos dolgokra részletesebb magyarázatot adjon.

Nem mintha sok mondanivalója lett volna. A nap eseményeinek nagy részét önmagának is nehezen magyarázta volna meg. Mindenesetre újra elmondta, hogyan távozott az idősek otthonából, hogyan került hozzá szinte véletlenül a bőrönd a malmköpíngi buszállomáson, és hogyan motoszkált benne az aggodalom, hogy a fiatalember, aki most itt fekszik a földön eszméletlenül, a nyomára bukkan, és utoléri. Őszintén bocsánatot is kért azért, hogy Juliusnak most miatta ég és sajog a füle. De Julius szinte felháborodva utasította vissza bocsánatkérését, mondván, hogy az események végre egy

kis színt vittek egyhangú életébe.

Julius visszanyerte tettekézségét. Úgy vélte, ideje, hogy mindketten belenézzenek abba a bőröndbe. Amikor Allan közbevetette, hogy a bőrönd zárva van, Julius rászólt, hogy ne beszéljen hülyeségeket.

– Mióta jelent akadályt egy zár Julius Jonsson számára? – kérdezte Julius Jonsson.

De mindennek megvan a maga ideje, folytatta. Előbb azt a problémát kell megoldaniuk, amelyik itt fekszik a földön. Nem volna szerencsés, ha az ifjú ember felébredne, és ugyanott folytatná, ahol abbahagyta.

Allan javasolta, hogy kint, az épület előtt kötözzék egy fához, de Julius megjegyezte, ha felébred, és túl hangosan ordibál, meghallhatják a faluban. És noha a faluban alig egy tucat család él, valamiért mindegyik neheztel Juliusra, és ha lehetőséget kapnának rá, ebben a vitában bizonyára az ifjú pártját fognák.

Juliusnak jobb ötlete támadt. Benn a házban, a konyha mögött van egy fagyasztókamra, melyben az orvadászatból származó szarvashúst szokta tartani. Jelenleg a kamra üres, a fagyasztó ki van kapcsolva. Julius nem szereti pocskékolni az elektromosságot, a fagyasztó rendkívül sokat fogyaszt. Lopja ugyan az áramot, a számlát a szomszéd Gösta, a Skogstorp tanya tulajdonosa fizeti, de

áramot lopni csak mértékkel szabad, ha valaki az előnyös helyzetet sokáig fenn akarja tartani.

Allan megtekintette a fagyasztókamrát, és megállapította, hogy kitűnően megfelel zárkának, nem foglalják el benne a helyet felesleges kényelmi berendezések. Két méter széles és három méter hosszú, talán több is benne a hely, mint amennyit az ifjú megérdemel, de voltaképpen nincs okuk rá, hogy a fiatalembert felesleges gyötrelmeknek tegyék ki.

A két öreg nagy ügyel-bajjal bevonszolta az ifjút a zárkának kiszemelt helyiségbe. Miközben ráültették egy felfordított ládára, és hátát a falnak támasztották, az ifjú felnyögött. Úgy látszik, hamarosan magához tér. Jobb lesz, ha gyorsan kimennek, és gondosan rázárják az ajtót.

Így is tettek. Julius ezután feltette a bőröndöt a konyhaasztalra, megvizsgálta rajta a zárat, lenyalta a villát, mellyel az imént a szarvaspörköltöt és a krumplit ette, és néhány másodperc alatt kinyitotta a zárat. Magának a fedélnek a felnyitására Allant kérte meg, végtére is a bőröndöt Allan lopta el.

– Ami az enyém, a tiéd is – mondta Allan. – Fele-fele arányban osztozunk a zsákmányon, de ha volna benne egy pár cipő az én méretemben, azt lestoppolom.

Allan felemelte a bőrönd fedelét.

– A bűdös életbe – mondta Allan.

– A bűdös életbe – mondta Julius.

– Engedjete ki! – kiáltotta egy hang a fagyasztókamrából.

4. FEJEZET

1905-1929

Allan Emmanuel Karlsson 1905. május 2-án született. Anyja az előző napon részt vett a május elsejei felvonuláson Flenben, tüntetett a nők választójogáért, a napi nyolcórás munkaidőért, és hasonló elérhetetlen célok megvalósításáért. A tüntetésnek annyiban mindenesetre megvolt a jótékony hatása, hogy elkezdődtek a fájásai, és nem sokkal éjfél után megszülte első és egyetlen fiát. Ez már Yxhultban történt, a tanyaházban, a szomszédasszony segítségével, aki ugyan nem volt különösebben ügyes bábaasszony, mégis nagy tekintélynek örvendett, mivel egyszer, kilencéves korában pukedlizhetett XIV. Károly János király előtt, aki viszont jó haverja volt magának Bonaparte Napóleonnak. A szomszédasszony javára írandó továbbá az is, hogy a gyermek, akit világra segített, megérte a felnőttkort, nem is akármilyet.

Allan Karlsson apja felelősségtudó és goromba ember volt. Gondoskodott a családjáról, és mérges volt a fennálló társadalmi rendre nagy általánosságban, és mindenkire, aki valamilyen módon ezt a rendet képviselte. A társadalom is rossz szemmel nézett rá, főként azóta,

amióta kiállt Fienben a piactérre, és a fogamzásgátlás hasznosságáról szónokolt. Tíz korona büntetést kapott érte, valamint azt, hogy ezzel a kérdéssel többé nem kellett foglalkoznia, mert Allan anyja szégyenében mindenre kiterjedő látogatási tilalmat rendelt el. Allan ekkor a hatodik évében járt, elég öreg volt már ahhoz, hogy részletesebb magyarázatot kérjen anyjától, miért kell apja ágyát hirtelen átvinni a konyha melletti fáskamrába, de válasz helyett anyja csak annyit mondott neki, hogy ha még sokat kérdezősködik, kaphat egy nyaklevest. Mivel Allan, mint a gyerekek általában, nem szerette a nyaklevest, nem firtatta tovább a dolgot.

Ettől a naptól kezdve Allan apja egyre ritkábban jelent meg saját otthonában. Napközben úgyahogy elvégezte munkáját a vasútnál, esténként különféle gyűléseken vett részt, és a szocializmusról vitatkozott, de hogy az éjszakáit hol töltötte, az Allan számára örök rejtély maradt.

Az anyagi felelősségvállalás elől azonban apja nem tért ki. Béré legnagyobb részét minden héten átadta feleségének egészen addig, amíg egy szép napon ki nem rúgták az állásából, mert erőszakot alkalmazott egy utassal szemben, aki gyanútlanul elmondta neki, hogy azért utazik Stockholmba, hogy több ezredmagával köszönthesse a királyt a palota udvarán, és kifejezésre juttathassa előtte eltökéltségét a haza védelmének ügyében.

– Előbb magadat véd meg ez ellen – mondta Allan apja,

és úgy állón vágta a szóban forgó utast, hogy az hanyatt esett.

Allan apját azonnal elbocsátották, és ettől kezdve nem tudott gondoskodni családjáról. Mivel híre ment, hogy erőszakos ember, és a fogamzásgátló szerek elterjesztésének szószólója, hiába keresett magának állást bárhol is. Nem tehetett mást, várta a forradalmat, vagy ha tehetne, sürgette érkezését, mert amúgy pokoli lassan alakultak a dolgok. Mert Allan apja, ami azt illeti, eredménycentrikus ember volt. A svéd szocializmus elé nemzetközi példaképet kellett állítani. Mert a fejleményeket csak így lehet felgyorsítani, mert csak így lehet Gustavsson nagykereskedő és a hozzá hasonlók lába alatt forróvá tenni a talajt.

Allan apja tehát összecsomagolt, és elutazott Oroszországba, hogy letaszítsa trónjáról a cárt. Allan anyjának természetesen hiányzott az elmaradó vasutasfizetés, de egyébként örült, hogy férje nemcsak a környékről, hanem az országból is eltávozik.

Miután a családfenntartó emigrált, Allan anyjára és az alig tízéves Allanra maradt megélhetésük költségeinek előteremtése. Az anya kivágatta a házuk udvarán álló tizennégy nyírfát, legallyazta, felaprította és a hasábokat eladogatta tűzifának, Allannak pedig sikerült rosszul fizetett kifizetőként elhelyezkednie a Nitroglicerin Rt. Flenben működő telephelyén.

A Szentpétervárról (melynek hamarosan Petrográd lett a neve) rendszeresen érkező levelek alapján Allan anyja növekvő csodálkozással állapította meg, hogy Allan apjának kezd meginogni a hite a szocializmus áldásaiban.

Leveleiben Allan apja gyakran írt barátairól és ismerőseiről, a petrográdi politikai elit tagjairól. Legtöbbször egy Carl nevű férfit emlegetett. Nem hangzik orosz névnek, gondolta Allan, és még akkor is ezt gondolta, amikor Allan apja *Fabinak* nevezte ugyanezt a férfit, legalábbis a leveleiben.

Allan apja szerint Fabi azt a tézist képviselte, hogy a nép általában nem tudja, mi jó neki, és szüksége van valakire, aki fogja a kezét. Ezért aztán az autokráciát jobb rendszernek tartja, mint a demokráciát, feltéve, hogy a társadalom tanult és felelősségtudó rétege gondoskodik róla, hogy a kérdéses autokrata jól viselje magát. Itt van mindjárt a mostani helyzet, amikor tíz bolsevikból hét nem tud olvasni, méltatlankodott Fabi. A hatalmat mégsem adhatjuk át egy csomó analfabétának?

Yxhultba címzett leveleiben Allan apja ebben az egy tekintetben mégis megvédte a bolsevikokat, mondván, hogy családja tagjai nem tudják, milyen az orosz ábécé, és milyenek az orosz betűk. Ha tudnák, nem csodálkoznának rajta, hogy az emberek analfabéták maradnak.

Joggal kifogásolható azonban a bolsevikok viselkedése. Piszkosak, és vodkát isznak, ugyanúgy, mint otthon,

Svédországban a pályamunkások, akik a vasútpályákat építik keresztbe-kasul egész Sörmlandban. Allan apja soha nem értette, hogy futhatnak annyira egyenesen a sínek, ha egyszer az építők annyi pálinkát fogyasztanak, és mindig gyanakvással fogadta, ha a svéd vasúti pályák valamilyen irányban elkanyarodtak.

Hasonlóképpen sok baj van a bolsevikokkal is. Fabi szerint a szocializmusban abba kellene már hagyni azt a gyakorlatot, hogy mindenkit el akarnak tenni láb alól, amíg csak egyvalaki marad, aki parancsol. Sokkal egyszerűbb volna mindjárt az elején Miklós cár mellé állni, aki művelt és okos ember, és van elképzelése a jövőt illetően is.

Fabi tudta, mit beszél, mert ő már találkozott a cárral, méghozzá nem is egyszer. Fabi szerint II. Miklós derék, jószívű ember. A cár eddigi élete nagyon balszerencsés alakult, de hol van az megírva, hogy ennek így kell mennie ezután is, a végtelenségig? Előbb rossz volt a termés, és fellázadtak a bolsevikok. Aztán a németek fordultak a cár ellen, mert mobilizálta a hadseregét. Pedig ezzel csak a békét akarta megőrizni. Végére is nem a cár gyilkolta meg a trónörököszt és a feleségét Szarajevóban? Vagy nem így van?

Így érvelt Fabi, bárki volt is, és érvelésével valamiképp Allan apját is maga mellé állította. Allan apja egyébként is megértéssel és együttérzéssel gondolt a cár életének fentebb említett balszerencsés fordulataira. Ennek a

tendenciának előbb-utóbb meg kell fordulnia, akár az orosz cárról, akár a Flen környékéről származó egyszerű és becsületes emberről van szó.

Pénzt Allan apja soha nem küldött Oroszországból, de néhány évvel később küldött egy csomagot, amiben egy zománcozott húsvéti tojás volt. A tojást attól az orosz barátjától nyerte kártyán, aki az iváson, a beszélgetésen és az Allan apjával folytatott kártyázáson kívül nem is igen foglalkozott mással, mint az ilyesféle tojások gyártásával.

Allan apja a húsvéti tojást ajándékba küldte „kedves feleségének”, aki ezen jól felbosszankodott, és azt mondta, hogy az az istenverte lóköető jobban tette volna, ha igazi tojást küld, amivel a családja legalább egyszer jóllakna. Mindjárt ki is akarta hajítani az ajándékot az ablakon, de az utolsó pillanatban meggondolta magát. Gustavsson nagykereskedő talán adna érte valami kis pénzt, mert az olyan, hogy szereti a cicomás dolgokat, márpedig ez a tojás, gondolta Allan anyja, cicomás.

Könnyen elképzelhető, mekkora volt Allan anyjának meglepetése, amikor Gustavsson nagykereskedő két nap gondolkodási idő után tizennyolc koronát ajánlott fel Fabi tojásáért. Mármint hogy ennyit leír a tartozásából, de akkor is.

Allan anyja remélte, hogy máskor is hoz még tojásokat a postás, ehelyett azonban a következő levélből arról értesült,

hogy a cár tábornokai elpártoltak uruktól, és hogy a cárnak le kellett mondania trónjáról. Allan apja levelében csak átkozta tojáskészítő barátját, aki az előbbiek miatt Svájcba menekült. Nem úgy, mint ő, aki marad, és felveszi a harcot azzal a felkapaszkodott pojácával, aki most átvette a hatalmat, s akit Leninnek neveznek.

Allan apját az ügy személyesen érintette, mert Lenin éppen akkor tiltotta meg mindennemű föld magántulajdonlását, amikor ő megvásárolt tizenkét négyzetméter abból a célból, hogy svéd krumplit termesszen rajta. „A parcella, amit vettem, ugyan csak négy rubelbe került, de a krumpliföldemet senki nem államosíthatja büntetlenül”, írta Allan apja a családjának írt utolsó levelében. A levelet ezzel a mondattal fejezte be: „Ha háború, hát legyen háború!”

Ami azt illeti, háborúban ez idő tájt nem volt hiány. Háborúzott szinte az egész világ, mégpedig már jó néhány éve. Nem sokkal azután tört ki, hogy a kis Allan kifutófiú lett a Nitroglicerín Rt.-nél. Miközben dobozokba csomagolta a dinamitot, Allan kíváncsian hallgatta a munkások véleményét a világban történő dolgokról. Nem értette, hogy tudhatnak ennyi mindent, és még kevésbé értette, hogy képesek felnőtt emberek ennyi bajt okozni. Ausztria kétségtelenül hadat üzent Szerbiának. Németország hadat üzent Oroszországnak. Aztán egy délután Németország elfoglalta Luxemburgot, majd nyomban ezután hadat üzent Franciaországnak. Erre Anglia hadat üzent Németországnak, mire a németek azzal válaszoltak, hogy

megtámadták Belgiumot. Ezek után Ausztria hadat üzent Oroszországnak, Szerbia pedig Németországnak.

Mindenütt folyt a háború. Beszálltak a japánok és az amerikaiak is. Az angolok valamilyen oknál fogva elfoglalták Bagdadot, azután Jeruzsálemet. A görögök és a bolgárok is harcolni kezdtek egymással, közben lemondott az orosz cár, az arabok pedig elfoglalták Damaszkuszi...

„Ha háború, hát legyen háború”, jelentette be tehát Allan apja. Nem sokkal ezután Lenin néhány hűséges követője kivégezte Miklós cárt és a cár egész családját. Allan megállapította, hogy a balszerencse ezek szerint a végsőkéig kitartott a cár mellett.

Néhány héttel később a petrográdi svéd konzulátusról távirat érkezett Yxhultba azzal a hírrel, hogy Allan apja meghalt. A hivatal tisztviselőjének voltaképpen nem kellett volna a részletekről is beszámolnia, de úgy látszott, nem bírta megállni, hogy ne tegye meg.

A tisztviselő szerint Allan apja deszkából kerítést emelt egy nagyjából 10-15 négyzetméteres földdarab köré, és a területet független köztársasággá nyilvánította. Allan apja a miniállamot Igazi Oroszországnak nevezte, és azután abban a csetepatéban vesztette életét, mely akkor robbant ki, amikor két katona le akarta bontani a kerítést. Allan apja az öklével akarta megvédeni országa határait, és a két katona egyszerűen képtelen volt szót érteni vele. Végül

nem jutott eszükbe jobb megoldás annál, hogy golyót eresszenek Allan apjának szeme közé, hogy végre nyugodtan dolgozhassanak.

– Egyszerűbben is meghalhattál volna – mondta Allan anyja a konzulátusról érkezett táviratnak.

Nem számított rá, hogy férje valaha is hazajön, de az utóbbi időben mégis reménykedni kezdett benne, mert a tüdeje rosszalkodott, és egyre inkább nehezebbre esett a fa hasogatása. Reszelős hangon felsóhajtott, és ezzel be is fejezte a gyászolást. Közölte Allannal, hogy a helyzet az, ami, ez most már egyszer s mindenkorra így van, a jövőre nézve pedig csak annyit mondhat, hogy lesz, aminek lennie kell. Aztán barátságosan megborzolta fia haját, és kiment az udvarra még több fát vágni.

Allan nem értette pontosan, anyja mit akart ezzel mondani. De azt megértette, hogy apja meghalt, anyja vért köp, és a háborúnak vége. Ő maga tizenhárom évesen már nagyszerűen kitanulta, hogyan lehet nagyot durrantani, ha összekever egy adag nitroglicerint, cellulóz-nitrátot, ammónium-nitrátot, nátrium-nitrátot, falisztet, dinitrotoluolt és még egy-két hozzávalót. Ennek még hasznát vehetem, gondolta Allan, és kiment, hogy segítsen anyjának fát vágni.

Két évvel később Allan anyja végleg abbahagyta a köhögést, és csatlakozott Allan apjához, aki már fent lakott a feltételezett mennyországban. A házuk ajtajában viszont ugyanakkor megjelent a dühös nagykereskedő, aki úgy vélte, hogy Allan anyja igazán megfizethette volna 8,40-re rúgó új tartozását, mielőtt minden előzetes bejelentés nélkül meghalt. Allannak azonban nem állt szándékában Gustavsson mértéken túl való felhizlalása.

– Ezt a dolgot a nagykereskedő úrnak anyámmal kell elintéznie. Nem tudna kölcsönadni nekem egy lapátot?

A nagykereskedő kereskedőnek kétségtelenül nagy volt, termetre azonban kicsi, nem úgy, mint a tizenöt éves Allan. A fiú lassan megférfiásodott, és ha csak félig olyan bolond, mint az apja, ki tudja, mi jut eszébe, gondolta magában Gustavsson nagykereskedő, aki még szerette volna egy ideig a pénzét számolgatni. Úgyhogy a tartozás dolgát soha többé nem hozta szóba.

Az ifjú Allan nem értette, anyja hogy tudott összespórolni több száz koronát. A pénzt mindenesetre megtalálta, és az összeg elég volt anyja temetésére és a Dinamit-Karlsson cég megalapítására. A fiú még csak tizenöt éves volt, amikor anyja meghalt, de amire a cégalapításhoz szüksége volt, azt megtanulta a Nitroglicerín Rt.-nél.

Buzgón kísérletezett is a tanyája mögötti kavicsbányában; annyira sikeresen, hogy egyszer a két kilométer

távolságban lakó legközelebbi szomszédja tehene elvetélt. De Allan erről soha nem szerzett tudomást, mert a szomszéd, akárcsak Gustavsson nagykereskedő, kicsit tartott a bolond Karlsson vélhetőleg ugyancsak bolond fiától.

Allan kifutófiú kora óta megőrizte érdeklődését Svédország és a világ dolgai iránt. Legalább egyszer egy héten felült a biciklijére, és bekarikázott Flenbe, a könyvtárba, hogy megismerje a legfrissebb híreket. Ott találkozott olyan vitatkozókedvű fiatalokkal, akik mind magukkal akarták hívni Allant valamelyik politikai mozgalomba. De amennyire fontosnak tartotta, hogy tudja, mi történik, Allant éppannyira hidegen hagyta a lehetőség, hogy maga is aktív szerepet vállaljon valamelyikben.

Neveltetése, politikai szempontból, eléggé kusza volt. Egyfelől a munkásosztályhoz tartozott, hiszen mi másnak lehetne nevezni egy olyan gyereket, aki kilencéves korában abbahagyja az iskolát azért, hogy elmenjen egy gyárba dolgozni. Másfelől tisztelte apja emlékét, apja pedig rövid élete alatt szinte mindent kipróbált. A baloldalon kezdte, aztán II. Miklós cár hívének szegődött, végül a földjéért vívott harcban esett el, melyet Vlagyimir Iljics Leninnel vívott.

Anyja viszont két köhögési rohama között a királytól a bolsevikokig mindenkit elátkozott, és ebben benne foglaltatott Hjalmar Branting, Gustavsson nagykereskedő és – nem utolsósorban – Allan apja is.

Allan maga egyáltalán nem volt ostoba. Csak három évig járt iskolába, de ez épp elég volt ahhoz, hogy megtanuljon írni, olvasni és számolni. A Nitroglicerin Rt. politikailag öntudatos munkásai pedig elültették benne a kíváncsiságot a világ dolgai iránt.

A végső lökést azonban életfilozófiája kialakulásához mégis az adta, amit anyja mondott, amikor értesültek apja haláláról. Kétségtelenül eltartott egy ideig, amíg beleivódott a fiatalember lelkébe, de attól kezdve örökre benne maradt:

Van, ahogy van, és lesz, ahogy lesz.

Ebben, többek között, az is benne van, hogy az ember nem alakoskodik. Legalábbis akkor nem, ha oka volna rá. Például amikor az apa halálhíre megérkezett az yxhulti tanyára. A családi hagyományoknak megfelelően Allan erre úgy reagált, hogy kiment fát vágni, talán hosszabban, mint máskor, és nagyon némán. Vagy amikor később anyja is eltávozott ugyanazon az úton, és a holttestét kivitték a házból az odakint várakozó halottaskocsira. Allan benn maradt a konyhában, és az ablakon át követte a jelenetet. Halkan, hogy csak ő maga hallotta, azt mondta:

– Szevasz, anya.

Ezzel új fejezetet nyitott életében.

Allan szorgalmasan dolgozott, és dinamitgyártó cége a 20-as évek elején Sörmlandban már jelentős vevőkörrel rendelkezett. Szombat esténként, amikor a vele egykorú fiatalok táncmulatságba mentek, Allan otthon gubbasztott, és újabb keverékeket komponált, hogy tovább javítsa a dinamit minőségét. Vasárnap reggel pedig kiment a kavicsbányába, és próbarobbantásokat végzett. Kivéve 11 és 1 óra között, amit végül is megígért az yxhulti lelkésznek cserébe azért, hogy a lelkész nem hánytorgatja fel a templomból való távolmaradását.

Allan jól érezte magát a saját társaságában, és ennek örülhetett, mert más társasága nem volt. Minthogy nem csatlakozott a munkásmozgalomhoz, a szocialisták megvetették, ahhoz viszont nagyon is az apja fiának és munkásszármazéknak számított, hogy helye lehetett volna valamelyik polgári társaságban. Ezekben ráadásul mindegyikben ott ült Gustavsson nagykereskedő, aki semmi pénzért nem lett volna hajlandó egy levegőt szívni a Karlsson-kölyökkel. Ki tudja, mi lenne, ha kiszagolná, mennyit kapott Gustavsson azért a tojásért, melyet annak idején szinte fillérekért vett meg Allan anyjától, s melyet most eladott egy stockholmi diplomatának. A jó üzlet eredményeképpen Gustavsson nagykereskedő lett a környéken az első automobil büszke tulajdonosa.

Szerencsés kimenetelű tranzakció volt. A szerencse azonban nem tartott ki Gustavsson nagykereskedő mellett olyan sokáig, mint szeretne volna. 1925 augusztusában, az egyik vasárnapi istentisztelet után autózni támadt kedve, leginkább azért, hogy büszkélkedjen az autójával. Balszerencséjére az Yxhulton át vezető utat választotta. Az Allan Karlsson háza előtti kanyarban a nagykereskedőt valószínűleg elfogta az idegesség (mármint ha nem Isten vagy a gondviselés irányítja az eseményeket), mert a sebességváltókar váltás közben csikorogni kezdett, és hogy, hogy nem, ahelyett, hogy enyhén jobbra kanyarodott volna, a nagykereskedő a kocsijával együtt belerohant a ház mögötti kavicsbánya gödrébe. Gustavssonnak már az is épp elég kínos lett volna, ha magyarázkodnia kell, miért hajtott be Allan birtokára, de az események még kínosabb fordulatot vettek, mert épp amikor Gustavssonnak sikerült megállítania megbokrosodott automobilját, Allan végrehajtotta az első vasárnapi próbarobbantást.

Allan maga a budi mögött kuporgott, nem látott és nem hallott semmit. Csak akkor fogta fel, hogy valami nincs rendben, amikor kiment a gödörhöz, hogy megsejtelje a robbantás eredményét. A kavicsbánya gödrét félig elborították a nagykereskedő autójának, s itt-ott magának a nagykereskedőnek a darabjai.

A nagykereskedő feje a lakóépület közelében landolt a puha gyepen. Ott feküdt a fűben, és üres tekintettel bámulta a dűlást.

– Hát te meg mit kerestél a kavicsbányám gödrében? – kérdezte Allan.

A nagykereskedő nem válaszolt.

* * *

A rákövetkező négy évben Allannak rengeteg ideje volt az olvasásra és arra, hogy elmélyítse a társadalmi haladásra vonatkozó ismereteit. Szinte azonnal lecsukták, bár nem lehetett pontosan tudni, miért. Apránként Allan apját is belekeverték az ügybe, a vén felforgatót. Ez akkor történt, amikor Bernhard Lundborgnak, a fajbiológia professzorának egyik fiatal és becsvágyó tanítványa elhatározta, hogy Allanra fogja alapozni szakmai karrierjét. Allan kisebb kitérők után Lundborg karmai közé került, és azon nyomban kényszersterilizáción esett át „eugenikus és szociális indikáció” alapján, vagyis azért, mert némileg retardáltak találták, továbbá olyan sokféle módon hasonlított apjához, hogy az államot meg kellett védeni a Karlssonok további reprodukálódásától.

A sterilizáció Allant nem zavarta, sőt, úgy érezte, Lundborg professzor klinikáján jó fogadtatásban részesül. Időnként különféle kérdésekre kellett válaszolnia, többek között

olyanokra, hogy miért érez kétségbeesést arra, hogy egynémely tárgyakat és embereket a levegőbe repítsen, és hogy kering-e tudomása szerint négervér az ereiben. Allan azt válaszolta, hogy lát különbséget tárgyak és emberek között, amikor egy dinamitrúd begyűjtésének örömteli eseményére készül. Egy kődarabot, ha az ember útjában áll, kettéhasítani jó érzés. Ha kő helyett emberről van szó, Allan úgy vélte, az is elég, ha megkéri az illetőt, menjen arrébb. Vajon Lundborg professzor úr ezt nem így gondolja?

De Bernhard Lundborg nem olyan ember volt, aki első szóra filozófiai vitákba bonyolódik a pácienseivel, inkább visszatért a négervérre vonatkozó kérdésére. Erre Allan azt felelte, hogy erre nem tud válaszolni, csak annyit mondhat, hogy mindkét szülőjének éppolyan sápadt bőrszíne volt, mint neki, kérdés, hogy a professzor úr beéri-e ezzel a válasszal? Még annyit fűzött hozzá, hogy nagyon szívesen megnézne már magának egy négert, ha a professzor úr mutatni tudna neki egyet.

Lundborg professzor és az asszisztensei nem válaszoltak Allan viszontkérdéseire, csak jegyzeteltek, hümmögtek, és nem piszkálták tovább Allant, néha napokig feléje sem néztek. Allan ezeket a napokat arra használta, hogy mindenfélét elolvasott. Elsősorban a napilapokat, de sok könyvet is a kórházi könyvtár gazdag gyűjteményéből. Mindezt úgy, hogy közben külön szobában lakott, a házban angolvécé működött, és naponta háromszor kapott enni. A kényszergyógykezelt Allan jól érezte magát. Csak egyszer

romlott meg körülötte kicsit a hangulat, amikor Allan kíváncsian megkérdezte Lundborg professzor úrtól, hogy mi abban a veszélyes, ha valaki néger vagy zsidó. A professzor a kérdésre kivételesen nem hallgatással válaszolt, hanem szinte ordítva közölte, hogy Karlsson úr csak törődjön a maga dolgával, ne üsse bele az orrát máséba. A helyzet némiképp arra emlékeztette Allant, amikor sok évvel azelőtt anyja nyaklevest ígért neki.

Teltek az évek, és Allant egyre ritkábban hallgatták ki. Aztán parlamenti bizottságot jelöltek ki „a biológiai értelemben csökkent értékű” emberek sterilizációjának kivizsgálására, és miután a bizottság benyújtotta jelentését, Lundborg professzor úr teendői olyan mértékben megszaporodtak, hogy hirtelen nagy szükség lett Allan ágyára. Így aztán 1929 tavaszán Allant alkalmasnak nyilvánították a társadalomba való visszatérésre, és kitétek az utcára, annyi pénzzel a zsebében, amennyiből épp megvehetett egy vonatjegyet Flenbe. Az Yxhultba vezető utolsó mérföldet már gyalog kellett megtennie, de Allan nem bánta. A rács mögött töltött négy év után jólesett neki egy kis mozgás.

5. FEJEZET

Hétfő, 2005. május 2.

A helyi újság hamar hírt adott az öregemberről, aki köddé vált a századik születésnapján. Mivel az újság riportere ki volt éhezve az igazi helyi hírekre, sikerült megtoldania a tudósítását azzal a szóbeszéddel, hogy az emberrablás lehetőségét sem lehet kizárni. A tanúk szerint a százéves aggastyán teljesen épeszű ember, nem kóborolhatott el.

Nem mindennap tűnik el valaki a századik születésnapján. A helyi újság hírért nyomban felkapta a helyi rádió, onnan pedig tovább reppent az országos rádióba, az állami hírügynökséghez, a képújságba, az országos napilapok belföldi rovataiba és a délutáni és esti tévés híradókba.

A fleni rendőrök nem tehettek mást, mint hogy átengedték az ügyet a tartományi főkapitányságnak, akik nyomban útnak indítottak két járőrökocsit és egy civil ruhás bűnügyi nyomozót. Aronsson felügyelőhöz azonnal csatlakoztak a helyszínre kiküldött tudósítók csapatai, hogy segítsenek neki a környék nyugalmanak feldúlásában. A nagy médiafigyelem miatt utóbb a tartományi főkapitány is úgy gondolta, hogy személyesen kell vezetnie a nyomozást, és

talán odaállhat majd egy-két tévékamera elé is.

A rendőri munka azzal kezdődött, hogy a járőrökcsik összevissza furikáztak a városban, a kapitány pedig kihallgatta az idősek otthonának lakóit és személyzetét. A polgármester viszont hazament Flenbe, és kikapcsolta a telefonját. Semmi jó nem származhat abból, gondolta magában, ha belekeveredik egy hálátlan öregember eltűnésének ügyébe.

Bejelentések is érkeztek: valaki látta Allant biciklizni Katrineholmban, más pedig sorban állt mellette egy nyköpíngi patikában, és összeszólalkozott vele. De a bejelentések közül – különféle okok miatt – egyik sem bizonyult megbízhatónak. Például nem lehet valaki Katrineholmban, miközben bizonyíthatóan a saját otthonában tartózkodik Malmköpíngben, és ebédel.

A tartományi rendőrkapitány gondoskodott róla, hogy a városban toborzott mintegy száz önkéntes segítségével átfésüljék a környéket, de legnagyobb meglepetésére a keresés nem hozott eredményt. Mind ez ideig ugyanis biztos volt benne, hogy a szokásos öregkori elmezavarról van szó, még ha a tanúk ennek ellenkezőjét állítják is.

A kutatás mindaddig teljesen eredménytelen maradt, amíg Eskilstunából meg nem érkezett egy rendőrkutya úgy este fél nyolc körül. A kutya megszaglászta Allan karosszékét és a virágágyásban hagyott lábnyomait az ablaka alatt, majd

elindult a parkon át, átvágott az úttesten, bement a középkori templom kertjébe, átugrott a kőkerítésen, és meg sem állt a malmköpingsi buszállomás váróterméig.

A váróterem ajtaja zárva volt. A sörmlandi közlekedési felügyelet Flenben dolgozó diszpécserétől a rendőrök megtudták, hogy az állomás hétköznapiokon fél nyolckor bezár, addig tart ugyanis a malmköpingsi kolléga munkaideje. De, tette hozzá a diszpécser, ha a felügyelő úr semmiképp nem tud várni másnap reggelig, felkeresheti a kollégáját az otthonában, Malmköpingsben. Ronny Hulth a neve, címe benne van a telefonkönyvben.

Miközben a tartományi rendőrkapitány a tévékamerák előtt állt az idősek otthonánál, és a helybeliek további segítségét kérte az esti és éjszakai kutatáshoz, mivel a százéves ember csak könnyű ruhát visel és valószínűleg zavarodott elmeállapotban van, Göran Aronsson felügyelő elment Ronny Hulth lakásához, és becsöngetett. A kutya ugyanis egyértelműen jelezte, hogy az öregember bement az állomás várótermébe, és Hulth meg tudná mondani, hogy az öreg nem busszal távozott-e el Malmköpingsből.

De Ronny Hulth nem nyitott ajtót. A hálósobájában ült behúzott függönyök mögött, és magához szorította macskáját.

– Menj innen – suttogta Ronny Hulth a bejárati ajtó felé. –
Menj innen. *Tűnj el!*

A rendőrfelügyelő végül is ezt tette. Részben azért, mert a főnökéhez hasonlóan ő is azt gondolta, hogy a vénember valahol a közelben kóborol, ha pedig mégis buszra szállt volna, akkor meg nincs miért aggódni. Ez a Ronny Hulth biztos a nőjénél van, jegyezte meg magában a felügyelő. Reggel majd megkeressük a munkahelyén. Ha az öreg addig nem kerül elő.

* * *

Este 21.02-kor a következő telefonhívás érkezett az eskilstunai kommunikációs központ ügyeletére:

– Igen, a nevem Bertil Karlgren, és igazából a... a feleségem nevében telefonálok. Vagyis hogy... Igen, a feleségem, Gerda Karlgren Flenben töltött néhány napot a lányunknál és a férjénél. Kisbabát várnak, és... hát, mit mondjak, ilyenkor mindig akad valami tennivaló. De ma már haza kellett jönnie, és Gerda... a feleségem... a délutáni busszal jött haza, a ma délutánival, Malmköpingen keresztül, mert mi itt lakunk, Strängnäsben... Lehet, hogy nem érdekes az egész, a feleségem szerint legalábbis nem az, de hallottuk a rádióban, hogy eltűnt egy százéves ember. Lehet, hogy már meg is találták? Még nem? Gerda azt mondja, Malmköpingben egy iszonyúan öreg ember szállt fel a

buszra, és egy nagy táská is volt nála, mint aki hosszú útra indul. A feleségem hátul ült, az öreg meg elöl, úgyhogy nem hallotta, az öreg miről beszélget a sofőrrel. Mit mondsz, Gerda? Igen... Gerda azt mondja, ő nem szokta kihallgatni mások beszélgetéseit, ő nem olyan... Mindenesetre különös volt... igen, különös... vagy... szóval, hogy az öreg félúton leszállt, félúton Strängnäs felé, csak néhány mérföldet utazott azzal a nagy táskájával. És nagyon öregnek nézett ki, az biztos. Nem, Gerda nem tudja, melyik megállónál, valahol az erdőben... nagyjából félúton. Igen, félúton Malmköping és Strängnäs között.

A hívást rögzítették, leírták, és faxon átküldték a felügyelő szállodájába, Malmköpingbe.

6. FEJEZET

Hétfő, 2005. május 2. - kedd, 2005. május 3.

A bőrrönd színültig tele volt kötegekbe rakott ötszázásokkal. Julius gyors fejszámolást végzett. Tíz oszlop, öt sorban. Tizenöt köteg minden oszlopban, egyenként nagyjából ötvenezer...

– Az anyyi, mint harminchét és fél millió, hajói számolom – mondta Julius.

– Szép summa – mondta Allan.

– Engedjete ki, szemét állatok – ordította az ifjú a fagyasztókamrában.

Az ifjú kitaratóan dühöngött; ordított, rugdosta az ajtót, aztán tovább ordított. Allannak és Juliusnak nyugalomra lett volna szüksége, hogy a meglepő fordulat után összeszedhessék gondolataikat, és erre ilyen hangzavarban képtelen voltak. Végül Allan úgy gondolta, itt az ideje, hogy kicsit lehűtsék a hözöngő fiatalembert, és bekapcsolta a hűtőventilátort.

Nem is tartott sokáig, amíg a fiatalember észrevette, hogy a helyzete romlik. Elhallgatott, és megpróbálta összeszedni

gondolatait. Ez normális körülmények között sem szokott könnyen menni neki, most azonban még kínzó fejfájás is gyötörte.

Pár percnyi töprengés után belátta, hogy fenyegetőzéssel és rugdalózással nem tud kiszabadulni szorult helyzetéből. Nincs más megoldás, kívülről kell segítséget hívnia. *Nincs más hátra, fel kell hívnia a Főnököt.* A gondolat elborzasztotta. De az alternatíva még rosszabbnak látszott.

Az ifjú habozott még néhány percig, miközben tovább hűlt körülötte a levegő. Végül elővette a mobiltelefonját.

Nincs térerő.

* * *

Az este után eljött az éjszaka, és az éjszaka után eljött a reggel. Allan felnyitotta a szemét, de nem tudta, hol van. Lehet, hogy álmában végre meghalt?

Egy derűs férfihang jó reggelt kívánt neki, és azt mondta, két hírt szeretne közölni vele, egy jót és egy rosszat. Melyiket szeretné Allan előbb hallani?

Allan legelőször is azt szeretne volna tudni, hogy hol van, és miért. A térde fáj, tehát mégiscsak él. De nem lépett-e... és azután nem ment-e... és... vajon nem Julius-e a neve...?

A részek a helyükre kerültek, Allan felébredt. Matracon feküdt, a földön, Julius hálósobájában, Julius a haliba vezető ajtóban állt, és megismételte kérdését. A jó vagy a rossz hírt szeretné-e Allan előbb hallani?

– A jót – felelte Allan. – A rosszat megtarthatod magadnak.

Oké, egyezett bele Julius, és közölte a jó hírt: a konyhában terítve van az asztal, kész a reggeli. Kávé, vajas kenyér, szarvassült és tojás a szomszédoktól.

Micsoda jó hír! Allan nem hitte volna, hogy még egyszer az életben kap olyan reggelit, amiben nincs kása. Amikor letelepedett a konyhaasztal mellé, úgy érezte, már eléggé felkészült rá, hogy mégiscsak meghallgassa a rossz hírt is.

– A rossz hír – kezdett bele Julius, de némileg halkabban folytatta –, a rossz hír az, hogy tegnap este részegségünkben elfelejtettük kikapcsolni a hűtést a fagyasztókamrában.

– És? – kérdezte Allan.

– És... aki benne volt, az sajnálatos módon elhalálozott.

Allan egy ideig gondterhelten vakargatta a tarkóját, azután úgy döntött, nem hagyja, hogy ez a mulasztás beárnyékolja a napját.

– Hát ez tényleg sajnálatos. De meg kell mondanom, hogy a tojáást tökéletesen eltaláltad, nem túl kemény, nem túl lágy.

* * *

Aronsson felügyelő nyolc óra körül, rosszkedvűen ébredt. Egy öregember eltűnése, akármilyen okból is, nem olyan kaliberű embernek való munka, mint ő.

Aronsson lezuhanyozott, felöltözött, és lement a Plevnagården szálloda földszinti reggeliző helyiségébe. Útközben találkozott a portással, aki átadta neki az előző este, nem sokkal a porta zárása után érkezett faxot.

Egy órával később a felügyelőnek megváltozott az ügyvel kapcsolatos véleménye. A faxnak először nem tulajdonított különösebb jelentőséget, de aztán találkozott a buszállomás pénztárfülkéjében ülő, halottsápadt Ronny Hulthtal, aki alig néhány perc múlva megtört, és részletesen elmondta, mit élt át.

Nyomban ezután telefonáltak Eskilstunából, és közölték, hogy Flenben, a Sörmlandi Forgalomirányító Központban felfedezték, hogy tegnap este óta hiányzik a garázsból egy busz, továbbá kérték Aronssont, hívjon föl egy bizonyos Jessica Björkmant, annak a buszsofőrnek az élettársát, akit előbb elraboltak, utóbb pedig elengedtek.

Aronsson felügyelő visszatért a Plevnagården szállodába, hogy igyon egy csésze kávé, és összefoglalja az új információkat. Töprengése közben leírta megfigyeléseit:

Egy idősebb férfi, bizonyos Allan Karlsson eltűnik az idősek otthonában lévő szobájából, épp mielőtt meg akarják ünnepelni a századik születésnapját az otthon társalgójában. Karlsson a korához képest fantasztikusan jó állapotban van vagy volt, erre sok bizonyítékunk van, elsősorban az, hogy sikerült egyedül kimászni az ablakán, feltéve persze, hogy kívülről nem segített neki valaki, bár a helyszíni megfigyelések arra utalnak, hogy a vénember egyedül követte el tettét. Az otthon főnövére, Alice Englund is ezt erősíti meg tanúvallomásaiban: *„Allan kétségtelenül nagyon vén már, de iszonyú nagy lókötő, aki pontosan tudja, mit csinál”*.

A nyomkövető kutya jelzése alapján megállapítható, hogy Karlsson egy ideig a virágágyásban álldogált, majd elindult, és hosszabb sétát tett Malmköpingben, mielőtt megérkezett volna a buszállomás várótermébe, ahol Ronny Hulth tanú szerint egyenesen a pénztáráblakhoz ment, illetve csoszogott – Hulth megfigyelte, hogy Karlsson aprókat lépett, és papucs volt a lábán, nem cipő.

Hulth vallomása továbbá arra utal, hogy Karlsson egyszerűen megszökött, nem volt pontos úti célja. Gyorsan

el akart távozni Malmköpingből, a jármű fajtája és az útirány nem volt számára fontos.

Ezt egyébként megerősítette Jessica Björkman, aki Lennart Ramnér buszvezető élettársa. Magát a buszvezetőt még nem lehet kihallgatni, mert túl sok altatót vett be. De Björkman vallomása használhatónak látszik. Karlsson egy meghatározott összegért vett jegyet Ramnértól. Így lett az úti célja Byringe-állomás megállóhely. *Véletlenül*. Vagyis nincs okunk feltételezni, hogy bárki vagy bármi várt volna azon a helyen Karlssonra.

A történetnek azonban van még egy érdekes mozzanata. Hulth nem figyelte meg, hogyan szerzett magának Karlsson egy bőröndöt, mielőtt felszállt volna a byringei buszra, de nem sokkal később már pontosan értette, mivel valaki, vélhetőleg a Never Again nevű bűnszervezet egyik tagja, hathatósan elmagyarázta neki.

Jessica Björkman szerint a történeteket kábultan mesélő élettársa nem beszélt semmiféle bőröndről, de a központból érkező fax megerősítette, hogy Karlsson a bőröndöt – bármilyen hihetetlenül hangzik is – valószínűleg *ellopta* a Never Again csoport tagjától.

Björkman beszámolójából és az eskilstunai faxból továbbá megállapítható, hogy előbb Karlsson, úgy 15.20 körül, utóbb pedig a Never Again tagja is – mintegy négy órával később – leszállt a Byringe-állomás nevű megállóhelyen,

hogy onnan gyalogosan folytassa útját ismeretlen célja felé. Az előbbi, aki egy bőröndöt is cipelt magával, kerekén száz éves, az utóbbi körülbelül hetven-hetvenöt évvel fiatalabb.

Aronsson felügyelő becsukta noteszét, és megitta maradék kávéját. Az óra 10.25-öt mutatott.

– Irány Byringe-állomás.

* * *

Reggelizés közben Julius elmesélte Allannak, mit csinált és mit gondolt ki azokban a reggeli órákban, amikor Allan még aludt.

A fagyasztókamrában történt balesettel kezdte. Amikor rájött, hogy az este és az éjszaka folyamán a kamrában a hőmérséklet legalább tíz órán keresztül fagypont alatt volt, felkapta a feszítővasat, hogy szükség esetén valami fegyver legyen a kezében, és kinyitotta a fagyasztó ajtaját. Ha a fiatalember még él, korántsem lehet olyan fürge és erőteljes, hogy sikeresen ellenállhatna Juliusnak és feszítővasának.

De a feszítővassal bebiztosított óvatosság feleslegesnek bizonyult. Az ifjú összegörnyedve ült az üres láda tetején.

Testét jégkristályok borították, szeme hideg tekintettel meredt a semmibe. Éppolyan halott volt, mint az orvul elejtett szarvasok szoktak lenni.

Julius sajnálta, hogy a dolog így alakult, de végül is praktikus megoldásnak tartotta. A megkergült vadembert nem lehetett volna csak úgy egyszerűen szabadon engedni. Julius kikapcsolta a hűtést, és nyitva hagyta a fagyasztó ajtaját. Azért, mert valaki halott, még nem kell feltétlenül mélyhűtöttnek is lennie.

Julius begyűjtött a konyhai tűzhelyben, hogy ne fázzon, és átszámolta a pénzt. A végösszeg nem harminchétmillió volt, ahogy az este gyors becsléssel megállapította, hanem pontosan ötvenmillió.

Allan érdeklődéssel hallgatta Julius beszámolóját, miközben régen nem tapasztalt jó étvággal fogyasztotta reggelijét. Csak akkor szólalt meg, amikor Julius az anyagiakról kezdett beszélni.

– Hát igen, ötvenmilliót könnyebb megfelezni. Két egyenlő részre osztani. Megkérhetlek, hogy add ide a sót?

Julius teljesítette Allan kérését, és közben kifejtette, hogy ő a harminchétmilliót is el tudná osztani kétfelé, ha szükség lenne rá, de egyetért vele, hogy az ötvenet könnyebb elfelezni. Julius ezután komolyra fordította a szót. Leült Allannal szemben a konyhaasztal másik oldalán, és azt

mondta, ideje, hogy végleg eltávozzanak ebből a használaton kívül helyezett állomásépületből. A fagyasztókamrában üldögélő fiatalember ugyan már nem árthat nekik, de ki tudja, milyen nyomokat hagyott maga után, amíg ide nem ért? Bármikor betoppanhat a konyhájukba tíz újabb fiatalember, akik éppolyan dühösen handabandáznának, mint az, amelyik már befejezte a handabandázást.

Allan egyetértett a javaslattal, de emlékeztette Juliust arra, hogy előrehaladott életkorban van, és már nem olyan mozgékony, mint régen. Julius megígérte, gondoskodni fog róla, hogy az út minél kisebb részét kelljen gyalogszerrel megtenni. De innen mindenképpen odébb kell állniuk. És legjobb volna, ha a fagyasztóban csücsülő ifjút is magukkal vinnék. Hiába öregek már mind a ketten, semmiképp sem írnák a javukra, ha halottat hagynának maguk mögött.

A reggelivel végeztek, eljött az ideje, hogy útra keljenek. Julius és Allan kivonszolták a halottat a fagyasztókamrából a konyhába, és amíg erőt gyűjtöttek a következő erőpróba-hoz, ráültették egy székre.

Allan tetőtől talpig végigmérte a fiatalembert, majd azt mondta:

– Ahhoz képest, hogy milyen magas, meglepően kis lába van. Az a kérdés, hogy vajon szüksége van-e még a cipőjére?

Julius azt felelte, hogy odakint még délelőtt is hideg van, és Allan lába valószínűleg jobban fázik, mint a fiatalemberé. Ha Allan úgy látja, hogy a méret megfelel neki, nyugodtan vegye le róla a cipőt. Az ifjú hallgatása amúgy is beleegyezést jelent.

A cipő kicsit nagy volt Allannak, de mégiscsak cipő, és menekülés közben jobb dolog cipőt viselni, mint egy pár elnyűtt házipapucsot.

A következő feladat a fiatalember kituszkolása volt az előszobába, azután pedig a legurítása a lépcsőn. Amikor végre mind a hárman kinn voltak a peronon, ketten álló helyzetben, egyikük pedig a földön fekvve, Allan azt tudakolta Juliustól, mit tervez, mi lenne a következő teendő.

– Ne menj sehova – mondta Julius Allannak. – Te se – szolt oda a fiatalembernek is, majd leugrott a peronról, és eltűnt az állomás egyetlen sínpárja mellett álló fészkerben.

Egy perc múlva Julius kigurult a fészkerből – egy hajtányon.

– 1954-es modell – mondta. – Tessék beszállni.

Julius ült legelől, ő hajtotta a járművet. Allan közvetlenül mögötte, lábával inkább csak követve a pedál mozgását, míg a halott a jobb oldali ülésen ült, fejét egyenesen tartva egy seprűnyél segítségével, mereven bámuló tekintetét pedig sötét üvegű napszemüveg mögé rejtve.

A kis csapat tizenegy előtt öt perccel indult útnak. Három perccel később egy sötétkék Volvo kanyarodott be Byringe használaton kívül helyezett állomásépülete elé. Az autóból Göran Aronsson rendőrfelügyelő szállt ki.

A ház tagadhatatlanul elhagyatottnak látszott, de a biztonság kedvéért azért megnézi, mielőtt folytatja útját Byringébe, hogy kikérdezze a helybelieket,

Aronsson óvatosan lépdelt a peron ingatagnak látszó, korhadó padlatán. Kinyitotta a bejárati ajtót, és bekiabált: „Van itthon valaki?” Miután kérdésére nem kapott választ, elindult felfelé a lépcsőn az emeletre. Hát itt bizony a jelek szerint mégiscsak lakik valaki. A tűzhelyben még izzik a parázs, és egy csaknem teljesen befejezett reggeli maradványai láthatók a két személyre terített asztalon.

A földön pedig egy pár kopott posztópapucs hever.

* * *

A *Never Again* hivatalosan motorosklubnak volt bejelentve, a valóságban azonban egy kisebb csoport büntetett előéletű fiatalemberből állt, a vezetőjük egy még büntetettebb előéletű középkorú férfi volt, a bűnözői tevékenységet ráadásul mindegyikük gyakorolni is kívánta.

A csoport vezetőjét Per-Gunnar Gerdinnek hívták, de

mindenki csak „Főnök”-nek szólította, másképp nem is merték volna, mert a Főnök így akarta, és a Főnök majdnem két méter magas volt, százharminc kilót nyomott, és szeretett késsel hadonászni, ha valami vagy valaki nem tetszett neki.

A Főnök kis lépésekkel indult el a bűnözői pályán. Egy vele egyidős társával zöldséget és gyümölcsöt importált Svédországba, és a származási országra vonatkozó adatokat folyamatosan meghamisította, részben azért, hogy az államot megfossa adóbevételének egy részétől, részben pedig azért, hogy magasabb áron adhassa el áruját a vásárlóknak.

A Főnök társának egyetlen kis hibája volt csak: túlságosan szűkre méretezte lelkiismeretének befogadóképességét. A Főnök komolyabb árukkal akarta folytatni az ipart, formalinnal tartósított élelmiszerekkel. Tudomást szerzett róla, hogy Ázsiában már előállítanak ilyen, és az a gondolata támadt, hogy svéd húsgombócot fog importálni a Fülöp-szigetéről, az árut olcsón, hajóval hozza be, mert a megfelelő mennyiségű formalinnal a hús, ha kell, akár három hónapig is eláll, akár harmincfokos melegben is.

Az ára viszont olyan alacsony, hogy a húsgombócot nem is kell svédnek nevezni, úgy is kifizetődik. A dán is megteszi, gondolta a Főnök, de a társa nem akart részt venni a vállalkozásban. Szerinte a formalin nagyon megfelel a hullák balzsamozására, de arra nem, hogy

húsgombócoknak adjanak vele örök életet.

Útjaik elváltak egymástól, és a formalinos húsgombóc ötletét a Főnök végül soha nem valósította meg. Inkább azt az ötletét vette elő, hogy maszkot húz a fejére, és elrabolja legerősebb konkurensének, a Stockholmi Gyümölcsimport Kft.-nek a napi bevételét.

Egy machete és az „*ide a pénzt, különben...*” kezdetű dühös ordítás segítségével – tulajdon legnagyobb meglepetésére is – egy pillanat alatt negyvenegyezer koronával lett gazdagabb. Minek bajlódjon az ember importálással, ha egyszer szinte munka nélkül is ilyen jó pénzt lehet keresni?

A későbbiekben e gondolat jegyében folytatta tevékenységét. Többnyire sikeresen, a rablási iparágban egyéni vállalkozóként ledolgozott mintegy húsz év alatt csak alig néhányszor kellett szabadságát nem önként vállalt keretek között eltöltenie.

Két évtized után azonban a Főnök úgy gondolta, ideje volna valami nagyobb vállalkozásba fognia. Beszerzett magának két, jóval fiatalabb segédet, mindjárt adott is nekik vicces beceneveket (az egyiket Karónak, a másikat Küblinek hívta), és segítségükkel hamarosan két pénzszállító autót is sikeresen kirabolt.

A harmadik pénzszállító kirablásának azonban az lett az

eredménye, hogy mind a hármuknak négy és fél évet kellett eltölteni a Hall nevű zárt intézményben. Itt pattant ki a Főnök fejéből a *Never Again* létrehozásának ötlete, amit azután gondosan megtervezett. Az első fázisban a klubnak mintegy ötven tagja lenne, akik három operatív csoportban dolgoznának: a „rablás”, a „drog” vagy a „zsarolás” ágazatban. A *Never Again* elnevezés a Főnök látomásának arra a vonására utal, hogy a bűnözésnek olyan tökéletesen zárt és professzionálisan működő struktúráját kívánta létrehozni, hogy a jelenlegihez hasonló kényszerszabadság eltöltése Hallban vagy ehhez hasonló zárt intézményekben egyszerűen *soha többé* ne legyen aktuális. A *Never Again* lesz a szervezett bűnözés Real Madridja (a Főnök szerette a focit).

A tagok toborzása Hall bentlakóinak körében jól indult. De a Főnök édesanyjának egyik levele, melyet a fiának írt, valahogy utat tévesztett, és kézről kézre járt a lakótársak között. A levélben a mama többek között intette fiacskáját, óvatosan barátkozzon a börtönben, nehogy rossz társaságba keveredjen, vigyázzon az érzékeny mandulájára, és azt írta, nagyon várja már, hogy az ő kis Per-Gunnarja kiszabaduljon, és újra játszhasson vele egy kört a Kincses Sziget társasjátékkal.

Ezek után a Főnök már hiába késeit meg két jugoszláv rabot ételosztás közben, és hiába tört-zúzott úgy nagy általánosságban. A tekintélye odalett. A harminc eddig verbuvált tagjelöltből huszonhét lelépett. Karón és Küblin

kívül még egy venezuelai rab, José Maria Rodriguez maradt benn a csapatban, ez utóbbi azért, mert titokban szerelmes volt a főnökbe, de ezt még önmagának sem merte soha bevallani.

A venezuelait hazája fővárosa miatt mindenesetre *Caracas*nak nevezték el. De a Főnök, bármennyit szitkozódott és fenyegetőzött is, ezek után már egyetlen új tagot sem bírt verbuválni a klubjába. És egy szép napon három követőjével együtt szabadon bocsátották.

A Főnök először ejteni akarta az egész *Never Again* projektet, de a véletlen úgy hozta, hogy Caracasnak volt egy tágas lelkiismerettel és kétes hírnevű barátokkal rendelkező kolumbiai társa, és a dolgok úgy alakultak, hogy a *Never Again* közreműködésével Svédország lett a Kelet-Európába irányuló kolumbiai drogszállítmányok tranzitállomása. Az üzleti forgalom szépen növekedett, és a megfelelő személyi állományon túl immár ok sem volt rá, hogy a „rablás” és a „zsarolás” ágazatot is beindítsák.

* * *

A Főnök haditanácsot tartott Stockholmban Kübli és Caracas részvételével. Valami történt azzal a balfék Karóval, akinek az volt a feladata, hogy lebonyolítsa a klub eddigi legnagyobb tranzakcióját. A Főnök délelőtt beszélt

az oroszokkal, akik megesküdtek rá, hogy megkapták az anyagot – és ki is fizették. Ha a *Never Again* futárja azután meglépett a táskával, az már nem az oroszok problémája. De ha a *Never Again* e miatt az ügy miatt táncra akarná őket felkérni, az oroszok nem fognak kosarat adni. Tudnak ők táncolni, ha kell. Keringőt is, mazurkát is.

A Főnök egyelőre abból indult ki, hogy az oroszok igazat mondanak (azonkívül biztos volt benne, hogy jobban táncolnak, mint ő). Azt pedig, hogy Karó csak úgy magától lelépett volna a pénzzel, kizárta. Karó ahhoz túl hülye. Vagy túl okos, attól függ, honnan nézzük.

Marad az, hogy valaki tudomást szerezhetett a tranzakcióról, kivárta a megfelelő pillanatot Malmköpingben vagy az úton vissza Stockholm felé, kinyírta Karót, és megszerezte a táskát.

De kicsoda? A Főnök nekiszegezte a kérdést a haditanács tagjainak, de nem kapott rá választ. A Főnök nem csodálkozott; már régóta tudta, hogy munkatársai orbitális hülyék mind a hárman.

Mindazonáltal úgy döntött, hogy Küblit csatasorba állítja, mert úgy vélte, hogy a hülye Kübli nem annyira hülye, mint a hülye Caracas. A hülye Küblinek tehát némileg nagyobb esélye van rá, hogy megtalálja a hülye Karót, sőt, magát a táskát is a pénzzel.

– Menj el Malmköpingbe, Kübli, és szaglássz körül. De öltözz föl rendesen, mert a város tele van rendőrökkel. Eltűnt valami százéves vénember.

* * *

Julius, Allan és a halott hajtánya végiggördült a sörmlandi erdőn. Vidkarr közelében balszerencséjükre összetalálkoztak egy gazdával, akinek Julius nem tudta a nevét. A gazda épp szemrevételezte a várható idei termését, amikor a trió a hajtányon elgurult mellette.

– Jó reggelt – mondta Julius.

– Szép időnk van – mondta Allan.

A halott és a gazda nem mondott semmit. De az utóbbi hosszan bámult a hajtány után.

Minél jobban közeledtek az Åker-öntödéhez, Julius annál gondterheltebb lett. Úgy tervezte, ha útközben patak vagy folyó mellett haladnak el, megszabadulhat a halottól. De nem keresztezte útjukat egyetlen folyó sem. Julius még végig se gondolta egészen a helyzetet, amikor begördültek a gyártelep rakodóudvarára. Julius behúzta a féket, és idejében sikerült megállítania a járművet. A halott előrezuhant, és bevverte a homlokát egy vasfogantyúba.

– Más körülmények között ez fájdalmas lett volna – mondta Allan.

– Annak is vannak előnyei, ha valaki már nem él – tette hozzá Julius.

Julius leszállt a hajtányról, és egy fa mögül belesett a rakodóudvarra. A szerelőcsarnok hatalmas kapui nyitva álltak, de a telep elhagyatottnak látszott. Julius az órájára pillantott. Tíz perccel múlt tizenkettő. Ebédidő, jött rá a magyarázatra, és közben egy nagy konténert mustrálhatott. Julius közölte, hogy rövid felderítőútra indul. Allan sok sikert kívánt neki, és kérte, vigyázzon, hogy ne tévedjen el.

Ennek nem volt nagyobb kockázata, mert Julius csak a mintegy harminc méter távolságban lévő konténerhez akart menni. Bemászott a konténerbe, és egy percre eltűnt Allan szeme elől. Aztán előjött. Visszament a hajtányhoz, és közölte, már tudja, mit csináljanak a halottal.

A konténer félig meg volt rakva egy méter átmérőjű és legalább három méter hosszú fémhengerekkel, melyek külön-külön a végükön nyitható faládákba voltak csomagolva. Allan teljesen kimerült, mire a nehéz holttestet végre elhelyezték az egyik középső henger belsejében. Amikor lecsukta a láda nyílásának fedelét, és meglátta rajta a szállítócédulát, egészen felélénkült.

Addisz-Abeba.

– Még világot is láthat, ha nyitva tartja a szemét – mondta Allan.

– Sietnünk kell, öreg – felelte Julius. – Itt nem maradhatunk.

A hadművelet sikerült, a két öreg visszahúzódott a fák mögé még jóval azelőtt, hogy a gyárban az ebédidő véget ért volna. Felültek a hajtányra, hogy kipihenjék magukat, és hamarosan megélénkült körülöttük a gyárudvar. Az egyik darus kocsisofőrje folytatta a hengerek rakodását, és a konténer hamarosan megtelt. A sofőr lezárta a konténert, hozott egy üreset, és folytatta a rakodást.

Allan kíváncsi volt, vajon mit gyártanak ebben az üzemben. Julius tudott róla, hogy a gyárnak nagy múltja van, itt már a 17. században is ágyúkat öntöttek, és ezekkel láttak el mindenkit, aki a harmincéves háborúban nagyobb hatékonyságra törekedett az ellenség pusztításában.

Allan úgy vélte, feleslegesen gyilkolták egymást az emberek a 17. században. Akkor is meghaltak volna, ha nem heveskednek annyit. Julius szerint ez minden korban így van, majd azzal folytatta, hogy az ebédidő lejárt, és ideje, hogy helyet változtassanak. Arra gondolt, hogy folytassák útjukat Åker központi részéig, s ott majd kitalálják, hogyan tovább.

Aronsson felügyelő Byringében végigjárta az öreg állomásépületet, de nem talált semmi érdemleges nyomot a posztópapucson kívül, mely valószínűleg a százéves emberé lehetett. Magával viszi, és megmutatja az idősek otthona személyzetének.

Igaz, vízfoltokat is talált a konyha kövezetén, melyek egy fagyasztókamrába vezettek, melynek hűtése ki volt kapcsolva, és az ajtaja nyitva állt. De ezzel nem tud semmit se kezdeni.

Inkább továbbment Byringébe, hogy kikérdezze a helybelieket. Három házban voltak otthon a lakók, és mind a három család egybehangozóan állította, hogy az állomásépület emeletén egy bizonyos Julius Jonsson lakik, hogy ez a Julius Jonsson tolvaj és csaló, akivel senki nem hajlandó szóba állni, és hogy tegnap este óta nem hallottak és nem láttak semmi különöset. És hogy ez a Julius Jonsson megint valami zavaros ügybe keveredett, az biztos.

– Csupassa le! – követelte a legdühösebb szomszéd.

– Miért? – kérdezte fáradtan a felügyelő.

– Mert éjszakánként kilopja a tojásokat a tyúkólamból, mert a múlt télen ellopta a vadonatúj taposószánomat, átfestette, és azt mondta, hogy az övé, mert könyveket rendel a nevemben, aztán kilopja őket a postaládámból, amikor

megjönnek, és a számlát nekem kell kifizetnem, mert házipálinkát próbál eladni a tizennégy éves fiamnak, mert...

– Jó, jó, rendben van. Lecsukatom. Csak előbb meg kell találnom.

Aronsson elindult vissza Malmköpingbe, és körülbelül félúton járhatott, amikor megszólalt a telefonja. A kollégák hívták az ügyeletről. Egy Tengroth nevű gazdálkodó hívta fel őket Vidkärriből, és egy érdekes fejleményről számolt be. Az egyik környékbeli, kisstílusú szélhámos nemrég haladt el egy hajtányon Tengroth földje mellett a Byringe és az Åkeröntöde közötti, használaton kívül helyezett vasúti szárnyvonalon. A hajtányon ült még egy öregember egy nagy bőrönddel és egy napszemüveget viselő fiatalabb ember. Tengroth gazda szerint a fiatalember irányította a társaságot. Annak ellenére, hogy csak zokni volt a lábán...

– Na, ebből most már egy бүdös szót sem értek – mondta Aronsson felügyelő, és olyan sebességgel fordult meg kocsijával, hogy a posztópapucsok lerepültek a földre.

* * *

Pár száz méter után Allan amúgy is lassú járása még tovább lassult. Nem panaszkodott, de Julius látta, hogy a térdét már alig bírja behajlítani. Jobbra előre az utcán бүfésbódé állt. Julius megígérte Allannak, ha kitart odáig,

meghívja egy adag sült kolbászra, most ugyanis megengedheti magának, aztán majd gondoskodik valamilyen közlekedési eszköztől. Allan azt felelte, ha eddig soha életében nem panaszkodott egy kis fájdalom miatt, most már nem fogja elkezdni, egy adag sült kolbász egy kis kenyérral viszont kétségtelenül jólesne neki.

Julius meggyorsította lépteit, Allan sántikálva követte. Mire Allan odaért a büféhez, Julius már félig megette a maga sült kolbászát a hozzá való kenyérral. De ennél többet is intézett.

– Allan – mondta –, hadd mutassam be neked Benny-t. Ő az új magánsofőrünk.

Benny, a büfésbódé tulajdonosa az ötvenes éveiben járt, és még minden szál haja megvolt, beleértve azokat is, melyeket hátul lófarokban fogott össze. Körülbelül két perc leforgása alatt Juliusnak sikerült megvásárolnia egy adag sült kolbászt kenyérral, egy Fantát, valamint Benny 1988-as, ezüstszínű Mercedesét Bennyvel együtt, mindezt százezer koronáért.

Allan a büfé tulajdonosára pillantott, aki még mindig a helyén állt, bent, a pult mögött.

– Megvettünk téged is? Vagy csak bérbe vettünk? – kérdezte végül.

– Az autót megvásárolták, a sofőrt felbérelték – felelte

Benny. – Egyelőre tíz napra, aztán bizonyára újra megtárgyaljuk a feltételeket. Egy adag kolbász egyébként benne van az árban. Ajánlhatom a bécsi sült kolbászt?

Az ajánlat süket fülekre talált. Allan a szokásos főtt kolbászt kérte, ha lehetséges. Szerény véleménye szerint, tette még hozzá Allan, százezer korona egy ilyen öreg autóért túl nagy ár, még akkor is, ha a sofőr bele van számolva, úgyhogy a legkevesebb, amit a méltányosság megkíván, az egy üveg kakaó volna a kolbász mellé.

Benny ebbe minden további nélkül belement. Úgyis itt hagyja a büfét, és egy üveg Pucko márkájú kakaóval több vagy kevesebb már nem számít. Az üzlet amúgy is rosszul ment; utcai büfét nyitni Åkerban éppolyan rossz ötletnek bizonyult, mint amilyenek a kezdet kezdetén látszott.

A helyzet az, közölte Benny, hogy ő már az urak szerencsés felbukkanása előtt is azon gondolkodott, hogy valami mást kellene kezdenie az életével. De *magánsofőri* pályára, őszintén szólva, nem gondolt.

A büfévezető vallomásának fényében Allan azzal a javaslattal állt elő, hogy Benny tegyen mindjárt egy egész rekesz Puckót a csomagtartóba. Julius a maga részéről pedig megígérte Bennynek, hogy adandó alkalommal vesz neki egy igazi sofőrsapkát, de ennek az a feltétele, hogy a büféssapkáját mindjárt vegye le fejéről, és bújjon elő a bódéjából, mert ideje már, hogy elinduljanak.

Benny úgy vélte, a sofőri feladat munkaköri leírása nem tartalmazza a vitát a munkaadójával, úgyhogy megtette, amit kértek tőle. A sapka a szemeteskosárban landolt, a rekesz Pucko néhány doboz Fanta társaságában pedig a csomagtartóban. De a bőröndöt Julius inkább maga mellett akarta tartani a hátsó ülésen. Allan előre ülhetett, ahol jól ki tudta nyújtani a lábát.

Åker történetének mind ez idáig egyetlen utcai büfése ezután beült annak a járműnek a kormányára mögé, amely pár perccel korábban még a saját Mercedes volt, de amelyet azóta szabályosan eladott a társaságában tartózkodó két idősebb úrnak.

- Hová kívánnak menni az urak? – érdeklődött Benny.
- Mi volna, ha észak felé indulnánk? – kérdezte Julius.
- Az jó lesz – mondta Allan. – Vagy inkább dél felé?
- Jó, menjünk délre – mondta Julius.
- Akkor irány dél – mondta Benny, és elindította az autót.

Tíz perccel később Aronsson felügyelő megérkezett Åkerbe. Csak követnie kellett a sínpart tekintetével, és máris felfedezte az üzem mögött parkoló régi típusú hajtányt.

A hajtányon azonban nem talált semmiféle értékelhető nyomot. Az üzem udvarán a munkások valamiféle hengereket rakodtak konténerekbe. Egyikük sem látta, mikor érkezett oda a hajtány. Közvetlenül ebéd után láttak viszont két idősebb férfit sétálni az úton, egyikük egy nagy bőröndöt húzott maga után, a másik kissé lemaradva követte. Az utcai büfé irányába mentek, de hogy utána mi lett velük, azt senki sem tudta.

Aronsson tudni szeretne volna, hogy valóban csak két férfi ment-e az utcán, és nem három, de harmadik embert a munkások nem láttak.

Az autóban ülve a benzinkút és a büfé felé Aronsson az új információkon töprengett. De a kép most már annyira sem állt össze, mint korábban.

Előbb a büfénél állt meg. Amúgy is kezdett már megéhezni. A büfé persze zárva volt. Nyilván nem érdemes büfét működtetni itt a világ végén, gondolta Aronsson, és továbbhajtott a benzinkúthoz. Az ottaniak nem hallottak és nem láttak semmit. De legalább volt sült kolbászuk, még ha kicsit benzinszagú is.

Aronsson gyorsan megebédelt, majd felkereste az élelmiszeráruházat, a virágüzletet és az ingatlanügynökséget. Közben megállt, és kikérdezte azt a néhány helybelit is, aki kutyájával, gyerekkocsijával vagy hitvesével az oldalán éppen az utcán sétált. De senkit nem

talált, aki látott volna két vagy három férfit egy bőrönddel. A nyomok egyszerűen eltűntek valahol a gyár és a benzinkút között. Aronsson felügyelő úgy döntött, hogy visszatér Malmköpingbe. Volt egy pár posztópapucs, melyet azonosítania kellett.

* * *

Göran Aronsson bűnügyi felügyelő az autóból felhívta a tartományi rendőrkapitányt, és helyzetjelentést adott. A kapitány hálásan fogadta hívását, mert 2 órákor sajtótájékoztatót kellett tartania a Plevnagården szállodában, és még nem volt semmi érdemleges mondanivalója.

A rendőrkapitány természetében volt egy csipetnyi színpadiasság, nem szeretett kevés anyaggal dolgozni, ha nem volt muszáj. Az információmorzsák, melyeket most Aronssontól kapott, kiegészítették szorult helyzetéből.

A kapitány a sajtótájékoztatón tehát mindent kitergetett, mielőtt Aronsson visszaért volna Malmköpingbe, és megakadályozta volna benne (ami nem valószínű). A kapitány bejelentette, hogy Allan Karlsson eltűnésével kapcsolatban a legújabb adatok szerint az emberrablás sem kizárható, ahogy arra a helyi lap tegnapi számában is már utalás történt. A rendőrségnek adatai vannak rá, hogy Karlsson életben van, de vélhetően alvilági figurák

fogságában.

Az újságírók természetesen sok kérdést tettek föl, de a kapitány ügyesen megkerülte a pontos válaszadást. Annyit azért elárult, hogy Karlssont és feltételezett elrablóját az åkeri öntöde környékén látták alig néhány órával ezelőtt. És mindjárt fel is szólította a rendőrség leghűségesebb segítőitársait, vagyis az egyszerű állampolgárokat, hogy jelentsék, ha látnak valamit.

A tartományi rendőrkapitány csalódással vette tudomásul, hogy a tévések már hazamentek. Ez nem történhetett volna meg, ha az a lajhár Aronsson kicsit gyorsabban rukkol elő az emberrablásra vonatkozó információkkal. De az *Expressen* és az *Aftonbladet* tudósítói mindenesetre jelen voltak, akárcsak a helyi lap és a helyi rádió riporterei. A szálloda ebédlőjében leghátul álldogált még egy férfi, akit a rendőrkapitány az előző nap még nem látott. Csak nem a Távirati Iroda képviselője?

De Küblit nem a Távirati Iroda küldte ide, hanem a Főnök Stockholmból. És Kübli egyre inkább arra a meggyőződésre jutott, hogy Karó meglépett a suskával. Márpedig ha így van, fityinget sem ér az élete.

* * *

Mire Aronsson felügyelő megérkezett a Plevnagården

hotelbe, a sajtótájékoztató véget ért. Útközben Aronsson megállt az idősek otthonánál, ahol bebizonyosodott, hogy a papucs, amit talált, Allan Karlssoné volt (Alice nővér megszagolta, és fintorogva bólintott).

Aronsson balszerencséjére összetalálkozott a parancsnokával a szálloda halijában, akitől megtudta, mi hangzott el a sajtótájékoztatón, és aki mindjárt utasította is, hogy oldja meg a problémát, lehetőleg úgy, hogy a valóság ne kerüljön logikai jellegű összeütközésbe mindazzal, amit ő imént a sajtótájékoztatón elmondott.

A tartományi rendőrkapitány eltávozott, mert sok dolga volt még. Eljött az ideje például, hogy az ügyészséget is bevonja az ügybe.

Aronsson letelepedett az egyik asztalhoz, rendelt egy csésze kávé, és újra végiggondolta a legfrissebb fejleményeket. A sok talányos töprengenivaló közül arra koncentrált, hogy vajon milyen viszonyban lehetett egymással a hajtány három utasa. Ha Tengroth tévedett abban, hogy Karlsson és Jonsson nem állt semmiféle kényszer hatása alatt utasuk részéről, akkor túsdrámáról lehet szó. Épp ezt jelentette be parancsnoka is a sajtótájékoztatón, ami némiképp gyengítette ugyan hipotézisét. A rendőrkapitánynak ugyanis ritkán van igaza. Azonkívül vannak tanúk, akik Åkerban látták az utcán sétálni Karlssont és Jonssont – a bőrönddel. Lehetséges volna, hogy Karlsson és Jonsson, a két öregember legyűrte

a *Never Again* banda fiatal és erős tagjának ellenállását, és a hajtányról belökték egy árokba?

Hihetetlen, de nem lehetetlen. Aronsson úgy döntött, ismét segítségül hívja az eskilstunai rendőrökutyát. Hosszú séta vár majd a kutyára és vezetőjére Tengroth gazda földjeitől az åkeri öntödéig. E két végpont között tűnt el valahol a *Never Again* banda tagja.

Karlsson és Jonsson azután maga is köddé vált valahol a gyár hátsó oldala és a benzinkút között – egy körülbelül kétszáz méteres szakaszon. Úgy tűntek el a föld színéről, hogy senki nem látott semmit. Nincs semmi más ezen az útszakaszon, mint egy csukott büfésbódé.

Megcsendült Aronsson mobiltelefonja. A diszpécserközpontba újabb bejelentés érkezett. A százéves embert ezúttal Mjölbyben látta valaki egy Mercedes első ülésén; valószínűleg az a lófarkat viselő középkorú férfi rabolta el, aki a volánnál ült.

– Megnézzük közelebbről? – kérdezte a kolléga.

– Hagyjátok – sóhajtott a Aronsson.

A nyomozói pályán eltöltött hosszú évek alatt Aronsson megtanulta, hogyan kell különbséget tenni a használható és a használhatatlan bejelentések között. Vigasztaló gondolat, amikor amúgy is sötétben tapogatózik.

Benny Mjölbyben megállt tankolni. Julius óvatosan kinyitotta a bőröndöt, és kihúzott belőle egy ötszázast a benzinre.

Julius közölte, hogy kinyújtóztatná a tagjait, és kérte Allant, maradjon benn a kocsiban, és vigyázzon a bőröndre. Allant már jól kifárasztották az aznapi kalandok, úgyhogy megígérte, hogy el sem mozdul a helyéről.

Benny ért vissza először, és beült a volán mögé. Rögtön utána visszajött Julius is, és parancsot adott az indulásra. A Mercedes folytatta útját déli irányba.

Kis idő múltán Julius zörögni kezdett valamivel a hátsó ülésen. Azután előre nyújtott egy kinyitott zacskó Polly drazsét Allannak és Bennynek.

– Nézzétek, mit újítottam – mondta.

Allan felhúzta a szemöldökét:

– *Elloptál* egy zacskó drazsét, amikor ötvenmillió van a bőröndünkben?

– Ötvenmilliójuk van a bőröndben? – kérdezte Benny.

– Hoppá – mondta Allan.

– Nem egészen – szólt közbe Julius. – Hiszen kaptál százezret.

– És egy ötszázast benzinre – tette hozzá Allan.

Benny pár másodpercig hallgatott.

– Akkor negyvenkilencmillió-nyolcszázkilencvenkilencezer-ötszáz van a bőröndben?

– Gyorsan számolsz – mondta Allan.

Egy ideig hallgattak. Aztán Julius azt mondta, hogy tulajdonképpen el is mondhatnák a dolgot a magánszofőrjüknek. Ha Benny ezek után fel akarja mondani a megállapodásukat, nincs kifogása ellene.

* * *

Benny számára a történet legnehezebben elfogadható része az volt, hogy egy ember meghalt, majd exportálták. De hát baleset történt, akárhogy nézzük is, még ha alkoholos befolyásoltság állapotában is. Az alkohol viszont kívül esett Benny érdeklődési körén.

Az újdonsült sofőr gondolkodott még egy kicsit, és arra a belátásra jutott, hogy az ötvenmillió eredetileg valószínűleg rossz kezekben volt, s jelenlegi helyzetében talán több

hasznos tud hajtani az emberiségnek. És nem vonzotta különösebben a lehetőség, hogy rögtön az első nap felmondjon az új munkahelyén.

Benny így hát ígéretet tett rá, hogy megtartja új állását, és tudni szeretne volna, mik volnának az urak legközelebbi tervei. Eddig nem akarta kérdezni, mert úgy gondolta, hogy egy magánsofőr ne legyen kíváncsi; most azonban bizonyos mértékig bűntárs is lett.

Allan és Julius beismerte, hogy nincs semmiféle terv. De azért javasolták, menjenek tovább arra, amerre az út vezet, addig, amíg be nem sötétedik, s aztán szálljanak meg valahol, ahol részletesebben is megbeszélhetik a dolgokat. Így is lett.

– Ötvenmillió – mondta Benny, és elmosolyodott, miközben elindította a Mercedest.

– Negyvenkilencmillió-nyolcszázkilencvenkilencezer-ötszáz – javította ki Allan.

Ezután Juliusnak meg kellett ígérnie, hogy többet nem lopkod el mindenfélét, csak azért, hogy lophasson. Julius azt mondta, hogy ez nem lesz könnyű, mert a lopás a vérében van, máshoz meg nem is ért. De azért megígéri, és Juliusról el lehet mondani, mondta Julius, hogy ritkán ígér meg bármit is, de ha egyszer megígéri, meg is tartja ígéretét.

Csendben folytatták útjukat. Allan rögtön elaludt az első ülésen. Julius bekapott még egy szem Pollyt. Benny pedig egy dalt dúdolgatott, melynek nem tudta a szövegét.

* * *

Ha egy esti újság riportere felcsippenti egy történet morzsáját, azután már nem könnyű megállítani. Az *Expressen* és az *Aftonbladet* riporterei néhány óra leforgása alatt jóval többet tudtak meg az eseményekről, mint amennyit a rendőrkapitány elmondott a délutáni sajtótájékoztatón. Az *Expressen* ezúttal megelőzte az *Aftonbladetet* azzal, hogy riportérének hamarabb sikerült megtalálnia Ronny Hulth diszpécserét, elmennie a lakására, és azzal az ígérettel, hogy Ronny Hulth magányos lánymacskájának alkalmas fiúmacska partnert szerez, rábíri, hogy az éjszakát Eskilstunában, egy szállodában töltsen, ugyanott, ahol az *Expressen* riportere, vagyis az *Aftonbladet* számára elérhetetlenül. Hulth kezdetben félt bármit is elmondani, hiszen jól emlékezett a fiatalember fenyegetéseire, de a riportert megnyugtatta egyfelől azzal, hogy a nevét nem fogja elárulni, másfelől pedig annak bizonygatásával, hogy semmi bántódása nem eshet azok után, hogy a banda tagjai is tudják, hogy a rendőrség nyomoz az ügyben.

De az *Expressen* nem érte be Hulthtal. A buszsofőrt is

megtalálták, akárcsak a byringei szomszédokat, a vidkärri gazdát és az åkeri öntöde munkásait. Mindebből másnapra több drámai hangvételű cikk is született. Tele voltak ugyan téves feltevésekkel, de a körülményekhez képest a riporter jó munkát végzett.

* * *

Az ezüstszínű Mercedes haladt tovább az úton. Kis idő után Julius is elaludt. Allan az első ülésen horkolt, Julius a hátsón, a bőröndöt használva kényelmetlen fejpárnának. Az útirányról Benny döntött legjobb belátása szerint.

Mjölbynél Benny elhatározta, hogy letér az E4-es autópályáról, és a 32-es országúton megy tovább Tranås felé. De amikor odaért, nem állt meg, hanem ment tovább dél felé. Kronoberg tartományban letért a főútról, és elindult a smålandi erdőségek mélyére vezető egyik mellékúton. Reményei szerint valahol ott találnak majd megfelelő éjszakai szállást.

Allan felébredt, és az iránt érdeklődött, nem kellene-e hamarosan nyugovóra térni. Az elől folyó beszélgetésre azután Julius is felébredt. Körülnézett, mindenütt erdő, megkérdezte, merre járnak.

Benny közölte, hogy néhány mérföldnyire északra Växjötől, és hogy kicsit gondolkodott a helyzetükön, amíg az urak

aludtak.

Arra jutott, hogy a biztonság kedvéért valamilyen félreeső helyen kellene szállást keresniük. Nem tudják ugyanis, kik üldözik őket, de aki szert tesz valahogy egy piszkos ötvenmilliót tartalmazó bőröndre, az ne higgye azt, hogy bárhol nyugodtan alhat. Ezért Benny lekanyarodott a Växjöbe vezető útról, és most közelednek egy Rottne nevű, az előbbinél jóval jelentéktelenebbnek látszó településhez. Benny arra gondolt, talán akad valamilyen szálloda ezen a helyen.

– Jó gondolat – mondta Julius. – De nem egészen jó.

Julius kifejtette, mire gondol. Rottnéban a legjobb esetben is csak valamilyen kicsi és lepusztult szállodát találnának, amelybe ritkán esik be rendes vendég. Ha egy este előzetes foglalás nélkül egyszer csak beállít három úr, az biztosan feltűnést keltene a községben. Akkor már jobb, ha valahol benn az erdőben keresnek valami parasztudvart vagy tanyát, és próbálnak szállást és vacsorát venni maguknak.

Benny elismerte, hogy Julius jól okoskodik, és ennek megfelelően az első jelentéktelen földútnál lekanyarodott az országútról.

Már kezdett sötétedni, amikor a kanyargós földúton, alig négy kilométer megtétele után a három férfi megpillantott

egy levélládát. „Tószeg” volt a ládára kiírva, és közvetlenül mellette behajtó nyílt, mely valószínűleg épp odavezetett. A feltevés helyesnek bizonyult. A keskeny, kanyargós úton, mintegy száz méter után feltűnt egy ház. Hagyományos, vörösre festett, kétszintes falusi ház volt, mögötte jókora istálló állt, kissé távolabb, egy kis tó partján pedig valamiféle fészker.

A tanya lakottnak látszott, és Benny lassan a lakóház bejárata elé gördült. A ház ajtaján egy fiatalos, negyvenes nő lépett ki, dús, göndör, vörös haja volt, még a hajánál is vörösebb edzőruhát viselt, és a lába mellett szorosan farkaskutya jött mellette.

A társaság kikászálódott a Mercedesből, és elindult a nő felé. Julius a kutyára sandított, de az állat nem úgy nézett rá, mint aki támadni akar. Ellenkezőleg, inkább kíváncsian, szinte barátságosan fogadta a vendégeket.

Julius így már le merte venni tekintetét a kutyáról, és a nő felé fordult. Udvariasan jó estét kívánt, és előadta csoportjuk kívánságát az éjszakai szállásra és némi harapnivalóra vonatkozóan.

A nő végigmérte az előtte álló különös társaságot: egy nagyon öreg, egy kevésbé öreg és egy... meglehetősen beleváló férfi, ismerte el magában. Épp a megfelelő korban. És lófarka van! Elmosolyodott, amit Julius a beleegyezés jelének tartott, de a következőket mondta:

– Ez nem ám valami *kibaszott* szálloda.

Ajjaj, gondolta Allan. Már nagyon szeretett volna enni valamit, és lefeküdni. Az élet megerőltetőnek bizonyult, miután úgy döntött, hogy még folytatja egy ideig. Sok mindent lehet mondani az idősek otthonára, de az egész testére kiterjedő izomláza ott azért nem szokott lenni.

Julius is elszomorodott, és azt mondta, barátaival együtt minden bizonnyal eltévedt, mindannyian el is fáradtak, és természetesen megfizetnék az árát, ha itt maradhatnának éjszakára. A vacsoráról legrosszabb esetben lemondanak.

– Ezer koronát fizetnénk személyenként, ha itt alhatunk – tette hozzá Julius.

– Ezer koronát? – kérdezte a nő. – Bujkáltok?

Julius egy legyintéssel elhárította a jól célzott kérdést, és újra elmondta, hogy hosszú utat tettek idáig, és ő, a maga részéről, még bírná tovább is, de Allan fölött már nagyon eljárt az idő.

– Tegnap voltam százéves – szólalt meg Allan reszketeg hangon.

– Százéves? – kérdezte vissza a nő szinte rémülten. –
Beszarás!

Egy ideig hallgatott, mint aki újra meggondolja a dolgot.

– Jól van, bánom is én – mondta végül a nő. – Maradhattok. De az ezreseiteket tartásotok meg magatoknak. Ez nem valami *kibaszott* hotel, már megmondtam.

Benny rajongással nézett a nőre. Életében nem hallott még nőt ennyit káromkodni, ilyen rövid idő alatt. Elbűvölőnek tartotta.

– Szépségem – mondta. – Megsimogathatom a kutyát?

– Szépségem? – kérdezte a nő. – Vak vagy? Felőlem nyugodtan simogathatod. Buster kedves kutya. A szobák az emeleten vannak, jut mindenkinek, hely van bőven. Az ágynemű tiszta, de a padlón patkányméreg van kiszórva, vigyázzatok. Vacsora egy óra múlva.

A nő elindult az istálló felé, Buster hűségesen követte. Benny utánaszólt, megkérdezte, hogy a szépségnek van-e neve. A nő hátra se nézve azt mondta, Gunilla a neve, de a „szépség” is jól hangzik, „kitarthatsz mellette, ha akarod, *bakker*” Benny elfogadta az ajánlatot.

– Azt hiszem, szerelmes vagyok – mondta Benny.

– Én viszont tudom, hogy fáradt vagyok – mondta Allan.

Ebben a pillanatban akkora böngés hallatszott ki az istállóból, hogy még a holtfáradt Allan is felriadt tőle.

Valamilyen nagyon nagy és nagyon bánatos állat hangja lehetett.

– Ne óbégass, Szonja – mondta a Szépség. – Hiszen megyek már, *banyek*.

7. FEJEZET

1929-1939

Az yxhulti ház nem volt különösebben vonzó látvány. Amíg Allan Uppsalában Lundborg professzor vendégszeretetének örvendett, udvarát felverte a gyom. A földön a tetőről lepotyogott törött cserepek maradványai heverték, a budi, ki tudja, miért, az oldalára borult, a konyhaablak egyik kinyílt szárnyát szabadon csapkodta a szél.

Allan kint, a bejárati ajtó mellett állt le pisilni, hiszen budija már nem volt. Aztán bement, és leült a porlepte konyhájában. Az ablakot nem csukta be. Éhes volt, de ellenállt a készítésnek, hogy megnézzze, van-e valami a kamrában. Biztos volt benne, ha találna is valamit, nem örülne neki.

Itt született, és itt nőtt fel, de otthonát soha nem érezte olyan távol magától, mint épp most. Talán eljött az ideje, hogy elvágja a köteléket, ami még ide köti, és elinduljon az ellenkező irányba? Igen, a döntés megszületett.

Összeszedte a dinamitrudakat, és elvégezte a szükséges teendőket, mielőtt maradék használható holmiját felpakolta

volna biciklije utánfutójára. 1929. június 3-án, alkonyatkor útnak indult, el Yxhultból, el Flenből. A töltet, ahogy kellett, pontosan harminc perc múlva robbant. A detonáció levegőbe repítette az yxhulti házat, és a legközelebbi szomszéd tehene ismét elvetélt.

Egy órával ezután Allan a fleni rendőrőrs fogdájában üldögélt, a vacsoráját fogyasztotta, és közben Krook rendőrkapitány szidalmait hallgatta. A fleni rendőrséget nemrégiben szerelték fel egy automobillal, és így gyorsan el tudták kapni azt az embert, aki porig rombolta saját házat.

A vád ezúttal teljesen egyértelmű volt.

– Közveszélyokozás és rongálás – közölte Krook megfellebbezhetetlenül.

– Ide tudná adni a kenyeret? – kérdezte Allan.

A rendőrkapitány nem adta oda neki a kenyeret, viszont alaposan leszidta szerencsétlen tiszthelyettesét, aki gyengeségében engedett a delikvens kérésének, és enni adott neki. Miután Allan befejezte az étkezést, átvezették abba a cellába, ahol egyszer már korábban is elidőzött.

– Nincs véletlenül egy mai újságjuk? – érdeklődött Allan. – Csak estére kérem, hogy legyen valami olvasnivalóm.

Krook kapitány válasz helyett leoltotta a villanyt, és becsapta az ajtót. Másnap reggel első dolga volt, hogy

felhívja telefonon az uppsalai „diliházat”, és kérte, jöjjenek ki, és vigyék be magukhoz Allan Karlssont.

De kérése Bernhard Lundborg munkatársainál süket fülekre talált. Karlsson kezelését már befejezték, most másokat kell sterilizálniuk és analizálniuk. Ha a rendőrkapitány tudná, mennyiféle népségtől kell még a nemzetet megmenteni: zsidóktól és cigányoktól, félvér és telivér négerektől, elmebetegektől és hasonlóktól. Csak azért, mert Karlsson úr levegőbe repítette a házát, még nem kell őt újra Upplandra szállítani. Az ember utóvégre azt csinál a házával, amit akar, vagy a kapitány úr nem így gondolja? Elvégre szabad országban élünk.

Krook rendőrkapitány letette a kagylót. Nem jut semmire ezekkel a nagyvárosi népekkel. Már megbánta, hogy előző este nem engedte Karlssont elkarikázni a környékről, hiszen Karlssonnak amúgy is az volt a szándéka.

Egy újabb és eredményes délelőtti kihallgatás után Allan Karlsson végül ismét felülhetett biciklijére. Az utánfutóba ezúttal háromnapos élelem volt bekészítve és két takaró arra az esetre, ha nagyon hidegre fordulna az idő. Búcsút intett Krook rendőrkapitánynak, aki nem intett vissza neki, aztán Allan elindult észak felé, mert úgy vélte, az egyik égtáj semmivel sem rosszabb a másiknál.

Délutánra eljutott Hälleforsnäs-ig, és úgy érezte, egy napra ennyi mozgás elég is volt. Letelepedett egy réten a fűbe,

leterítette a takarót, és kinyitotta az elemózsiás csomagot. Miközben a cukros kenyeret és a füstölt kolbászt majszolta, alaposan megnézte magának az éppen előtte álló gyártelepet. A kapu előtt halomba rakott ágyúcsövek heverték. Allan arra gondolt, ahol ágyúkat gyártanak, talán elkel valaki, aki azt is tudja, hogyan kell elsütöni azt az ágyút. Talán mégiscsak volt valami értelme, hogy elkerekezett Yxhultból, amelyen messzire csak bírt. Hälleforsnäs épp megfelelő úti célnak látszott. Persze csak akkor, ha kap munkát.

Szaktudása esetleges igénybevételének összekapcsolása az ágyúcsövekkel Allan részéről talán túlságosan naiv elképzelés volt. Mégis pontosan ez történt. A tulajdonossal folytatott rövid beszélgetést követően – melynek során Allan nem tett említést élettörténetének bizonyos epizódjairól – Allan lömesteri állást kapott.

Itt jól megleszek, gondolta Allan.

* * *

Az ágyúöntés a hälleforsnäsi öntödében takaréklángon folyt, és a megrendelések száma, ahelyett, hogy nőtt volna, csökkent. A világháború után Per Albin Hansson honvédelmi miniszter megkurtította a katonai költségvetést, miközben V. Gusztáv király a kastélyában a fogát csikorgatta. Per Albin, aki az analízisek híve volt, úgy érvelt,

visszatekintve megállapítható, hogy a háború előtt Svédországnak jobban fel kellett volna fegyverkeznie, mint amennyire volt, de *most*, tíz évvel a háború után, ennek már nincs semmi értelme. Hiszen már létrejött a Népszövetség is.

A sörmlandi öntöde számára mindez azzal a következménnyel járt, hogy tevékenysége folytatásához békésebb célpontokat kellett választania, továbbá azzal is, hogy munkásait el kellett küldenie.

Allant azonban nem, mivel a lőmester hiánycikknek számított. A gyártulajdonos alig hitt a szemének és a fülének, amikor Allanról egy szép napon kiderült, milyen jól ért mindenféle robbanóanyaghoz. Mind ez ideig arra az egyetlen lőmesterre kellett hagyatkoznia, aki már az alkalmazásában állt, de nem volt elég jó, mert külföldi volt, alig tudott valamit svédül, fekete haja volt, és fekete szőr nőtt mindenfelé a testén. Ki tudja, meg lehet-e bízni az ilyenben? Pedig nem volt más választása.

Allan viszont nem osztotta fel az embereket színek szerint, és Lundborg professzor szövegeit mindig furcsának találta. Szívesen megnézett volna már magának egy eleven négert, akár férfit, akár nőt, neki az mindegy. Vágyakozva nézegette a hirdetést az újságban, mely Josephine Baker stockholmi fellépéséről szólt, de be kellett érnie Estebánnal, fehér bőrű, de sötét hajú spanyol lőmester kollégájával.

Allan és Estebán jól kijött egymással. Együtt is laktak a gyárhoz tartozó munkásbarakk egyik nyomorúságos szobájában. Estebán elmesélte drámai fordulatokban bővelkedő múltját. Madridban, egy rendezvényen megismerkedett egy lánnyal, többé-kevésbé ártatlan kapcsolat alakult ki közöttük, miközben sejtelve sem volt róla, hogy a lány a miniszterelnök, Miguel Primo de Rivera lánya. Márpedig a miniszterelnökkel nem volt tanácsos ujjat húzni. Kénye-kedve szerint kormányozta az országot, még a király sem szólhatott bele semmibe. A miniszterelnöki titulus az ő esetében csak a diktátor finomkodó körülírása, mondta Estebán. De a lány elbűvölően szép volt!

Estebán munkásszármazása nem imponált potenciális apósának. Primo de Riverával való első és egyetlen találkozása alkalmával Estebán megtudta, hogy két választása van. Az egyik az, hogy eltűnik Spanyolországból olyan messzire, amennyire csak lehet, a másik a tarkólövés itt és most.

Miközben Primo de Rivera kibiztosította fegyverét, Estebán közölte vele, épp most döntötte el, hogy az első lehetőséget választja, és gyorsan kihátrált a szobából, vigyázva, hogy tarkóját véletlenül se fordítsa a fegyverével hadonászó miniszterelnök felé, és egy pillantást se vetve a szobának abba a sarkába, ahol a szipogó lány állt.

Olyan messzire, amennyire csak lehet, gondolta Estebán, és elindult észak felé, és csak ment, mendegélt egészen

addig, amíg olyan tavakhoz nem ért, melyek télen befagytak. Úgy gondolta, most már elég messzire ment. Azóta is itt él. Az öntödei állást három évvel ezelőtt kapta egy katolikus pap segítségével, aki tolmácsolt neki, valamint, Isten bocsássa meg, egy kegyes hazugság segítségével, amely szerint otthon, Spanyolországban robbanószerekkel foglalkozott, holott igazából paradicsomszedésből élt.

Estebán lassacskán tűrhetően megtanult svédül, és egész ügyesen kitanulta a lőmesteri szakmát is. Most pedig Allan segítségével komoly szakember lett belőle.

* * *

Allan jól elvult az öntöde munkásszállásán. Egy év után már elfogadhatóan megértette magát azoknak a spanyol szavaknak a segítségével, melyeket Estebántól tanult. Két év után pedig már szinte folyékonyan beszélt spanyolul. De Estebánnak három év kellett hozzá, hogy belássa, képtelen ráerőltetni Allanra a nemzetközi szocializmus spanyol változatának hitvallását. Mindent megpróbált, de Allanról minden lepergett. Legjobb barátja személyiségének ezt az oldalát Estebán nem tudta megérteni. Nem arról volt szó, hogy Allan a dolgok rendjével kapcsolatban valamilyen más felfogást vallott és képviselt volna: nem, egyszerűen nem vallott és nem képviselt semmiféle felfogást. Vagy lehet,

hogy éppen ez volna Allan felfogása? Estebánnak végül nem maradt más választása, bele kellett nyugodnia abba, hogy nem érti barátja gondolkodását.

A maga részéről Allannak is meg kellett küzdenie ugyanezzel a kérdéssel. Estebán rendes fiú volt. Csak menthetetlenül megmérgezte a politika. És bizony nem ő volt az egyetlen ilyen ember.

Egy darabig még váltogatták egymást az évszakok, mielőtt Allan élete új fordulatot vett volna. Azzal kezdődött, hogy Estebán megtudta, Primo de Rivera lemondott, és elmenekült az országból. Felvirradóban volt a demokrácia napja, de az is lehet, hogy egyenesen a szocializmusé, és erről a napfelkeltéről Estebán nem akart lemaradni.

Arra gondolt, hazamegy, amilyen gyorsan csak lehet. Az öntödének már úgylis alig akadt megrendelése, mivel senor Per Albin úgy döntött, hogy nem lesz több háború. Estebán szerint a két lőmestert bármelyik pillanatban kirúghatják. Barátja, Allan vajon mit tervez erre az esetre? Elképzelhető, hogy vele tart?

Allan elgondolkodott. A forradalmak nem érdekelték, sem a spanyol, sem bármelyik másik. A forradalmaknak úgylis csak az az egyetlen eredményük, hogy ellenkező előjelű, újabb forradalmakhoz vezetnek. Másrészt azonban Spanyolország külföld, akár az összes többi ország – Svédország kivételével –, és mivel már annyi mindent

összeolvasott életében a külföldről, egyszer talán nem volna érdektelen megnézni a valóságban is. Lehet, hogy útközben láthatna egy-két négert is?

Miután Estebán megígérte, hogy útban Spanyolország felé legalább egy négert biztosan látni fognak, Allan már nem tehetett mást, mint hogy köszönettel elfogadta a meghívást. A két barát ezek után rátért a gyakorlati teendők megbeszélésére. Hamar eljutottak addig a megállapításig, hogy az öntöde tulajdonosa „egy szemét állat” (pontosan ezeket a szavakat használták), akire nem kell tekintettel lenniük. Ezért úgy döntöttek, hogy bevárják a következő bérfizetés napját, azután csöndben eltávoznak.

Igy is történt. A következő vasárnap reggel Allan és Estebán ötkor kelt, hogy utánfutós biciklijükkel elinduljanak déli irányba, Spanyolország felé. Estebán útközben feltétlenül meg akart állni a gyártulajdonos házánál reggeli szükségleteinek komplett elvégzése céljából annak a tejeskannának az igénybevételével, melyet minden reggel kitesznek a villa kapujába. Estebán ezt főként azért akarta megtenni, mert éveken át el kellett túrnie, hogy a gyáros és két tizenéves gyermeke „majom”-nak szólította.

– A bosszú nem jó dolog – jegyezte meg mindazonáltal Allan. – Olyan, mint a politika. Vég nélkül folyik az adok-kapok, és az amúgy is rossz helyzet még rosszabb lesz.

De Estebán megmakacsolta magát. Csak azért, mert

szőrös a karja, és nem beszél a tulajdonos anyanyelvét minden hiba nélkül, még nem kell majomnak nevezni.

Allan ezzel egyetértett, és a barátok végül kompromisszumot kötöttek. Estebán *belehugyozhatott* a tejeskannába, de többről szó sem lehetett.

Így állt elő a hälleforsnási öntödében az a helyzet, hogy immár egyetlen lőmester sem dolgozott az üzemben a korábbi kettővel szemben. A tanúk már aznap reggel megsúgták a tulajdonosnak, hogy látták Allant és Estebánt utánfutós biciklin kerekezni Katrineholm irányába, vagy ki tudja, talán valahová még messzebbre dél felé, úgyhogy a tulajdonos lélekben már készülhetett a következő héten előálló munkaerőhiányra, miközben vasárnap délelőtt a villája verandáján üldögélt, és elgondolkodva kortyolgatta a szokásos pohár tejét, melyet egy mandulás keksz társaságában Sigrid készített ki neki. A tulajdonos jókedvét még valami beárnyékolta: a keksz nem ízlett neki úgy, mint máskor. Határozottan ammóniás íze volt.

A gyártulajdonos elhatározta, megvárja az istentisztelet végét, és csak utána fogja kérdőre vonni Sigridet. Addig beéri azzal, hogy hozat még egy pohár tejet, hogy megszabaduljon rossz szájízétől.

Így esett, hogy Allan Karlsson eljutott Spanyolországba. Három hónapig tartott az út Európán keresztül, és útközben több négert látott, mint ahányról valaha is álmodhatott volna. De már az első után elvesztette érdeklődését irántuk. Kiderült, hogy a bőrük színén kívül semmiben nem különböznek a többi embertől, legfeljebb abban, hogy furcsa nyelveket beszélnek, de Smålandtól délre ezzel így voltak a fehérek is. Lundborg professzort gyerekkorában valószínűleg megrémíthette egy néger, gondolta Allan.

Az országban, ahová Allan barátjával, Estebánnal megérkezett, kaotikus állapotok uralkodtak. A király Rómába menekült, az államforma köztársasággá változott. A fordulatot a baloldaliak *revoluciónnak* nevezték, a jobboldaliak viszont arra gondoltak nagy rémülettel, ami Sztálin Oroszországában történt. Most akkor itt is ugyanaz következik?

Estebán egy pillanatra elfeledkezett róla, hogy barátja rendíthetetlenül apolitikus, és megpróbálta Allant a forradalmárok oldalára állítani, aminek Allan szokása szerint ellenállt. Felismerte az otthoni szófordulatokat, és továbbra sem tudta megérteni, miért kell mindig mindent pont fordítva csinálni, mint korábban.

A jobboldaliak katonai puccsot akartak végrehajtani, de sikertelenül, amire a baloldaliak általános sztrájkjal válaszoltak. Ezután parlamenti választásokat tartottak. A baloldaliak megnyerték, a jobboldal tiltakozott, de lehet,

hogy fordítva, Allan már nem tudta biztosan. Végül mindenesetre kitört a háború.

Allan idegen földön járt, ebben a helyzetben nem talált jobb megoldást, mint hogy fél lépéssel mindig barátja háta mögött áll, aki viszont belépett a hadseregbe, és mindjárt őrmester lett belőle, miután a szakaszvezető felfogta, Estebán tudja, hogy lehet különféle dolgokat a levegőbe repíteni.

Allan barátja büszkén feszített uniformisában, és alig várta első bevetését a háborúban. A szakasz parancsot kapott, hogy robbantson fel néhány hidat Aragóniában, egy völgyben, és Estebán alakulatára osztották ki az első hidat. Estebánt olyan örömmel töltötte el a bizalomnak ez a megnyilvánulása, hogy felugrott egy nagy sziklára, puskáját a bal kezébe fogta, az ég felé emelte, és felkiáltott:

– Halál a fasizmusra, halál minden fasisztára...

Estebán nem tudta befejezni, amit mondani akart, mert a fejét és egyik vállát leszakította egy gránát, valószínűleg a háború első ellenséges lövedéke. Allan mintegy húsz méterrel távolabb állt tőle, és így nem fröcskölték össze barátja testrészeinek darabjai, melyek mindenhová szétszóródtak a szikla körül, melyre Estebán elővigyázatlanul felmászott. Estebán alakulatában az egyik közlegény sírva fakadt. Allan megszemlélte barátja földi maradványait, és úgy döntött, nem érdemes összeszedni a

szétszóródott testrészeket.

– Jobban tetted volna, ha ott maradsz Hälleforsnäsben – mondta Allan, és hirtelen elfogta a vágy, bárcsak megint fát vághatna az yxhulti ház udvarán.

* * *

A gránát, amelyik Estebánt megölte, feltehetőleg a háború első kilőtt gránátja volt, de semmiképpen sem az utolsó. Allan arra gondolt, haza kellene mennie, de egyszer csak benne találta magát a háború sűrűjében. Igaz, hazáig, Svédorszáig rémesen sokat kellett volna gyalogolnia, és az is igaz, hogy otthon nem várta senki.

Így hát Allan fölkereste Estebán századparancsnokát, úgy mutatkozott be neki, mint a földrész legjobb pirotechnikusa, és közölte, hajlandó lenne hidak és egyéb infrastrukturális létesítmények felrobbantására a századparancsnok kívánságainak megfelelően, ha viszonzásképp napi háromszori étkezést biztosítanak számára, továbbá megfelelő mennyiségű bort is, ha a körülmények engedik.

A parancsnok már azt fontolgatta, főbe löveti Allant, amikor az nem volt hajlandó a szocializmus és a köztársaság dicséretét zengeni, és ráadásul még azt is ki akarta kötni magának, hogy civil ruhában dolgozhasson. Vagy, ahogy Allan megfogalmazta:

– És még valami... Ha azt akarod, hogy hidakat robbantgassak neked, akkor a saját ruhámban akarok dolgozni. De ha nem tetszik, robbantgasd egyedül a hídjaidat.

Voltaképpen nincs a földön századparancsnok, aki eltűrné, hogy egy civil ilyen hangon beszéljen vele. Ez a századparancsnok azonban épp azzal a problémával küszködött, hogy a robbantásokhoz legjobban értő katonájának testrészei szanaszét hevertek egy szikla körül az egyik közeli magaslaton.

Miközben a parancsnok az összecsucskható parancsnoki székén ülve azon töprengett, hogyan alakuljon Allan legközelebbi jövője, alkalmazza-e vagy inkább lövesse főbe, az egyik szakaszvezetője azt suttogta a fülébe, hogy az ifjú őrmester, aki az imént oly balszerencsés módon életét vesztette, úgy beszélt erről a hóbortos svédről, mint a robbantás művészetének *mesteréről*.

A dolog ezzel el is dőlt. Señor Karlsson a) megtarthatta életét, b) napi háromszori étkezésben részesülhetett, c) civil ruhát hordhatott és d) a többiekhez hasonlóan időnként bort is fogyaszthatott a szükséges mennyiségben. Cserében robbantania kellett mindent, amire a parancsnok utasítást adott. A biztonság kedvéért azért kijelöltek két közlegényt a svéd civil szemmel tartására, mert továbbra sem lehetett kizárni, hogy nem kémekkel van-e dolguk.

Így teltek a hónapok, így lettek a hónapokból évek. Allan felrobbantotta, amit fel kellett robbantania, s munkáját nagy hozzáértéssel végezte. Feladatai nem voltak veszélytelenek. Gyakran kúszva kellett megtenni az utat a kiszemelt objektumig, ott ügyesen el kellett helyezni az időzítővel ellátott robbanótöltetet, azután óvatosan visszahúzódni valami biztos fedezékbe. Három hónap után elesett az Allant szemmel tartó egyik katona (tévedésből az ellenség táborába kúszott be). További fél év elteltével a másik katona is eltávozott az élők sorából (kidugta a fejét a lövészárokból, és nyomban le is szakította egy ellenséges ágyúgolyó). A századparancsnok ezek után már nem jelölt ki újabb katonákat Allan megfigyelésére, mert senior Karlsson viselkedése erre nem adott semmiféle okot.

Allan nem fogta fel, miért jó egy csomó embert feleslegesen a másvilágra küldeni, és legtöbbször ügyelt rá, hogy a soron következő híd üres legyen, amikor a levegőbe kell repülnie. Például akkor is, amikor az utolsó híd felrobbantását készítette elő, nem sokkal a háború vége előtt. Ám éppen ez alkalommal történt, hogy amikor a töltetek elhelyezése után visszakúszott a híd egyik lábát takaró bozótosba, arra sétált egy ellenséges őrjárat egy alacsony termetű, kitüntetésekkel kidekorált úrral az élén. A híd másik végénél bukkantak fel, és láthatólag sejtelmük se volt róla, hogy a köztársaságiak a közelben vannak, arról pedig még kevésbé, hogy hamarosan követni fogják Estebánt és sok tízezer spanyol honfitársukat az örökkévalóságba.

Ekkor azonban Allan megelégette a dolgot. Felállt a bozótban, ahol rejtőzködött, és integetni kezdett a karjával.

– Menjenek onnan! – kiáltott rá a kidekorált kis emberre és kíséreeire. – Tűnjenek el, mielőtt mind a levegőbe repülnek!

A kidekorált kis ember hátrahőkölt, de a kísérete körbevette. Átrángatták a hídon, és meg sem álltak a bozótig, ahol Allan rejtőzött. Nyolc puskacső meredt a svédre, és legalább egy ezek közül el is sült volna, ha a hátuk mögött hirtelen fel nem robban a híd. A légnyomás a kidekorált kis embert belökte Allan mellé a bokorba. A kavarodásban a kíséret tagjai közül senki nem mert golyót eresztetni Allanba, mert fennállt a lehetősége annak, hogy a golyó eltéveszti a célt. Egyébként is látták, hogy a jelek szerint civillel van dolguk. Amikor pedig a füst eloszlott, már szó sem lehetett róla, hogy Allant agyonlőjék. A kidekorált kis ember Allan kezét szorongatta, és közölte, egy tábornok tudja, hogyan fejezze ki háláját, és most az volna a legjobb, ha visszamennének a túloldalra, akár van híd, akár nincs. Ha megmentője velük akarna menni, szívesen látják, ez esetben a tábornok mindjárt meg is hívna vacsorára.

– Paella Andaluz – mondta a tábornok. – A szakácsom délről származik. ¿Comprendre?

Igen, Allan megértette. Megértette, hogy akinek megmentette az életét, az maga a *generalísimo*, megértette, hogy bizony előnye származik abból, hogy az ócska zakóját viseli az ellenséges uniformis helyett, megértette, hogy a barátai a néhány száz méternyire lévő magaslatról távcsővel figyelik az eseményeket, és megértette, hogy egészsége érdekében legjobb volna átállni a másik oldalra ebben a háborúban, melyről még mindig nem tudta, miért folyik.

Éhes is volt.

– *Sí, por favor, mí general* – mondta Allan. – Jólesne az a paella. Hát még ha kaphatnék hozzá egy pohár vörösbor is! Vagy kettőt?

* * *

Egyszer, tíz évvel ezelőtt Allan lőmesteri állásért folyamodott a hälleforsnási ágyúöntödében. Annak idején úgy döntött, hogy korábbi tevékenysége ismertetéséből kihagy bizonyos epizódokat, például azt, hogy négy évet töltött egy bolondokházában, és azután felrobbantotta a saját házát. Állásinterjúja talán épp ezért sikerült olyan jól.

Allan erre gondolt, miközben Franco tábornokkal beszélgetett. Egyfelől az ember ne hazudjon. Másfelől mi értelme volna elmondani a tábornoknak, hogy Allan maga

helyezte el a robbanóanyagot azon a bizonyos hídon, és hogy három éven át a köztársasági hadsereg szolgálatában állt? Nem mintha félt volna attól, hogy elmondja, de itt és most egy vacsora és egy kis ivászat forgott kockán. Márpedig ha ennivaló és pálinka tűnik fel a láthatáron, az igazság várhat egy kicsit, döntött magában Allan, és hazudni kezdett, mint a vízfolyás.

Allannak tehát menekülnie kellett a köztársaságiak elől, így került a bokorba, és szemtanúja volt annak, hogy robbanóanyagot helyeznek a híd alá, ami tiszta szerencse, hiszen másképp nem tudta volna figyelmeztetni a veszélyre a tábornokot.

Ide Spanyolországba és a háborúba pedig úgy került, hogy eleget tett egy barátja meghívásának, aki a néhai Primo di Rivera közeli rokona volt. De miután barátját megölte egy ellenséges gránát, Allannak egyedül kellett folytatnia küzdelmét az életben maradásért. A köztársaságiak karmai közé került, de végül sikerült kiszabadítania magát.

Allan ezután gyorsan témát váltott, és elmesélte, hogy apja az orosz Miklós cár egyik bizalmas embere volt, és mártírhalált halt a Lenin és a bolsevikok ellen folytatott esélytelen harcban.

A vacsorát a tábornoki sátorban szolgálták fel. Allan minél több vörösbort engedett le a torkán, annál festőibb szavakkal ecsetelte apja hősiességét. Franco tábornok

egészen meghatódott. Valaki megmenti az életét, aztán kiderül, hogy megmentője közeli hozzátartozója, szinte rokona II. Miklós cárnak.

A vacsora nagyszerűen sikerült, az andalúz szakácsnak persze nemigen volt más választása, mint hogy jól főzzön. A bor is szépen fogyott az Allanra, Allan apjára, Miklós cásra és a cár családjára mondott pohárköszöntők végelethetetlen sorában. Így történt, hogy a tábornok végül elaludt, nem sokkal azután, hogy barátságos öleléssel pecsételték meg frissen deklarált pertujukat Allannal.

Mire az urak felébredtek, a háború véget ért. Franco tábornok kezébe vette az új Spanyolország irányítását, és Allannak felkínálta személyes testőrsége parancsnoki állását. Allan megköszönte az ajánlatot, de azt felelte, ha Francisco megbocsát neki, most már inkább haza szeretne menni. Francisco megbocsátott neki, és menlevelet állított ki, melyben a *generalísimo* feltétlen támogatásáról biztosította Allant („csak mutasd fel ezt a levelet, ha segísre van szükséged”), és fejedelmi kíséretet adott mellé Lisszabonig, ahol, a tábornok tudomása szerint, hajóra lehetett szállni észak felé.

Kiderült, hogy Lisszabonból minden irányban indulnak hajók. Allan egy ideig elgondolkodva álldogált a kikötőben. Azután felmutatta a tábornok menlevelét egy spanyol zászlóval fellobogózott hajó kapitányának, amivel nyomban ingyen helyet szerzett magának a hajón. Fel sem merült,

hogy a viteldíjért dolgoznia kellene.

A hajó ugyan nem Svédországba indult, de előzőleg a kikötőben Allan feltette magának a kérdést, hogy mi keresnivalója lenne neki Svédországban, és nem tudott rá értelmes választ adni.

8. FEJEZET

Kedd, 2005. május 3. - szerda, 2005. május 4.

A délutáni sajtótájékoztató után Kübli egy korsó sör társaságában leült gondolkodni. De bármennyire törte is a fejét, egyetlen épkézláb gondolat sem jutott eszébe. Még hogy Karó újabban embereket rabolna? Százéves öregeket? Vagy lehet, hogy nem is erről van szó? Az erős gondolkodástól Küblinek megfájdult a feje, úgyhogy abba is hagyta, és inkább felhívta a Főnököt, és jelentette neki, hogy nincs semmi jelentenivalója. Azt az utasítást kapta, hogy a további utasításig maradjon Malmköpingben.

A beszélgetés véget ért, Kübli ismét magára maradt a sörével. A helyzet egyre nehezebbnek látszott, nem szerette, ha valamit nem ért, ismét megfájdult a feje. Gondolatban inkább elkalandozott a régi időkbe, az otthoni tájakra, ifjúsága éveibe.

Kübli a bűnözői pályát Braåsban kezdte, alig néhány mérföldnyire attól a helytől, ahol jelenleg Allan tartózkodott újdonsült barátai társaságában. Itt állt össze néhány hasonszörű fiatalemberrel, és itt alapította meg a *The Violence* nevű motorosklubot. Kübli volt a klub vezetője; ő

döntötte el, melyik újságosbódét törik fel, és hol rabolnak maguknak cigarettát. Ő választotta a bandának a *The Violence* – erőszak – nevet is. És balszerencséjére ő bízta meg saját barátnőjét azzal, hogy hímezze rá a klub nevét tíz frissen lopott bőrdzsekire. Barátnője, Isabella azonban annak idején az iskolában ugyancsak hadilábon állt mind a svéd, mind az angol helyesírással.

Így aztán Isabella sajnálatos módon a *The Violins* szavakat hímezte rá a dzsekikre. Mivel a klub többi tagjának iskolai előmenetele sem különbözött Isabelláétól, a bandában senki nem vette észre a tévedést.

Legnagyobb meglepetésükre egy szép napon a braåsi *The Violins* levelet kapott Växjöből, a helybeli filharmonikusoktól, akik aziránt érdeklődtek, hogy a klub tagjai vajon a klasszikus zene művelői-e, és ha igen, eljőnnének-e a város büszkesége, a Musica Vitae kamarazenekar legközelebbi koncertjére.

Kübli a levelet provokációnak tartotta, azt hitte, valaki hülyét akar csinálni belőle, és egyik éjszaka, a soron következő újságárusbódé kifosztása helyett elfurikázott Växjöbe abból a célból, hogy utcakövet hajtson be a hangversenyterem ajtaján. Tudják meg az érintettek, hogy vele nem lehet szórakozni.

Minden úgy történt, ahogy eltervezte, azon az egy apróságon kívül, hogy dobás közben a bőrkesztyűje is

lerepült a kezéről, és a kővel együtt a hangversenyterem előcsarnokában landolt. Mivel rögtön megszólalt a riasztó, a kérdéses ruhadarab visszaszerzése nem tűnt tanácsosnak.

A fél kesztyű elvesztése nem jó dolog. Kübli ugyanis motorbiciklivel közlekedett, és azon az éjszakán a visszaúton Braåsba majd lefagyott az egyik keze. Tetézte a bajt, hogy Kübli szerencsétlen barátnője beleírta Kübli nevét és címét a kesztyűbe, hogy ha gazdája elveszítené, tudják, hogy kié. Így aztán a rendőrség már másnap reggel bevitte Küblit kihallgatásra.

Kübli azzal védekezett, hogy provokálta a filharmonikusok vezetősége. A történet a *The Violence*-ről, amiből *The Violins* lett, így aztán bekerült a *Smålandsposten* című újságba, és egész Braås Küblin röhögött. Kübli dühében úgy döntött, hogy a soron következő újságosbódét nemcsak kifosztja, hanem fel is gyújtja. Ennek az lett a következménye, hogy a bódé bolgár-török tulajdonosa, aki a tolvajok elleni védekezés céljából benn aludt a bódében, alig bírta kimenekülni, kis híján bennégett. Kübli a tetthelyen elvesztette a másik fél kesztyűjét (ebbe is gondosan bele volt írva a neve és a címe), és egy óra múlva már útban volt élete első börtönbüntetésének letöltése felé. Itt ismerkedett meg a Főnökkel, és miután leülte kiszabott büntetését, jobbnak látta, ha örökre elhagyja Braåst és a barátnőjét. Úgy látta, mind a kettő csak balszerencsét hoz.

De a *The Violence* tovább működött, és a feliratos bördzsekiket is megtartották. Az utóbbi időben azonban megváltoztatták tevékenységi körüket. Áttértek az autópályákra és a kilométerórák visszatekerésére. Főként az utóbbi tevékenység bizonyult kifizetődőnek. Ahogy az új bandavezér, Kübli kisöccse szokta mondani: „Semmi sem tesz olyan jót egy autónak, mint ha egyszer csak kiderül róla, feleannyit futott.”

Kübli tartotta a kapcsolatot öccsével, de nem vágyott vissza korábbi életébe.

– Picsába vele – summázta Kübli saját múltjának felidézését.

Fáradtságos dolog a gondolkodás, akár új dolgokról van szó, akár régiokról. Jobb, ha iszik még egy harmadik sört, és azután, a Főnök utasításának megfelelően, kivesz egy szobát a szállodában.

* * *

Már szinte teljesen besötétedett, mire Aronsson felügyelő a Kicki nevű rendőr-kutyával és a kutya vezetőjével Vidkärbből, hosszú gyaloglás után, a sínek mentén Åkerbe érkezett.

A kutya útközben nem reagált semmire. Aronsson azon

tanakodott magában, tudja-e a kutya, hogy nem a szokásos esti sétáját végzi, hanem dolgoznia kell. De amikor odaértek az elhagyott hajtányhoz, látta, hogy a kutya egyszer csak vigyázzba áll, vagy hogy a fenébe is mondják ezt szaknyelven. Azután felemeli a mellső lábát, és ugatni kezd. Aronssonban feltámadt a remény.

– Ez jelent valamit? – kérdezte.

– Igen, feltétlenül – felelte a kutya vezetője.

Elmagyarázta, hogy Kicki többféle módon tudja jelezni, amit közölni akar.

– Hát akkor nyögd már ki, mit jelez! – sürgette Aronsson egyre türelmetlenebbül, és a kutyára mutatott, mely továbbra is három lábon állt és ugatott.

– Ez azt jelenti – mondta a vezető –, hogy holttest volt a hajtányon.

– Holttest? Hulla?

– Igen. Hulla.

Aronsson felügyelő egy pillanatra maga elé képzelte, ahogy a *Never Again* banda tagja agyonveri szegény, százéves Allan Karlssont. De az új információ lassan egyesült a fejében elraktározott régiakkal.

– Ennek pont fordítva kell lennie – motyogta maga elé, és különös megkönnyebbülést érzett.

* * *

A Szépség fasírtot szolgált fel vacsorára krumplival és áfonyalekvárral, és sört és gyomorkeserűt is tett az asztalra. A vendégek éhesek voltak, de előbb tudni szeretnék volna, miféle állat bőgését hallották az istállóból.

– Szonja volt az – mondta a Szépség. – Az elefántom.

– Elefánt? – kérdezte Julius.

– Elefánt? – kérdezte Allan.

– Azt hiszem, felismertem a hangját – mondta Benny.

Az egykori utcai büfés első látásra beleszeretett a Szépségbe. Most, *második* látásra, az érzés semmit sem változott. Az örökösen káromkodó, dúskeblű, vörös hajú nő mintha egy Paasilinna-regényből lépett volna elő! A finn író ugyan még soha semmit nem írt elefántokról, de Benny szerint ez csak idő kérdése.

Az elefánt az elmúlt évben, egy augusztusi reggelen benn állt a Szépség kertjében, és almát lopott. Ha tudott volna

beszélni, talán elmondta volna, hogy előző este Växjöben meglépett a cirkusból, hogy valami innivalót keressen magának, mivel a gondozója bement a városba ugyanezzel a céllal, ahelyett, hogy a munkáját végezte volna.

A szürkületben eljutott a Helga-tó partjára, és elhatározta, hogy nem éri be annyival, hogy a szomját oltja. Jólesik ilyenkor egy kis fürdőzés a hús habokban, gondolta az elefánt, és belegázolt a tó sekély vizébe.

Hirtelen azonban mélyülni kezdett a víz, és az elefántnak igénybe kellett vennie veleszületett úszni tudását. Az elefántok általában nem gondolkodnak olyan logikusan, mint az emberek, és ennek ez az elefánt is jelét adta, amikor két és fél kilométert úszott az öböl túlsó partjáig, hogy ismét szilárd talajt érezhessen a lába alatt, ahelyett, hogy megfordult volna, és ugyanezt a célt négy méter leúszása után elérte volna.

Az elefántlogika illetően működésének mindjárt két következménye is lett. Az egyik az, hogy a cirkusz alkalmazottai és a rendőrök, miután követték lábnyomait a Helga-tó tizenöt méter mélységű öblének partjáig, az elefántot azon nyomban holtta nyilvánították. A másik pedig az, hogy a legteljesebb mértékben eleven elefántnak a sötétség leple alatt sikerült betévednie a Szépség almafái közé úgy, hogy senki nem vette észre.

A fentiekről a Szépségnek természetesen nem volt

tudomása, de amikor később a helyi lapban elolvasta az eltűnt és holtá nyilvánított elefántról szóló cikkeket, sejtette, mi történhetett. Arra gondolt, hogy az adott környéken és az adott időpontban kevés esélye van annak, hogy egyszerre több elefánt is elkóboroljon, vagyis a holtá nyilvánított elefánt és a kertjében felbukkanó ormányos valószínűleg egy és ugyanaz a példány.

A Szépség először is nevet adott az elefántnak. Szonjának nevezte az ismert énekesnő, Sonya Hedenbratt után. Ezután egyeztető tárgyalások következtek néhány napon át Szonja és Buster, a juhászkutya között, ami azzal végződött, hogy kölcsönösen elfogadták egymás létezését.

Ezután pedig a tél következett örökös futkosással valami ennivaló után szegény Szonjának, aki, minthogy elefánt volt, annyit is evett, mint egy elefánt. Éppen ekkoriban történt, hogy a Szépség öreg édesapja előzékeny módon jobblétre szenderült, és egymillió koronát hagyott egyetlen lányára (húsz évvel korábban, amikor nyugdíjba ment, eladta jól menő kefekötő cégét, aztán a pénzét kicsit megforgatta). A Szépség kilépett munkahelyéről, a rottnei rendelőintézetből, ahol mint betegirányító dolgozott, hogy teljes idejét kutyája és elefántja gondozásának szentelhesse.

Aztán újra kitavaszkodott, Szonja ismét jóllakhatott fűvel és falevelekkel, egy szép napon pedig bekanyarodott az a bizonyos Mercedes a ház udvarára, és megjöttek az első

látogatók azóta, hogy istenben boldogult apja két évvel ezelőtt utoljára benézett a lányához. A Szépség elmondta, nem szokása, hogy pereljen sorsával, ezért egy pillanatig sem gondolt arra, hogy ismeretlen látogatói előtt titokban kellene tartania Szonját.

Allan és Julius csendben hallgatta és emésztette a Szépség elbeszélését, de Benny megszólalt:

– De miért bög így Szonja? Biztos vagyok benne, hogy valami fájdalma van.

A Szépség elkerekült szemmel bámult rá:

– *Hogy a bűdös francba hallod te ezt?*

Benny nem válaszolt azonnal. Inkább bekapott egy falatot a szájába, és lassan rágni kezdte, hogy közben legyen ideje gondolkodni. Azután azt mondta:

– Majdnem állatorvos vagyok. Melyik verziót kéritek, a hosszabbat vagy a rövidebbet?

Mindenki a hosszabbat szerette volna hallani, de a Szépség ragaszkodott hozzá, hogy Benny és ő előbb menjenek ki az istállóba, és a majdnem-állatorvos Benny vessen egy pillantást Szonja fájós bal mellső lábára.

Allan és Julius magukra maradtak az asztalnál, és mindketten azon töprengtek, hogyan lehet egy lófarkat

viselő állatorvosból csőd szélén álló utcai hot dog árus egy isten háta mögötti sörmlandi porfészekben. Egyébként is, állatorvos, aki lófarkat visel, miféle divat ez? Micsoda idők! A régi pénzügyminiszter, Gunnar Sträng idejében bezeg más világ járta: már messziről látni lehetett mindenkin, mi a foglalkozása.

– Még megérjük, hogy a pénzügyminiszter is lófarkat visel – dörmögte Julius. – Már csak ez hiányzik...

Benny magabiztos mozdulatokkal vizsgálta meg szegény Szonját, végzett már ilyen munkát korábban is, amikor a Kolmården-állatkertben gyakornokoskodott. A második lábköröm alá beszorult egy kettétört faág, és ettől az egész lábfej begyulladt. A Szépség megpróbálta már eltávolítani a fadarabot, de nem volt elég ereje hozzá. Benny viszont ugyanezt most pár perc alatt megoldotta a Szonjával váltott néhány nyugodt szó és egy kombinált fogó segítségével. De a lábfej gyulladása ettől nem múlt el.

– Antibiotikumra van szükségünk – mondta Benny. – Körülbelül egy kilóra.

– Ha te tudod, mire van szükségünk, én tudom, hogyan kell megszerezni – mondta a Szépség.

De az orvosság megszerzését Rottnéban csak *éjszaka* lehetett megoldani, s a megfelelő időpont elérékéig Benny és a Szépség visszatért a vacsoraasztalhoz.

Mindenki jó étvágygal evett és ivott, bőven fogyott a sör és a gyomorkeserű is, Benny volt az egyetlen, aki csak gyümölcslevet ivott. Miután befejezték az evést, áthelyezték székhelyüket a nappaliba, a kandalló előtt álló fotelekbe, ahol megkérték Bennyt, adja elő, hogy történt, hogy *majdnem* állatorvos lett.

Úgy kezdődött, hogy Benny és egy évvel idősebb bátyja, Bosse a Stockholmtól délre fekvő Enskedében nőtt fel, de a nyarakat apai nagybátyjuknál, Frank bácsinál töltötték Dalarnában. Frank bácsi, akit mindenki csak Frassénak szólított, sikeres vállalkozó volt, több helybeli cég tulajdonosa. Frasse bácsi a lakókocsitól a zúzalék kőig – és ami e kettő között van – mindenfélével kereskedett. Az alváson és evésen kívül Frasse bácsi életét a *munka* töltötte ki. Túl volt már néhány rosszul sikerült házasságon is, mert a nők hamar ráuntak Frasse bácsira, aki állandóan csak dolgozott, evett és aludt (és vasárnaponként lezuhanyozott).

A 60-as években Benny és Bossét apjuk, aki Frasse bácsi bátyja volt, nyaranta mégis ide küldte, azzal a felkiáltással, hogy a gyerekeknek jót tesz a falusi levegő. Erről aztán a későbbiekben nem sok szó esett, mert Benny és Bossét a Frosse bácsi kőbányájában működő nagy kötőgépek kezelésére tanították be. A fiúk jól érezték magukat, bár a munka nehéz volt, és jó levegő helyett leginkább csak kőport lélegeztek be. Esténként, vacsora közben Frasse bácsi életbölcösségekkel traktálta a fiúkat.

Vesszőparipája a következő volt:

– *Tanuljatok, fiúk, különben úgy végzitek, ahogy én.*

Na mármost sem Benny, sem Bosse nem tartotta volna végzetesnek, ha úgy végzi, mint Frasse bácsi, mindaddig legalábbis, amíg bácsikájuk az említett kötőgéppel darálójában egy szerencsétlen balesetben életét nem vesztette. Frasse bácsit mindenesetre egész életében gyötörte alacsony iskolázottságának tudata. Nem tudott helyesen írni, rosszul számolt, angolul egy szót sem értett, és ha valaki megkérdezte volna, aligha tudta volna megmondani, hogy Norvégiának Oslo a fővárosa. Frasse bácsi egyetlen dologhoz értett csupán – az üzlethez. Amin azután mérhetetlenül meggazdagodott.

Hogy mennyire volt gazdag, amikor eltávozott az élők sorából, azt nem lehetett pontosan tudni. Az esemény mindenesetre bekövetkezett. Bosse ekkor tizenkilenc éves volt, Benny pedig pár nap híján tizennyolc. Egy szép napon Bossét és Bennyt felhívta egy ügyvéd, és közölte velük, hogy mindketten benne vannak Frasse bácsi végrendeletében, de a helyzet bonyolult, és ezért találkozniuk kell.

Így aztán Bosse és Benny felkereste az ügyvédet az irodájában, ahol megtudták, hogy ismeretlen nagyságú, de *jelentős* összeg vár rájuk azon a napon, amikor érettségi után mindketten valamilyen felsőfokú végzettséget

szereznek.

Ráadásul, mindaddig, amíg tanulnak, az ügyvéd tekintélyes havi ösztöndíjat folyósít nekik, ha viszont megszakítják tanulmányaikat, a havi ellátmány megszűnik, mint ahogy abban az esetben is, ha valamelyikük diplomát szerez, és ezáltal képessé válik arra, hogy elartsa magát. A végrendelet még mindenféle egyéb kikötést is tartalmazott, de a lényege az volt, hogy a két testvér akkor lehet gazdag, ha mind a ketten diplomát szereznek.

Bosse és Benny azonnal beiratkozott egy héthetes hegesztőtanfolyamra, és az ügyvéd megerősítette, hogy a végrendelet értelmében választásuk elfogadható, „bár gyanítom, Frank bácsikájuk ennél magasabb szintre gondolt”.

A tanfolyam elvégzése közben félúton azonban két dolog történt. Az egyik az, hogy Benny egyszer s mindenkorra megelégedte, hogy a bátyja mellett a kisöcsi szerepét játssza. Ez mindig így volt, hosszú évek óta, de most eljött az ideje, hogy elmagyarazza bátyjának, mind a ketten felnőttek már, és ha Bossénak még mindig kell valaki, akit állandóan ugráltathat, akkor keressen magának valaki mást.

A másik pedig az, hogy Benny rájött, nem akar hegesztő lenni, és annyira nincs semmi érzéke a hegesztéshez, hogy a tanfolyamot is abba akarja hagyni.

A két testvér ezen elvitatkozott egy ideig, de Bennynek közben sikerült átiratkoznia a stockholmi egyetem egyik botanikai kurzusára. Az ügyvéd szerint a végrendelet értelmezésébe a tanulás irányának megváltoztatása bőven belefér, feltéve, ha nem jár megszakítással.

Bosse hamarosan letette a hegesztővizsgát, de egy fillért sem kapott Frasse bácsi pénzéből, mivel öccse, Benny még mindig tanult. Havi apanázsának folyósítását viszont az ügyvéd a végrendelet rendelkezésének értelmében azonnal leállította.

A testvérek ezek után természetesen alaposan összerúgták a port. Amikor Bosse egy éjszaka részegen megrugdosta és összetörte Benny vadonatúj, 125 köbcentis motorját (melyet a számára továbbra is folyósított, bőséges havi ellátmányból vett), a testvéri szeretet és az összetartozás érzése véget ért közöttük.

Bosse üzleti vállalkozásokba fogott Frasse bácsi szellemében, de többnyire Frasse bácsi tehetsége nélkül. Egy idő után elköltözött Västergötlandba, részben azért, hogy új lendületet adjon üzleteinek, részben pedig azért, hogy még véletlenül se kelljen összetalálkoznia utált öccsével. Benny eközben folytatta tanulmányait. Teltek-múltak az évek. A havi apanázs szép összeg volt, és ha a végső vizsga előtt kiszállt, és új tárgyat kezdett tanulni, Benny egészen jól megélt belőle, miközben erőszakos és ostoba bátyja továbbra is várhatott a pénzére.

Igy élt Benny harminc éven át, míg egy szép napon jelentkezett nála a jócskán megöregedett ügyvéd, és közölte vele, hogy az örökség elapadt, vége a havi kifizetéseknek, és egyáltalán, az ügynek magának is vége, a pénz teljesen elfogyott. A két testvér végleg búcsút mondhat az örökségnek, mondta a már kilencvenéves ügyvéd, akit talán csak ez az egy ügy tartott életben, mert néhány héttel később a tévé előtt ülve, a foteljében meg is halt.

Ez alig néhány hónapja történt, és Bennynek hirtelen munka után kellett néznie. De Svédország egyik legképzettebb embere nem tudott sehol sem elhelyezkedni, mert a munkaerőpiacot nem a tanulásban eltöltött évek száma, hanem a tanulás *eredménye* érdekelte. Hiába volt Bennynek tíz majdnem teljesen befejezett egyetemi szakja, mégis egy utcai büfét kellett nyitnia, hogy egyáltalán dolgozhasson valamit. Benny és Bosse az örökség feléléséről szóló ügyvédi bejelentés miatt újra kapcsolatba lépett egymással. Bosse olyan hangnemben beszélt az öccsével, hogy Benny a közeljövőben nem tervezte bátyja meglátogatását.

Amikor Benny az elbeszélésben eljutott idáig, Julius aggódni kezdett, a Szépség nem akar-e további részleteket is megtudni, például azt, hogyan ismerkedett meg Benny Juliusszal és Allannal. De a Szépség a sör és a gyomorkeserű segítségével nagyvonalúan átsiklott a

részleteken. Inkább az járt a fejében: veszedelmesen közel került hozzá, hogy meglelt kora ellenére szerelmes legyen.

– Mi vagy még *majdnem*, az állatorvoson kívül? – kérdezte a nő csillogó szemmel.

Benny is tudta, akárcsak Julius, hogy az elmúlt nap fejleményeit nem volna jó túlságosan részletezve előadni, úgyhogy hálásan fogadta a Szépség kérdését. De nem emlékszik már mindenre, mondta, három évtizedbe az iskolapadban sok minden belefér, főként ha az ember időnként meg is tanulja a leckét, amit feladnak. Benny annyira mindenesetre emlékezett, hogy majdnem állatorvos, majdnem általános orvos, majdnem építész, majdnem mérnök, majdnem botanikus, majdnem nyelvtanár, majdnem sportpedagógus, majdnem történész és majdnem még tucatnyi más is. Tetézve mindezt azzal, hogy elvégzett jó néhány rövidebb, különféle szintű és fontosságú kurzust is. Akár hajtós diáknak is lehetett volna nevezni, mert némelyik szemeszter alatt egyszerre több kurzusra is járt.

Aztán Bennynek eszébe jutott, hogy még majdnem valami, amiről majdnem megfeledkezett. Felállt, a Szépség felé fordult, és szavalni kezdett:

Életem mélyéből,

*magányom éjéből,
én édes hitvesem,
hozzád zeng énekem.*

Szavait néma csend fogadta, csak a Szépség mormogott el halkan valami káromkodást, miközben mélyen elpirult.

– Erik Axel Karlfeldt – tette hozzá magyarázatképpen Benny. – Az ő soraival szeretném megköszönni a szíves vendéglátást. Mondtam már, hogy majdnem irodalomtörténész is vagyok?

Benny ezután talán túl messzire ment, mert felkérte a Szépséget egy táncra a kandalló előtt, amire a nő azonnal nemet mondott, hozzátéve, hogy a mókázásnak is kell, hogy legyen valami *kibaszott határa*. De Julius látta, hogy a Szépségnek jólesik a bók. A tréningfelsőjén feljebb húzta a cipzárt, alul pedig lejjebb húzta a derekán, hogy jobban domborítson Bennynek.

Allan ezután visszavonult, a többiek kávéval folytatták, és aki kért, konyakot is kapott. Julius mindkettőt örömmel fogadta, Benny beírta az előbbivel.

Julius elárasztotta a Szépséget kérdéseivel a házával és a múltjával kapcsolatban, részben azért, mert kíváncsi volt rá, részben pedig azért, mert mindenáron el akarta kerülni, hogy róluk maqukról legyen szó, hogy kik is ők

voltaképpen, hová mennek, és miért. De ez a veszély nem fenyegette, mert a Szépség egyre jobban belemelegedett a mesélésbe, elmondta, milyen volt a gyerekkora, a férje, akihez tizennyolc éves korában feleségül ment, s akit tíz évvel később kirúgott (a történetnek ezt a részét a szokásosnál is több szitokszó tarkította), hogy miért nem lett gyereke, hogy Tószeg a szülei nyaralója volt, amíg anyja meg nem halt hét évvel ezelőtt, és apja megengedte neki, hogy ez legyen az állandó lakhelye, hogy mennyire unta a betegirányítói munkát a rottnei rendelőben, és hogy az örökölt pénze lassan elfogy, és hamarosan odébb kell állnia és valami más elfoglaltság után kell néznie.

– Hiszen már negyvenhárom éves vagyok – mondta a Szépség. – Félúton, *banyék*, a sír felé.

– Azt soha nem tudhatja az ember – jegyezte meg Julius.

* * *

A kutya vezetője újabb utasításokat adott a kutyának, Kicki otthagya a hajtányt, és elindult az üzem udvara felé. Aronsson felügyelő reménykedni kezdett, hogy az imént említett hulla felbukkan valahol, de mintegy harminc méter után Kicki megállt, körbejárt, tanácstalanul forgolódott, majd esdeklő tekintettel nézett gazdájára.

– Kicki bocsánatot kér, de nem tudja megmondani, hová

tűnt a holttest – fordította le közlendőjét a kutya vezetője.

De a kutyától kapott információt talán nem olyan pontosan adta tovább, ahogy kellett volna. Aronsson felügyelő azt vette ki szavaiból, hogy Kicki a hullának már a hajtánynál nyomát vesztette. De ha Kicki beszélni tudna, elmondta volna, hogy a holttest jó néhány métert megtett az üzem területén, mielőtt eltűnt. És ha Aronsson felügyelő ezt hallja, talán utána nézett volna, miféle szállítmányok hagyták el az üzem területét az elmúlt órákban. Ez esetben egyszerű választ kapott volna kérdésére: egyetlenegy pótkocsis kamion indult útnak Göteborg kikötője felé behajózásra váró szállítmányával. És ha semmi nem jön közbe, riaszthatta volna a helyi rendőrség autópálya-ügyeletét, és a kamiont már Trollhättan közelében leintheették volna. Így viszont a holttest eltávozott az országból.

Alig három hét múlva a Szuezi-csatornából éppen kifelé hajózó uszály fedélzetén az őrseget ellátó fiatal egyiptomi matróz orrát már nagyon facsarta a hajó rakteréből felszálló bűz.

Amikor már nem bírta tovább elviselni, benedvesített egy rongyot, és az orra elé kötötte. Az egyik ládában aztán megtalálta a magyarázatot a szag eredetére. Egy rothadó hulla feküdt benne.

Az egyiptomi matróz kicsit spekulált. Ha ott hagyja a hullát,

ahol van, az egész hátralévő úton szagolnia kell. Azonkívül minden biztonnal alapos kihallgatásnak vetik alá Dzsibutiban a rendőrségen, és hát a dzsibuti rendőrök módszereit mindenki jól ismeri.

A hulla eltüntetésének gondolata sem villanyozta fel különösebben, de végül mégis rászánta magát. Előbb azonban kiürítette a hulla zsebeit, megszabadította az értéktárgyaitól – valami mégiscsak jár neki ezért a szívességért –, aztán felvonszolta a testet a fedélzetre.

Így lett az egykori cingár fiatalemberből, akinek bozontos szakála, hosszú, szőke és zsíros haja volt, és farmerdzsekit viselt, melynek hátán a *Never Again* felirat virított, halak eledele a Vörös-tengerben.

* * *

A társaság Tószegen éjfél előtt megfogyatkozott. Julius felment az emeletre, és lefeküdt aludni, míg Benny és a Szépség beült a Mercedesbe azzal a céllal, hogy záróra után ellátogassanak a rotnői rendelőintézetbe. Félúton fölfedezték Allant a hátsó ülésen, egy takaró alatt. Allan felébredt, és elmondta, hogy először csak egy kis friss levegőt akart szívni, de odakint elhatározta, hogy az autóban fog aludni, mert rozoga térdeinek egy ilyen fárasztó nap után sok lett volna, ha még az emeletre is fel

kell mászni.

– Már nem vagyok kilencvenéves – tette hozzá magyarul.
magyarázképpen.

A duóból így trió lett az éjszakai túrán, de ennek persze nem volt semmi jelentősége. A Szépség részletesen elmondta tervét. A rendelőbe azzal a kulccsal fognak bemenni, amit a Szépség elfelejtett leadni, amikor kilépett. Ha bent lesznek, bekapcsolják Erlandsson doktor számítógépét, és Erlandsson nevében antibiotikumot írnak fel a Szépség számára. Ehhez persze szükség van Erlandsson doktor bejelentkezési adataira, de ez nem gond, közölte a Szépség, mert Erlandsson doktor nemcsak egy felfújó hólyag, hanem alapjában véve *balfasz* is. Az új számítógépes rendszert néhány évvel ezelőtt installálták, és a Szépségnek kellett megtanítania Erlandsson doktornak az elektronikus receptírást, és ő választott neki felhasználónevet és jelszót is.

A Mercedes megérkezett a tervezett bűncselekmény helyszínére. Benny, Allan és a Szépség kiszállt a kocsiból, hogy az akció előtt terepszemlét tartsanak. Amilyen szerencsájük volt, pont ekkor hajtott el mellettük lassan egy autó, melynek vezetője éppolyan elképedéssel bámult a trióra, mint a trió órá. Rottnéban éjfél után már egyetlen ébren levő ember is szenzációnak számít. Hát még négy,

mint ezen az éjszakán.

De az autó eltűnt az éjszakában, és megint minden elcsendesedett. A Szépség kinyitotta a hátsó oldalon lévő személyzeti bejárat ajtaját, Bennyvel és Allannal együtt felment Erlandsson doktor szobájába. Bekapcsolták a doktor számítógépét, és bejelentkeztek.

Minden a tervek szerint alakult, a Szépség elégedetten kuncogott mindaddig, amíg minden átmenet nélkül vadul káromkodni nem kezdett. Most jött rá, hogy a receptre nem lehet csak úgy ráírni, hogy „egy kiló antibiotikum”.

– Írd azt, hogy erytromycin, rifamin, gentamicin és rifampin, és 250 grammot mindegyikből – mondta Benny. – Így akkor kétfelől támadjuk meg a gyulladást.

A Szépség elismeréssel pillantott Bennyre. Aztán megkérte, hogy üljön le a géphez, és írja fel, amit az előbb mondott. Benny teljesítette a kérést, és felírt még mindenféle elsősegélynyújtó szert is, ami jól jöhet még, hiszen ki tudja, mit hoz a jövő.

A távozás a rendelőből éppolyan könnyen ment, mint a bejutás. Hazafelé úton sem történt semmi említésre méltó esemény. Benny és a Szépség segítette Allannak fölmenni az emeletre, és mire az óra éjjel fél kettőt mutatott, a tószegi házban kialudt az utolsó lámpa is.

Ilyenkor már nem sokan vannak ébren. De Braåsban, alig néhány mérföldnyire Tószegtől, egy fiatalember nyugtalanul forgolódott ágyában, méghozzá nikotinéhség miatt. Kübli öccse volt az, a *The Violence* új vezetője. Három óra telt már el azóta, hogy elnyomta az utolsó cigarettáját, és szinte azonnal csillapíthatatlanul vágyakozni kezdett rá, hogy újra rágyújthasson. Átkozta magát, hogy elfelejtett cigarettát venni, mielőtt a boltok bezártak volna, ami Braåsban igen korai időpont szokott lenni.

Először arra gondolt, majd csak kibírja valahogy reggelig, de éjfél körül nem bírta tovább. Ekkor jutott eszébe, hogy most is azt kellene tennie, amit a régi szép időkben, amikor feszítővassal szerzett magának cigarettát. Igaz, nem Braåsban, mert itt vigyáznia kell a jó hírére. Itt akkor is büntett elkövetésével gyanúsítják, amikor még nem is tudják, hogy egyáltalán történt-e büntett.

Legjobb volna valahová messzebbre menni, de ahhoz a nikotinéhsége túl erős. A megoldás Rottne lett, ahova alig negyedóra alatt el lehet jutni. A motorját és a klubos dzsekijét otthon hagyta. Hétköznapi ruhájában beült a 240-es Volvójába, és lassan gördült végig a helység utcáin. A rendelőintézetnél legnagyobb meglepetésére három embert látott a járdán. Csak álltak, és nem csináltak semmit: egy vörös hajú nő, egy lófarkat viselő férfi és egy nagyon vén ember.

Kübli öccse ebből nem vont le messzemenő következtetéseket (a messzemenő következtetések levonása általában sem volt szokása). Inkább továbbhajtott még egy kilométert ugyanazon az úton, aztán nem messze az útságosbódétól megállt egy fa alatt, megpróbálta feltörni a bódét, de nem sikerült, mert a tulajdonos hevederzárakat szerelt az ajtóra, úgyhogy hazament, éppoly éhesen a nikotinra, mint amikor elindult.

* * *

Allan reggel, nem sokkal tizenegy óra után ébredt fel, és erősnek érezte magát. Kinézett az ablakon, smålandi lucfenyőket látott egy ugyancsak smålandi tó körül. A táj Sörmlandra emlékeztette. Az idő szépnek ígérkezett.

Felvette egyetlen ruháját, és arra gondolt, talán megengedhetné magának, hogy némileg megújítsa ruhatárát. Julius, Benny és ő még fogkefét sem hoztak magukkal.

Amikor Allan lejött a nappaliba, Julius és Benny már asztalnál ült és reggelizett. Julius már túl volt egy reggeli sétán, Benny viszont jóízűen és sokáig aludt. A Szépség kikészítette a tányérokat és poharakat az asztalra, és felírta egy papírlapra, mit hol találnak a konyhában. Ő maga bement Rottnéba. A papíron még az állt, hogy az urak szíveskedjenek a reggelijük egy részét a tányérjukon

hagyni. Ennek letakarításáról Buster gondoskodik.

Allan jó reggelt kívánt, amire a többiek ugyancsak jó reggellet válaszoltak. Julius ezek után közölte, arra gondol, maradhatnak még egy éjszakára Tószegen, a körülmények ugyanis nagyon csábítóak. Allan érdeklődött, magánszófőjük nem gyakorolt-e rá némi pressziót ez ügyben a reggeli során, ami az előző este tanúsított rajongása fényében nem is volna meglepő. Julius azt felelte, hogy a reggelijéhez nemcsak tojást és piritós kenyeret kapott Bennyől, hanem érvek egész sorát is azt bizonyítandó, miért volna legjobb az egész nyarat Tószegen tölteni, véleménye azonban, melyet e kérdésben kialakított, mégis a sajátja. Hova mennének innen egyébként, ha most menni akarnának? Nincs-e szükségük még egy nap gondolkodási időre? A maradáshoz mindössze arra volna szükség, hogy ők hárman megegyezzenek valami hihető történetben a kik ők és hova tartanak témájában. És a Szépség egyetértésére, természetesen.

Benny érdeklődéssel hallgatta Allan és Julius beszélgetését, és nyilván reménykedett, hogy azzal végződik, hogy még egy éjszakát eltölthetnek ugyanitt. A Szépség iránt az elmúlt nap felfakadó érzései nem múltak el, ellenkezőleg, már az is csalódást jelentett számára, hogy amikor lejött reggelizni, nem találkozott a Szépséggel. Az asszony annyit mindenesetre ráírt a papírra, hogy „köszönöm a tegnapi estét”. Vajon a versre gondolt, amit Benny elszavalt? Bárcsak minél hamarabb visszajönne!

De majdnem egy egész órát kellett még várnia, mire a Szépség visszaérkezett. Amikor kiszállt az autóból, Benny látta, hogy még szebb, mint tegnap. A piros tréningruha helyett ma igazi női ruhát vett fel, és Benny azon tanakodott magában, jól látja-e, hogy még fodrásznál is járt. Mindenesetre fürgén elébe ment, és így szólt:

– Szépségem! Csakhogy megjöttél!

Allan és Julius kissé hátrébb álltak, és derűsen nézték a szemük előtt kibontakozó idilli jelenetet. De mihelyt a Szépség kinyitotta száját, a mosoly lehervadt ajkukról. Az asszony gyors léptekkel elment Benny és a két öreg mellett, aztán a ház lépcsőfeljáróján megfordult, és azt mondta:

– *Rohadt disznók!* Mindent tudok! És tudni akarom azt is, amit még nem tudok. Mindenki jöjjön a nappaliba, MOST!

A Szépség sarkon fordult, és eltűnt a házban.

– Ha minden tud, mit akar még tudni? – kérdezte Benny.

– Te csak hallgass, Benny – mondta Julius.

– Ezt mondom én is – tette hozzá Allan.

És elindultak a házba, a sorsdöntő beszélgetésre.

A Szépség azzal kezdte napját, hogy megetette Szonját frissen kaszált fűvel, aztán felöltözködött. Némi vonakodással vallotta csak be önmagának, hogy szép akar lenni ennek a Bennynek a szemében. A piros melegítő helyett halványsárga nyári ruhát vett fel, borzas haját két copfba fonta. Kis festéket is rakott az arcára, és néhány csepp parfümöt fújt magára, mielőtt beült a piros VW Passatjába, és elindult Rottnéba bevásárolni.

Buster megszokott helyén, az anyósülésen ült, és halkan vakkantott egyet, amikor a kocsí bekanyarodott a rottnei szupermarket parkolójába. Az asszony utólag arra gondolt, a vakkantás azért tört ki Busterből, mert a kutya meglátta az üzlet bejárata mellett az *Expressen* címoldalát. Az újság két képet közölt az első oldalán, alul az öreg Juliusét, felül a még öregebb Allanét. A címsor így szólt:

Rendőrségi jelentés:
BŰNSZERVEZET FOGSÁGÁBAN
A SZÁZÉVES FÉRFI
Hajza a TOLVAJKIRÁLY után

A Szépség mélyen elvörösödött, a gondolatok vadul kergették egymást a fejében. Elöntötte a méreg, rögtön

elvetette eredeti tervét, hogy bevásárol az ebédhez, mert a három gazfickónak még ebéd előtt ki kell takarodnia a házból! A Szépség ezért előbb a patikába ment, és kiváltotta a gyógyszereket, amiket Benny írt fel előző éjszaka, aztán vett egy *Expressent*, hogy részletesebben megismerkedjen a dolgok állásával.

Minél többet olvasott, annál dühösebb lett. De közben nem értette a dolgot. Benny a *Never Again* tagja volna? Julius meg tolvajkirály? És ki rabolt el kit? Hiszen egészen jól megvannak egymással.

Haragja végül legyőzte kíváncsiságát. Bármilyen legyen is a helyzet, őt átejtették. És Gunilla Björklundot büntetlenül nem lehet átejteni! „*Szépségem!*” Piha!

Visszaült a kocsiba, és újra el kellett olvasnia a cikket: „*Hétfőn, a századik születésnapján eltűnt a malmköpíngi idősek otthonából Allan Karlsson. A rendőrség arra gyanakszik, hogy a Never Again nevű motoros bűnbanda tagjai rabolták el. Az Expressen információja szerint Julius Jonsson, a közismert tolvaj is benne van az ügyben.*”

Ezután mindenféle zavaros tanúvallomások következtek. Allan Karlssont látták a malmköpíngi buszállomáson, aztán felszállt a Strängnäs felé induló buszra, amitől a *Never Again* banda tagja teljesen elvesztette a fejét. De várjunk csak... „*...harminc év körüli, szőke férfi...*”. Ez a leírás nem

illik Bennyre. A Szépség szomorúan felsóhajtott... vagy megkönnyebbülten?

Fokozta a zavart, hogy Allan Karlssont egy nappal korábban egy hajtányon látták ülni a sörmlandi erdőben a hétpróbás tolvaj, Jonsson és a nemrég még borzasztóan dühös *Never Again*-bandatag társaságában. Az *Expressen* nem tudta pontosan feltárni, a három ember milyen viszonyban volt egymással, de feltevésük szerint Allan Karlssont a másik kettő foglyul ejtette. Ezt válaszolta legalábbis a vidkärri Tengroth gazda az újságíró többször is megismételt kérdésére.

Az *Expressen* végül hírt adott még egy epizódról, nevezetesen arról, hogy Benny Ljungberg, egy utcai büfé tulajdonosa is nyomtalanul eltűnt Åkerből, vagyis ugyanonnan, ahol a százéves férfit és a hétpróbás tolvajt utoljára látták.

A Szépség összehajtotta az újságot, és Buster szájába adta. Aztán elindult vissza az erdei ház felé, ahol – most már tudta – egy százéves embert, egy hétpróbás tolvajt és egy utcai büfé tulajdonosát látja éppen vendégül. Az utóbbi ugyan jóképű és vonzó férfi, és figyelemre méltó orvosi tudással rendelkezik, de a romantikának itt és most nincs helye. A Szépség egy pillanatra inkább szomorúnak, mint dühösnek érezte magát, de mire hazaért, a düh ismét felülkerekedett benne.

A Szépség kirántotta Buster szájából az *Expressent*, kihajtotta az első oldalt Allan és Julius fényképével, és némi előzetes szentségelés után hangosan felolvasta az egész cikket. Azután magyarázatot követelt a történetekre, és reményét fejezte ki, hogy öt perc múlva már egyiküket sem látja a házában. Összehajtotta az újságot, visszadugta Buster szájába, keresztbe fonta karját, és befejezésül dermesztően éles és elszánt hangon csak ennyit mondott:

– Nos???

Benny Allanra nézett, Allan pedig Juliusra, aki váratlanul elmosolyodott.

– Tolvajkirály – mondta. – Szóval ez volnék én. Nem is olyan rossz.

De a Szépségnek nem imponált. Az asszony arca már eddig is vörös volt, de még jobban elvörösödött, amikor közölte Juliusszal, hogy mindjárt *agyonütött* tolvajkirálynak is tekintheti magát, ha valaki nem mondja el azonnal, miről szól ez a történet. És az egybegyűlteknak is megismételte, amit magának már elmondott, jelesül azt, hogy a tószegei Gunilla Björklundot nem lehet büntetlenül átverni. Szavainak azzal is nyomatékor adott, hogy leakasztott a falról egy öreg sörétes puskát. Lőni nem lehet vele, ismerte be a

Szépség, de arra azért jó, hogy ha kell, beverjem vele az összes tolvajkirály, utcai büfés és százéves aggastyán fejét. Erre valóban alkalmasnak látszott.

Julius Jonsson ajkáról gyorsan lehervadt a mosoly. Benny bénultan, tehetetlenül csüngő karral állt a Szépség előtt, és nem bírt másra gondolni, mint hogy most csúszik ki a kezéből a szerelmi boldogság. Allan ekkor a tettek mezejére lépett, és gondolkodási időt kért a Szépségtől. Ha a Szépségnek nincs ellene kifogása, négy szemközt szeretne beszélni Juliusszal a szomszéd helyiségben. Az asszony morogva beleegyezett, de figyelmeztette Allant, nehogy valami ostobaság jusson az eszébe. Allan megígérte, hogy rendesen fog viselkedni, aztán karon fogta Juliust, kiment vele a konyhába, és becsukta maga mögött az ajtót.

Allan a tanácskozást azzal kezdte, hogy megkérdezte, van-e Juliusnak valami mentő ötlete, amivel az eddigiektől eltérően a Szépségnek nem okoz epeömlést. Julius azt felelte, azt látja egyetlen lehetséges megoldásnak, ha valamilyen formában résztulajdont kínálnak fel a Szépségnek a bőrönd tartalmának vonatkozásában. Allan elvben egyetértett vele, bár megjegyezte, semmi jó nem származik abból, ha mindennap elmondják valakinek, hogy Julius és Allan bőröndöket lop, melynek tulajdonosait, ha vissza akarják szerezni jogos tulajdonukat, elteszik láb alól, aztán ládába pakolják, és útnak indítják Afrika felé.

Julius Allan megjegyzését túlzásnak tartotta. Hiszen csak egyetlen embert tettek el láb alól, és az is megérdemelte sorsát. És ha most meghúzhatnák magukat, amíg a vihar elcsitul, többet már nem is kellene.

Allan erre azt mondta, hogy közben ő már gyorsan végiggondolta az egészet. Arra jutott, legjobb volna négy részre osztani a bőrönd tartalmát jómaga, Julius, Benny és a Szépség között. Ezzel megszűnne annak a kockázata is, hogy a két utóbbi esetleg kifecsegné a dolgot. Ráadásul Tószegen tölthetnék az egész nyarat, közben talán a motorosbanda is felhagyna a keresésükkel, már ha tényleg keresik őket, amit ugyan jó okuk van feltételezni.

– Huszonötmilliót költeni néhány heti lakbérre – sóhajtotta Julius, de arckifejezése elárulta, tudja, hogy Allannak igaza van.

A megbeszélés a konyhában véget ért. Julius és Allan visszatért a nappaliba. Allan további harminc másodperc türelmet kért a Szépségtől és Bennytől, miközben Julius felment a szobájába, ahonnan a bőrönddel a kezében jött vissza. A bőröndöt föltette a szoba közepén álló hosszú asztalra, és kinyitotta.

– Allan és én úgy döntöttünk, hogy négyen, egyenlő arányban osztozunk rajta.

– *A kurva életbe!* – mondta a Szépség.

– Egyenlő arányban? – kérdezte Benny.

– Igen, de a százezredet előbb vissza kell adnod – tette hozzá Allan. – És a visszajárót is a benzinpénzből.

– *A büdös kurva életbe!* – mondta a Szépség.

– Üljetek le, elmesélek mindent – mondta Julius.

A Szépség, akárcsak korábban Benny, nehezen emésztette meg a faládba csomagolt hulla történetét, Allan viszont annál jobban imponált neki azzal, hogy kimászott az ablakon, és egyszerűen kilépett a korábbi életéből.

– Nekem is ezt kellett volna tennem az első két hét után, amikor hozzámentem ahhoz a szarjankóhoz.

Tószeg falai közé visszatért a nyugalom. A Szépség és Buster ismét elmentek bevásárolni. Ételt, italt, ruhákat, tisztálkodószereket és még egy csomó mindent vettek. A Szépség mindenhol készpénzzel fizetett, ötszázkoronásokkal, amiket egy vastag kötegből húzott elő.

* * *

Aronsson felügyelő kihallgatta a tanút, az ötvenes éveiben járó bolti ellenőrnőt, aki Mjölbyben, a benzinkútnál dolgozott. Foglalkozása és az a mód, ahogy elmondta megfigyeléseit, szavahihető tanú benyomását keltették. Allant az elébe tett fényképeken is felismerte, a képek néhány héttel korábban készültek az idősek otthonában, az egyik lakó nyolcvanéves születésnap buliján, és a készséges Alice nővér bocsátotta nemcsak a rendőrség, hanem a sajtó érdeklődő munkatársainak rendelkezésére is.

Aronsson felügyelőnek magában be kellett ismernie, hogy tegnap hibázott, amikor ezt a lehetőséget nem vette komolyan. De ezen most már hiába keseregne. Aronsson inkább az elemzésre koncentrált. Első ránézésre két magyarázat lehetséges: vagy tudta a két öregember és a büfés, hova mennek, vagy találmra választották a déli útirányt. Aronsson az előbbi magyarázatot részesítette előnyben, mert könnyebb követni valakit, aki tudja, hová megy, mint azt, aki csak cél nélkül bolyong. De ezeknél az embereknél nem lehetett tudni, mi a helyzet. Nincs magától értetődő kapcsolat egyfelől Allan Karlsson és Julius Jonsson között, másfelől az előbbieket és Benny Ljungberg között. Jonsson és Ljungberg ismerhették egymást, hiszen alig két mérföld távolságban laktak egymástól. De lehet, hogy Ljungberget elrabolták, és erőszakkal kényszerítették a volán mögé. És az is lehet, hogy a százéves embert is kényszerrel vették rá az utazásra, bár ennek két dolog is ellentmond: 1) az a tény, hogy Allan Karlsson Byringe-

állomásnál szállt le a buszról, és a jelek szerint önként kereste fel Julius Jonssont, valamint 2) a tanúvallomások, melyek szerint Julius Jonsson és Allan Karlsson mind a hajtányon, mind az öntöde melletti sétaúton láthatólag jó viszonyban volt egymással.

Akárhogy is, a tanú megfigyelte, hogy az ezüstsínű Mercedes lekanyarodott az E4 autópályáról, és a 32-es számú műúton folytatta útját Tranås felé. Ez ugyan már több mint egy nappal ezelőtt történt, mégis figyelemre méltó. Mert ha valaki az E4-en halad dél felé, és Mjölbynél lekanyarodik a 32-es útra, rögtön elveszít jó néhány ésszerű úti célt. A Västervik/Vimmerby/Kalmar útirány szóba sem jöhet, mert akkor az autónak már Norrköpingnél le kellett volna kanyarodnia, esetleg Linköpingnél, attól függően, hol mentek fel az E4-re északon.

Még délebbre Jönköping és Värnamo környéke szintén kizárható, mert ott már semmiféle oka nem lehet annak, hogy valaki letérjen az európai autópályáról. Esetleg még Oskarshamn jöhetne szóba, ahonnan át lehet kelni Gotland szigetére, de a gotlandi kompok utaslistái ezt a feltevést nem támasztották alá. Ezek után Småland északi része maradt az egyetlen komolyan vehető lehetőség: Tranås, esetleg Nässjö, Åseda, Vetlanda és környéke. Déli irányban persze akár Växjöig is elmehetnek, de akkor semmiképpen sem a leggyorsabb úton. Ez a lehetőség nem kizárható, hiszen ha az öregek és a büfés úgy éreznék, hogy üldözik őket, a mellékutakon való

közlekedés ésszerű választás volna részükről.

A legfőbb érv amellett, hogy mégis itt vannak a felügyelő által imént körülhatárolt környéken, elsősorban az volt, hogy a kocsiban ketten is tartózkodtak olyanok, akik nem rendelkeznek érvényes útlevéllal. Tehát nemigen igyekezhetnek bárhova külföldre. Másodsorban pedig az a tény, hogy Aronsson felügyelő munkatársai telefonon felhívtak minden létező benzinkutat déli, délkeleti és délnyugati irányban, harminctől ötven mérföldnyi távolságban, Mjölbytől délre. Senki sem látta az ezüstszínű Mercedest a három, figyelemre méltó utassal. Persze vehettek benzint automata kútnál is, de a legtöbb ember szeret olyan helyen tankolni, ahol van kiszolgálás és van egy kis bolt, mert a hosszú úton mindig jólesik egy kis édesség, egy üdítő vagy egy pár virsli. A személyzettel működő kutak esetleges használata mellett szólt az is, hogy egyszer már, Mjölbyben, tankoltak ilyen kútnál.

– Tranås, Eksjö, Nässjö, Vetlanda, Åseda... és környéke – mondta Aronsson felügyelő elégedetten saját magának, de arckifejezése ezután újra elkomorult.

– És azután?

* * *

Amikor a rémes éjszaka után a braåsi *The Violence*

vezetője másnap délelőtt felébredt, első útja a benzinkúthoz vezetett, hogy végre csillapítani tudja nikotinéhségét. A bejárat előtti újságos állványon már kint virított az *Expressen* címoldala. A nagy fényképen... igen, egyértelműen felismerte az öregembert, akit előző éjszaka látott Rottnéban.

A sietségben elfelejtett cigarettát kérni. De az *Expressent* megvette, ámulva olvasta végig a cikket, és – felhívta bátyját, Küblit.

* * *

Az eltűnt, és valószínűleg elrabolt százéves ember rejtélye az egész országot foglalkoztatta. A TV4 *Tények* című esti műsora különkiadásban próbálta felgöngyölíteni az eseményeket, és ugyan nem jutott más vagy több eredményre, mint az *Expressen*, vagy némileg lassabb tempóban az *Aftonbladet*, mégis lekötötte mintegy másfél millió néző figyelmét, köztük magáét a százéves emberét és a három új barátját is a smålandi Tószeg tanyán.

– Ha nem tudnám, mi a helyzet, sajnálnám azt a szegény öreget – mondta Allan.

A Szépség nem tudott ennyire felszabadultan tekinteni az egészre, az volt a véleménye, jobb volna, ha egy ideg sem Allan, sem Julius és Benny nem mutatkozna az emberek

előtt. A Mercedest pedig hátra kell állítani, az istálló mögé. Ő maga pedig másnap reggel bemegy a városba, és megveszi azt a bútorszállító kamiont, amit egy ideje már kinézett magának. Lehet, hogy hamarosan távozniuk kell a házból, mégpedig gyorsan, s akkor az egész családnak mennie kell, Szonjának is.

9. FEJEZET

1939-1945

Allan spanyol zászló alatt közlekedő hajója 1939. szeptember 1-jén kötött ki New Yorkban. Allan úgy gondolta, gyorsan megnézi magának ezt a napnyugati országot, aztán visszamegy a hajóra, és visszatér Európába, de a *generalísimo* egyik cimborája éppen azon a napon vonult be Lengyelországba, úgyhogy Európában teljes gőzzel újra beindult a háborúskodás. A spanyol zászló alatt közlekedő hajót előbb lefoglalták, utóbb pedig kisajátították, és az amerikai haditengerészet szolgálatába állították egészen 1945-ig, a békekötésig.

Mindenkit, aki a hajón tartózkodott, beteltek az Ellis Islanden található bevándorlási hivatalba. Az ügyeletes tiszt mindenkinek ugyanazokat a kérdéseket tette fel: 1) Neve? 2) Nemzetisége? 3) Foglalkozása? 4) Mi tartózkodásának célja az Egyesült Államokban?

Allan társai a hajóról mind közölték vele, hogy spanyolok, egyszerű tengerészek, és mivel a hajójukat lefoglalták, nincs hova menniük. Mindegyiküket azonnal beengedték az országba, boldoguljanak, ahogy tudnak.

De Allan kilógott a sorból. Először is azért, mert olyan neve volt, melyet a spanyol tolmács nem bírt kiejteni. Másodszer azért, mert szülőhazája *Suecia* volt. És legfőképpen pedig azért, mert az igazságnak megfelelően elmondta, hogy a robbanóanyagok szakértője, tudását és tapasztalatát előbb önképzésből, azután az ágyúiparban, legutóbb pedig a spanyol-spanyol háborúban szerezte.

Allan ekkor bemutatta Franco tábornok levelét. A spanyol tolmács rémülten fordította le a levelet a bevándorlási hivatal ügyeletesének, aki azonnal felhívta a főnökét, aki azonnal felhívta a főnökét.

Az első döntés úgy szólt, hogy a fasiszta svédet azonnal küldjék vissza oda, ahonnan jött.

– Ha rendelkezésemre bocsátanak egy hajót, már indulok is – mondta Allan.

Ez azért nem ment ilyen egyszerűen. Inkább folytatták a kihallgatását. A legmagasabb rangú bevándorlási tisztviselő minél többet kisedett Allanból, annál kevésbé tartotta fasisztának. És a svéd nem volt kommunista sem. És nem volt nemzetiszocialista sem. Úgy látta, semmi más, csak a robbanóanyagok szakértője. A Franco tábornokkal való összetegeződésének története pedig annyira hajmeresztőnek tűnt, amelyet még kitalálni sem igen lehet.

A bevándorlási hivatal vezetőjének a bátyja Új-Mexikóban,

Los Alamosban dolgozott, amennyire az öccse tudta, bombákkal meg hasonló hadiipari dolgokkal foglalkozott. Allant, mivel jobb ötlete nem volt, mindenesetre lecsukatta, majd ügyét később megemlítette bátyjának, amikor hálaadás napján a család összegyűlt Connecticutban, a családi farmon. Bátyja azt mondta, egy potenciális Franco-hívő csak púp volna a hátára, másrészt viszont mindenfajta szaktudásra szükségük van odalent, és minden bizonnyal tudna szerezni valami nem túl magas képzettséget igénylő és nem túl titkos munkát ennek a svédnek, ha ezzel jót tesz az öccsének.

A bevándorlási főhivatalnok azt mondta, ez tényleg segítené neki, és ezzel a két testvér lezárta a témát, és figyelmük az asztalon párolgó pulyka felé fordult.

Nem sokkal később Allan, életében először, repülőgépre ült, és 1939 őszén megérkezett az amerikai hadsereg Los Alamos-i támaszpontjára, ahol nyomban felfedezték, hogy Allan egy szót sem tud angolul. Egy spanyolul beszélő hadnagyot bíztak meg a feladattal, derítse ki, mennyire érti a svéd a szakmáját, és Allannak le kellett írnia a hadnagy számára a formuláit. A hadnagy átolvasta a feljegyzéseket, úgy látta, a svéd találékony ember, de nagy sóhajtással állapította meg, hogy Allan robbanótöltetei egy autót is alig bírának levegőbe repíteni.

– Dehogynem – felelte Allan. – Egy autót és egy nagykereskedőt egyszerre. Kipróbáltam.

Allan maradhatott, eleinte a távolabbi melléképületekben, de ahogy teltek a hónapok és évek, és kezdett angolul beszélni, mozgását a támaszponton egyre kevésbé korlátozták. Mint afféle nyitott szemmel járó kétkezi munkás Allan megfigyelte, hogyan készítenek igen tekintélyes hatású robbanószereket, nagyságrendekkel nagyobbakat, mint amilyenekkel ő kísérletezett vasárnaponként a háza mögötti kavicsbányában. És esténként, amikor a támaszponton dolgozó legtöbb fiatalember kiment a városba nőket hajkurászni, Allan beült a bázis szigorúan őrzött könyvtárába, és továbbképezte magát, haladó szinten, a robbantástechnikában.

* * *

Allan tudása egyre mélyült, nagyjából párhuzamosan azzal, ahogy a háború is egyre intenzívebbé vált Európában (és lassanként az egész világon). Nem mintha kipróbálhatta volna, vagy bármi hasznát vehette volna tudásának, hiszen továbbra is segédmunkásként dolgozott (még ha nagy megbecsülésnek örvendett is), ismereteit mégis szüntelenül gyarapította és elraktározta magában. És most már nem nitroglicerinnről és nátriumnitrátról volt szó – afféle kispályásoknak való anyagokról hanem hidrogénről és uránról, és hasonló komoly és, bizony, fölöttébb bonyolult

dolgozról.

1942-től kezdve különlegesen szigorú biztonsági óvintézkedéseket vezettek be Los Alamosban. A csoport titkos megbízást kapott Rooseveltnél, hogy készítsen olyan bombát, amely, ha kell, egyetlen csapással tíz vagy akár húsz spanyol hidat is le tudna rombolni, gondolta Allan. Kíséítő személyzetre még a legtitkosabb termekben is szükség volt, és a népszerű Allan megkapta a legmagasabb fokú biztonsági minősítést, és szabadon mozoghatott mindenhol.

El kellett ismernie, hogy az amerikaiak csavaros észjárású emberek. Az Allan számára ismerős és megszokott kísérletezés helyett most azt próbálgatták, hogyan lehet apró atomokat még apróbb darabokra széthasítani úgy, hogy közben akkora robbanás keletkezzen, amelyet még nem látott a világ.

A kitűzött célt 1945 áprilisában már majdnem elérték. A kutatók – s a maga részéről Allan is – tisztában voltak vele, hogyan kell láncreakciót létrehozni, csak azt nem tudták, hogyan lehet a folyamatot kézben tartani. A probléma nagyon izgatta Allant is, amikor esténként magányosan üldögélt a könyvtárban, és olyasmiken törte a fejét, amire senki nem kérte. A svéd kíséítő munkás nem adta fel, és egy este... hoppá! Egy este... *rájött a megoldásra!*

Azon a tavaszon a hadsereg legfontosabb vezetői minden

héten órákon át tanácskoztak a legjobb szakemberekkel, élükön a főfizikussal, Oppenheimerrel. A tanácskozásokon Allan is részt vett, ő töltött mindenkinek kávé, és ő hordta körbe az aprósüteményeket.

A fizikusok a hajukat tépték, és újabb csésze kávékat kértek Allantól, a tábornokek az állukat vakargatták, és kávé, kértek Allantól, a tábornokek és a fizikusok közösen lamentáltak egy ideig, és megint csak kávé, kértek Allantól. Így ment, hétről hétre. Allan egy ideje már tudta a megoldást a csoport problémájára, de arra gondolt, illetlenség volna, ha a kukta mondaná meg a szakácsnak, hogyan kell főzni, úgyhogy a tudását megtartotta magának.

Egészen addig, amíg – tulajdon legnagyobb meglepetésére is – egyszer csak azt hallja, hogy megszólal:

– Elnézést, de miért nem választják szét az uránt két egyforma részre?

A mondat szinte magától csúszott ki a száján, miközben éppen a vezető fizikusnak, Oppenheimernek töltötte újra tele a csészéjét kávéval.

– Mi van? – kérdezte Oppenheimer, akit nem is annyira maga a kérdés lepett meg, hanem az, hogy a felszolgáló egyáltalán kinyitotta a száját.

Allannak nem maradt más választása, mint hogy folytassa:

– Igen, ha szétosztanák az uránt két egyenlő részre, és vigyáznak, hogy a két részt csak akkor üssék össze, amikor szükségük van rá, akkor elérnék, hogy ott robbanjon, ahol akarják, és nem itt a támaszponton.

– Egyenlő részekre? – kérdezte Oppenheimer, a főfizikus. E pillanatban elmondhatatlanul sok gondolat keringett a fejében, de mégiscsak annyit bírt kimondani, hogy „egyenlő részekre?”

– Na igen, jó kérdést tett fel, főfizikus úr. A két résznek nem kell egyenlő nagynak lennie; a fontos az, hogy eléggé nagyok legyenek akkor, amikor találkoznak.

Lewis hadnagy, aki jótállt Allanért, amikor alkalmazták, most szinte felnyársalta szemével a svéd felszolgálot, az asztalnál ülő egyik fizikus azonban másképp, mintegy fennhangon gondolkodva reagált rá:

– Üssük össze? Hogy érted ezt? És mikor? A levegőben?

– Ott bizony, fizikus úr. Vagy talán kémikus? Nem? Úgy is jó. Szóval, felrobbantani nem probléma. Az viszont igen, hogy hogyan időzítsük magát a robbanást. Ha a kritikus tömeget kettéosztjuk, két nem-kritikus tömeget kapunk. És ez fordítva is igaz, vagyis ha két nem-kritikus tömeget egyesítünk, kritikus tömeg lesz belőle.

– És hogy ütjük össze, hogy is mondta izé... úr. Bocsánat,

de maga kicsoda? – kérdezte Oppenheimer, a főfizikus.

– Allan vagyok – mondta Allan.

– Hogy gondolta, Allan úr, hogy összeütjük őket? – folytatta kérdését Oppenheimer.

– Egyszerű, becsületes robbanótöltettel – felelte Allan. – Ebben jó vagyok, bár biztos vagyok benne, ezt nélkülem is meg tudják oldani.

A fizikusok, kiváltképp a főfizikusok, általában nem buta emberek. Oppenheimer néhány másodperc alatt méterhosszúságú egyenleteket pergetett át az agyában, és arra jutott, hogy a felszolgálónak valószínűleg igaza van. Hogy egy bonyolult dolognak ilyen egyszerű megoldása legyen! Egy egyszerű, becsületes robbanótöltet a bomba egyik végében, melyet távirányítással működésbe hoznak, és ezzel útjára indítják az egyik nem-kritikus tömegű urán 235-öt a másik nem-kritikus tömegű uránadag felé. Egykettőre létrejön a kritikus tömeg. A neutronok mozgásba lendülnek, az uránatomok hasadni kezdenek. Beindul a láncreakció, és...

– Bumm – mondta Oppenheimer főfizikus, csak úgy magának.

– Pontosan így – mondta Allan. – Látom, főfizikus úr már ki is számolt mindent. Egyébként kér még valaki kávét?

Ebben a pillanatban kinyílt a szigorúan őrzött terem ajtaja, és belépett rajta Truman alelnök, most is, mint oly gyakran, minden előzetes bejelentés nélkül.

– Üljenek le – mondta az alelnök a jelenlévőknek, akik mind felugrottak, és vigyázzba vágták magukat.

Óvatosságból Allan is leült az asztalhoz az egyik üres székre. Ha egy állam alelnöke azt mondja, üljenek le, akkor az ember jobban teszi, ha leül, Amerikában nyilvánvalóan ez a szokás, okoskodott magában Allan.

Az alelnök helyzetjelentést kért Oppenheimer főfizikustól, aki újra felpattant, és hirtelen nem jutott más eszébe, mint hogy azt mondja, hogy Mr. Allan, aki ott ül a sarokban, épp az imént oldotta meg az egyetlen megoldatlan problémát, a detonáció szabályozásának kérdését. Mr. Allan megoldása kísérletileg ugyan még nincs bizonyítva, de Oppenheimer főfizikus azt mondta, valamennyi jelenlévő nevében ki meri jelenteni, hogy az utolsó akadály immár a múlté, és most már három hónapon belül eljuthatnak az első kísérleti robbantásig.

Az alelnök körbepillantott, és az asztal körül mindenki egyetértően bólogatott. Lewis hadnagy óvatosan újra levegőt mert venni. Az alelnök tekintete végül Allan felé fordult.

– Mr. Allan, nem vitás, hogy ma ön itt a nap hőse. Nekem

még mindenképp ennem kell valamit, mielőtt visszaindulok Washingtonba. Van kedve csatlakozni hozzám?

Allan arra gondolt, úgy látszik, a világ vezetőinek közös tulajdonsága, hogy az embert rögtön vacsorára invitálják, ha elégedettek valamivel, de ezt nem mondta. Inkább köszönettel elfogadta az alelnök meghívását, és a két férfi együtt távozott a helyiségből. A hosszú asztal végén még mindig ott állt Oppenheimer főfizikus, és látszott rajta, hogy meg van könnyebbülve, de az is, hogy boldogtalan.

* * *

Truman alelnök lefoglaltatta magának Los Alamos központjában lévő kedvenc mexikói vendéglőjének minden asztalát, úgyhogy kettesben üldögélt Allannal, eltekintve az egész vendéglőt megszálló mintegy tucatnyi biztonsági embertől.

A biztonságiak ügyeletes parancsnoka figyelmeztette az alelnököt, hogy Mr. Allan nem amerikai, és nincs kellőképp átvilágítva ahhoz, hogy kettesben maradjon az alelnökkel, de Truman azzal a megjegyzéssel sepepte félre a parancsnok aggodalmaskodását, hogy Mr. Allan felmérhetetlenül nagy szolgálatot tett a hazának.

Az alelnök nagyszerűen érezte magát. Úgy tervezte, vacsora után az Air Force 2 fedélzetén nem Washingtonba

megy, hanem Georgiába, Rooseveltt elnökhöz, aki egy ottani kórházban kúráltatta magát. Harry Truman biztos volt benne, hogy ezt a hírt az elnök az ő szájából kívánja hallani.

– Én választom az ételt, ön az italt – mondta Harry Truman jókedvűen, és átnyújtotta Allannak a borlapot.

Ezután Truman a pincérhez fordult, aki hajlongva hallgatta végig a tacókból, enchiladákból, kukoricatortillákból és mindenféle szószokból álló bőséges rendelést.

– És milyen italt hozhatok? – fordult Allanhoz a pincér.

– Két üveg tequilát – felelte Allan.

Harry Truman felnevetett, és érdeklődött, hogy Mr. Allan vajon az asztal alá szeretné-e inni az alelnököt. Allan azt felelte, az utóbbi években rájött, hogy a mexikóiak tudnak olyan pálinkát csinálni, amelyiknek a huzata hasonlít a tiszta svéd gabonapálinkáéra, de az alelnök úr természetesen ihat tejet is, ha az alkalomhoz azt találja megfelelőnek.

– Nem, nem, amit mondtam, megmondtam – jelentette ki Truman alelnök, és még gyorsan citromot és sót kért a megrendelt ételekhez.

Három órával később a két férfi már tegeződött, a keresztnevükön szólították egymást, bizonyosságát adva, milyen sokat tehet néhány üveg tequila a népek barátságáért. Igaz, az egyre részegebb alelnöknek több

mint egy órára volt szüksége ahhoz, hogy felfogja, Allan a keresztneve Allannak és nem a vezetékneve. Allan közben elmesélte, odahaza hogyan repítette levegőbe a nagykereskedőt, később pedig hogyan mentette meg Franco tábornok életét. Az alelnök a maga részéről azzal szórakoztatta Allant, hogy utánozta, Rooseveltnél elnök hogy próbál felállni a tolószékéből.

Amikor a hangulat már az abszolút tetőfokára hágott, a biztonsági főnök óvatosan közelebb lépett az alelnökhöz, és a füléhez hajolt.

- Beszélni szeretnék önnel, uram.
- Hát beszélj – biztatta akadozó nyelvel az alelnök.
- Négyszemközt szeretnék, ha lehetne, uram.
- Elképesztő, mennyire hasonlítasz Humphrey Bogarra! Látod ezt, Allan?
- Uram... – próbálkozott tovább feszengve a parancsnok.
- Mi az úristenről van szó? – kérdezte az alelnök.
- Rooseveltnél elnök úrról, uram.
- Na, mi van a vén kecskével? – döcögött az alelnök.
- Meghalt, uram.

10. FEJEZET

Hétfő, 2005. május 9.

Kübli már négy napja üldögélt a rottnei szupermarket előtt, és várta, hogy megpillantsa először is Karót, másodsor pedig egy százéves aggastyánt, egy némileg fiatalabb évjáratú, vörös hajú nőszemélyt, egy lófarkat viselő, máskülönben nehezen azonosítható férfit és egy Mercedest. Hogy ott üljön, ahol ül, nem az ő ötlete volt, hanem a Főnöké. Miután öccsétől, a braási *The Violence* vezérétől szerencsésen megtudta, hogy a százéves ember egészen biztosan ott állt az éjszaka közepén az utcán egy smålandi rendelőintézet előtt, az infót Kübli természetesen azonnal jelentette főnökének. A Főnök ekkor utasította, hogy figyelje a helység legforgalmasabb üzletének környékét. A Főnök úgy okoskodott, hogy aki éjszaka Rottne utcáin sétálgat, az valószínűleg a környéken tartózkodik, és előbb-utóbb minden ember megéhezik, és ennivalóra van szüksége, és ha elfogy az ennivalója, megint vennie kell. A gondolatmenet nem nélkülözte a logikát. A Főnök nem véletlenül Főnök. De persze ez négy nappal ezelőtt történt. Kübli lassan elbizonytalanodott.

A figyelme is lankadni kezdett. Először észre se vette a

vörös hajú nőt, amikor a várva várt ezüstszínű Mercedes helyett egy piros VW Passattal behajtott a parkolóba. De minthogy a nő ezután igen előzékeny módon közvetlenül Kübli orra előtt haladt el az üzlet felé, Kübli felfigyelt rá. Nem volt egészen biztos benne, hogy ő az, akit keres, de az életkora megfelelt a tanúvallomásban említett életkornak, és a haja minden kétséget kizáróan vörös színű volt.

Kübli felhívta a Főnököt, aki Stockholmban tartózkodott, és aki annyira azért nem örült a hírnek, mint ő. Hiszen elsősorban Karót szerette volna látni, vagy legalábbis azt az átkozott vénembert.

De ha nincs ló, jó a szamár is. Kübli írja fel az autó rendszámát, majd feltűnés nélkül kövesse a vörös hajú nőt, és figyelje meg, hova megy. Azután jelentkezzen újra.

* * *

Aronsson felügyelő az utóbbi négy napot Åsedában töltötte, egy szállodában, abból a megfontolásból, hogy közel legyen az események középpontjához, ha újabb szemtanú bukkanna fel.

De nem bukkant fel, és Aronsson már épp indulni készült hazafelé, amikor Eskilstunából hívták a kollégák. Lehallgatták a *Never Again* banda vezérének, Per-Gunnar Gerdinnek a telefonját, az vezetett eredményre.

Gerdin, közismert nevén a „Főnök” neve akkor vált országosan ismertté, amikor néhány évvel korábban a *Svenska Dagbladet* leleplezte a *Never Again* bűnszervezetnek a halli börtönben folyó tagtoborzását. A média rávetette magát a hírre, és az esti lapok nemsokára Gerdin, a bandavezér nevét és képét is közölték. A hír, hogy Per-Gunnar Gerdin édesanyjának egyik levele miatt a szervezkedés később meghiúsult, már nem jutott el a sajtóba.

Aronsson felügyelő pár nappal korábban kérte Gerdin telefonjának lehallgatását, és ezek szerint most valami horogra akadt. A beszélgetést természetesen rögzítették, leírták, és most faxon elküldték Aronsonnak Åsedába:

– *Halló?*

– *Én vagyok az.*

– *Van valami jelentenivalód?*

– *Talán igen. Itt ülök a szupermarket előtt, és pont most ment be az üzletbe egy vörös hajú banya.*

– *Csak a banya? És mi van Karóval? És a százévesse?*

– *Nem, csak a banya. A többiekről nem tudok...*

– Mercedesszel jött?

– Hát, azt nem láttam... de itt a parkolóban nincs Merci, valami más kocsival kellett jönnie.

(Öt másodperc csend.)

– Halló?

– Igen, itt vagyok. Azt gondolom, valakinek mégiscsak vezetnie kell azt a kibaszott Mercedest.

– Na igen, én csak...

– Smålandon állítólag több banyának is van vörös haja...

– Igen, de ez pont olyan idősnek látszik, mint ahogy...

– Na figyelj: kövesd a járgányoddal, írd fel a rendszámát, ne csinálj semmit, csak nézd meg, hová megy. És vigyázz, baszd meg, hogy ne vegyen észre. Aztán hívjál fel újra.

(Öt másodperc csend.)

– Megértetted? Vagy mondjam el még egyszer?

– Nem, nem. Értettem. Hívlak, amint tudok valamit...

– Legközelebb a kártyás telefonomon hívjál. Már százszor megmondtam, hogy szolgálati ügyekben azon hívjál.

– Persze, amikor az oroszokkal üzletelünk. Azt hittem, nem vagy bekapcsolva, most, amikor...

– Barom. (Szitkozódás után vége a beszélgetésnek.)

Aronsson felügyelő elolvasta a beszélgetés szövegét, és megpróbálta elhelyezni a kirakós játék most megszerzett újabb darabjait.

„Karó”, akit Gerdin említett, minden bizonnyal Bengt Bylund, a *Never Again* ismert tagja, aki valószínűleg már halott. Aki pedig felhívta Gerdint, nem lehet más, mint Henrik „Kübli” Hultén, aki valahol Smålandon próbál Karó nyomára bukkanni.

Aronsson igazolva látta, hogy jó nyomon jár. Összefoglalta következtetéseit:

Allan Karlsson tehát valahol Smålandon tartózkodik Julius Jonsson, Benny Ljungberg és a Mercedese társaságában. Velük van egy vörös hajú nő is, életkora ismeretlen, de nem lehet nagyon fiatal, ha egyszer banyának nevezik. Kübli szemében persze könnyen banya lehet bármelyik nőből.

A *Never Again* stockholmi tagjai azt hiszik, hogy Karó

kollégájuk is benne van ebben a társaságban. Menekülne a saját cimborái elől? Mi másért nem ad magáról életjelt? *Hát azért, mert meghalt!* De erről a Főnöknek nincs tudomása, vagyis a Főnök azt hiszi, hogy Karó Smålandon rejtőzik a többiekkel együtt... de hogy került ide ez a vörös hajú nő?

Ennek felderítése érdekében Aronsson a családi viszonyok vizsgálatát kérte a központtól Allan, Benny és Julius esetében. Hátha van valamelyiküknek egy nővére, húga vagy más nőrokona, aki Smålandon lakik, és véletlenül vörös haja van.

„Pont olyan idősnek látszik, mint ahogy...” mondta Kübli. Mint ahogy mi? Mint ahogy azt valaki elmondta nekik? Valaki, aki látta őket Smålandon, s aztán telefonon közölte velük? Kár, hogy nem kezdték el már korábban lehallgatni a telefonokat.

Kübli ezek szerint követni fogja a vörös hajú nőt a szupermarketből hazafelé, és aztán vagy ejti a szálát, mert kiderül, hogy rossz nyomon jár, vagy pedig... Kübli tudni fogja, hol tartózkodik Allan Karlsson és társasága. Ez esetben a Főnök is hamar megjelenik majd Smålandon abból a célból, hogy kiszedje Allanból és társaiból az igazságot, vagyis azt, hogy mi történt Karóval és a bőröndjével.

Aronsson elővette a telefonját, és felhívta Eskilstunában a

vizsgálatvezető bírót. Conny Ranelid vizsgálóbíró eleinte nem sok érdeklődést tanúsított az ügy iránt, de minden újabb bonyodalomnál, amelyet Aronsson jelentett, nőtt benne a kíváncsiság.

– Nehogy kieressze Gerdint és a csicskását a markából! – figyelmeztette Aronssont Ranelid vizsgálóbíró.

* * *

A Szépség berakta a két élelmiszerral megrakott bevásárlószatyrot a VW Passat csomagtartójába, és elindult vissza Tószegre.

Kübli biztos távolságból követte. Amint kiértek az országúira, felhívta a Főnököt (persze a kártyás mobilján, Kübliben működött az életösztön), és bediktálta a vörös hajú nő autójának rendszámát. És megígérte, hogy újból jelentkezik, ha útja véget ér.

Nem sokkal azután, hogy elhagyták Rottnét, a vörös hajú nő lekanyarodott az aszfaltozott útról egy földútra. Küblinek ismerős volt a környék, egyszer errefelé részt vett egy autós tájékozódási versenyen. Az akkori barátnője volt a térképolvasója; a verseny felénél vette csak észre, hogy barátnője fordítva tartja a térképet.

A földút száraz volt, a vörös hajú nő autója nagy porfelhőt

vert fel maga után. Kübli így nyugodtan követhette, nem is kellett látótávolságon belül maradnia. A porfelhő azonban néhány kilométer után eltűnt. Átkozott néember! Kübli gyorsított, de porfelhőnek nyoma sem volt.

Kübli először pánikba esett, azután megnyugodott. A banya valószínűleg lekanyarodott valahol az útról. Csak meg kell fordulni, és meg kell keresni, hol.

Alig egy kilométernyire visszafelé ugyanazon az úton Kübli úgy látta, kezében a rejtély kulcsa. Postaládát talált, és mellette keskeny út nyílt jobbra: a nő csak erre mehetett!

De az elkövetkező események fényében Kübli döntése elhamarkodottnak mondható. Gondolkodás nélkül ráfordult a keskeny bekötőútra, és sebesen haladt előre. A rejtőzködést és az óvatosságot valahogy kint felejtette a postaládánál.

Gyorsan haladt, és szinte még fel sem ocsúdott, az út egyszer csak udvarrá szélesedett, és véget ért. Ha csak kicsit is gyorsabban hajt, nem tudott volna idejében lefékezni, és belerohant volna az öregemberbe, aki kint állt az udvaron, és etetett egy... egy... elefántot?

* * *

Allan hamar összebarátkozott Szonjával. Sok mindenben

hasonlítottak egymásra. Egyikük egy szép napon kimászott egy ablakon, és ezzel új irányba terelte életét, a másik pedig egy tó vizébe gázolt bele hasonló céllal. Ezt megelőzőleg mindketten sokat láttak már a világból. Szonjának ráadásul erősen barázdált arca van, akár egy bölcs százéves embernek, gondolta Allan.

A cirkuszi mutatványokat Szonja akárkinek bizony nem csinálta meg, de ezt az öregembert megkedvelte. Gyümölcsöt kap tőle, vakargatja az ormányát, és barátságosan beszél hozzá. Nem mintha sokat értene belőle, de ez nem számít. Jól érzi magát vele. Úgyhogy amikor az öreg arra kérte Szonját, hogy üljön le, Szonja leült, vagy ha arra kérte, forduljon meg, megfordult. Még azt is megmutatta neki, hogy két lábra is tud állni, noha ennek a vezényszavát az öreg nem ismerte. Azt, hogy egy-két almát kaphat érte vagy még több ormányvakargatást, pusztán habnak tekintette a tortán. Mert Szonja nem olyan elefánt, aki hagyja magát megvesztegetni.

A Szépség Bennyvel és Busterrel üldögélt a veranda lépcsőjén, ahol a társaság kétlábú tagjai kávézt szürcsölgettek, Buster pedig kutyacsemegét rágcsált. Nézték, hogyan szövődik szorosabbra Allan és Szonja barátsága a ház udvarán. Julius pedig már órák óta a tó partján üldögélt, pecázott, sügért próbált fogni.

A tavaszi kánikula nem enyhült. Már egy hete kitartóan sütött a nap, és az előrejelzések szerint egy ideig még

marad a magas légnyomás.

Benny, aki több más foglalkozás mellett majdnem építész is volt, villámgyorsan felvázolta, hogyan kell berendezni a Szépség által a napokban vásárolt bútorszállító kamiont úgy, hogy Szonja jól érezze magát benne. Amikor a Szépség azt is felfogta, hogy Julius nemcsak tolvaj, hanem tapasztalt fakereskedő, akinek kezében jól áll a szög és a kalapács, azt mondta BUSTERnek, hogy ügyes barátokat szereztek maguknak, és még szerencse, hogy azon a bizonyos estén nem hajtotta el őket a házból. Julius egyetlen délután leforgása alatt összeácsolta a kamion belső berendezését Benny rajzai alapján. Ezután Szonja Allan társaságában többször is besétált a kamionba, hogy mindent kipróbáljon. Úgy látszott, tetszik neki az új hely, bár nem értette, minek a második istálló, amikor neki egy is elég. A helyiség kicsit szűk volt ugyan, viszont kétféle menüből válogathatott, az egyik bal felől, a másik elöl várt rá, jobb oldalon pedig a vizes tartályból annyit ihatott, amennyit akart. A padló hátrafelé lejtett egy kicsit, hogy Szonja ürüléke a leghátul húzódó lefolyóba terelődjön. A lefolyó színültig volt töltve szalmával, azzal a céllal, hogy az utazás közben távozni akaró anyagok nagy részét magába szívja.

Hozzá tartozott még a kényelemhez a modern szellőztetés, amit a kocsik két oldalába fúrt lyukak valósítottak meg, valamint a vezetőfülkébe nyíló tolóablak, ami azt a célt szolgálta, hogy utazás közben Szonja, ha szeretné,

láthassa is gazdasszonyát. A bútorszállító kamionból ekképpen elefántnak való luxus-lakókocsi lett, még hozzá mindössze néhány nap leforgása alatt.

Minél jobban felkészültek az indulásra, a kis csoport tagjai annál kevésbé akartak útra kelni. Tószegen mindannyian kitűnően érezték magukat. Nem utolsósorban Benny és a Szépség, akik már a harmadik éjszaka beállta előtt rájöttek, felesleges két helyen koptatni a lepedőt, ha egy ágyban is elférnek. Az esték nagyszerű hangulatban teltek a kandalló előtt, mindenekelőtt a jó ételeknek, a finom italoknak és Allan Karlsson gazdag élettörténetének és abból fakadó lebilincselő elbeszéléseinek köszönhetően.

Hétfő reggelre azonban vészesen kiürült a hűtőszekrény és a kamra, ideje volt, hogy a Szépség bemenjen Rottnéba vásárolni, hogy feltölthesse a készleteket. Óvatosságból a saját öreg VW Passatjával indult útnak. A Mercedes maradt a rejtkehelyén, az istálló mögött.

Két láda élelmiszert vásárolt, az egyikben mindenfélét magának és a fiúknak, a másikban friss argentin almát Szonjának. Amikor hazaért, az almás ládát odaadta Allannak, a többit bevitte a konyhába, berakta a hűtőbe és a kamrába, aztán egy tál belga eperrel felszerelve kiült Benny és Buster mellé a veranda lépcsőjére. A horgászás közben tartott ritka szünetei egyikében kivételesen Julius is ott ült a lépcsőn.

Ekkor hajtott be nagy sebességgel egy Ford Mustang az udvarra, kis híján magával sodorva Allant és Szonját.

A legnyugodtabb Szonja maradt mindannyiuk közül. Annyira figyelt, hogy mikor kapja meg Allantól a következő almát, hogy se nem látta, se nem hallotta, mi történik körülötte. Bár az is lehet, hogy mégis, mert egy megkezdett teljes fordulat közben félúton megállt, hátsó felével Allan és az újonnan érkezett látogató felé.

A második legnyugodtabb kétségtelenül Allan volt. Életében már olyan sokszor kellett szembenéznie a halállal, hogy egy robogó Ford Mustanggal több vagy kevesebb már igazán nem számított. Ha időben lefékez, úgy is jó. Lefékezett.

A harmadik legnyugodtabbnak valószínűleg Buster nevezhető. Szigorúan arra nevelték, hogy ne fusson és ne ugasson, ha idegenek jönnek látogatóba. De a füle egyenesen fölfelé állt, a szeme pedig kerekre tágult. Követnie kell az eseményeket, az egyértelmű.

A Szépség, Benny és Julius viszont felpattant ültéből, és a lépcsőn egymás mellett állva várták, hogy mi történik ezután.

Az történt, hogy Kübli, felocsúdva első meglepetéséből, kikászálódott a Mustangjából, és a hátsó ülés lábánál fekvő táskából mindjárt elő is kotort egy revolvert. A fegyvert

először az elefánt hátsó felére szegezte, de aztán meggondolta magát, és előbb Allan, majd a veranda lépcsőjén sorban álló három barát felé fordította, végül pedig a következő (talán nem túl fantáziadús) felszólítás hagyta el a száját:

– Fel a kezekkel!

– Fel a kezekkel?

Allan már régen nem hallott ekkora ökörséget, és mindjárt vitába is szállt vele. Mit képzelsz az úr, különben mi történne? Talán ő, aki már százéves, megdobná almával? Vagy a lépcsőn álló törékeny asszony belé eresztene egy sorozat belga epret? Vagy talán...

– Jó, jó, csináljatok, amit akartok a kezetekkel, de aztán nehogy át akarjátok verni.

– Átverni?

– Kussoljál már, vén fasz! Inkább azt mondjátok meg, hová tettétek azt a rohadt táskát. Meg azt, akire rá volt bízva.

Hát így állunk, gondolta a Szépség. Eddig tartott a boldogság. A valóság utolérte őket. Küblinek senki nem felelt, mindenki vadul gondolkodott, talán csak Szonja nem, aki háttal állva a drámának úgy érezte, ideje volna, hogy könnyítsen magán. Amikor egy elefánt könnyít magán, az ritkán marad észrevétlen azok számára, akik a közelében

tartózkodnak.

– A kurva életbe – mondta Kübli, és gyorsan hátrébb lépett az elefántból kibocsátkozó áradat elől. – Mi a fasznak tartanak elefántot?

Továbbra sem kapott választ. Busternek ekkor elfogyott a türelme. Érezte, hogy itt valami nincs rendben. Nagyon szeretett volna ráugatni az idegenre. És noha tudta a regulát, mégis valamiféle tompa morgás csúszott ki belőle. Ennek következtében Kübli felfedezte, hogy a verandán egy farkaskutya is tartózkodik, ami miatt ösztönösen további két lépést tett hátrafelé, és úgy emelte maga elé a revolvert, mint aki bármelyik pillanatban hajlandó elsütni is.

Ez volt az a pillanat, amikor Allan százéves fejében megszületett egy ötlet. Merész elgondolás volt, semmi kétség, mely nyilvánvalóan magában hordta annak kockázatát, hogy ő maga hagyja ott a fogát, ha mindenképpen ellenére most kiderül, hogy mégsem halhatatlan. Együgyű mosollyal az ajkán elindult a revolvert szorongató bandita felé. És elővette legreszketegebb hangját:

– Micsoda pompás pisztolyod van neked. Igazi? Megnézhetem?

Benny, Julius és a Szépség, mind a hárman, kivétel nélkül azt gondolták, hogy az öreg megbuggyant.

– Állj meg, Allan – kiáltott rá Benny.

– Állj meg bizony, vén fasz, mert lelőlek – mondta Kübli.

De Allan csak ment előre csoszogó léptekkel. Kübli egy lépést hátrált, és a revolvért az eddigieknél is fenyegetőbbben Allanra szegezte, és aztán, igen... megtette! Megtette, amit Allan remélt, hogy meg fog tenni. Izgalmában *még egy* lépést tett hátrafelé...

Aki lépett már bele életében friss elefántürülékbe, tudja, hogy a ragacsos masszában szinte lehetetlen megállni. Kübli nem tudta, de hamar megtanulta. A hátul levő lába csúszni kezdett, karjával egyensúlyozni próbált, majd az elől levő lábával is gyorsan hátralépett, minekutána Kübli már mindkét lábával benne állt a lepényben. Azaz csak állt volna, mert a talaj kicsúszott alóla, és teljes hosszában hanyatt esett.

– Ül le, Szonja, ül le – mondta Allan haditerve utolsó szakaszához érve.

– Ne, *a hétszentségit neki*, Szonja, *ne* ül le – kiáltotta a Szépség, aki hirtelen megértette, mi van készülöben.

– A kurva életbe – mondta az elefánt ürülékében fekvő Kübli.

Szonja háttal állt a jelenetnek, mindebből semmit nem látott, viszont tisztán hallotta Allan vezényszavát. És mivel az öreg jól bánt vele, szívesen engedelmeskedett neki.

Ráadásul Szonja azt gondolta, gazdasszonya is megismétli a vezényszót. A „ne” ugyanis nem tartozott Szonja szókincsébe.

Szonja tehát leült. Puhán és melegen huppant le a földre, tompa roppanás hallatszott és valami rövid, fújásra emlékeztető hang, aztán csend lett. Szonja ült, talán kap egy almát?

– Ez volt a második – mondta Julius.

– *A rohadt kurva életbe* – mondta a Szépség.

– Uhh – mondta Benny.

– Nesze, Szonja, kapsz egy almát – mondta Allan.

Henrik „Kübli” Hultén nem mondott semmit.

* * *

A Főnök három órát várt Kübli jelentkezésére. Aztán úgy döntött, nem vár tovább, valami biztosan történt ezzel a balfácánnal is. A Főnök egyszerűen nem bírta megérteni, hogy egyesek miért nem tudják csak azt csinálni, amit ő mond nekik, és semmi mást.

Ideje, hogy a saját kezébe vegye a dolgokat, ez most már

világos. Alig néhány perc alatt sikerült megtudnia a nyilvántartó irodától, hogy a szám, amelyet Kübli felírt, egy piros VW Passat rendszáma, a tulajdonost Gunilla Björklundnak hívják, lakcíme Tószeg, Rottne, Småland.

11. FEJEZET

1945-1947

Amennyire lehetséges egyetlen pillanat alatt kijózanodni egy egész üveg tequila elfogyasztása után, annyira Harry S. Truman alelnök ki is józanodott.

Roosevelt elnök hirtelen halála miatt az alelnök természetesen félbeszakította a kellemes vacsorát Allannal, és azonnal Washingtonba, a Fehér Házba vitette magát. Allan magára maradt a vendéglőben, és hosszú vitába bonyolódott a főpincérrel annak érdekében, hogy ne neki kelljen kifizetnie a számlát. A főpincér végül elfogadta Allan érvelését, miszerint az Egyesült Államok jövődó elnökét illik hitelképesnek tekinteni, továbbá azt is, hogy a főpincér most már minden körülmények között birtokában van Truman lakcímének is.

Allan az egészséges életmód jegyében gyalog ment vissza a támaszpontra, és továbbra is kiegészítőként dolgozott Amerika legnagyobb fizikusai, matematikusai és kémikusai mellett, jóllehet ez utóbbiak egyre kényelmetlenebbül érezték magukat Allan társaságában. A hangulat megfagyott körülötte, és Allan néhány hét elteltével

úgy érezte, ideje odébbállni. A végső lökést az adta meg, hogy egy szép napon telefonon keresték Mr. Karlssont Washingtonból:

– Helló Allan, itt Harry beszél.

– Harry? Milyen Harry? – kérdezte Allan.

– Truman, Allan. Harry S. Truman. Az elnök, te marha.

– Nahát, milyen kellemes meglepetés! Köszönöm a múltkori estét, elnök úr. Remélem, nem maga vezette a gépet hazafelé úton?

Nem, nem ő vezette. A helyzet komolysága ellenére elnyomta az álom az Air Force 2 egyik kényelmes ülésében, és csak akkor ébredt fel, amikor öt órával később a leszálláshoz készülődtek.

Most azonban arról van szó, hogy hozzálátott az elődjétől örökölt ügyek intézéséhez, és az egyik ilyen ügyben szívesen igénybe venné Allan segítségét, ha Allan is úgy érzi, ez lehetséges volna.

Allan azt felelte, hogy ez nem is kérdés, és másnap reggel immár utoljára bélyegezte le kilépőjét a Los Alamos-i támaszpont kapujánál.

Az ovális iroda nagyjából annyira volt ovális, ahogy azt Allan elképzelte. Most itt ül az ovális irodában, és hallgatja Los Alamos-i ivócimborája közlendőjét.

Az elnöknek terhére van egy asszony, akit politikai okok miatt nem tud egyszerűen lerázni magáról. Szung Mej-ling a neve, Allan talán már hallotta is hírét? Nem?

Mindegy, lényeg az, hogy az asszony a kínai Kuomintang vezetőjének, Csang Kaj-seknek a felesége. Ráadásul gyönyörű asszony, Amerikában járt iskolába, egyetemre, jó barátnője Mrs. Rooseveltnak, ha valahol megjelenik, tömegeket vonz, már az amerikai képviselőház előtt is tartott beszédet. Most pedig halálra szekírozza Truman elnököt, hogy tartsa be azokat az állítólagos szóbeli ígéreteket, melyeket Roosevelttől kapott, amikor a néhai elnök segítséget helyezett kilátásba a kommunizmus elleni harcban.

– Tudtam, hogy megint politikáról lesz szó – mondta Allan.

– Azt nehéz elkerülni, ha valaki az Egyesült Államok elnöke – felelte Harry Truman.

A Kuomintang és a kommunisták között jelenleg ugyan szünetel a harc, mert valami közös elintéznivalójuk van Mandzsúriában. De a japánok hamarosan megadják magukat, és akkor a kínaiak minden bizonnyal folytatják a

saját polgárháborújukat.

– Honnan tudod, hogy a japánok megadják magukat? – kérdezte Allan.

– Kénytelenek lesznek, ha tudnak számolni – felelte Truman, és gyorsan másra terelte a szót.

Az elnök belefogott a kínai fejlemények Allan számára meglehetősen unalmas ismertetésébe. A titkos jelentések szerint a kommunisták nyeresre állnak a polgárháborúban, és az *Office of Strategic Services* nem bízik Csang Kaj-sek katonai stratégiájában. Csang Kaj-sek nyilvánvalóan a városok megtartását tartja fontosabbnak, a falvakban meg sem próbálja útját állni a kommunisták terjeszkedésének. A kommunisták vezetőjét, Mao Ce-tungot az amerikai ügynökök gyorsan ki tudják iktatni a játékból, de nagy a veszélye annak, hogy a tanítása gyökeret ereszt a nép körében. Még Csang Kaj-sek felesége, az egyébként oly idegesítő Szung Mej-ling is belátta, hogy az eddiginél több aktivitásra van szükség. Még saját, alternatív katonai stratégiát is kidolgozott, mintegy párhuzamosan férje hadvezetési terveivel.

Az elnök ismertetni kezdte az alternatív stratégiát, de Allan ekkor már nem figyelt rá. Tűnődve nézegette az ovális irodát, azon gondolkodott, vajon golyóálló üveg van-e az ablakokban, vajon hova vezet a baloldalt nyíló ajtó, és vajon hogy viszik el tisztítóba a hatalmas szőnyeget, ha

összepszokolódik... Végül, még mielőtt számot kellett volna adnia róla, hogy mennyit értett meg az előadásból, úgy érezte, félbe kell szakítania az elnök szóáradatát.

– Bocsáss meg, Harry, de tulajdonképpen mit akarsz tőlem?

– Mint mondtam, arról van szó, meg kell állítani a kommunisták terjeszkedését vidéken, a falvakban...

– De mit akarsz, mit csináljak?

– Szung Mej-ling azt szeretné, ha növelnénk az amerikai fegyverszállításokat, és befejeznénk a hadseregük már megkezdett felfegyverzését.

– És mit akarsz, mit csináljak?

Miután Allan harmadszor is feltette a kérdést, az elnök elhallgatott, mintha erőt akart volna gyűjteni a folytatáshoz. Aztán azt mondta:

– Utazz el Kínába hidakat robbantani!

– Miért nem ezzel kezdted? – felelte Allan felderülve.

– Annyi hidat, amennyit csak lehet, hogy tönkremenjenek a kommunisták utánpótlási útvonalai...

– Legalább megismerhetek egy új országot – mondta

Allan.

– Szeretném, ha kiképeznéd Szung Mej-ling embereit a hidrobbantás tudományára, és...

– Mikor induljak?

* * *

Allan kétségtelenül jól értett a robbantásokhoz, és részegen kétségtelenül jól összebarátkozott a leendő amerikai elnökkel, de mégiscsak *svéd* volt. Ha Allant akárcsak a legkisebb mértékben is érdekelték volna a politikai játszmák, megkérdezte volna az elnöktől, miért épp *őt* választja erre a feladatra. Ami azt illeti, az elnök várta is ezt a kérdést, és ha elhangzik, az igazságnak megfelelően azt válaszolta volna, hogy az USA nyíltan és párhuzamosan nem támogathat két, egymásnak potenciálisan ellentmondó hadműveletet Kínában. Hivatalosan Csang Kaj-sek és a Kuomintang oldalán áll. Most csendes támogatást akarnak nyújtani ennek az oldalnak egy egész hajórakomány muníció és felszerelés szállításával egy nagyszabású hidrobbantási hadművelethez, melyet Csang Kaj-sek felesége rendelt meg, a szépséges, kígyóhoz hasonló (vélte az elnök) és félig-meddig amerikai Szung Mej-ling. A legrosszabb az, hogy Truman nem zárhatta ki azt a lehetőséget, hogy Szung Mej-ling és Eleanor Rooseveltt az egész nap egy csésze tea mellett ötlötte ki.

Úristen, micsoda katyvasz. De az elnök ezek után már nem tehet mást, mint hogy összekapcsolja Allan Karlssont és Szung Mej-linget, aztán a maga részéről az ügyet befejezettnek tekinti.

Következő teendője az íróasztalánál merő formaság volt csupán, mert a döntést már hamarabb meghozta. Arra azért persze még szükség volt, hogy, ahogy mondani szokás, megnyomja a gombot. A Fülöp-szigetektől keletre, egy kisebb szigeten egy B-29-es legénysége az elnök utasítására várt. A kísérleteket már elvégezték. Minden elő volt készítve.

A következő nap 1945. augusztus 6-a volt.

* * *

Allan Karlsson öröme, hogy valami új dolog történik életében, gyorsan elpárolgott, amikor először találkozott Szung Mej-linggel. Fel kellett keresnie az asszonyt a lakosztályában, egy washingtoni szállodában. Miután átvergődött a testőrök gyűrűjén, és végre ott állt a szóban forgó hölgy színe előtt, kezet nyújtott, és azt mondta:

– Jó napot, asszonyom. Allan Karlsson vagyok.

Szung Mej-ling nem fogott vele kezet, csak rámutatott a közelében álló egyik fotelre.

– Leülni! – mondta Szung Mej-ling.

Allan az évek során a bolondtól a fasisztáig már sok mindennek néztek, de *kutyának* még senki. Gondolkodott, hogy szóvá teszi az asszony alkalomhoz nem illő hangnemét, de végül nem tette szóvá, mert jobban érdekelte, mi jöhet még ezután. A fotel pedig kényelmesnek látszott.

Miután Allan leült, Szung Mej-ling a lehető legrosszabb irányt adta beszélgetésüknek, vagyis politikai fejtegetésekbe bocsátkozott. Rooseveltnél is hivatkozott mint az egész terv irányítójára, amit Allan furcsáik, mert nem tudta, hogy egy hadműveletet odaátról is lehet irányítani.

Szung Mej-ling elmondta neki, mennyire fontosnak tartja, hogy megállítsák a kommunistákat, hogy megakadályozzák azt a *balfácán* Mao Ce-tungot abban, hogy politikai tanaival sorban megmérgezze a nagy vidéki körzeteket, továbbá azt is – amit Allan ugyancsak furcsáik –, hogy Csang Kaj-seknek gőze sincs semmiről.

– Maguk ketten tulajdonképpen hogyan vannak egymással? – kérdezte Allan.

Szung Mej-ling közölte, hogy egy ilyen kis senkinek, mint ő, semmi köze hozzá. Karlssont maga Rooseveltnél is szemelte ki erre a feladatra, jelenleg az ő, Szung Mej-ling

fennhatósága alá van rendelve, és mostantól kezdve csak akkor beszéljen, ha kérdezik.

Allan soha nem szokott dühöngeni, mintha maga a képesség hiányzott volna belőle, most mégis úgy gondolta, a rendreutasítást nem hagyhatja válasz nélkül.

– Az utolsó hír, ami Rooseveltnél kapcsolatban eljutott hozzám, az volt, hogy meghalt, és ha e tekintetben azóta valami változás következett volna be, az bekerült volna az újságokba. Én magam azért vagyok itt, mert *Truman elnök* megkért, hogy jöjyek el. De ha ön, asszonyom, továbbra is ilyen barátságtalan kíván maradni, már itt sem vagyok. Kínába máskor is elmehetek, hidakat pedig már épp eleget robbantottam, jut is, marad is.

Szung Mej-ling már elszokott attól, hogy ellentmondjanak neki, az utolsó, aki meg merte tenni, a saját anyja volt, amikor megpróbálta megakadályozni, hogy lánya egy *buddhistához* menjen feleségül, és ennek bizony már jó néhány éve. Ráadásul anyja utóbb bocsánatot is kért tőle, mivel lánya a házasság révén feljutott a társadalmi ranglétra legfelső fokára.

Szung Mej-ling most azonban kénytelen volt elgondolkodni. Nyilvánvalóan rosszul ítélte meg a helyzetet. Eddig minden amerikai reszketni kezdett, amikor kiejtette a száján közeli jó barátainak, Rooseveltnél elnöknek és feleségének nevét. De hogy bánjon ezzel az emberrel, ha nem úgy, mint a

többiekkel? *Ki ez a rémes alak, akit Truman elnök a nyakára küldött?*

Szung Mej-ling nem olyan ember volt, aki könnyen barátkozik bárkivel, de a céltudatosság erősebb volt benne az elvűségnél. Így hát megváltoztatta taktikáját:

– Még be sem mutatkoztunk egymásnak rendesen – mondta, és nyugatias módon kezét nyújtott Allannak. – De jobb későn, mint soha!

Allan nem volt haragtartó. Megfogta az asszony kinyújtott kezét, és elnézően mosolygott. Azzal viszont nem tudott úgy nagy általánosságban egyetérteni, hogy jobb volna későn, mint soha. Apja például egy nappal az orosz forradalom kitörése előtt esküdött hűséget Miklós cárnak.

* * *

Két nappal később Allan fenn ült egy Los Angelesbe tartó repülőgép fedélzetén Szung Mej-ling és húsz testőre társaságában. Los Angelesben már várt rájuk a hajó, amely Sanghajba viszi őket és dinamitrudakból álló rakományát.

Allan tudta, hogy a hosszú úton a Csendes-óceánon át nem lesz képes távol tartani magát Szung Mej-lingtől, ahhoz a hajó nem elég nagy. Úgy döntött, meg sem próbálja, inkább

elfogadta a minden estére szóló vacsorameghívást a kapitány asztalához. Ennek megvolt az az előnye, hogy jókat ehetett, és az a hátránya, hogy sem ő, sem a kapitány nem maradhatott egyedül, hanem osztozniuk kellett Szung Mej-ling társaságában, aki, úgy látszott, semmi másról nem tud beszélni, csak politikáról.

Igazság szerint még egy hátránya volt, nevezetesen az, hogy pálinka helyett a vacsorához zöldes színű banánlikőrt szolgáltak fel. Allan mindent elfogadott, amivel kínálták, miközben arra gondolt, életében először iszik valami olyasmit, amit voltaképpen nem volna szabad meginni. Az alkoholtartalmú italokat a torkon keresztül a gyomorba kell leküldeni, amilyen gyorsan csak lehet, nem arra valók, hogy megtapadjanak az ember szájpadlásán.

Szung Mej-ling azonban szívesen forgatta meg szájában a likőrt, és minél több pohárral fogyasztott el belőle az est folyamán, végtelen hosszúságú politikai helyzetelemzései annál csapongóbbá váltak.

Így aztán Allan a Csendes-óceánon elköltött vacsorák közben akarva-akaratlan is sok mindent megtudott, többek között azt is, hogy az a *balfácán* Mao Ce-tung és a kommunistái könnyen megnyerhetik a polgárháborút, és ha ez bekövetkezik, az lényegében annak tulajdonítható, hogy Szung Mej-ling férje, *alkalmatlan* a hadvezéri szerepre. Most ráadásul éppen béketárgyalásokat folytat Mao Ce-tunggal a dél-kínai Csungkingben. Hát hallott már ekkora

marhaságot, Karlsson úr? És maga, kapitány úr? *Tárgyalni? Egy kommunistával?* Hát mire jó ez? Semmire.

Szung Mej-ling biztos volt benne, hogy a tárgyalások kudarcba fulladnak. Titkos forrásai ráadásul arról tájékoztatták, hogy a kommunista hadsereg jelentős erői a közelben, Szecsuan tartomány járhatatlan hegyvidékén várakoznak Mao vezér hívására. Szung Mej-ling gondosan megválogatott ügynökei ugyanazt gondolták, mint Szung Mej-ling, vagyis hogy a balfácán és a hadosztálya északkelet felé fog vonulni, undorító propaganda-hadjáratuk újabb állomásai, Senhszi és Henan felé.

Allan ügyelt rá, hogy egyszer se szóljon közbe, nehogy az esti politikai eszmeváltás egy perccel is hosszabb legyen a kelleténél, de a reménytelenül udvarias kapitány mindig újabb és újabb kérdéseket tett fel, és újra meg újra teletöltötte a poharakat ragacsos zöld banánkotyvalékkal.

A kapitány például tudni szeretne volna, tulajdonképpen milyen vonatkozásban jelent Mao Ce-tung olyan hatalmas veszélyt. Hiszen a Kuomintang élvezi az USA támogatását, és ha a kapitány jól látja a helyzetet, katonailag is fölényben van.

A kérdés majdnem egy egész órával meghosszabbította Allan esti kínszenvedését. Szung Mej-ling elmagyarázta, hogy az ő nagyokos férjének körülbelül annyi sütnivalója,

annyi karizmája és annyi vezetői képessége van, mint egy fejetlen borjúnak. Csang Kaj-sek teljesen hibás álláspontot képvisel, amikor azt vallja, hogy az igazi harc a városok birtoklásáért folyik.

Szung Mej-ling kis alvállalkozásának, melyben Allan és az asszony néhány testőre is részt vesz, nem az a célja, hogy Maóval harcba keveredjen, annak mi értelme volna? Húsz rosszul felfegyverzett férfi, vagy Karlsson úrral együtt huszonegy, szemben egy egész hadseregnyi jól képzett harcossal a Szecsuan körüli hegyekben... nem, ennek nem sok értelme volna.

Ehelyett azt tervezte, hogy az első menetben megbénítja a balfácán mobilitását, vagyis végtelenül megnehezíti a kommunista hadsereg mozgását, a második menetben pedig megpróbálja megérettetni nagyokos férjével, hogy élnie kell a nagyszerű lehetőséggel, ki kell vinnie seregét a *falvakba* is, és meg kell győznie a kínai népet arról, hogy csak a Kuomintang védheti meg őket a kommunizmustól, és nem fordítva. Szung Mej-ling, akárcsak a balfácán Mao, pontosan érti, amit Csang Kaj-sek mind ez idáig képtelen volt felfogni – vagyis azt, hogy a népet könnyebben lehet vezetni, ha maga a nép is úgy akarja.

Néha kétségtelenül megesisik, hogy a vak tyúk is talál szemet: Csang Kaj-sek részéről ezúttal kitűnő ötletnek bizonyult, hogy a béketárgyalások színhelyéül az ország délnyugati részében fekvő Csungking városát ajánlotta.

Mert kis szerencséivel a balfácán és a serege a tárgyalások megfeneklése után is egy ideig a Jangce déli partján fog tartózkodni, még akkor is, amikor Karlsson és a testőrök oda érkeznek. Mert akkor Karlsson majd nekilát a hidak felrobbantásának! És a balfácán hosszú időre beszorul a Tibet felé emelkedő hegyek közé.

– Ha pedig véletlenül a folyó *rosszabbik* partján állomásoznának, akkor egyszerűen átcsoportosítjuk az erőinket. Kínában ötvenezer folyó van, és bárhova megy is az az élősködő, mindenütt folyók állják az útját.

Az élősködő balfácán, gondolta Allan, harcol a nagyokos, fejetlen borjúval. Köztük a zöld banánlikőrtől megrészegült kígyó.

– Kétségtelenül érdekes lesz követni az eseményeket – mondta Allan teljesen őszintén. – Egyébként, ha már így áll a dolog, nincs véletlenül a kapitány úrnak valahol egy kupica pálinkája, amivel leöblíthetnénk a likőrt?

Nem, sajnos a kapitánynak nincs pálinkája. De van mindenféle más, ha Karlsson úr változatosságra vágyik: citromlikőr, tejszínlikőr, mentalikőr...

– Nos, ha így áll a dolog – mondta Allan –, nem tudná megmondani, kapitány úr, mikor érünk Sanghajba?

A Jangce nem akármilyen vízfolyás. Sok száz mérföld hosszú, és helyenként egy kilométer széles. Hosszan benyúlik a szárazföld belsejébe, és több ezer tonnás hajók is közlekednek rajta.

Szép folyó, városok, rétek, meredek sziklafalak között kanyarogva szeli át a kínai tájat.

Allan Karlsson és Szung Mej-ling húsz főből álló testőrsége folyami hajón indult el Szecsuan felé, abból a célból, hogy megnehezítsék a felkapaszkodott kommunista Mao Ce-tung életét. Hajójuk 1945. október 12-én indult útnak, két nappal azután, hogy a béketárgyalások valóban megfeneklettek.

Nem lehet azt mondani, hogy száguldva haladtak volna előre, mert a húsz testőr egy-két napot, olykor hármat is, szívesen elszórakozott mindenhol, ahol a hajó kikötött (cincogtak az egerek, miután a macska elvonult a Tajpej közelében lévő biztonságos nyaralójába). Sok helyen megálltak. Az első megállóhely Nanking volt, utána Wuhu, Acsing, Jiujiang, Huang Shi, Wuhan, Yueyang, Yidu, Fengjie, Wanxian, Csungking és Lucsou következett. Mindenütt ivászat, prostituáltak, általános dorbézolás.

Mivel az efféle életstílus fenntartása sokba kerül, Szung Mej-ling húsz testőre kitalált egy újfajta adót. Minden parasztnak, aki ki akart kötni az árujával a kikötőben, öt

jüant kellett fizetnie, ha nem fizetett, nem köthetett ki. Aki sokat ugrált, lelőtték.

Az adóbevételeket azon nyomban elverték az adott város legsötétebb negyedeiben, melyek praktikus módon mindig a kikötő közelében voltak megtalálhatók. Allan arra gondolt, ha Szung Mej-ling tényleg fontosnak tartja, hogy a *nép* az ő oldalára álljon, ezt tudatnia kellene legközelebbi alattvalóival. De hála istennek, ez Szung Mej-ling problémája, nem Allané.

Két hónapig tartott, amíg a folyami hajó Allannal és a húsz testőrrel a fedélzetén eljutott Szecsuan tartományba, de addigra Mao Ce-tung serege már rég elvonult észak felé. És nem a hegyi utakon bujkálva, hanem lenn a völgyekben, és közben megütközött a Kuomintang-csapatokkal, melyek Jipin városának védelmére voltak kirendelve.

Nem sok hiányzott hozzá, hogy Jipin a kommunisták kezébe kerüljön. A harcokban háromezer Kuomintang-katona esett el, közülük legkevesebb kétezer-ötszázán azért, mert túl részegek voltak ahhoz, hogy harcoljanak. Ugyanebben az ütközetben háromszáz, feltehetőleg józan kommunista katona esett el.

A jipini csatát a Kuomintang mégis sikernek könyvelte el, mert az elfogott ötven kommunista között akadt egy igazi *drágakő*. Negyvenkilenc csak arra volt jó, hogy agyonlőjék, és aztán egy árokba temessék őket, na de az ötvenedik!

Mmmm! Az ötvenedik nem más volt, mint a szépséges Csiang Csing, a színésznő, aki marxista-leninista lett, és – legfőképpen! – Mao Ce-tung harmadik felesége.

* * *

A vizsály azonnal kitört a Kuomintang jipini parancsnoksága és Szung Mej-ling testőrségének tagjai között. A vita azon folyt, ki legyen felelős a sztárfogoly Csiang Csing biztonságáért. A parancsnokság ez idáig egyszerűen csak bezárva tartotta, várták, hogy megérkezzen a hajó Szung Mej-ling embereivel. Nem mertek semmit se csinálni, hiszen nem tudták, Szung Mej-ling nincs-e maga is a hajó fedélzetén. És vele az ember nem vitatkozik.

De kiderült, hogy Szung Mej-ling Tajpejben van, és a parancsnokság ettől kezdve egyszerű kérdésnek tekintette a dolgot. Csian Csinget először durván meg kell erőszakolni, s ha túléli, agyon kell lőni.

Szung Mej-ling testőreinek az erőszak ellen nem volt semmi kifogásuk, maguk is szívesen segítettek volna a feladat végrehajtásában, de Csiang Csingnek közben semmiképp nem szabad meghalnia. Élve kell elszállítani Szung Mej-linghez vagy legalábbis Csang Kaj-sekhez, akik majd döntenek a sorsáról. Itt most nagypolitikáról van szó, magyarázták fölényesen a nemzetközi tapasztalattal

rendelkező testőrök a jipini hadsereg alacsony iskolai végzettségű parancsnokának.

A parancsnok végül nem tehetett mást, mint hogy engedett, és savanyú képpel megígérte, hogy még aznap délután kiszolgáltatja drágakövét. A találkozó véget ért, és a testőrök úgy döntöttek, hogy a győzelem örömeire görbe estét csapnak a városban. Elgondolni is öröm, a drágakő micsoda játékszerük lesz az út további részén!

A tárgyalásokat azon a hajón folytatták le, amelyiken Allan és a testőrök utaztak. Allan csodálkozva vette észre, hogy szinte mindent ért, ami a tárgyalásokon elhangzik. Miközben a testőrök a különböző városokban mulatoztak, Allan a hátsó fedélzeten üldögélt a szimpatikus hajósinas, Ah Ming társaságában, aki figyelemre méltó tanári tehetséggel rendelkezett. Ah Ming két hónap alatt tűrhetően megtanította Allant kínaiul (főként a szitkozódások és a zaftosabb obszcenitások helyes használatára).

* * *

Allannak gyerekkorában meg kellett tanulnia, hogy ne bízjon az olyan emberben, aki, ha alkalom adódik, nem hajt fel egykét pohár italt. Nem sokkal múlt hatéves, amikor apja rátette kezét csenevész kis gyerekvállára, és azt mondta:

– A papokkal légy óvatos, fiam. Meg azokkal, akik nem

isznak pálinkát. Legfőképpen pedig azokkal, akik papok is, és pálinkát sem isznak.

Igaz, Allan apja maga sem volt teljesen józan, amikor állon vágott egy ártatlan utast, és ezért azonnal kirúgták az Államvasutaktól. Ami azután alkalmat adott Allan anyjának arra, hogy maga is megfogalmazzon valami bölcsességet a fiának:

– Óvakodj az iszákosoktól, Allan. Nekem is óvakodnom kellett volna tőlük.

A kisfiú felnőtt, és a szüleitől kapott intelmeket kiegészítette a saját tapasztalatból nyert tudással. A pap és a politikus mostanában egyre ment neki, és az se számított, ha kommunistának, fasisztának, kapitalistának vagy bármi másnak nevezte magát. Viszont igazat adott apjának abban, hogy rendes ember nem iszik gyümölcslevet. És anyjával is egyetértett abban, hogy az embernek ügyelnie kell a viselkedésére, még ha olykor kissé ingatag lábakon áll is.

A gyakorlatban ez azt jelentette, hogy Allannak a folyami hajótúra közben elment a kedve attól, hogy segítsen Szung Mej-lingnek és húsz részeg katonájának (akik ekkor már csak tizenkilencen voltak, mivel az egyik átbucskázott a koralton, és belefulladt a folyóba). Nem kívánta végignézni azt se, hogy a testőrök megerőszakolják a foglyukat, akit most már az egyik kabinban bezárva tartottak, akár

kommunista volt, akár nem, és bárkinek legyen is állítólag a felesége.

Allan úgy döntött, hogy meglép, és magával viszi a hajón tartózkodó foglyot is. Döntését tudatta hajósinas barátjával, Ah Minggel, akit arra is megkért, lássa el a leendő szökevényeket némi útravalóval. Ah Ming a kérést egy feltétellel volt hajlandó teljesíteni – ha ő maga is velük mehet.

Szung Mej-ling tizenkilenc testőreből tizennyolc a hajószakács és a kapitány társaságában Jipin vigalmi negyedében időzött. A tizenkilencedik testőr, akit sorsolással választottak ki, durcásan üldögélt a fogoly fedélközi kabinjához vezető lépcső ajtaja előtt.

Allan letelepedett melléje kicsit beszélgetni, és javasolta, hogy igyanak valamit. Az őt az felelte, hogy mivel a nemzet talán legfontosabb rabjának őrzését bízták rá, mégse volna illendő, ha közben rizspálinkát vedelne.

– Ezzel teljesen egyetértek – mondta Allan. – Egy pohárával azért csak nem árt meg?

– Nem – felelte elgondolkodva az őt. – Egy pohárka biztos nem árt.

Két órával később Allan és az őr már a második üveget is kiürítette, miközben Ah Ming, a hajósinas a konyhából mindenféle finomságot szolgált fel nekik. Allan munka közben csak óvatosan kortyolgatott, de az őr, akit az asztal alá kellett volna innia, alkalmas asztal híján fent a fedélzeten aludt el.

– Így jár, aki nem vigyáz – mondta Allan a lába előtt heverő, öntudatlan kínai katonának. – Jobb, ha nem próbálsz versenyt inni egy svéddelel, hacsak nem vagy finn, vagy legalább orosz.

Allan Karlsson bombaszakértő, Ah Ming hajósinas és a végtelenül hálás kommunistavezér-feleség, Csiang Csing a sötétség leple alatt elhagyta a hajót, és nemsokára már fent járt a hegyekben, ahol Csiang Csing korábban sok időt töltött férje csapataival. A környéken élő tibeti nomádok jól ismerték Csiang Csinget, és a szökevények akkor is bármikor teleehették magukat, amikor Ah Ming útravalója már elfogyott. A tibetiek barátságos viselkedése a népi felszabadító hadsereg magas rangú képviselőjével szemben érthető volt. Mindenki tudta, ha a kommunisták győznek a Kínáért folyó harcban, Tibet formálisan is azonnal elnyeri függetlenségét.

Csiang Csing úgy tervezte, hogy Allannal és Ah Minggel nagy ívben elkerüli a Kuomintang által ellenőrzött

területeket, és észak felé veszi útját. Pár hónapos hegyi vándorlás után eljutnak majd Hszianba, Senhszi tartományba, ahol, ha időben érkeznek, találkozhat férjével.

Ah Ming hajósínast boldoggá tette Csiang Csing ígérete, miszerint a jövőben magát Maót szolgálhatja ki. A fiú, amikor látta, hogy viselkednek a testőrség katonái, titokban kommunista lett. Neki igazán kapóra jött a szökés és az átállás is.

Allan viszont azt mondta, biztos benne, hogy a kommunisták nélküle is képesek sikeresen harcolni. Úgyhogy örülne, ha Csiang Csing is egyetértene vele abban, hogy ideje volna elindulnia hazafelé.

Csiang Csin egyetértett vele, csakhogy a „haza” Allan esetében Svédországot jelenti, az pedig, hajói tudja, irtózatosan messze van. Hogy gondolja, Karlsson úr, a hazajutást?

Allan azt felelte, hogy a legegyszerűbben hajóval vagy repülővel juthatna haza, de az óceán sajnos jelenleg rossz helyen van ahhoz, hogy hajóútra gondolhasson, repülőteret pedig sehol nem lát itt a hegyekben, és egyébként pénze sincs az utazásra.

– Egy szó mint száz – mondta Allan –, gyalog kell mennem.

A három szökevényt nagylelkűen befogadó falu elöljárójának volt egy fivére, aki többet látott már a világból, mint a faluban bárki más. Észak felé eljutott egészen Ulánbátorig, nyugatra Kabulig. A lábát pedig megmártotta a Bengáli-öböl vizében, amikor egyszer Hátsó-Indiában járt. Ez a fivér most épp a faluban tartózkodott, és a bátyja megkérte, hogy rajzoljon Karlsson úr számára egy világtérképet, hogy hazataláljon Svédországba. A fivér eleget tett a felkérésnek, és másnapra el is végezte feladatát.

Még ha az ember ügyel is rá, hogy melegen legyen felöltözve, akkor is merész vállalkozás egy házilag készített világtérkép és egy otthonról hozott iránytű segítségével átkelni a Himaláján. Allan tulajdonképpen megkerülhette volna a hegláncot észak felől, akárcsak utána az Araitavat és a Kaszpi-tengert, de a valóság és a házilag készített térkép nem volt teljes átfedésben egymással. Így aztán Allan, miután elbúcsúzott Csiang Csingtől és Ah Mingtől, megkezdte gyalogtúráját, amely Tibeten, a Himaláján, Brit Indián és Afganisztánon át vezetett Iránig, majd onnan Törökországon át Európába.

Két hónapi gyaloglás után Allan rájött, hogy rossz oldalról akarja megkerülni az egyik hegységet, és a tévedés helyrehozásának az a legjobb módja, ha visszafordul, és

újra kezdi az egészszet. További négy hónapi vándorlás után (a hegység jó oldalán) Allan úgy vélte, hogy ez így nagyon sokáig fog tartani. Ezért az egyik hegyi falu piacterén jelbeszéd és csekély kínai nyelvtudása segítségével alkudni kezdett egy tevére. Allan és a teve tulajdonosa végül megegyezett, de csak azután, hogy az eladó nagy nehezen lemondott róla, hogy a vevő a tevével együtt a lányát is megvegye.

Allan tulajdonképpen fontolóra vette, hogy a lányt is megveszi. Nem testi szükségleteinek kielégítése céljából, mert ilyen irányú vágyakkal nem rendelkezett. Ezekről valamiképp megszabadult Lundborg professzor műtőasztalán. Hanem a társaság lehetősége csábította. Tibet fennsíkjain az élet néha nagyon egyhangú tud lenni.

De mivel a lány egy monoton tibeti-burmai dialektust beszélt, melyből Allan egy árva szót sem értett, arra gondolt, a várható intellektuális élvezetet úgy is megszerezheti magának, ha a tevével beszélget. Azonkívül nem lehetett kizárni azt a lehetőséget sem, hogy a kérdéses leányzónak szexuális jellegű elvárásai is lehetnek. A tekintete legalábbis erről árulkodott.

Ezért aztán újabb két magányos hónap következett, ezúttal az imbolgó teveháton, mielőtt Allan összetalálkozott három idegennel, akik szintén teveháton ültek. Allan minden nyelven köszöntötte őket, amiken csak tudott: kínaiul, spanyolul, angolul és svédül. Szerencsére az egyik nyelv

működőképességük bizonyult: az angol.

Az egyik idegen férfi megkérdezte tőle, kicsoda, és hova megy. Allan azt felelte, hogy Allan a neve, és hazafelé tart Svédországba. Az idegenek elképedve néztek rá. Teveháton akar eljutni Észak-Európába?

– Kis megszakítással, mert az Öresundon hajóval kell átkelnem – mondta Allan.

A három férfi persze nem tudta, mi fán terem az Öresund. De miután megbizonyosodtak róla, hogy Allan nem híve az angolok és amerikaiak csahos kutyájának, az iráni sahnak, felajánlották neki, hogy tartson velük.

A három férfi elmondta, hogy ők még a teheráni egyetemről ismerik egymást, ahol angol szakos diákok voltak. A csoporttársaiktól eltérően ők nem azért tanultak angolul, hogy aztán könnyebben állhassanak a brit fensőbbség szolgálatába. Tanulmányaik befejezése után ezért két évet töltöttek a kommunista tanok kútfőjének, Mao Ce-tungnak a közvetlen környezetében, s most hazafelé tartanak Iránba.

– Marxisták vagyunk – mondta az egyik férfi. – A nemzetközi munkásosztály nevében harcolunk, a munkásság nevében vívjuk meg forradalmunkat Iránban és az egész világon, megdöntjük a kapitalista rendszert, olyan társadalmat építünk, melyben mindenki számára megvalósul a gazdasági és társadalmi egyenlőség, és

mindenki kibontakoztathatja egyéni képességeit; melyben *mindenki képességei szerint dolgozik, és mindenki szükséglete szerint fogyaszt.*

– Értem – mondta Allan. – Nincs véletlenül egy kis pálinkátok?

Volt nekik. Az üveg tevehátról tevehátra vándorolt, és Allan rögtön arra gondolt, hogy a dolgok végre kezdenek jól alakulni.

A következő tizenegy hónap folyamán a négy férfinak legalább három alkalommal sikerült megmenteni egymás életét. Mindannyian túléltek a lavínákat, az útonállók támadásait, a dermesztő fagyokat, az ismétlődő éhezéseket. Két teve útközben elpusztult, a harmadikat kénytelenek voltak levágni és megenni, a negyediket pedig oda kellett ajándékozniuk egy afgán határőrnek, aki ennek fejében nem tartóztatta le őket, hanem megengedte, hogy belépjenek az ország területére.

Allan soha nem gondolta, hogy a Himaláján könnyű lenne az átkelés. Utólag mégis úgy érezte, szerencséje volt, hogy összeakadt ezekkel a szimpatikus iráni kommunistákkal, mert nem lett volna jó, ha egyedül kell viaskodnia a völgyekben süvítő homokviharokkal, az áradó folyókkal, a magaslatok negyvenfokos hidegével. A mínusz negyven fok egyébként kifoqott rajtuk. Kétezer méteres magasságban

le kellett táborozniuk, és ki kellett várniuk, amíg elmúlik 1946-47 tele.

A három kommunista természetesen megpróbálta megnyerni Allant a *harchoz*, különösen azután, hogy megtudták, milyen ügyesen bánik a dinamittal és a hasonló anyagokkal. Allan azt felelte, sok szerencsét kíván nekik a harchoz, de neki haza kell mennie, mert várja a háza Yxhultban. Hirtelenjében meg is feledkezett róla, hogy a szóban forgó házat tizennyolc évvel azelőtt felrobbantotta.

Társai végül is felhagytak az agitációval, és beérték annyival, hogy Allan jó bajtárs, aki ráadásul nem ijed meg egy kis hóeséstől. Allan tekintélye a kis csoportban tovább nőtt, amikor a hosszú várakozás közben – egyéb elfoglaltság híján – kifundálta, hogyan lehet pálinkává alakítani a kecsketejet. A kommunisták nem értették, hogy csinálja, de a tej ütős volt, kellemesen átmelegítette őket, és néha abban is segített, hogy gyorsabban teljen az idő.

1947 tavaszára végre eljutottak a legmagasabb hegylánc déli oldalára. Minél jobban megközelítették Irán határát, a három kommunista annál lelkesebben beszélt Irán jövőjéről. Eljött az ideje, hogy a külföldieket egyszer s mindenkorra kikergessék az országból. Az angolok éveken át támogatták a korrump sah uralmát, ami már önmagában is elég baj. De amikor a sah ráunt, hogy láncon vezetik, és visszamorgott rájuk, az angolok kipöccintették a hatalomból, és a fiát ültették a helyére. Allan felidézte

magában Szung Mej-ling és Csang Kaj-sek viszonyát, és arra gondolt, milyen furcsa családi kapcsolatok vannak szerte a világban.

A fiút könnyebben meglehetett vesztegetni, mint az apját, és az iráni olajtermelés irányítása immár teljesen az angolok és az amerikaiak kezébe került. A Mao Ce-tungot követő három iráni kommunista ennek véget akart vetni. A baj az volt, hogy más iráni kommunisták inkább Sztálinhoz és a Szovjetunióhoz vonzódtak, megint más forradalmi elemek pedig a vallást keverték bele az egészbe.

– Érdekes – mondta Allan, de pont az ellenkezőjét gondolta.

Válaszként végig kellett hallgatnia a marxista álláspont részletes kifejtését, mely szerint a téma *több* mint érdekes! A három kommunista bajtársat, röviden, vagy győzelem várja, vagy halál!

Már másnap kiderült, hogy az utóbbiról van szó, mert alighogy iráni területre léptek, a négy barátot letartóztatta egy véletlenül arra járó határvédelmi őrző. A három kommunistánál balszerencsésükre megtalálták a *Kommunista kiáltvány* egy-egy példányát (ráadásul perzsa fordításban), és ezért a helyszínen agyonlőtték őket. Allan megúsza, mert nála nem találtak semmiféle szakirodalmat. Amúgy is külföldinek látszott, ami további vizsgálatokat tett

szükségessé.

Miközben puskacsövet nyomtak a hátába, Allan levett sapkával a kezében mondott köszönetét a három agyonlőtt kommunistának azért, hogy velük együtt kelhetett át a Himaláján. Úgy érezte, soha nem fogja igazán megszokni, hogy újdonsült barátai a szeme láttára pusztulnak el.

Hosszabb gyászolásra nem maradt ideje. Hátrakötötték a kezét, és feldobták egy teherautó platójára, egy takaróra. Orrával a takarót nyomva angolul kérte, hogy vigyék Teheránban a svéd követségre, vagy ha Svédországnak nincs képviselője, az amerikaiakra.

– *Khafe sho!* – hangzott erre a válasz fenyegető hangon.

Allan nem értette a szavakat, de kihámozta a jelentésüket. Jobb, ha egy ideig nem nyitja ki a száját.

* * *

Egy fél féltekével arrébb, Washington D. C.-ben Harry S. Truman elnöknek is megvoltak a maga gondjai. Közeledett az amerikai választások időszaka, most kell jól megválasztania az álláspontját. A legnehezebb stratégiai kérdés az volt, mennyire legyen hajlandó keblére ölelni Délen a négereket. A megfelelő egyensúly akkor jöhet létre, ha egyfelől eléggé modern kérdéseket vet fel,

másfelől nem látszik túlságosan szelídnek. Így lehet megőrizni a népszerűséget.

A nemzetközi színtéren pedig Sztálinnal kell tárgyalnia. Itt azonban nem hajlandó kompromisszumokra. Sztálinnak sikerült néhány partnerét levennie a lábáról, de Harry S. Trumannal ezt nem teheti meg.

A többi kérdéshez képest a kínai kérdés már a múlté. Sztálin folyamatosan támogatja ezt a Mao Ce-tungot, Trumannak azonban elege van már az amatőr Csang Kaj-sek pártfogolásából. Szung Mej-ling ez idáig megkapta, amit kért, de most már ennek is véget kell vetni. Egyébként, vajon mi lehet Allan Karlssonal? Igazán kellemes fickó.

* * *

Csang Kaj-sek a hadszíntéren egyre súlyosabb vereségeket szenvedett. Szung Mej-ling magánakciója is kudarcot vallott abban a pillanatban, amikor eltűnt a robbantásokkal megbízott szakembere, és ráadásul magával vitte annak a *balfácánnak* a feleségét is.

Szung Mej-ling újra és újra találkozni szeretett volna Truman elnökkel, saját kezűleg akarta megfojtani azért, hogy a nyakára küldte azt az Allan Karlssont, de az elnök soha nem ért rá, hogy fogadja. Az USA hátat fordított a Kuomintangnak; a korrupció, az infláció és az éhínség

pedig szintén Mao Ce-tung malmára hajtotta a vizet. Csang Kaj-sek, Szung Mej-ling és híveik végül kénytelenek voltak Tajvanra menekülni. A kontinentális Kína kommunista lett.

12. FEJEZET

Hétfő, 2005. május 9.

Tószegen a társaság számára nyilvánvalóvá vált, legfőbb ideje, hogy bepakoljanak a bútorszállító kamionba, és végleg elhagyják a tanyát. Előbb azonban még el kellett végezniük néhány fontos tennivalót.

A Szépség esőkabátba bújt, fejére kapucnit, kezére gumikesztyűt húzott, és elővette a locsolócsövet, hogy lemossa a Szonja által imént szétlapított bandita földi maradványait. Előbb azonban még kipiszkálta a revolvert a halott jobb kezéből, és óvatosan letette a veranda padlójára (később ott is felejtette), csövével a négy méter távolságban álló vastag fenyőfa törzse felé fordítva. Soha nem lehet tudni, az efféle szerkentyűk mikor sülnek el.

Miután Kübli megtisztult Szonja ürülékétől, Julius és Benny felemelte, és betette saját Ford Mustangja hátsó ülése alá. Normális körülmények között Kübli azon a helyen nem fért volna el, de most szépen össze volt lapítva.

Azután Julius beült a bandita kocsijába, és elindult, Benny pedig követte a Szépség Passatjával. A terv az volt, hogy keresnek egy elhagyott helyet biztos távolságban

Töszegtől, ahol leöntik a gazfickó kocsiját benzinnel, és felgyújtják, úgy, ahogy azt az igazi gengszterek tennék hasonló helyzetben.

Ehhez azonban először is egy kannára volt szükség, azután pedig benzinre. Julius és Benny ezért megállt Braåsban, a Sjösåsvägen található benzinkút közelében. Benny bement, hogy megvegye a szükséges kellékeket, és Julius is bement, hogy valami édességet vételezzon magának.

Egy több mint háromszáz lóerős V8-as motorral felszerelt, vadonatúj Ford Mustang a braåsi benzinkút közelében éppolyan feltűnő jelenség, mint amilyen egy Boeing 747-es volna Stockholm belvárosában, a Sveaväg aszfaltján. Kübli kisöccsének és kollégájának, a *The Violence* egyik tagjának egyetlen másodperc elég volt ahhoz, hogy megszülessen bennük a döntés, és akcióba lépjenek. Kiskübli beugrott a Mustangba, miközben a kolléga szemmel tartotta a feltételezett tulajdonost, aki épp az édességkínálatot szemrevételezte a benzinkút büféjében. Micsoda fogás! És micsoda marha! Még a slusszkulcsot is benne hagyja a kocsiban!

Amikor Benny és Julius kijött a kút boltjából, az egyik egy új benzineskannával a kezében, a másik egy újsággal a hóna alatt és egy méretes darab csokoládéval a szájában, a

Mustang már nem volt sehol.

– Nem itt álltam le a kocsival? – kérdezte Julius.

– De igen, itt álltái le vele – felelte Benny.

– Akkor most szarban vagyunk? – kérdezte Julius.

– Most szarban vagyunk – felelte Benny.

Beültek a Passatba, és visszahajtottak Tószegre. Az üres kanna üres maradt. De nem is baj.

* * *

A Mustang fekete volt, csak a tető pereme mellett húzódott rajta végig két élénksárga csík. Pompás darab, Kübli kisöccse és társai komoly bevételre számíthatnak. Az elkötés lehetősége a véletlennek volt köszönhető, és teljesen simán zajlott le. Öt perccel a váratlan akció után a kocsى biztos helyen állt a *The Violence* garázsában.

A Mustang már másnap új rendszámtáblát kapott, azután Kiskübli egyik munkatársa Rigába hajtott vele, ahonnan hajóval tért vissza. A szokásos ügymenet szerint ilyenkor a lett közreműködő partnerek hamis papírok és rendszámok beszerzése után hivatalosan eladják a járgányt a *The Violence* valamelyik tagjának, aki mint magánimportőr egy

csapásra a kocsi törvényes tulajdonosa lesz.

Ezúttal azonban másképp alakult a dolog, mert a Riga déli külterületén, a ziepniekkalnsi garázsban álló svéd kocsi förtelmes bűzt kezdett árasztani magából. A garázsmeister vizsgáldni kezdett, és felfedezte, hogy egy *hulla* fekszik az autó hátsó ülése alatt. Káromkodott egy sort, és eltávolította a kocsiról a rendszámablákat és az azonosításra alkalmas jeleket. Majd nekilátott, és az eddig tökéletes állapotban lévő Mustangot úgy összetörte, hogy végül értéktelen roncs lett belőle. Aztán keresett egy hajléktalan alkoholistát, és rábeszélte, hogy négy üveg borért adja le a kocsit hullástul, mindenestül egy roncsstelepen.

* * *

Tószegen a baráti társaság felkészült az indulásra. A Mustang és a holttest eltűnése természetesen aggodalommal töltötte el őket, de csak addig, amíg Allan ki nem jelentette, hogy volt, ami volt, és lesz, ami lesz. És okkal feltételezhetik, tette hozzá Allan, hogy az autótolvajok nem fogják értesíteni a hatóságokat. A rendőrséghez általában véve bizonyos távolságtartással szoktak viszonyulni.

Délután fél hat volt, örültek, hogy még sötétedés előtt el tudnak indulni, mert a kamion nagy volt, a helyi utak pedig keskenyek és kanyargósak.

Szonja elfoglalta helyét négy keréken guruló istállójában, nyomait előzőleg gondosan eltüntették a tanya udvaráról és fészeréből. A Passatot és Benny Mercedesét itt hagyták, a két autó nem vett részt semmiféle törvénytelenységben, és egyébként is, mit kezdenének velük?

A kamion elindult. A Szépség először úgy gondolta, ő ül a volán mögé – nehogy már épp egy kamiont ne tudjon elvezetni. De amikor kiderült, hogy Benny majdnem gépjárműoktató is, és a jogosítványában minden létező gépjárműtípus betűkombinációja érvényesítve van, jobbnak látták, ha ő vezeti a kamiont. Ha nem muszáj, nem akarták az eddigieknél nagyobb mértékben megsérteni a törvényt.

Kint a postaládánál Benny nem Rottne és Braås felé, hanem balra fordult. A Szépség szerint a jól megválasztott harmadrendű, keskeny utakon hamarosan eljutnak Åbybe, azután pedig, Lamhulttól délre, felkanyarodhatnak a 30-as műútra. Szűk félóra, amíg odaérnek, mi volna, ha közben megtárgyalnák azt a nem teljesen lényegtelen kérdést, hogy tulajdonképpen hova menjenek?

Négy órával korábban a Főnök türelmetlenül várta egyetlen megmaradt emberét, aki még nem tűnt el. Amint Caracas végez mostani feladatával, bármi legyen is az, kettesben elindulnak délre. De nem motoron, és nem a klub dzsekijében. Most már nem árt az óvatosság.

A hátukon *Never Again* feliratot viselő klubdzsekik tekintetében a Főnök egyébként is kezdte kétségbe vonni saját korábbi stratégiája érvényességét. Eredetileg úgy gondolta, hogy ezek a külsőségek erősítik a csoportban az összetartozás érzését, a kívülállóknak pedig tiszteletet ébresztenek. A csoport azonban kisebb lett, mint ahogy a Főnök annak idején tervezte; négy olyan embert, mint Karó, Kübli, Caracas és ő maga, dzseki nélkül is össze lehetett tartani. Később pedig a tevékenységük olyan irányban változott, hogy a klubdzseki használata szinte az ellenkező eredményt érte el. Karót a malmköpingsi tranzakcióra azzal a némiképp logikátlan kettős utasítással indította útnak, hogy tömegközlekedési eszközöket vegyen igénybe a feltűnés kerülése érdekében, ugyanakkor pedig a *Never Again* feliratú klubdzseki legyen rajta, hogy a ruszlik lássák, kivel van dolguk, ha kötekedni akarnának.

Karó viszont most meglépett... vagy ki tudja, mi történt vele. És a hátán ott a jel, ami nagyjából azt mondja: „*Ha valami nem tetszik, beszélj a Főnökkel.*”

A faszba! – gondolta a Főnök. Ha túl vagyunk ezen a gubancon, elégetjük az összes dzsekit. De hol a picsába

tekereg ez a Caracas? Indulniuk kéne!

Caracas nyolc perccel ezután toppant be, és azzal magyarázta késését, hogy görögdinnyét vett a sarki zöldségesnél.

– Nagyon jól oltja a szomjat – magyarázta Caracas.

– Jól oltja a szomjat? A csapat fele eltűnik ötvenmillió koronával, és akkor te elmegy gyümölcsöt vásárolni?

– Nem gyümölcs. Zöldség – mondta Caracas. – Az uborkafélék családjába tartozik.

A Főnöknek ez már sok volt. Felkapta a dinnyét, és olyan erővel vágta Caracas fejéhez, hogy a dinnye széthasadt. Caracas sírva fakadt, és közölte, hogy elege van az egészszől. Amióta Karó és Kübli eltűnt, a Főnök folyvást csak őt szarozza, mintha ő tehetne mindenről. Hát nem, a Főnök most már csináljon mindent egyedül, a legjobb belátása szerint, ő, Caracas pedig hív egy taxit, kimegy a repülőtérré, és hazatér a családjához, igen... Caracasba. Ott legalább visszakaphatja az igazi nevét.

– *¡Vete a la mierda!* – zokogta Caracas, és kirohant a szobából.

A Főnök nagyot sóhajtott. Egyre mélyebbre süllyed a zavaros katyvaszba. Először eltűnt Karó, és a Főnöknek most utólag el kell ismernie, hogy tehetetlenségében jórészt Küblin és Caracason töltötte ki a mérget. Aztán eltűnt Kübli, és most utólag el kell ismernie, hogy tehetetlenségében jórészt Caracason töltötte ki a mérget. Aztán pedig eltűnt Caracas – elment dinnyét venni. És a Főnöknek most utólag el kell ismernie, hogy... ezért még nem kellett volna a dinnyét a fejéhez vágnia.

Most aztán egyedül kell folytatnia a hajsztát... hát igen, pontosan nem is tudja, mi vagy ki után. Karót kellene megtalálnia? Mert lelépett a bőrönddel? Lett volna ennyi esze? És mi történt Küblivel?

A Főnök, rangjához illően, egy legújabb típusú BMW X5-tel járt. Általában túlságosan gyorsan. A BMW-t követő, magánautónak álcázott rendőrautóban ülő nyomozók a Småland felé vezető úton összeszámolták az út közben elkövetett közlekedési kihágásokat, és már harminc mérföld megtétele után arra az eredményre jutottak, hogy az előttük haladó BMW vezetője az elkövetkező négyszáz évben semmiképp nem kaphatná vissza a jogosítványát, ha az elkövetett szabálysértésekért följelentenek, amit persze soha nem fognak megtenni.

Hamarosan eljutottak Åsedáig, ahol Aronsson felügyelő vette át a stockholmi kollégák szerepét, megköszönte a segítséget, és közölte, hogy a továbbiakban egyedül is boldogul.

A beépített GPS-navigátor segítségével a Fönök könnyen megtalálta a Tószegre vezető utat. De minél jobban közeledett célpontjához, annál türelmetlenebb lett. Eleve törvénytelen sebessége úgy felgyorsult, hogy Aronsson felügyelő alig bírta követni. Hiszen bizonyos távolságot meg kellett tartania, ha nem akarta, hogy Per-Gunnar „Fönök” Gerdin észrevegye. Az igazság az volt, hogy célpontját egyre gyakrabban szem elől tévesztette. Csak a hosszú, egyenes útszakaszokon látta még időnként a BMW-t, de egyszer csak, hopp... végképp eltűnt a szeme elől!

Hová tűnt ez a Gerdin? Elkanyarodott volna valahol? Aronsson lassított, homlokát kiverte a veríték, elgondolni is rossz volt, mi lehet ennek a vége.

Balra előtte elágazás nyílt, lehet, hogy arra ment? Vagy tovább, egyenesen, egészen... hogy is hívják, Rottnéig? Itt viszont nem lehet gyorsan hajtani, ha erre megy, már utol kellett volna érnie Gerdint. Hacsak nem fordult el mégis balra?

Valószínűleg ez a megoldás. Aronsson visszafordult, és rákanyarodott arra az útra, melyről feltételezte, hogy Gerdin

is azt választotta. Itt aztán résen kell lennie, mert ha Gerdin tényleg erre ment, a végcél már nem lehet messze.

* * *

A Főnök szinte tövig nyomta a fékpedált, száznyolcvanról húszra kellett csökkentenie a sebességet, és a GPS utasítása szerint rá kellett kanyarodnia egy keskeny, földes útra. Már csak 3,7 kilométer volt hátra a célig.

Kétszáz méterrel a tószegi postaláda előtt az út még egy utolsót kanyarodott, és ebben a kanyarban a Főnök megpillantott egy nagy kamiont, amely épp arról a bekötőútról araszolt kifelé, ahova neki be kell majd fordulnia. Mit tegyen? Vajon kik ülnek a kamionban? És kik vannak még Tószegen?

A Főnök úgy döntött, futni hagyja a kamiont. Inkább ráfordult a keskeny, kanyargós bekötőútra, amely egy lakóházból, istállóból és egy ütött-kopott fészerből álló tanya udvarára vezetett.

De sehol a Kübli. Sehol a Karó. Sehol a vénember. Sehol a vörös hajú banya. És főként: sehol a kerekeken guruló bőrönd.

A Főnök rászánt még néhány percet a hely átvizsgálására. A házban nyilvánvalóan nem volt senki, de az istálló mögé

két autót is elrejtettek: egy vörös VW Passatot és egy ezüstsínű Mercedest.

– Jó helyen járok, semmi kétség – mormogta a Főnök magában. – Csak lehet, hogy kicsit elkéstem?

Úgy döntött, megnézi közelebbről azt a kamiont. Nem lehet nehéz utolérni, három-négy perc előnye van csupán a kanyargós, földes úton.

A Főnök beindította a motort, és a BMW egykettőre végigszágulott a bekötőúton. A postaládánál balra fordult, akárcsak a kamion. Ott aztán a Főnök rálépett a gázra, és a kocsit eltűnt a maga által kavart porfelhőben. A másik irányból közeledő kék Volvóra a Főnök már ügyet sem vetett.

Aronsson felügyelő először megörült annak, hogy Gerdin újra a szeme elé kerül, de amikor látta, milyen sebességgel távolodik tőle a bandita négykerék-meghajtású ördögszekere, öröme lelohadt. Semmi esélye arra, hogy utolérje. Akkor már jobban teszi, ha megnézi magának ezt a tanyát... Tószeg a neve... Gerdin is betért és megnézte... itt a postaláda, Gunilla Björklund neve áll rajta.

– Nem csodálkoznék, ha vörös volna a hajad, Gunilla – mondta Aronsson felügyelő.

Így történt, hogy Aronsson Volvója begördült ugyanarra az udvarra, ahová kilenc órával korábban behajtott Henrik

„Kübli” Hultén Ford Mustangja is, néhány perccel ezelőtt pedig Per-Gunnar „Főnök” Gerdin BMW-je.

Aronsson felügyelő rögtön látta, akárcsak imént a Főnök, hogy Tószegen nem tartózkodik élő ember. Ő azonban jóval hosszabb időt töltött a hiányzó láncszemek keresgélésével. Egyet a konyhában talált meg egy *aznapi* esti újság és a hűtőben tárolt egészen friss zöldségek formájában. Tehát a távozás még a mai napon történt. A másik az istálló mögött állt: a Mercedes és a Passat. Az előbbiről Aronsson sok mindent tudott már, az utóbbi, hajói sejtette, Gunilla Björklund autója lehet.

Két igen érdekes megfigyelés megtétele várt még Aronsson felügyelőre. Az első az volt, hogy talált egy *revolvert* a lakóház verandájának legszélén. Mit keres itt egy revolver? És vajon kinek az ujjlenyomatai lehetnek rajta? Aronsson „Kübli” Hulténre gyanakodott, miközben a fegyvert óvatosan beletette egy műanyag zacskóba.

A második megfigyelés kifelé menet, a postaládában várt rá. Az aznapi levelek között megtalálta a Közlekedési Felügyelet értesítését, amely egy 1992-ben gyártott, sárga színű Scania K113-as bútorszállító kamion tulajdonosváltását nyugtázta.

– Mi a fene, jómadarak? Most meg kamionnal furikáztok? – mondta magában a felügyelő.

A sárga kamion lassú tempóban haladt előre. A BMW hamar utolérte. De a keskeny úton a Főnök nem tehetett mást, mint hogy követte, és közben azon morfondírozott, kik lehetnek a kamion utasai, és vajon van-e náluk egy szürke, kerekcserekes bőrönd.

A kamionban ülő baráti társaságnak sejtelve sem volt a néhány méterre a hátuk mögött ólálkodó veszélyről, arról beszélgettek nagy egyetértésben, hogy valahol pár hétig szép nyugodtan meg kéne húzni magukat. Ezt tervezték Tószegen is, de a kitűnő elképzelés hirtelen tarthatatlanná vált, amikor váratlanul látogatójuk érkezett, és Szonja ráhelyezkedett a nevezett látogatóra.

Allan, Julius, Benny és a Szépség egyformán azt tartotta a legnagyobb problémának, hogy nemigen akad olyan barátjuk vagy rokonuk, akiről elképzelhetőnek tartják, hogy befogad a házába egy kamiont olyan utasokkal – embert és állatot egyaránt –, mint amilyenek ők.

Allan azzal mentegette magát, hogy százéves, így vagy úgy minden barátja meghalt, de ha nem így vagy nem úgy, a koruk miatt akkor is meghaltak volna már. Keveseknek adatik meg ugyanis, hogy évről évre túléljenek mindent.

Julius magyarázkodott, hogy neki általában *ellenségei*

vannak, nem barátai. Allant, Benny-t és a Szépséget ugyan szívesen tartja a barátainak, de a jelen helyzetben ezzel nincsenek kisegítve.

A Szépség elismerte, hogy a válása óta kerüli az embereket, s társadalmi helyzetét az sem könnyítette meg, hogy egy ideje titokban elefántot tart a házában. Vagyis ő sem ismer senkit, akitől segítséget kérhetne.

Maradt Benny. És neki volt egy bátyja. A világ legdühösebb bátyja.

Julius felvetette, nem lehetne-e Benny bátyját pénzzel lekenyerezni, mire Benny arca felderült. Hiszen milliók vannak a bőröndben! Bátyját ugyan nem lehet lekenyerezni, mert Bosse inkább büszke ember, mintsem pénzéhes. De ezzel a kérdés átalakult szemantikai jellegű problémává. És Benny tudta rá a megoldást. Kérni fogja, hadd *kárpótolja* az elmúlt évekért.

Benny nyomban fel is hívta bátyját, de alighogy megmondta neki, hogy ő beszél, megtudta, hogy Bosse mindig készenlétben tartja a vadászpuskáját, és szívesen látja öcsikéjét, ha az azt akarja, hogy egy kis söréttel kicsipkézze a seggét.

Benny azt felelte, erre nem vágyik különösebben, de mégis szívesen beugrana bátyjához – néhány barátjával együtt –, hogy elsimítsa a kettejük között fennálló anyagi természetű

nézeteltérést. Azt a bizonyos diszkrepanciát, amely közöttük Frasse bácsi örökségét illetően állt elő.

Bosse azt mondta, ki nem állhatja az efféle nyakatekert szóvirágokat. Inkább mindjárt rá is tért a tárgyra:

– Mennyi van nálad?

– Mit szólnál hárommillióhoz? – kérdezte Benny.

Bosse egy ideig nem válaszolt, átgondolta a helyzetet. Annyira azért ismerte öccsét, hogy tudta, ilyesmivel nem szokott tréfálni. *Az öcskös nyilvánvalóan teli van zsozsóval! Hárommillió! Fantasztikus! De...* ki tudja, nincs-e nála több is?

– Te meg mit szólnál négyhez? – próbálkozott Bosse.

Csakhogy Benny már egyszer s mindenkorra eldöntötte, soha többé nem hagyja, hogy a bátyja hülyét csináljon belőle, úgyhogy azt válaszolta:

– Mehetünk szállodába is, ha úgy érzed, hogy terhedre vagyunk.

Bosse erre azt felelte, neki az öccse soha nincs terhére. Szívesen látja őt is és a barátait is, és ha Benny közben rendezni akarja régi adósságát hárommillióval – esetleg három és féllal, ha ennyit még ki tud izzadni – hát annál jobb.

Benny útbaigazítást is kapott, milyen útvonalon juthatnak el bátyja házához, és úgy számolta, néhány óra alatt odaérnek.

Úgy látszott, minden elrendeződik. Ráadásul az út is egyenesebb és szélesebb lett előttük.

A Főnöknek éppen erre volt szüksége: kicsit szélesebb és egyenesebb útra. Már tíz perce követte a kamiont, amikor a BMW jelezni kezdte, hogy vészesen fogy belőle a benzin. A Főnök Stockholmban tankolt utoljára, mikor is lett volna azóta ideje rá?

Elborzadva gondolt arra lehetőségre, hogy itt, az erdő közepén kifogy a kocsiból a benzin, és végig kell néznie, hogy a sárga kamion eltűnik előle a messzeségben, és viszi magával talán Karót és Küblit és a bőröndöt és még ki tudja, kit és mit a rakterében.

Ezért aztán a Főnök azzal a határozottsággal lépett a tettek mezejére, ahogy az egy stockholmi bűnszervezet vezetőjétől el is várható. Tövig nyomta a gázpedált, egy pillanat alatt megelőzte a sárga kamiont, továbbment még százötven métert, aztán hirtelen, csikorgó fékezéssel farolva lassított és megállt, éppen keresztben az úton. Aztán elővette a revolvert a kesztyűtartóból, és felkészült az imént megelőzött jármű ostromára.

A Főnökben több előrelátás volt, mint elhalálozott vagy

emigrációba távozott segédeiben. A kocsi keresztbe állításának ötletét a földes úton kétségtelenül motiválta az a tény, hogy a BMW-ből hamarosan kifogy a benzin, de a Főnök ezenkívül azt is joggal feltételezhette, hogy a kamion sofőrje majd meg akar állni. Feltevése azon a megfigyelésen alapult, hogy az emberek közlekedés közben általában nem szeretik elütni embertársaikat, nem szeretik kockára tenni maguk és mások életét és egészségét.

És valóban, Benny rálépett a fékre. A Főnök tehát helyesen gondolkodott.

Viszont nem gondolkodott kellő körültekintéssel. Számításba kellett volna vennie, hogy a kamion rakománya esetleg egy többtonnás elefánt, és ebben az esetben arra is gondolnia kellett volna, hogy egy ilyen rakománynak milyen hatása lehet a kamion féktávolságára, mégpedig nem aszfaltzott, hanem földes úton.

Benny kétségkívül mindent elkövetett annak érdekében, hogy elkerülje az ütközést, de haladási sebessége még mindig majdnem ötven km/óra volt, amikor az elefánttal megrakott tizenöt tonnás kamion nekirohant az útjában álló személyautónak. A BMW, mint egy tollpihe, felrepült a levegőbe mintegy három méter magasságba, majd húsz méterrel arrébb nekicsapódott egy nyolcvanéves fenyőfa törzsének.

– Ez volt a harmadik – vélekedett Julius.

A kamion kétlábú utasai mind kiugrottak a helyükről (ki könnyebben, ki nehezebben), és odasiettek az összetört BMW-hez.

A kocsiban, a kormányra dőlve, a barátok számára ismeretlen, halottnak látszó férfi ült, és kezében egy pontosan olyan típusú revolvert szorongatott, mint amilyennel aznap korábban a második számú bandita fenyegette őket.

– Mindig van harmadik is – mondta Julius. – Kíváncsi vagyok, hányan vannak még.

Benny erőtlenül tiltakozott Julius könnyed hangneme miatt. Elég volna egy nap egy banditát eltenni láb alól, de ma már kettőnél tartanak, és még csak este hat óra van. Többre is jutna idő, ha balul alakulna a helyzet.

Allan javasolta, hogy rejtsék el valahova a halottat, mert nem szerencsés, ha az embert túl könnyen kapcsolatba lehet hozni azzal, akit eltesz láb alól, hacsak nem akarja éppenséggel világgá kürtölni a halálesetet, bár nem hiszi, tette hozzá Allan, hogy barátai közül bárki is ezt szeretné.

A Szépség ekkor szidalmazni kezdte az autó kormányára boruló halottat, hogy lehetett ilyen *kibaszott* hülye, hogy

keresztben áll meg egy úton.

A halott halk hörgéssel válaszolt, és megmozdította egyik lábát.

* * *

Aronsson felügyelőnek nem volt jobb ötlete annál, mint hogy folytassa útját ugyanabban az irányban, amerre Főnök Gerdin is elindult alig fél órával ezelőtt. Persze semmi esélye nem volt rá, hogy utolérje a *Never Again* vezérét, de ki tudja, hátha lát még valami érdekeset útközben. Egyébként innen már Växjö sincs nagyon messze, a felügyelőnek valahol meg is kell szállnia, hogy elkészíthesse összefoglalóját, és aludjon néhány órát.

Nem sokkal később Aronsson az egyik út melletti fára feltekeredett, új BMW X5 roncsára bukkant. A felügyelő először arra gondolt, nem csoda, ha Gerdin fának rohant, hiszen saját szemével látta, milyen sebességgel távozott Tószegről. De miután közelebből megvizsgálta a roncsot, másfajta eseménysor rajzolódott ki szeme előtt.

Először is, az autó üres volt. A vezetőülés körül mindent vér borított, de az ülésen nem ült senki.

Másodszor, a kocsi jobb oldala természetellenesen össze volt lapítva, és itt-ott sárga festéknyomok tapadtak rá.

Telibe találhatta a BMW-t valami, ami nagy volt és sárga.

– Például egy 1992-ben gyártott, sárga színű Scania K113-as bútorszállító kamion – motyogta maga elé Aronsson felügyelő.

Ezt a már eleve nem túl merész következtetést utólag az is alátámasztotta, hogy Aronsson a BMW jobb hátsó ajtajába nyomódva megtalálta a sárga Scania első rendszámabláját. A felügyelőnek csak össze kellett hasonlítania a számokat és a betűket azokkal, amelyek a Közlekedési Felügyeletnek a tulajdonosváltásról szóló értesítésében szerepeltek, és máris biztos lehetett a dolgában.

Aronsson felügyelő továbbra sem értette, mi történik körülötte. Egyvalami azonban, bármily hihetetlen is, egyre nyilvánvalóbbá vált számára: a százéves Allan Karlsson és kísérete ördögi ügyességgel tud embereket eltenni láb alól, majd eltüntetni a hullákat.

13. FEJEZET

1947-1948

Allan kétségtelenül töltött már kényelmesebb körülmények között is éjszakát, mint hason fekve egy Teherán felé haladó teherautó platóján. Hideg is volt, és különlegesen kezelt kecsketejjel sem tudta átmelegíteni magát. Keze egyébként még mindig hátra volt kötve.

Nem csoda, hogy megkönnyebbülést érzett, amikor útja nyilvánvalóan véget ért. A teherautó késő délelőtt állt meg a főváros közepén, egy nagy barna épület főbejárata előtt.

Két katona talpra állította az idegent, és amennyire lehetett, leporolták a ruháját. Hátrakötött kezén kioldozták a kötést, de továbbra is fegyverrel őrizték.

Ha Allan tudott volna perzsául, elolvashatta volna a bejárat melletti kis réztáblán, hova került. De nem tudott. És nem is érdekelte. Fontosabb kérdésnek tartotta, kap-e reggelit. Vagy ebédet. Vagy leginkább mind a kettőt.

A katonák viszont természetesen pontosan tudták, hová hozták be a kommunistagyanús idegent. Egyikük, miután betaszigálták Allant az épületbe, vigyorogva búcsúzott el

tőle, és angolul szólt oda neki.

– *Good luck.*

Allan kedvesen megköszönte a jókívánságot, noha meghallotta benne az iróniát, és arra gondolt, nem árt, ha mégiscsak némi érdeklődést tanúsít az iránt, ami vár rá.

Az elfogó osztag parancsnoka szabályosan átadta foglyát a fogadó intézmény rangban megfelelő tisztjének. Miután Allant a kellő formaságok elintézése után felvették a rabok sorába, átvitték a másik folyosón lévő fogdahelyiségbe.

A cella valóságos Shangri-La színvonalat képviselt azokhoz a helyekhez képest, ahol Allan az utóbbi időkben megfordult. Négy ágy állt sorban egymás mellett, minden ágyon két takaró, a mennyezeten villanyvilágítás, az egyik távolabbi sarokban mosdó, a másikban fedéllel ellátott vödör. Allan továbbá kapott egy nagy tányér kását és egy egész liter vizet, hogy csillapítsa éhét és szomját.

Három ágy üres volt, de a negyediken egy férfi feküdt összekulcsolt kézzel és behunyt szemmel. Amikor Allan belépett, a férfi felriadt szendergéséből, és felállt. Magas, sovány ember volt, fekete ruhát viselt és fehér papi gallért. Allan kezét nyújtott, bemutatkozott, és kifejezte sajnálkozását, hogy nem beszél az itteni nyelvet, de reméli, a papi személy talán ért néhány szót angolul.

A kérdésre a fekete ruhás férfi igenlő választ adott, mivel

Oxfordban született, ott is nőtt fel, és ott járt egyetemre. Ő is bemutatkozik, Kevin Ferguson a neve, anglikán lelkész, már tizenkét éve Iránban él, és a tévelygő lelkeket próbálja az igazi hit útjára terelni. Karlsson úrnak egyébként mi a viszonya a hit kérdéséhez?

Allan azt felelte, hogy testi értelemben jelenleg ugyan nem ura önmagának, de ettől még a lelke, úgy érzi, nem tévelyeg. Allannak a hitről mindig is az volt a véleménye, hogy ha az ember nem tudja pontosan, hányadán áll vele, nem érdemes találgatni.

Allan látta, hogy Ferguson neki akar gyürkőzni a feladatnak, ezért gyorsan hozzátette, szeretné, ha a lelkész úr tiszteletben tartaná óhaját, miszerint nem akar anglikán hívő lenni, sőt, ami azt illeti, másmilyen se.

Ferguson nem az az ember volt, akinek a nem valóban nemet jelent. Ezúttal mégis habozott kicsit. Talán nem kellene túlságosan vehemensen nekimennie annak az egyetlen embernek, aki Istenen kívül esetleg képes arra, hogy kimentse szorult helyzetéből.

Kompromisszumot kötöttek. A lelkész óvatosan felvetette, Karlsson úrnak attól talán még nem lenne semmi baja, ha valamennyire megvilágítaná neki a *szentháromság-tan* mibenlétét. Mert épp a szentháromság-tan az első az anglikán hitvallás 39 tétele közül.

Allan azt felelte, a tiszteletes úr elképzelni sem tudja, hogy őt mennyire nem érdekli a szentháromság-tan.

– A sokféle tan közül épp a szentháromság-tan érdekel a legkevésbé – mondta Allan.

Ferguson szerint ilyet mondani akkora ostobaság, hogy inkább megígéri, nem zaklatja tovább Karlsson urat vallási kérdésekkel, bár „Isten bizonyára nem véletlenül helyezett minket közös fogságba”.

Inkább megpróbálja elmagyarázni, milyen helyzetben van ő is, meg Allan is.

– Nem jók a kilátásaink – mondta a lelkész. – Lehet, hogy hamarosan mind a ketten Teremtőnk színe elé kerülünk. Ha nem épp az előbb ígértem volna meg, hogy békén hagyom, most hozzátenném, hogy épp ezért volna itt az ideje, hogy Karlsson úr megtérjen az igazi vallás hívei közé.

Allan szigorú pillantást vetett a lelkészre, de nem szólt semmit. Hagyta, hogy Ferguson folytassa helyzetismertetését, és elmondja, hogy jelenleg mindketten a belső információs és biztonsági szolgálat, röviden a *titkosrendőrség* börtönében vannak. Ha a biztonsági szolgálat emlegetése Karlsson úrban biztonságérzést ébreszt, akkor rossz nyomon jár, mert a titkosrendőrség kizárólag a *sah* biztonságáról gondoskodik, senki máséről, és voltaképpen azért hozták létre, hogy félelemben tartsa

az iráni népet, és a lehető leghatékonyabb módon lehetetlenné tegye a szocialisták, a kommunisták, az iszlamisták és a különféle felforgató elemek életét.

– Az anglikán lelkészekét is? – kérdezte Allan.

Ferguson szerint az anglikán lelkészeknek nincs mitől tartaniuk, mert Iránban vallásszabadság van. Ami őt magát illeti, ő valószínűleg túl messzire ment.

– Aki a titkosrendőrség karmaiba kerül, nem sok jóra számíthat. Számomra, attól tartok, ez a végállomást jelenti – mondta a lelkész, és hirtelen nagyon elszomorodott.

Allan rögtön megsajnálta új rabtársát, annak ellenére, hogy pap volt. Vigasztalni kezdte, azt mondta, valahogy majd csak kijutnak innen mind a ketten, de mindennek megvan a maga ideje. Most előbb tudni szeretné, mit követett el a tiszteletes úr, hogy ide jutott.

Kevin Ferguson lelkész szipogott egy kicsit, majd kihúzta magát. Nem arról van szó, hogy félne a haláltól, magyarázta, hanem arról, hogy még annyi dolga lenne az életben. Mint mindig, most is úgy gondolja, hogy az élete Isten kezében van, de ha Karlsson úr, amíg Isten döntésére várnak, kieszelné valamit, amivel megmenthetné magát és őt is, biztos benne, hogy Isten nem haragudna meg érte.

És a lelkész belefogott történetébe. Amikor befejezte tanulmányait, az Úr megjelent álmában. „Menj el téríteni”,

mondta az Úr, de csak ennyit mondott, úgyhogy a lelkészeknek magának kellett eldöntenie, hova menjen.

Egy angol barátja és a püspöke is azt tanácsolta, hogy menjen Iránba, mert az olyan ország, ahol a vallásszabadsággal súlyosan visszaélnék. Az anglikán hívők száma például elenyésző, miközben rengetegen vannak a síiták, a szunniták, a zsidók meg az olyanok, akik mindenféle hókuszpókusz-vallásokat követnek. A keresztények, ha egyáltalán vannak, mind örmények vagy asszírok, és hát róluk mindenki tudja, hogy teljesen megbízhatatlanok.

Allan megjegyezte, hogy ő ezt nem tudta, de most már tudja, és köszöni a felvilágosítást.

A lelkész folytatta elbeszélését. Irán és Nagy-Britannia jó viszonyban volt egymással, és egyháza egyik magas szintű politikai kapcsolata révén sikerült elérni, hogy egy angol külügyi repülőjárat fedélzetén eljusson Teheránba.

Ez egy bő évtizeddel ezelőtt, 1935-ben történt. Azóta sorra vette a vallásokat, egyiket a másik után, egyre nagyobb körben a főváros körzetében. Kezdetben megpróbált részt venni a vallási szertartásokon. Mecsetekbe, zsinagógákba, különféle templomokba lopózott be, kivárta a megfelelő pillanatot, és akkor egyszerűen megszakította az aktuális szertartást, és hirdetni kezdte, tolmács segítségével, az *igazi* hitet.

Allan megdicsérte új rabtársát, azt mondta, viselkedése nagy bátorságra vall. A kérdés csak az, hogy úszta meg az egészet ép bőrrel, hisz az ilyesminek ritkán van jó vége.

A lelkész elismerte, egyetlen kísérlete sem végződött jól. Soha nem tudta végigmondani, amit akart, mindig kidobták őt is meg a tolmácsát is, gyakran meg is verték őket. De mindez nem tartotta vissza attól, hogy folytassa a harcot. Tudta, hogy mindenkinek a lelkében, akivel csak találkozik, elülteti az anglikán vallás kis magját.

Tevékenységének végül annyira híre ment, hogy egyre nehezebben talált magának tolmácsot. Egy alkalomnál többször egyik sem vállalta a munkát, és egy idő után a tolmácsok nyilván el is fecsegték egymásnak, mire számíthatnak.

A lelkész egy darabig ezért felfüggesztette tevékenységét, és nekilátott a perzsa nyelv tanulásának. Közben kitervelte, hogyan finomítsa a taktikáját, és amikor már elég biztosnak érezte nyelvtudását, hozzáfogott új terve végrehajtásához.

A templomok és szertartások helyett ezúttal a piactereket kereste fel, mert tudta, hogy a piacok népének többsége az ismert tévtanokat követi. Felállt egy magával hozott láda tetejére, és figyelmet kért.

Ez a módszer kétségtelenül kevesebb elpáholással járt, mint a korábbi, de a megmentett lelkek száma nem

növekedett olyan mértékben, ahogy azt a lelkész szeretne volna.

Allan megkérdezte, pontosan hány lelket térített meg, mire a lelkész úgy válaszolt, hogy ez nézőpont kérdése. Egyfelől ugyanis sikerült minden érintett vallási csoportból egy embert megtérítenie, tehát összesen *pontosan* nyolcat. Másfelől viszont – nem is olyan régen, alig néhány hónappal ezelőtt – rájött, hogy ezek nyolcan alkalmasint a titkosrendőrség kémei, akiket ráállítottak a misszionárius lelkészre.

– Tehát az eredmény valahol a nulla és a nyolc között van – mondta Allan.

– Valószínűleg közelebb a nullához, mint a nyolchoz – felelte Ferguson tiszteletes úr.

– Tizenkét év alatt – tette hozzá Allan.

A lelkész elismerte, nagyon lehangolódott, amikor ráébredt, hogy sovány eredménye valójában még a soványnál is soványabb. Azt is megértette, hogy módszerével soha nem fog jobb eredményt elérni ebben az országban, mert bármennyire is szeretnének áttérni az irániak, egyszerűen nem merik megtenni. A titkosrendőrség mindenhol jelen van, és ha valaki vallást változtatna, biztos lehet benne, hogy azonnal figyelni kezdik, és aktát nyitnak róla. Az aktanyitástól a nyomtalan eltűnésig pedig errefelé rövid az

út.

Allan szerint ehhez még azt is hozzá kellene számítani, hogy talán akadnak olyan irániak is, akik Ferguson tiszteletes úrtól és a titkosrendőrségtől függetlenül elégedettek a vallással, ami van nekik. Nem gondolja, tiszteletes úr?

A lelkész azt felelte, ritkán szokott hallani ekkora sületlenséget, de nem tud rá kimerítő választ adni, mert Karlsson úr megtiltotta neki, hogy az anglikán vallás hittételeiről beszéljen. Inkább csak arra kéri Karlsson urat, hallgassa végig a történetét, és ha nem muszáj, ne szakítsa félbe.

A történet a folytatásban arról szólt, hogy Ferguson, miután rájött, hogy a titkosrendőrség emberei beszivárogtak térítői tevékenysége közegébe, megváltoztatta gondolkodását, és új és *nagyszabású* stratégiát eszelt ki.

Először is megszabadult nyolc, kémtevékenységgel gyanúsítható tanítványától, azután pedig kapcsolatba lépett a földalatti kommunista mozgalommal. Megüzente nekik, hogy angol lelkész, az Igaz Tanítás képviselője, és találkozni szeretne velük abból a célból, hogy megbeszéljék a jövőre vonatkozó elképzeléseiket.

Időbe telt, amíg sikerült összehozni a találkozót, de végül ott ült egy szobában, öt úr társaságában, akik Razavikhorasan

tartomány kommunista szervezetének vezetői voltak. Igazából a teheráni kommunistákkal szeretett volna találkozni, mert Ferguson azt gondolta, ők a szervezet igazi vezetői, de lehet, hogy ez a találkozó is megfelel a célnak.

Vagy nem.

Ferguson tiszteletes úr ismertette a kommunistákkal elképzelését, aminek az volt a lényege, hogy a kommunista hatalomátvétel után az anglikanizmus legyen az államvallás Iránban. Ha a kommunisták egyetértenek vele, ő a maga részéről köszönettel elfogadja a felkérést a vallásügyi miniszteri posztra, és ebben a minőségében gondoskodni fog róla, hogy az első pillanattól kezdve elegendő biblia álljon a nép rendelkezésére. Templomokat ráérnek később is építeni, kezdetben a bezárt zsinagógák és mecsetek is megfelelnek a célnak. Egyébként mit gondolnak az urak, mikorra várható a kommunista forradalom kitörése?

A kommunisták nem akkora lelkesedéssel vagy legalábbis érdeklődéssel reagáltak felvetésére, mint ahogy azt Ferguson remélte. Ehelyett világossá tették számára, hogy a kommunizmuson kívül semmilyen más tanítás nem jöhet szóba akkor, amikor eljön a nagy nap, sem az anglikanizmus, sem bármiféle egyéb izmus. Ráadásul alaposan lehordták amiatt, hogy hamis várakozásokat keltve találkozni akart velük. Csak a drága idejüket pocsékolják rá.

Ezután 3:2 arányban megszavazták, hogy Ferguson tiszteletes urat, mielőtt feltennék a teheráni vonatra, jól eltángálják, majd 5:0 arányban azt is, hogy az egészsége megőrzése érdekében azt ajánlják neki, hogy ne jöjjön vissza soha többé.

Allan mosolyogva megjegyezte, reméli, a tiszteletes úr megbocsátja neki, de nem tudja kizárni annak lehetőségét, hogy a tiszteletes úrnak elment az esze. Vallási kérdésben megegyezésre törekedni kommunistákkal természetesen teljesen hiábavaló, ezt nem tudja felfogni a tiszteletes úr?

Ferguson azt felelte, hogy a pogányok, mint Karlsson úr is, jobban teszik, ha nem foglalnak állást olyan kérdésekben, hogy minek van értelme és minek nincs. Ő maga természetesen tudta, hogy a megegyezésre nincs sok esély.

– De gondolja el, Karlsson úr, gondolja csak el, mi lett volna, ha mégis sikerül. Ha azt jelenthetem táviratilag Canterbury érsekének, hogy *ötvenmillió új anglikánt* nyertünk egyetlen nap alatt.

Allan elismerte, hogy az örületet és a zsenialitást sokszor csak hajszál választja el egymástól, és ez esetben nem tudná biztosan megmondani, melyikről van szó, de azért vannak tippjei.

Akárhogy is, a sah rettegett titkosrendőrsége lehallgatta a

razavikhorasani kommunisták beszélgetéseit, és alighogy leszállt Teheránban a vonatról, Fergusont azonnal elfogták, és kihallgatták.

– Mindent beismertem, sőt, még többet is – mondta a lelkész –, mert szerény testi adottságaim olyanok, hogy a kínzást nem bírom elviselni. A verést még csak-csak, de a kínzás – az más.

Az azonnali és túlzottan is készséges vallomás ellenére a lelkészt ide hozták, és bezárták ebbe a fogdába, és itt most már békén hagyják csaknem két hete, amióta a főnök, a miniszterelnök-helyettes szolgálati úton van Londonban.

– *Miniszterelnök-helyettes?* – kérdezte Allan.

– Igen, és főgyilkos – mondta Kevin Ferguson.

A titkosrendőrségről azt szokták mondani, hogy abszolút mértékben kézi irányítással működik. A lakosság rutinszerű megfélemlítéséhez vagy a kommunisták, a szocialisták és az iszlámisták likvidálásához persze nincs szükség a legfőbb főnök jóváhagyására. De amint valami, akár a legkisebb mértékben is, kizökken a megszokott kerékvágásból, akkor csakis ő dönthet személyesen. A sah a miniszterelnök-helyettesi címet adta neki, de a dolog lényegét illetően a foglalkozása egyszerűen a gyilkolás, magyarázta Ferguson tiszteletes úr.

– Az őrség parancsnoka szerint az ember jobban teszi, ha elhagyja a „helyettes” jelzőt, ha meg kell szólítania. Mármint akkor, ha a találkozás elkerülhetetlen, ami sajnos, a mi kettőnk esetében, annak látszik.

Lehet, hogy a tiszteletes úr többet érintkezett a földalatti kommunistákkal, mint amennyit be akar vallani, gondolta Allan, mert Ferguson folytatta:

– Amióta a világháború véget ért, a sah titkosrendőrségét lényegében az amerikai CIA szervezi és építi.

– A CIA? – kérdezte Allan.

– Persze, most ez a nevük. Korábban OSS volt, de akkor is ugyanazt a piszkos munkát végezték. Ők tanítják meg az iráni rendőröknek a kínvallatás rafinált módjait. Vajon miféle ember az, aki eltúri, hogy a CIA ilyen aljas módon tönkretégye a világot?

– Az amerikai elnökre gondol?

– Harry S. Truman a pokolba fog kerülni, nekem eliheti – felelte a lelkész.

– Gondolja? – kérdezte Allan.

Teltek-múltak a napok Teheránban, a titkosrendőrség fogdájában. Allan is elmesélte élettörténetét a lelkésznek, nem hagyott ki belőle semmit. Ferguson némán hallgatta, és nem is szólt többet Allanhoz, amikor rájött, milyen viszonyban van rabtársa az amerikai elnökkel, és – ami még rosszabb! – mi köze van a Japánra ledobott bombákhoz.

A tiszteletes úr inkább Istenhez fordult, és tanácsot kért tőle. Vajon maga az Úr küldte hozzá Karlsson urat, hogy segítsen neki, vagy ez az egész inkább az ördög mesterkedése?

De az Úr hallgatott, ahogy azt időnként tenni szokta, és hallgatását a lelkész ilyenkor úgy értelmezte, hogy a saját fejét kell használnia. A saját fej használata nála általában nem szokott jól elsülni, de ettől még a próbálkozást nem kell feladnia.

Ferguson két nap és két éjszaka töprengett a kérdésen, aztán úgy döntött, hogy egyelőre békét köt a szomszéd ágyat elfoglaló pogánnyal. Közölte Allannal, hogy újra beszélni fog hozzá.

Allan azt mondta, szép nyugodtan teltek ugyan a napok, amíg a tiszteletes úr hallgatott, de ő is úgy érzi, nem árt, ha válaszolnak egymás kérdéseire.

– Azonkívül meg kellene próbálnunk kijutni innen valahogy,

mielőtt a főgyilkos visszatér Londonból. És akkor mégsem ülhetünk itt némán, begubózva egymással szemben, nem gondolja a tiszteletes úr?

De igen, a lelkész ezzel egyetértett. Ha a főgyilkos visszatér, rövid kihallgatás vár rájuk. Kihallgatás után pedig a delikvensek el szoktak tűnni. Ezt beszélik a házban.

A fogda nem úgy működött, mint egy igazi börtön, kétszeres biztonsági előírásokkal. Épp ellenkezőleg, az örök időnként be se zárták rendesen az ajtót. Négy órnel azonban soha nem állt kevesebb az épület ki- és bejáratánál, és nyilván nem néznék tétlenül, ha Allan és a lelkész megpróbálna kisétálni.

Mi volna, ha valamilyen kavarodás támadna?, töprengett Allan. És akkor osonnánk ki, az általános felfordulásban? Ezen érdemes gondolkodni.

A gondolkodáshoz Allannak nyugalomra volt szüksége, ezért megbízta a lelkészt, tudja meg az öröktől, mennyi idejük van még. Vagyis hogy a főgyilkos pontosan mikor tér vissza. *Mikor lesz már késő?*

A lelkész megígérte, amint alkalma nyílik rá, meg fogja kérdezni. Akár most mindjárt, mert épp zörög a kulcs a zárban. A legfiatalabb és legbarátságosabb őr dugta be a fejét, és együttérző pillantással közölte:

– *A miniszterelnök úr visszatért Anqliából, és ki akarja*

hallgatni magukat. Ki legyen az első?

* * *

A belső információs és biztonsági szolgálat vezetője az irodájában ült Teheránban, és rosszkedve volt.

Most tért vissza Londonból, és letolást kapott az angoloktól. Öt, a (majdnem) miniszterelnököt, a titkosszolgálat vezetőjét, az iráni nómenklatúra egyik legfontosabb szereplőjét *az angolok egyszerűen leteremtették!*

Pedig a sah szüntelenül azon fáradozik, hogy a nagypofájú angolok elégedettek legyenek. Az olaj a britek kezében van, neki meg az a dolga, hogy szétcsapjon azok között, akiknek nem tetszik ez a berendezkedés. És ez nem könnyű munka, hiszen ki szereti a sah uralmát? Senki. Sem az iszlamisták, sem a kommunisták, sem a helyi olajmunkások, akik a szó szoros értelmében halálra dolgozzák magukat heti egy angol fontnak megfelelő munkabérért.

És ezért most letolták, ahelyett, hogy megdicsérték volna!

A rendőrfőnök tudta, hogy hibázott, amikor nemrég kissé kemény kézzel bánt egy ismeretlen háttérű provokátorral, akit valahonnan a városból hoztak be. A provokátor nem volt hajlandó megmondani az igazat, állandóan csak azt

követelte, engedjék szabadon, mivel az egyetlen bűne az, hogy a húsboltban szóvá tette, hogy a sorban állás mindenkre nézve kötelező, még a titkosrendőrség alkalmazottaira is.

Miután előadta a mondandóját, a provokátor keresztbe fonta karját, és nem volt hajlandó válaszolni a személyazonosságát firtató kérdésekre. A rendőrfőnökök nem tetszett a provokátor képe (provokáló volt), úgyhogy kipróbálta rajta a CIA legújabb kínvallatási módszereit (a rendőrfőnök csodálta az amerikaiak találékonyságát). Csak ezután derült ki, hogy a provokátor titkár a brit követségen, és persze ez nagyon kínos volt.

A megoldás az lett, hogy a titkárt, amennyire lehetett, talpra állították, majd kiengedték, de csak addig, amíg el nem ütötte egy teherautó, amelyik azután eltűnt a helyszínről. Így kell elkerülni a diplomáciai bonyodalmakat, érvelt a rendőrfőnök, és nagyon elégedett volt magával.

Az angolok azonban összeszedtek mindent, ami a titkárból megmaradt, a maradványokat elküldték Londonba, ahol aztán nagyítóval vizsgálták meg a holttestet. Ezután hívták a rendőrfőnököt, és magyarázatot kértek tőle a teheráni követségi titkár esetére, aki először eltűnt, azután három nap múlva váratlanul felbukkant a titkosrendőrség főhadiszállása előtti utcán, ahol úgy elütötte egy autó, hogy alig lehetett a testén felismerni a korábban elszenvedett kínzások nyomait.

A rendőrfőnök a diplomácia játékszabályainak megfelelően természetesen azt állította, hogy semmit sem tud az ügyről, de a szóban forgó titkár valamelyik lordnak a gyereke volt, a lord pedig jó barátja Winston Churchillnek, a nemrég leváltott miniszterelnöknek, úgyhogy az angolok ragaszkodtak hozzá, hogy az ügynek következményei legyenek.

A belső információs és biztonsági szolgálattól ezek után elvették Churchill pár hét múlva esedékes teheráni látogatásának biztonsági felügyeletét. Helyettük a sah testőrségének amatőrjei kapták meg a munkát. Ami természetesen messze meghaladja a kompetenciájukat. A rendőrfőnök számára ez nagy presztízsveszteséget jelentett. És eltávolította őt a sahtól, ami nem jó érzés.

A rendőrfőnök, hogy enyhítsen valamit keserűségén, behívatta a fogdában várakozó két ellenséges elem közül az elsőt. Rövid kihallgatásra számított, melyet gyors és diszkrét kivégzés követ, majd a holttest hagyományos elhamvasztása. Aztán ebéd, és délután majd sort kerít a másokra is.

* * *

Allan Karlsson önként jelentkezett elsőnek a kihallgatásra. A rendőrfőnök az irodája ajtajában fogadta, kezet nyújtott,

helyet kínálta Karlsson urat, megkérdezte, nem kér-e egy csésze kávé, esetleg egy cigarettát.

Allan arra gondolt, főgyilkossal ugyan személyesen még soha nem találkozott, de valamiképp kellemetlenebb modorú embereknek képzelte őket, mint amilyenek most ez a főgyilkos látszott. Köszönettel elfogadta a kávé, de cigarettát inkább nem kérne, ha nincs ellenére a *miniszterelnök úrnak*.

A rendőrfőnök a kihallgatásokat mindig valamilyen kedélyes tónusban próbálta elindítani. Csak azért, mert valakit rövidesen a másvilágra akar küldeni, még nem kell úgy viselkednie, mintha faragatlan tuskó volna. De szórakoztatta is a rendőrfőnököt az áldozata szemében felcsillanó remény. Az emberek általában nagyon naivak.

Ez az áldozata nem látszott különösebben rémültnek. Még nem. És pontosan úgy szólította meg a rendőrfőnököt, ahogy az hallani szerette volna. Érdekes és jó kezdet.

A személyét érintő kérdésekben, hogy kicsoda tulajdonképpen, Allannak nem volt kidolgozott túlélési stratégiája, élettörténete későbbi fejezeteiből adott elő találmányra megválogatott részleteket: például azt, hogy robbantási szakember, akit Harry S. Truman elnök azzal a lehetetlen feladattal bízott meg, hogy menjen el Kínába, és harcoljon a kommunisták ellen. Onnan indult el gyalog haza, Svédországba, és hogy célját elérje, Iránon is át kell

haladnia, és végtelenül sajnálja, hogy érvényes vízum nélkül lépett be az országba, de ígérheti, hogy nyomban el is távozik, ha erre a *miniszterelnök úr* engedélyt adna.

A rendőrfőnök tovább faggatta, elsősorban az érdekelte, mit keresett Allan Karlsson az iráni kommunisták társaságában, amikor letartóztatták. Allan őszintén válaszolt, elmondta, hogy véletlenül találkozott össze a kommunistákkal, és azért fogott össze velük, hogy segítsenek egymásnak a Himaláján való átkelésben. Allan ehhez még annyit fűzött hozzá, hogy ha a miniszterelnök úr egyszer hasonló gyalogtúrára indulna, ne legyen válogató, ha segítséget kell igénybe vennie, mert ezek a hegyek, ha a magasságukról van szó, bizony nem tréfálnak.

A rendőrfőnöknek nem állt szándékában a Himaláján való gyalogos átkelés, éppoly kevésbé, mint az, hogy az előtte ülő embert szabadon engedje. De egy gondolat befészkelte magát a fejébe. Mi volna, ha valami hasznát is venné ennek a nemzetközi tapasztalattal rendelkező robbantási szakértőnek, mielőtt végképp eltünteti a föld színéről? A szokásosnál leheletnyivel élénkebb érdeklődéssel a hangjában a rendőrfőnök azt kérdezte, volt-e Karlsson úrnak olyan esete, amikor jól ismert és erősen őrzött személyt kellett titokban a másvilágra küldenie.

Allan soha nem foglalkozott ilyesmivel, soha nem tett olyat, hogy előre megfontolt szándékkal ugyanúgy a levegőbe

repít egy embert, mint egy hidat. Nem is állt szándékában. De itt most észnél kell lenni. Lehet, hogy az asztal túloldalán ülő, vadul pöfékelő főgyilkos forgat valamit a fejében?

Allan töprengett pár másodpercig, keresgélt az emlékezetében, és sietségében nem jutott jobb alany az eszébe, mint:

– Glenn Miller.

– Glenn Miller? – ismételte meg a rendőrfőnök.

Allan emlékezett rá, hogy pár évvel ezelőtt Új-Mexikóban, a Los Alamos-i támaszponton milyen megdöbbenéssel fogadták a legendás, fiatal jazz-zenész, Glenn Miller halálának hírért. Az amerikai katonai repülőgép, amelyen utazott, egyszerűen eltűnt Anglia partjainál.

– Bizony ő – mondta Allan, és bizalmasan suttogóra fogta hangját. – A parancs szerint repülőszerencsétlenségnek kellett látszania, és megoldottam, annak is látszott. Mind a két motort felgyújtottam, és a gép valahol a La Manche csatorna fölött lezuhant. Millert senki nem látta azóta. Ha miniszter úr a véleményemre kíváncsi, hát megérdemelte a sorsát a náci kollaboráns.

– Glenn Miller *náci* volt? – kérdezte elképedve a rendőrkapitány.

Allan bólintott (és magában bocsánatot kért Glenn Miller

leszármazottjaitól). A rendőrfőnök pedig emésztetni próbálta, hogy a jazz-zenész, akit csodált, Hitler szolgálatában állt.

Allan ekkor úgy érezte, ideje volna átvenni a beszélgetés irányítását, mielőtt a főgyilkos a Glenn Miller-ügy részletei iránt kezdene érdeklődni.

– Ha a miniszterelnök úr úgy óhajtja, kész vagyok maximális diszkréció mellett bárkit eltakarítani az útból, cserébe azért, hogy utána békésen elválunk egymástól.

A rendőrfőnök még mindig nem tért teljesen magához a *Moonlight Serenade* szerzőjének megdöbbentő lelepleződése után, de azért nem hagyta, hogy madárnak nézzék. Allan Karlsson jövőjét illetőleg nem hajlandó semmiféle tárgyalásba bocsátkozni.

– Ha úgy akarom, eltakaríthatod az útból, akit kijelölök, cserébe azért, hogy *esetleg megfontolom a lehetőségét* annak, hogy életben hagylak – mondta a rendőrfőnök, és átnyúlt az asztalon, hogy cigarettáját Allan félig még teli kávéscsészéjében nyomhassa el.

– Igazából én is erre gondoltam – mondta Allan –, csak kicsit ügyetlenül fejeztem ki magam.

A délelőtti kihallgatás másképp alakult, mint ahogy azt a rendőrfőnök megszokta. Az állam feltételezett ellenségének likvidálása helyett hosszú szünetet tartott, hogy nyugodtan megeméssze az új helyzetet. Ebéd után újra találkozott Allan Karlssonal, és a terv kezdett alakot öltetni.

Arról volt szó, hogy Winston Churchillt kellene kinyírni, akinek a biztonságáról a sah testőrsége gondoskodik. De ennek úgy kell megtörténnie, hogy senki ne tudja semmiféle összefüggésbe hozni a belső információs és biztonsági szolgálattal, és még kevésbé annak főnökével. Mivel számítani lehet rá, hogy az angolok mindent aprólékosan ki fognak vizsgálni, semmilyen hiba nem csúszhat a számításokba. Ha a terv sikerül, a következményei minden elképzelhető módon jól jönnek majd a rendőrfőnöknek.

Először is jól orrára koppint a fölényes angoloknak, akik elvették tőle a látogatás biztonsági felügyeletét. Aztán a sah minden biztonnyal őt fogja megbízni a testőrségi tisztogatással, miután a testőrség kudarcot vallott. És mire a köd eloszlik, a helyzete alaposan megerősödik, ahelyett, hogy – mint most – gyengülne.

A rendőrfőnök és Allan összedugta a fejét, és együtt rakták össze a terv részleteit, mintha régi jó barátok lennének. A rendőrfőnök mégis Allan kávéjában nyomta el a cigarettáját, valahányszor úgy érezte, a hangulat túl személyessé válik.

A rendőrfőnök rövidesen elárulta, hogy Irán egyetlen páncélozott és golyóálló üveggel felszerelt autója itt áll az épület garázsában, egy emelettel alattuk, egy különleges építésű DeSoto Suburban. Borvörös színű, nagyon mutatós darab, közölte a rendőrfőnök. Nagy valószínűséggel a testőrség rövidesen jelentkezni fog az autóért, különben mivel hoznák be Churchillt a repülőtérre a sah palotájába?

Allan azt mondta, az autó alvázára szerelt, megfelelő méretű robbanó töltet talán egymagában megoldaná az egész problémát. De tekintettel a miniszterelnök úr óhajára, vagyis hogy ne maradjon semmi olyan nyom, ami hozzá vezetne, Allan két különleges, egyedi megoldást javasol.

Az egyik az, hogy a robbanóanyag pontosan olyan összetevőkből álljon, mint amilyeneket Mao Ce-tung kommunistái használnak Kínában. Allan véletlenül ismeri a receptet, és biztos benne, hogy képes lesz azt a látszatot kelteni, mintha az egész a kommunisták műve volna.

A másik megoldási javaslata pedig az, hogy az ekképp előállított robbanóanyagot a DeSoto karosszériájának első részén kell elrejtetni, olyan gyújtószerkezettel – ennek mechanizmusát Allan véletlenül szintén ismeri –, amely előbb leoldja helyéről a töltetet, s a szerkezet csak egy tizedmásodperccel később robban fel, amikor földet ér.

Ez alatt a tizedmásodperc alatt a töltet a kocsni hátulsó harmada alá kerül, vagyis oda, ahol ekkor Winston

Churchill ül és szivarozik. A robbanás felszakítja az autó padlózatát, és Churchillt felküldi az égi vadászmezőkre, de közben a talajban is mély krátert hoz létre.

– Mindenki azt fogja hinni, hogy a robbanószerkezet az utcán feküdt elásva, és nem azt, hogy valaki előzőleg a kocsiban rejtette el. Nem tudom, megfelel-e a miniszterelnök úrnak ez a kis ködösítés?

A rendőrfőnök izgatottan és elégedetten nevetgált, és újabb, alig szívott cigarettát nyomott el Allan frissen kitöltött kávéjában. Allan megjegyezte, hogy a miniszterelnök úr természetesen azt csinál, amit akar a cigarettájával és az ő kávéjával, de ha arról lenne szó, hogy a miniszterelnök úr igazából elégedetlen a hamutartójával, amely ott áll mellette az asztalon, akkor ő, Allan, ha engedélyt kapna a miniszterelnök úrtól, szívesen kimegy egy rövid időre a városba, és szerez a miniszterelnök úrnak egy új, és minden szempontból kielégítő hamutartót.

A rendőrfőnök ügyet sem vetett Allannak a hamutartóra vonatkozó felvetésére, viszont rögtön elfogadta a második javaslatot is, és mindjárt követelte, hogy Karlsson úr állítson össze részletes listát mindazokról az anyagokról és kellékekről, melyek segítségével mielőbb elő lehet készíteni az akcióra a szóban forgó autót.

Allan pontosan tudta, mire van szüksége, és összeírta a keverékhez szükséges kilencféle anyag nevét. Hozzáírt

még egy tizediket is – nitroglicerint –, arra gondolva, hogy talán annak is hasznát veheti. És egy tizenegyediket – egy üveg tintát.

Allan továbbá azt kérte még, hogy a miniszterelnök úr adja mellé segítségül valamelyik megbízható munkatársát, aki beszerzi neki az anyagokat, és engedélyezze, hogy zárkatársa, az angol lelkész legyen a tolmácsa.

A rendőrfőnök morogva megjegyezte, hogy a lelkésznek legszívesebben késlekedés nélkül kitekerné a nyakát, mert ki nem állhatja a papokat, de nem bánja, legyen úgy, ahogy Allan akarja, mert nincs vesztegetni való idejük. Újabb cigarettát nyomott el Allan kávéjában, jelezve, hogy a megbeszélés véget ért, és még egyszer emlékeztetve Allant arra, hogy ki a főnök.

* * *

Múltak a napok, minden a tervek szerint alakult. A testőrség parancsnoka valóban jelentkezett, és közölte, hogy a következő hét szerdáján eljön, és elviszi a DeSotót. A rendőrfőnök őrjöngött dühében. A testőrparancsnok nem *kérte*, hanem *közölte*, hogy elviszi az autót. A rendőrfőnök annyira dühös volt, hogy egy pillanatra elfelejtette, hogy voltaképpen minden nagyszerűen alakul. Hiszen mi lett volna, ha a testőrség *nem* jelentkezik az autóért? A testőrparancsnok pedig nemsokára amúgy is elnyeri

büntetését.

Allan most már tudhatta, mennyi ideje van még a robbantás előkészítésére. Sajnos Ferguson tiszteletes úr is rájött, mi fog történni. Nemcsak hogy bűnrészes lesz a volt miniszterelnök, Churchill halálában, hanem rögtön utána – joggal feltételezte – a saját élete is véget ér. És Ferguson tiszteletes úr nem vágyott rá, hogy friss gyilkosként jelenjen meg az Úr színe előtt.

De Allan megnyugtatta, hogy van két másik forgatókönyve is. Az egyik szerint lesz lehetőség rá, hogy a tiszteletes úr és ő maga is leléphessen, a másik szerint pedig ennek nem feltétlenül Churchill élete lesz az ára.

De a terv megköveteli, hogy a lelkész a megfelelő pillanatban azt tegye, amit Allan kér tőle, és ezt a lelkész meg is ígérte. Hiszen Ferguson tiszteletes úr számára Karlsson úr volt az életben maradás egyetlen reménye, Isten ugyanis a hozzá intézett kérdésekre továbbra sem válaszolt. Már majdnem egy hónapja. Lehet, hogy az Úr rossz szemmel nézi, hogy a kommunistákkal akart szövetséget kötni?

* * *

És lőn szerda. A DeSoto készen állt a garázsban. Az alvázára szerelt pokolgép a feladathoz képest némileg

túlméretezett volt, mégis teljesen rejtve maradt azok szeme előtt, akik turpisságra gyanakodva esetleg át akarták volna vizsgálni az autót.

Allan megmutatta a rendőrfőnöknek, hogy működik a távirányító, és részletesen elmagyarázta, mi lesz a végeredmény, ha a robbanás bekövetkezik. A rendőrfőnök elégedett mosolygással hallgatta. És a tizenharmadik cigarettáját is belenyomta Allan kávéjába.

Allan ekkor elővett egy új csészét, melyet eddig eldugva tartott a szerszámosláda mögött, és arra a stratégiailag fontos asztalra helyezte, amely a folyosókra, a fogdába és a főbejárathoz vezető lépcsőfeljáró mellett állt. Aztán különösebb feltűnés nélkül megfogta a tiszteletes úr karját, és elhagyta a garázs területét, miközben a rendőrfőnök újra és újra körbesétálta a DeSotót, rágyújtott az aznapi tizenkilencedik cigarettájára, és élvezettel gondolt az előtte álló eseményekre.

A lelkész Allan kezének erős szorításából megértette, hogy a helyzet komolyra fordult. Hogy eljött a pillanat, amikor vakon engedelmeskednie kell Karlsson úrnak.

Elsétáltak a fogda előtt, és továbbmentek a bejárat felé. Amikor odaértek, Allan ügyet sem vetve a fegyveres őrekre magabiztosan elsétált előttük, továbbra is szorosan fogva a lelkész karját.

Az örök már jól ismerték Karlssont és a lelkészt, eszükbe sem jutott, hogy meg akarnának szökni, az őrparancsnok inkább csodálkozva szólt rájuk:

– Hé, hé, álljatok csak meg! Hová siettek olyan nagyon?

Allan a lelkésszel együtt megállt, pontosan a szabadságba vezető út küszöbén, és csodálkozva nézett az örökre.

– De hiszen elmehetünk. Hát nem szólt a miniszterelnök úr?

Ferguson tiszteletes halálra rémülten állt mellette, és hogy ne ájuljon el, az orrán keresztül nagy erőfeszítéssel némi oxigént vett magához.

– *Egy lépést se tovább!* – dörrent rájuk határozott hangon az őrparancsnok. – Nem mentek sehova, amíg a miniszterelnök úr meg nem erősíti, amit mondtok.

A parancsnok három katonát bízott meg a lelkész és Karlsson szemmel tartásával, ő maga pedig elindult a garázshoz vezető folyosón, hogy megtudja, mi a parancs. Allan bátorítóan mosolygott a mellette álló lelkészre, és azt mondta, hogy pár másodpercen belül elrendeződnek a dolgok. Persze az is lehet, hogy mégsem, és akkor nagyon ráfaragnak.

Mivel a rendőrfőnök egyfelől nem adott semmiféle engedélyt Allannak és a lelkésznek a távozásra, másfelől ez nem is állt szándékában, a kérdésre hevesen reagált.

– Mit beszélsz? A kapuban állnak? És van képük a szemedbe hazudni? Mocsok gazemberek...

A rendőrkapitány ritkán szitkozódott. Mindig igyekezett megőrizni a méltóság látszatát. De most elvesztette a türelmét. Szokásához híven arra készült, hogy belenyomja cigarettáját annak a rohadt Karlssonnak a kávéjába, aztán pedig döngő léptekkel felmegy a lépcsőn, és intézkedik.

Terve végrehajtásában azonban csak a kávéscsészéig jutott el. Ezúttal kivételesen nem kávé volt benne, hanem fekete tintával összekevert tiszta nitroglicerin. Durrant is jó nagyot, miközben darabokra tépte a rendőrfőnököt és őrpárancsnokát. Fehér füstfelhő tolult ki a garázból és szállt végig a folyosón, melynek végén Allan, a lelkész és a három őr állt.

– Na, menjünk – mondta Allan a lelkésznek, és elindultak.

Az őrök, mind a hárman, tudták, hogy meg kellene akadályozniuk Karlsson és Ferguson szökését, de végiggondolni sem volt idejük, mert néhány tizedmásodperc múlva a lángtengerré vált garázsban érthető módon felrobbant a DeSoto alvázára szerelt pokolgép is, az, amelyiket eredetileg Winston Churchillnek szántak. Ezáltal Allan igazolva látta számítását, vagyis hogy a bomba megfelelt volna a célnak. A robbanástól az egész épület megroggyant, a földszint lángokban állt, Allan pedig helyesbítette a lelkésznek szóló felszólítását:

– Vagy inkább fussunk egy kicsit.

A három őr közül kettőt a légnyomás a falhoz csapott, és a ruhájuk azonnal kigyulladt. A harmadik nem bírta annyira összeszedni magát, hogy a foglyok sorsán gondolkodjon. Pár másodpercig azon tanakodott magában, mi történhetett, de aztán rögtön futásnak eredt, nehogy ő is a társai sorsára jusson. Allan és a lelkész az egyik irányba kezdett futni. Az egyetlen életben maradt őr a másikba.

* * *

Miután Allan a megfelelő utasításokkal sikeresen eltávolította magát és rabtársát a titkosrendőrség központjától, eljött a pillanat, amikor a tiszteletes úrnak is valami hasznát lehetett venni. Tudta ugyanis, hogy a városban merrefelé vannak a követségek, és elkalauzolta Allant egészen a svéd követség kapujáig. A kapu előtt elbúcsúzott tőle, és hálatelt szívvel megölelte.

Allan még megkérdezte, mik a tervei a jövőre nézve. És milyen messzire van onnan a brit követség?

Nincs nagyon messze, mondta a lelkész, de mi keresnivalója volna neki a brit követségen? Hiszen ott már mindenki anglikán vallású. Nem, ő időközben kidolgozott magának egy új stratégiát. Ha a frissen átélt események

valamire megtanították, akkor az nem más, mint hogy minden a belső információs és biztonsági szolgálatnál kezdődik és végződik. Tehát ezt a szervezetet kell megoldozni, méghozzá belülről. És ha a titkosrendőrség minden belső és külső munkatársa áttér az anglikán vallásra, a többi emberrel utána már nem lesz probléma.

Allan azt mondta, ha a tiszteletes úr valamikor a jövőben mégis jobb belátásra térne, tud ajánlani neki Svédországban egy jó hírű elmeógyógyintézetet. A lelkész azt felelte, nem szeretné, ha Allan bármiféle módon hálátlannak tartaná. De neki a hivatása mindennél fontosabb, úgyhogy itt az ideje, hogy elbúcsúzzanak egymástól. Első dolga az lesz, hogy megkeresi az őrt, aki túlélte a robbanást, és a másik irányba futott el. Alapjában véve kedves, szelíd fiú volt, talán nem lesz nehéz megtéríteni.

– Isten áldja! – mondta a lelkész ünnepélyesen, és elindult.

– Minden jót – felelte Allan.

Hosszan nézett a távolodó lelkész után, és arra gondolt, milyen furcsa a világ, nem lehetetlen, hogy Ferguson még azt is túléli, amire most készül.

Ebben azonban Allan tévedett. A lelkész megtalálta az őrt, aki Teherán belvárosában, a Park-e Shahrban bolyongott kibiztosított automata fegyverrel összeégett kezében.

– No lám csak, hát te vagy az, fiam – mondta a lelkész, és ölelésre tárta karját.

– Te! – ordította az őr. – Hát ez tényleg te vagy!

És ott helyben agyonlőtte a lelkészt, huszonkét golyót eresztett a mellkasába. Csak azért nem többet, mert kifogyott a töltény a tárból.

* * *

Mivel svédül kért bebocsátást, Allant bebocsátották a svéd követségre. A folytatás azonban nem ment ilyen simán, mert semmilyen okirattal nem tudta igazolni, hogy kicsoda. Tehát a követség nem tudott minden további nélkül útlevelet kiállítani számára, még kevésbé segítségére lenni abban, hogy hazautazhasson Svédországba. Tovább bonyolítja a helyzetet, magyarázta Bergqvist harmadtitkár, hogy Svédországban nemrégiben bevezették a személyi számok rendszerét, és ha valóban úgy van, ahogy Karlsson úr állítja, vagyis hogy hosszú évek óta külföldön él, akkor Karlsson úr nem is szerepel a svéd nyilvántartásokban.

Allan erre azt válaszolta, hogy akár számmá változtatták minden svéd ember nevét, akár nem, ő továbbra is Allan Karlsson a Flen közelében található Yxhultból, és a harmadtitkár úr szíveskedjék gondoskodni róla, hogy megkapja a szükséges iratokat.

A követségen ez idő szerint Bergqvist harmadtitkár volt a legmagasabb rangú diplomata. Az egyetlen, aki nem utazhatott Stockholmba a diplomaták éppen aktuális konferenciájára. És persze ilyenkor egyszerre történik minden. Alig egy órája tűzvész tombol Teherán belvárosának egyes körzeteiben. És ráadásul betoppan egy ismeretlen ember, aki azt állítja magáról, hogy svéd. Kétségtelenül vannak jelek, melyek arra utalnak, hogy igazat mond, de neki ragaszkodnia kell a szabályokhoz, különben a karrierje egykettőre véget ér. Bergqvist harmadtitkár tehát megismételte döntését, miszerint Karlsson úr nem kaphat útlevelet, amíg nem tudja azonosítani magát.

Allan azt mondta, Bergqvist harmadtitkár úrnál makacsabb embert még nem látott, de talán el lehet rendezni a dolgot, ha harmadtitkár úrnak rendelkezésére állna egy működő telefon.

Igen, rendelkezésére áll, de a telefonálás drága dolog. Mit gondol Karlsson úr, kit kellene felhívni?

Allan lassan belefáradt a harmadtitkár akadékoskodásába, úgyhogy válasz helyett ő tett fel neki egy kérdést:

– Még mindig Per Albin a miniszterelnök odahaza?

– Mi? Tessék? Nem – válaszolta az elképedt harmadtitkár.

– Erlander a neve. Tage Erlander. Hansson miniszterelnök

úr tavaly elhunyt. De miért...

– Egy kis csendet kérnék, és mindjárt elintézem.

Allan felemelte a kagylót, felhívta a Fehér Házat Washingtonban, bemutatkozott, mire kapcsolták neki az elnök személyi titkárnőjét. Hogyne, igen, nagyon jól emlékszik Karlsson úrra, mondta a titkárnő, és magától az elnök úrtól is annyi jót hallott már róla, hogy ha Karlsson úr szerint valóban fontos dologról van szó, akkor megnézi, nem lehetne-e felébreszteni az elnök urat, mert Washingtonban ilyenkor reggel 8 óra van, és Truman elnök úr nem korán kelő típus.

Kisvártatva a frissen felébresztett Truman elnök szólt bele a telefonba, és megkezdődött egy több percen át tartó, szívélyes beszélgetés közte és Allan között. Mindketten beszámoltak életük újabb fejleményeiről, majd Allan végre rátért hívása tárgyára. Ha Harry volna olyan kedves, és üzenne az új svéd miniszterelnöknek, Erlandernek, és igazolná neki, hogy ő kicsoda, akkor Erlander talán felhívna a teheráni svéd követség harmadtitkárát, Bergqvist urat, és megkérhetné, hogy Allannak haladéktalanul állítson ki egy útlevelet.

Harry Truman természetesen megígérte, hogy elrendezi az ügyet, csak előbb szeretné pontosan leírni a harmadtitkár nevét, nehogy elrontson valamit.

– Truman elnök szeretné tudni, hogyan írja a nevét – szólt oda Allan Bergqvist harmadtitkárnak. – Átadom a kagylót, betűzze le neki, így a legegyszerűbb.

Miután Bergqvist harmadtitkár szinte önkívületben lebetűzte saját nevét az Egyesült Államok elnökének, letette a kagylót, és nyolc percig meg sem bírta szólalni. Pontosan ennyi idő múltán Tage Erlander miniszterelnök hívta a követséget, és utasította Bergqvist harmadtitkárt, hogy 1) haladéktalanul állítson ki Allan Karlsson részére egy diplomata-útlevelet és 2) késlekedés nélkül gondoskodjon Karlsson úr hazautazásáról Svédországba.

– De nincs személyi száma – próbálkozott Bergqvist harmadtitkár.

– Javaslom, hogy harmadtitkár úr oldja meg a feladatot – válaszolta Erlander miniszterelnök. – Hacsak nem akar inkább negyedtitkári vagy ötödítkári beosztásba kerülni.

– Olyan nincs, hogy negyedtitkár vagy ötödítkári – vetette ellen a harmadtitkár.

– És ebből milyen következtetést tud levonni, harmadtitkár úr?

* * *

Winston Churchill, a háború hőse 1945-ben meglepő módon elvesztette a brit parlamenti választásokat, Nagy-Britannia népe ennyire volt hálás neki.

De Churchill visszavágásra készült, és miközben várta a megfelelő pillanatot, beutazta a világot. A volt miniszterelnök a világ tudomására hozta, nem lepné meg, ha a munkáspárti pancser, aki jelenleg vezeti Nagy-Britanniát, bevezetné a tervgazdálkodást, de közben feldarabolná a birodalmat, és a részeket olyan emberek kezébe adná, akik nem alkalmasak a vezetésükre.

Itt van mindjárt Brit India esete; az ország hamarosan darabjaira hullik szét. A hinduk és a muszlimok természetesen nem tudnak megegyezni semmiben, közöttük keresztbe tett lábbal ott ül az istenverte Mahatma Gandhi, aki azonnal abbahagyja az evést, ha valami nem tetszik neki. Miféle háborús stratégia ez? Mire mentek volna vele, amikor a nácik bombázni kezdték Angliát?

Brit Kelet-Afrikában nem ilyen rossz a helyzet – még nem –, de csak idő kérdése, és a négek is a maguk urai akarnak lenni.

Churchill tudja, hogy a dolgok örökké nem maradhatnak úgy, ahogy vannak, a briteknek jelenleg mégis olyan hadvezérre van szükségük, aki határozottan kimondja, amit ki kell mondani, és nem egy olyan kriptoszocialistára, mint Clement Attlee. (Winston Churchill azok közé tartozott, akik

szerint a nyilvános vízellék megnyitása a szocializmus megvalósulását jelenti.)

Ami Indiát illeti, a csata elveszett, ezt Churchill is tudta. A vereség évek óta érlelődött, és a háború közben végül kénytelenek voltak függetlenségi ígéreteket tenni az indiaiaknak, nehogy a túlélésért folyó harc közben még egy polgárháborút is a nyakukba kapjanak.

De más helyeken még van idő a közbeavatkozásra. Churchill őszi terve egy kenyai látogatás volt, ahol a helyszínen akart tájékozódni a dolgok állásáról. Közben még útba ejtette Teheránt is, ahol a sah vendégül akarta látni egy teára.

Itt azonban a legnagyobb káosz fogadta. Előző nap valami felrobbant a belső információs és biztonsági szolgálat székházában. Az épület összeomlott, és porig égett. A tűznek minden jel szerint áldozatul esett az idióta rendőrfőnök is, ugyanaz, aki nemrégiben indokolatlanul keményen bánt a brit követség egyik alkalmazottjával.

Nagyobb baj nem történt azon túl, hogy a tűzben megsemmisült a sah egyetlen páncélozott autója is; a sah és Churchill találkozója mindenesetre jóval rövidebb lett a tervezettnél, és biztonsági okokból a repülőtéren tartották meg.

A látogatás mégsem volt haszontalan. A sah, állítása

szerint, ura volt a helyzetnek. A titkosrendőrség központjának felrobbanása nyomasztotta ugyan, jóllehet az okáról egyelőre semmit sem tudott mondani. Rendőrfőnöke halála viszont nem rázta meg. Az utóbbi időben mintha kicsúszott volna kezéből a gyeplő.

A helyzet tehát politikailag stabil. A titkosrendőrség új főnökének kiválasztása folyamatban van. És az Anglo-Iranian Oil Company rekorderedményeket produkál. Az olaj szép jövedelmet jelent Angliának is és Iránnak is. Az igazat megvallva, főként Angliának, de hát ez így méltányos, hiszen Irán nem ad bele a termelésbe mást, mint az olcsó munkaerőt. Na és persze az olajat.

– Iránban nagyjából minden rendben van – foglalta össze a helyzetről szerzett benyomásait Winston Churchill, miközben üdvözölte a svéd katonai attasét, akinek visszaúton Londonba helyet biztosítottak a gépen.

– Örömmel hallom, hogy Churchill úr elégedett – felelte Allan. – És örömmel látom, hogy jól van.

* * *

Londoni átszállással Allan végül megérkezett a Bromma repülőtérre, és tizenegy év után ismét svéd földre lépett. 1947 ősze volt, az időjárás ennek megfelelő.

Az érkezési csarnokban egy fiatalember várta Allant, közölte, hogy Erlander miniszterelnök titkára, és hogy a miniszterelnök úr haladéktalanul találkozni szeretne Karlsson úrral, ha Karlsson úrnak nincs ellene kifogása.

Allannak nem volt ellene kifogása, és készségesen követte a fiatalembert, aki büszkén ültette be Allant új szolgálati kocsijába, egy csillogóan fekete Volvo PV 444-esbe.

– Látott már Karlsson úr ennél pompásabb kocsit? – kérdezte az autórajongó titkár. – Negyvennégy lóerős!

– Múlt héten láttam egy szép, borvörös DeSotót – felelte Allan. – De a maga kocsija sokkal jobb állapotban van.

Az úton Brommából Stockholmba Allan érdeklődve bámult ki az ablakon. Szégyen, de még soha nem járt a fővárosban. Szép város, meg kell adni, sok víz és fel nem robbantott hidak mindenfelé.

A kormányhivatal épületében Allant a hosszú folyosókon egészen a miniszterelnök szobájáig kísérték. A miniszterelnök harsány „Karlsson úr! Sokat hallottam már magáról” felkiáltással fogadta, majd kitessékelte a szobából a titkárát, és becsukta az ajtót.

Allan nem mondta, de magában azt gondolta, hogy ő viszont semmit sem hallott Tage Erlanderről. Azt se tudta, hogy a miniszterelnök baloldali-e vagy jobboldali. Valamilyik biztosan a kettő közül, mert az élet, ha másra

nem is, arra megtanította Allant, hogy az emberek rendszerint vagy az egyiket választják, vagy a másikat.

Mindegy, a miniszterelnök felőle lehet ez is, az is. Most az az érdekes, hogy mit akar mondani.

A miniszterelnök, mint kiderült, aznap, kicsit később még visszahívta Truman elnököt, és hosszan elbeszélgetett vele Allanról. A miniszterelnök tehát már minden tud...

Itt azonban Erlander miniszterelnök elhallgatott. Alig egy éve miniszterelnök, és sok mindent kell még megtanulnia. Egy valamit viszont már megtanult, nevezetesen azt, hogy bizonyos helyzetekben jobb, ha nem tud semmit, vagy legalábbis ne hangoztassa, hogy tudja, amit tud.

A miniszterelnök tehát nem fejezte be megkezdett mondatát. Amit Truman elnök Allan Karlssonról mondott neki, örökre köztük marad. A miniszterelnök inkább rátért találkozájuk tárgyára:

– Tudom, hogy itt Svédországban nem rendelkezik megfelelő anyagiakkal, ezért intézkedtem, hogy pénzügyi elismerést kapjon cselekedeteiért a haza szolgálatában... igen, bizonyos értelemben... Mindegy, szóval itt van tízezer korona, tessék.

A miniszterelnök átnyújtott Allannak egy vastag borítékot, és a nyugtát, amit Allannak alá kell írni. Mert rend a lelke mindennek.

– Nagyon köszönöm, miniszterelnök úr. Most fogom csak föl, hogy nagylelkű támogatása lehetővé teszi számomra, hogy új ruhát vegyek magamnak, és hogy ma éjszaka tiszta ágyban aludjak egy szállodában. Talán még fogat is mosok, első ízben '45 augusztusa óta.

Amikor Allan belefogott alsónadrágja állapotának ismertetésébe, a miniszterelnök félbeszakította, és közölte, hogy a pénzt természetesen arra költi, amire akarja. Annyit azért még szeretne elárulni Karlsson úrnak, hogy Svédországban is folyik az atommaghasadással kapcsolatos kutatás, és örülne neki, ha Karlsson úr közelebről is megismerkedne ezzel a tevékenységgel.

Az igazság az volt, hogy Erlander miniszterelnök egyszerűen nem tudta, hogy mit gondoljon egy sor fontos kérdésben, melyeket az elmúlt ősszel, amikor Per Albin szíve megállt, hirtelen megörökölt. Az egyik ilyen kérdés az volt, hogy mit kezdjen Svédország azzal a ténnyel, hogy immár létezik valami, amit atombombának neveznek. A hadsereg főparancsnoka, Jung tábornok egy ideje már mondogatja neki, hogy az országnak védekeznie kell a kommunizmussal szemben, és a kis Finnország az egyetlen törékeny védőfal Svédország és Sztálin között.

A kérdésnek két megközelítése van. Egyfelől tudvalevő, hogy Jung tábornok, aki gazdag és előkelő nőt vett feleségül, péntek estétként a palotában vendégeskedik,

és grogot iszik az öreg királlyal. A szociáldemokrata Erlander számára a gondolat is elviselhetetlen, hogy V. Gusztáv esetleg azt *képzelheti*, hogy bármi köze van a svéd biztonságpolitikához.

Másfelől viszont Erlander nem tudta kizárni, hogy a tábornoknak és a királynak voltaképpen igaza van. Sztálinban és a kommunistákban valóban nem lehet megbízni, és ha egyszer úgy gondolnák, hogy hatókörüket tovább növelnék nyugat felé, Svédország veszedelmesen közel van hozzájuk.

A honvédelmi kutatóintézet az atomenergia felhasználásával kapcsolatos (szerény) tudásbázisát nemrégiben áthelyezte az újonnan alapított Atomenergia Rt.-be. Ott dolgozik most az összes szakértő, akik megpróbálnak pontos tudást szerezni arról, mi történt voltaképpen Hirosimában és Nagaszakiban. Ezenkívül van még egy jóval általánosabb jellegű feladatuk is: *a nukleáris jövő elemzése svéd perspektívából*. Soha nem mondták ki nyíltan, nem is kell kimondani, de Erlander miniszterelnök tudta, hogy a körülményes fogalmazás egyszerű nyelvre lefordítva mit jelent:

Hogy a fenébe készítsünk atombombát, ha egyszer szükségünk lenne rá?

A kérdésre adható válasz most itt ült a miniszterelnökkel szemben. Tage Erlander tisztában volt a helyzettel, de azzal

még inkább, hogy nem akarja, hogy mások is tudják, hogy tudja. A politika lényege az, hogy jókor kell jó helyre lépni.

Ezért Erlander miniszterelnök még előző nap kapcsolatba lépett az Atomenergia Rt. kutatási igazgatójával, doktor Sigvard Eklunddal, és megkérte, hogy fogadja Allan Karlssont egy állásinterjúra, alaposan kérdezze ki, és tudja meg, mivel járulhatna hozzá Karlsson úr az Atomenergia Rt. tevékenységéhez. Abban az esetben persze, ha Karlsson úr érdeklődést mutat a munka iránt, amit a miniszterelnök másnap már tudni fog.

Doktor Eklund nem örült neki, hogy a miniszterelnök bele akar szólni abba, hogy kit alkalmazzon az atomprogramban. Egyenesen arra gyanakodott, hogy Allan Karlssont a kormányzat akarja a nyakára küldeni, hogy legyen a falakon belül egy szociáldemokrata kémjük. Mindenesetre megígérte, hogy fogadja Karlsson urat egy interjú erejéig, annak ellenére, hogy a miniszterelnök különös módon egy szót sem szólt protezsáltja kvalifikációjáról. Erlander csak azt a szót ismételtette, hogy *alaposan*. Doktor Eklund *alaposan* kérdezze ki Karlsson urat a múltjáról.

Allan azt mondta, a maga részéről nincs semmi kifogása ellene, hogy találkozzon doktor Eklunddal, vagy bármilyen másik doktorral is, ha ezzel örömet szerez a miniszterelnöknek.

* * *

Tízezer korona vésszesen sok pénz, már-már ártalmas az egészségre, gondolta Allan, és bement a legdrágább szállodába, amit talált.

A Grand Hotel portása gyanakvóan méregette a piszkos, rosszul öltözött férfit, egészen addig, amíg Allan be nem mutatta neki svéd diplomata-útlevelét.

– Természetesen van szobánk a katonai attasé úr részére – közölte a portás. – Készpénzzel óhajt a tanácsos úr fizetni, vagy küldjük a számlát a külügyminisztériumba?

– Készpénzzel – mondta Allan. – Fizessem ki előre?

– Ó, dehogyan, tanácsos úr. Hova gondol! – hajolt meg a portás.

Ha a portás a jövőbe látott volna, bizonyára másképp válaszol.

* * *

Másnap doktor Eklund a stockholmi irodájában fogadta a kimosakodott és elfogadhatóan felöltözött Allan Karlssont. Doktor Eklund kávéval és cigarettával kínálta Allant,

ugyanúgy, ahogy annak idején Teheránban a főgyilkos (igaz, Eklund a saját hamutartójába hamuzott).

Doktor Eklund tehát nem örült a miniszterelnök beavatkozási kísérletének; a megfelelő munkaerő kiválasztása a *tudomány* dolga, nem a politikáé – és ezen belül is legkevésbé a szociáldemokratáké!

Ami azt illeti, doktor Eklund a hadseregparancsnokkal is megbeszélte a kérdést telefonon, és a tábornok biztosította erkölcsi támogatásáról. Ami azt jelenti, hogy ha a miniszterelnök embere nem üti meg a kívánt mértéket, nem kell alkalmazni, és kész!

Allant megcsapta a feléje áradó ellenséges hangulat szele, és egy pillanatra eszébe jutott, milyen volt, amikor néhány évvel ezelőtt először találkozott Szung Mej-linggel. Felőle mindenki úgy viselkedik, ahogy akar, de nagy általánosságban azt gondolta, a mérgeződésnek semmi értelme, ha az ember megteheti azt is, hogy nem mérgelődik.

A két férfi találkozója nem tartott sokáig:

– A miniszterelnök úr megkért, hogy alaposan kérdezzem ki, és tudjam meg, Karlsson úr alkalmas lenne-e valamelyik állás betöltésére intézetünkben. És ezt most meg is teszem, persze csak akkor, ha Karlsson úrnak nincs ellene kifogása.

Nem, Allannak semmi kifogása nincs ellene, ha doktor Eklund többet szeretne tudni róla, az alaposság nagy erény, és az ő kedvéért a világot se fojtson magába egyetlen kérdést sem.

– Rendben – mondta doktor Eklund. – Kezdjük talán Karlsson úr tanulmányaival...

– E téren nincs sok dicsekednivalóm – felelte Allan. – Három év.

– Három év? – kérdezte döbbenten doktor Eklund. – Hiszen három alatt az egyetemen senkiből nem lehet fizikus, matematikus vagy vegyész!

– Úgy értem, három év összesen. Nem sokkal a kilencedik születésnapom előtt befejeztem az iskolát.

Doktor Eklundnak egy pillanatra elállt a lélegzete. Hiszen ennek az embernek nincs semmiféle végzettsége! Lehet, hogy nem tud írni vagy olvasni se? De hát a miniszterelnök megkérte, hogy...

– Mondja, Karlsson úr, van önnek valami olyan jellegű szakmai tapasztalata, amiről elképzelhetőnek tartja, hogy esetleg hasznosítani tudná itt nálunk, az Atomenergia Rt.-nél?

Voltaképpen igen, vélekedett Allan. Hiszen sokáig dolgozott az Egyesült Államokban, a Los Alamos-i

támaszponton Új-Mexikóban.

Doktor Eklund arca földerült. Erlander talán mégsem ok nélkül küldte ide ezt az embert. Ma már mindenki tudja, miféle tevékenység folyt Los Alamosban. Karlsson úr mit dolgozott a támaszponton?

– Kávét szolgáltam fel – felelte Allan.

– Kávét? – Doktor Eklund elkomorult.

– Igen, és egyes esetekben teát. Segédmunkás voltam, és felszolgáló.

– Karlsson úr tehát *segédmunkás* volt Los Alamosban... És egyáltalán részt vett Karlsson úr az atommaghasadással kapcsolatos bármely döntési folyamatban?

– Nem – felelte Allan. – A legközelebb valószínűleg akkor jártam hozzá, amikor az egyik tanácskozáson beleszóltam a vitába, pedig csak kávét kellett volna felszolgáltatnom.

– Karlsson úr egy tanácskozás során, ahol voltaképpen kávét kellett felszolgáltatnia, tehát mondott valamit... és azután mi történt?

– Hát, a tanácskozás félbeszakadt... aztán megkértek, hogy hagyjam el a szobát.

Doktor Eklund némán bámult Allanra. Ki ez az alak, akit a miniszterelnök a nyakára küldött? Ez az Erlander talán azt képzele, hogy egy három elemű végzett felszolgáló fog atombombát gyártani Svédországnak? Kell, hogy legyen egy határ, még egy szociáldemokrata számára is, annak az együgyű tézisnek az alkalmazásában, hogy minden ember egyformán értékes!

Doktor Eklund azt mondta, előbb magában, hogy szenzáció volna, ha a miniszterelnök ezekkel a képességekkel akár csak egy évig is megmaradna a székében, aztán Allanhoz fordult, és azt mondta, ha Karlsson úrnak nincs több mondanivalója, akkor találkozójuk ezennel véget ért. Doktor Eklund jelenleg nem lát lehetőséget Karlsson úr alkalmazására. Az a dolgozójuk, aki jelenleg a kávé főzi az Atomenergia Rt.-ben dolgozó akadémikusok számára, nem járt ugyan Los Alamosban soha életében, mégis kielégítő módon végzi a munkáját. Greta ezenkívül ki is takarítja a helyiségeket, tehát vitathatatlanul értékesebb munkaerő.

Allan egy ideig némán ült, és azon töprengett, nem kellene-e mindennek ellenére mégis elárulnia, hogy eltérően doktor Eklund akadémikusaitól és minden bizonnyal Gretától is, ő tudja, hogyan lehet atombombát előállítani.

De aztán úgy döntött, hogy doktor Eklund nem érdemli meg a segítséget, ha egyszer meg se próbálja feltenni Allannak a kérdést. Greta ráadásul csapnivaló kávé főz.

Allan nem kapott állást az Atomenergia Rt.-nél, érdemei könnyűnek találtattak. De azért elégedetten üldögélt a Grand Hotel előtt egy utcai padon, ahonnan szép kilátás nyílt az öböl túloldalán álló királyi palotára. Miért is ne lett volna elégedett? A miniszterelnöki figyelmességből származó pénz nagyobb része még megvolt, jó helyen lakott, minden este vendéglőben vacsorázott, és ezen a kora januári napon még az alacsonyan álló nap is kisütött, és átmelegítette testét és lelkét.

A pad, amin ült, viszont hideg maradt a fenéke alatt, és így némi meglepetéssel látta, hogy még valaki letelepszik melléje a padra.

– Jó napot – köszönt illemtudóan Allan.

– *Good afternoon, mister Karlsson* – válaszolt a mellette ülő férfi.

14. FEJEZET

Hétfő, 2005. május 9.

Amikor Aronsson felügyelő Eskilstunában beszámolt a legfrissebb fejleményekről Conny Ranelidnek, a vizsgálóbíró azonnal úgy döntött, hogy Allan Karlssont, Julius Jonsont, Benny Ljungberget és Gunilla Björklundot le kell tartóztatni.

Aronsson és a vizsgálatvezető bíró folyamatosan tartotta a kapcsolatot egymással azóta, hogy a százéves Allan kimászott az ablakon és eltűnt, s a bíró egyre intenzívebb érdeklődéssel követte az eseményeket. Most azon a látványos lehetőségen töprengett, hogy Allan Karlssonra esetleg rábizonyíthatja a gyilkosságot, vagy legalább az emberölést, annak ellenére, hogy az áldozatok eltűntek. Hasonló esetekből tucatnyi sikeres példát ismer a svéd igazságszolgáltatás történetéből. Csak különleges bizonyítási eljárásra van szükség, meg egy talpraesett vizsgálóbíróra. Ez utóbbi Conny Ranelid vizsgálóbírónak máris rendelkezésére állt, az előbbit pedig *közvetett bizonyítékok láncolatából* kívánta felépíteni, melyben a lánc első szeme a legerősebb, de a többi sem igazán gyenge.

Aronsson felügyelő azon kapta magát, hogy csalódást érez a legújabb fejlemények miatt. Jobban örült volna annak, ha kimenthet egy vénembert a bűnözők karmai közül, mint annak, hogy nem tud kimenteni bűnözőket az öreg karmaiból.

– Tényleg összeköthetjük Allan Karlssont és a többieket Bylund, Hultén és Gerdin halálával akkor is, ha nem találjuk meg a holttesteket? – kérdezte Aronsson, és nagyon remélte, hogy a válasz „nem” lesz.

– Ne legyen ilyen kishitű, Göran – felelte Conny Ranelid vizsgálóbíró. – Csak kapja el nekem a vén faszt, és meglátja, mindent kiszedek belőle. És ha túl szenilis, a többiek majd úgy belegabalyodnak az ellentmondásokba, hogy soha többé nem bírnak kimászni belőlük.

És Ranelid vizsgálóbíró és az ő felügyelője kettesben végigelemezte az egész ügyet. A vizsgálóbíró először a stratégiát magyarázta el. Mindet valószínűleg nem tudja gyilkosságért rács mögé juttatni, de a gyilkosságon kívül még ott van az emberölés lehetősége és a közreműködés akár ebben, akár abban, valamint a gondatlanságból halált okozó testi sértés és a bűnpártolás. Még a kegyeletsértés büntette is szóba jöhet, de ezen a vizsgálóbírónak még gondolkoznia kell.

Minél később csatlakozott a cselekménysorozathoz a letartóztatott személy, annál nehezebben lesz rábizonyítható

valamelyik súlyosabb büntett elkövetése (hacsak, természetesen, nem vallja be önként), ezért a vizsgálóbíró szerint arra a személyre kell koncentrálniuk, aki kezdettől fogva mindenben benne volt, vagyis a százéves Allan Karlssonra.

– Az ő esetében teszünk róla, hogy a szó szoros értelmében életfogytiglanit kapjon – tréfálkozott Ranelid vizsgálóbíró.

Az öreggel úgy állt a dolog, hogy neki legalább volt *indítéka* rá, hogy megölje először Bylundot, aztán Hultént és Gerdint. Az indíték az volt, hogy máskülönben épp fordítva történt volna, vagyis Bylund, Hultén és Gerdin ölte meg volna őt. Hogy a *Never Again* három tagja hajlamos az erőszakra, arra Ranelid vizsgálóbírónak friss bizonyítékai voltak, de szükség esetén régebbiekkal is szolgálhatott volna.

Az öreg mégsem hivatkozhatott volna jogos önvédelemre, mert közötté és három áldozat között ott állt egy bőrönd, melynek tartalma a vizsgálóbíró számára ismeretlen volt. Mintha minden e körül a táská körül forgott volna kezdettől fogva, ami azt jelenti, hogy az öreg számára lett volna alternatívája a gyilkosságnak – nem kellett volna ellopnia a táskát, vagy ha már úgy alakult, hogy valamiképp mégis ellopta, vissza is adhatta volna.

A vizsgálóbíró a *helyszínek tekintetében* is több kapcsolatra hivatkozhatott Karlsson úr – *alias* vén fasz – és

az áldozatok között. Az első áldozat, *ugyanúgy, mint Karlsson úr*, Byringe-állomás megállóhelyen szállt le a buszról, még ha nem is ugyanakkor. Az egyes számú áldozat továbbá, *pontosan úgy, ahogy Karlsson úr*, hajtányon közlekedett, méghozzá egy időben Karlsson úrral. Viszont *eltérően Karlsson úrtól* és társától, az egyes számú áldozatot a hajtányon megtett út után senki sem látta többé. „Valaki” mégis halotti nyomot hagyott maga után. Hogy ki lehet ez a valaki, az nyilvánvaló. A vén fasz és a tyúktolvaj Jonsson aznap, későbbi időpontban, bizonyíthatóan életben volt.

A helyszínek azonosságán alapuló kapcsolat Karlsson és a második számú áldozat között már nem volt ennyire meggyőző. Például senki sem látta őket együtt. De egy ezüstsínű Mercedes és egy otthelyezett revolver azt jelentette Ranelid vizsgálóbíró számára – és minden bizonnyal ezt fogja hamarosan a bíróság számára is –, hogy Karlsson úr és a Hultén – becenevén Kübli – nevű áldozat egyaránt megfordult a smålandi Tószeg tanyán. Hultén ujjlenyomatát még nem azonosították a revolveren, de a vizsgálóbíró szerint ez csak idő kérdése.

A revolver felbukkanása égi ajándéknak tekinthető. Egyrészt kapcsolatot teremt Kübli Hultén és Tószeg között, másrészt motiváltabbá teszi a második számú áldozat likvidálásának szándékát.

Karlssont illetően a DNS-elemzés fantasztikus találmányát

is be lehetett vetni. Az öreg természetesen számtalan nyomot hagyott maga után mind a Mercedesben, mind a smálandi tanyán. Fel lehet tehát állítani a következő képletet: Kübli + Karlson = Tószeg!

A DNS-elemzés természetesen azt is kimutatta, hogy az összelapított BMW-ben található vérnymok a harmadik számú áldozat, a Főnöknek nevezett Per-Gunnar Gerdin véréből származnak. Hamarosan alaposabban is átvizsgálják a BMW roncsait, és akkor bizonyára ott is felfedezik Karlsson és társai keze nyomát. Másképp hogyan távolíthatták volna el a holttestet az autóból?

Vagyis ami az indítékokat, a helyszíneket és az időbeli egybeeséseket illeti, a vizsgálóbíró egyértelmű kapcsolatot mutatott ki egyfelől Karlsson, másfelől a három halott bandita között.

A felügyelő összeszedte bátorságát, és megkérdezte a vizsgálóbírótól, miért olyan biztos benne, hogy a három áldozat tényleg áldozat, vagyis tényleg meghalt. Ranelid vizsgálóbíró lebiggyesztette ajkát, és azt felelte, hogy az egyes és hármas számú áldozat esetében aligha van szükség további magyarázatra. A második számú esetében Ranelid a bíróság döntésére fog hagyatkozni: ha ugyanis a bíróság elfogadja, hogy az egyes és a hármas számú feldobta a talpát, akkor a kettes is betagozódik a közvetett bizonyítékok jól felépített láncolatába.

– Vagy talán azt gondolja, felügyelő úr, hogy a kettes önként átadta a revolverét azoknak, akik nemrég kinyírták a barátját, aztán gyengéd búcsút vett tőlük, és eltávozott, meg se várva főnökét, aki pár óra múlva oda érkezett? – kérdezte a vizsgálóbíró gúnyosan.

– Nem, nem hiszem – védekezett a felügyelő.

A vizsgálóbíró beismerte Aronsson felügyelőnek, hogy a konstrukció talán gyenge lábakon áll, de, mint mondta, az események *láncolat jellege* mégis erőssé teszi. A vizsgálóbíró nem tudta felmutatni sem az áldozatokat, sem a gyilkosságoknál használt fegyvereket (a sárga kamion kivételével). De a terv úgy szólt, hogy Karlssont először az egyes számú áldozat miatt varrják be. A hármas – és főként a kettes számú – áldozat meggyilkolására nincs elegendő bizonyítékuk, de ami van, megtámogatja Karlsson bűnösségének bizonyítását az első számú ügyben. Ami, mint már mondta, ha nem gyilkosság, akkor is...

– A legenyhébb büntett, ami miatt a vén faszt el akarom kapni, az emberölés, vagy bűnrészesség az emberölésben. És ha az öreget elkaptam, a többi már jön magától. Kisebb vagy nagyobb mértékben, de mind benne lesznek!

A vizsgálóbíró persze nem hallgathat ki embereket abból kiindulva, hogy a kihallgatások folyamán majd úgy

ellentmondanak egymásnak, hogy mindjárt le is lehet őket tartóztatni. Mégis erre készült, mert úgy látta, csupa amatőrrel van dolga. Egy százéves öregemberrel, egy kisstílű tyúktolvajjal, egy utcai büféssel és egy öreglánnyal. Hogy tudnának az ilyenek ellenállni egy ügyes kihallgatásnak?

– Menjen el Växjöbe, Aronsson, vegyen ki egy szobát egy rendes szállodában. Ma este kiszivárogtatom a hírt, hogy a százéves vénség sorozatgyilkosság elkövetésével gyanúsítható, és holnap reggelre annyi bejelentése lesz a hollétéről, hogy még ebéd előtt begyűjtheti, ezt bármibe lefogadom.

15. FEJEZET

Hétfő, 2005. május 9.

– Tessék, kedves bátyám, itt van hárommillió korona. És egyúttal megragadom az alkalmat, hogy bocsánatot kérjek a Frasse bácsi örökségével kapcsolatos viselkedésemért.

Benny először találkozott bátyjával harminc év után, és mindjárt a tárgyra tért. Átnyújtotta neki a dobozba csomagolt pénzt még mielőtt kezét fogtak volna. És komoly arccal folytatta mondandóját, miközben bátyja még mindig nem tért teljesen magához a meglepetéstől:

– Két dolgot akarok még mondani neked. Az egyik az, hogy tényleg szükségünk van a segítségedre, mert nyakig benne vagyunk a kulimászban. A másik az, hogy a pénz, amit kaptál, a tiéd, mert megérdemled. Elkergethatsz minket, szíved joga, de a pénz akkor is a tied.

A két testvér a sárga kamion egyetlen működő fényszórója előtt állt a Klockaregård, vagyis Bosse nagyméretű háza előtt, Västergötlandban, Falköpingtől alig egy mérföldnyire délnyugati irányban. Bosse, amennyire bírta, összeszedte gondolatait, azután azt mondta, ha lehet, feltenne néhány kérdést. Megígérheti, a válaszok alapján döntené fog a

vendégszeretet kérdésében. Benny bólintott, és közölte, hogy az igazságnak megfelelően kíván válaszolni bátyja minden kérdésére.

– Akkor kezdjük – mondta Bosse. – A pénz, amit kaptam, tisztességes pénz?

– A legkevésbé sem az – felelte Benny.

– A rendőrök a nyomotokban vannak?

– A rendőrök is és valószínűleg a tolvajok is – mondta Benny. – De főként a tolvajok.

– Mi történt a kamionnal? Az eleje teljesen össze van törve.

– Elütöttünk egy tolvajt, teljes sebességgel.

– Meghalt?

– Sajnos nem. Bent fekszik a kamionban agyrázkódással, bordatöréssel, kartöréssel, és a jobb combján egy jókora nyílt sebbel. Az állapota súlyos, de stabil, ahogy mondani szokás.

– Magatokkal hoztátok?

– Súlyosbítja a helyzetünket, tudom.

– Mit kellene még tudnom?

– Hát, talán még azt, hogy útközben kinyírtunk két másik tolvajt, ennek a magunkkal hozott félholt alaknak a társait. Mind a kettő makacsul vissza akarta szerezni azt az ötvenmilliót, amely véletlenül hozzánk került.

– Ötvenmillió?

– Ötvenmillió. Mínusz a költségek. Például ennek a kamionnak az ára, többek között.

– Miért jártok kamionnal?

– Van nálunk egy elefánt is.

– Elefánt?

– Szonja a neve.

– Elefánt?

– Ázsiai.

– Elefánt?

– Elefánt.

Bosse egy ideig némán töprengett. Azután azt mondta:

– Az elefántot is loptátok?

– Nem, azt azért nem mondanám.

Bosse újra elhallgatott. Azután azt mondta:

– Grillcsirke sült krumplival a vacsora. Megfelel?

– A legnagyobb mértékben – mondta Benny.

– *Valami innivaló is jár hozzá?* – szólalt meg egy öreg hang a kamion belsejében.

* * *

Amikor kiderült, hogy a roncsba beszorult halott él, Benny azonnal megkérte Juliust, vegye elő az elsősegélynyújtó dobozt a kamion vezetőülése mögött lévő fülkéből. Benny azt mondta, tudja, mivel tartozik kis csoportjuknak, de neki mint majdnem-orvosnak gondolnia kell a majdnem letett orvosi eszközeire is. Vagyis egyszerűen nem hagyhatja, hogy a halott elvérezzen.

Tíz perccel később már folytatták is útjukat Västergötland felé. A félhalottat kiemelték a roncsból, Benny megvizsgálta, felállította a diagnózist, és a megfelelő elsősegélynyújtó kellékekkel elvégezte a legfontosabb teendőket: elállította a jobb combból kiinduló erős vérzést, és rögzítette az eltört jobb alkar csontjait.

Ezután Allan és Julius hátraköltözött Szonja mellé, hogy a

félhalott a Szépség betegápolói felügyeletével keresztbe fekhessen a vezetőfülke hátsó ülésén. Benny előzőleg még megmérte a vérnyomását és a pulzusát, és nagyjából rendben lévőknek találta. Kellő mennyiségű szintetikus morfium segítségével pedig gondoskodott róla, hogy a félhalott a fájdalmai ellenére álomba merüljön.

Mihelyt kiderült, hogy a társaság maradhat Bossénél, Benny újra megvizsgálta páciensét. A félhalott a morfiumtól még mindig mélyen aludt, és Benny úgy döntött, egyelőre ott hagyják, ahol van.

Benny ezek után csatlakozott a Bosse tágas konyhájában üldögélő társasághoz. Miközben a házigazda vacsorát készített, a barátok sorban beszámoltak az elmúlt napok drámai eseményeiről. Először Allan, aztán Julius, aztán Benny, akinek beszámolójához a Szépség kisebb megjegyzéseket fűzött, majd amikor a bandita BMW-jének összelapításához értek, ismét Benny.

Bossét, noha most tudta csak meg két ember halálának és haláluk eltitkolásának törvénybe ütköző, részletes történetét, csak egyvalami izgatta:

– Most akkor tisztázzuk, hogy jól értettem-e... szóval ebben a kamionban, itt a kapu előtt, valóban van egy *elefánt*?

– Igen, de holnap reggel már mindenképp ki kell engedni –

mondta a Szépség.

Bosse egyébként nem gondolta, hogy bármin is meg kellene botránkoznia. Gyakran van úgy, hogy az embertől mást követel a törvény, és mást az erkölcs, mondta, és elég, ha csak a saját kis ügyeire gondol, ha példát akarna keresni a törvényesség emelt fővel való mellőzésének gyakorlatára.

– Valahogy így bántál te is az örökségünkkel, csak épp fordítva – vetette oda Bosse Bennynek.

– Na de ki törte össze az új motorbiciklím? – ríposztzott Benny.

– Az csak azért volt, mert kiszálltál a hegesztőtanfolyamról – mondta Bosse.

– Azért szálltam ki, mert folyton csak szívattál – felelte Benny.

Bossén látszott, hogy már száján a válasz öccse válaszára az ő válaszára, de Allan félbeszakította a fivérek vitáját, mondván, hogy sok helyet bejárt, és sok mindent látott már hosszú életében, és ha valamit, hát azt megtanulta, hogy a világ legnagyobb és látszólag legmegoldhatatlanabb konfliktusai mind egy szálig a következő tételekből indulnak ki: *„Hülye vagy!”* *„Te vagy a hülye!”* *„Nem, te vagy a hülye!”* A megoldás, folytatta Allan, legtöbbször úgy születik meg, hogy fognak egy üveg pálinkát, együtt megisszák, és előre

tekintenek a jövőbe. Most azonban szerencsétlenül alakultak a körülmények, mert Benny antialkoholista. Allan természetesen magára vállalná Benny részének elfogyasztását a pálinkából, de attól tart, azért az mégsem ugyanaz.

– Szóval egy üveg pálinkával meg lehetne oldani az izraeli-palesztin konfliktust? – kérdezte Bosse. – Melynek a gyökerei a bibliai időkig nyúlnak vissza?

– Ebben a bizonyos esetben, amelyikről beszélsz, nem kizárt, hogy egy üveg nem volna elég – felelte Allan. – De az alapelv ugyanaz.

– És akkor is működik, ha én valami mást iszom? – kérdezte Benny, aki hajthatatlansága miatt úgy érezte magát, mintha világokat döntene romba.

Allan elégedetten konstatálta a fejleményeket. A két fivér befejezte a vitát. Allan ezt be is jelentette, és hozzátette, hogy a szóban forgó pálinkát a konfliktusok megoldása helyett így most már másra is felhasználhatják.

A pálinka csak várjon a sorára, mondta Bosse, mert közben elkészült a vacsora. Frissen grillezett csirke, héjában sült krumpli, sör a nagyoknak és gyümölcslé az öcskösnek.

Miközben a konyhában asztalhoz ültek, odakint felébredt Per-Gunnar „Főnök” Gerdin. Fájt a feje, nehezen vette a levegőt, egyik karja fel volt kötve – valószínűleg eltört –, és a jobb combjában vérezni kezdett egy seb, a Főnök azonban így is kimászott a kamion vezetőfülkéjéből. Előzőleg, különös módon, megtalálta a kesztyűtartóban a saját revolverét. Úgy látszik, a világon rajta kívül mindenki hülye.

A morfium még dolgozott benne, így elviselte valahogy az erős fájdalmat, a gondolatait azonban nehezen tudta összeszedni. Mindenesetre körbecicegte az épületet, és benézett a különféle ablakokon, míg végül megállapította, hogy a ház valamennyi lakója a konyhában tartózkodik, beleértve egy juhászkutyát is. A konyha kertre nyíló ajtaja ráadásul nem volt bezárva. Ezen át sántikált be a Főnök nagy határozottsággal és bal kezében a revolvert szorongatva a konyhába, és azzal kezdte, hogy:

– Zárjátok be a kutyát a kamrába, különben lelövöm. És marad még a tárban öt töltényem, jut belőle mindannyiótoknak.

A Főnök maga is meglepődött, mennyire kordában tudja tartani haragját. A Szépség inkább bánatosnak látszott, mintsem ijedtnak, amikor bevezette Bustert a kamrába, és rázárta az ajtót. Buster csodálkozott és nyugtalan volt, de mindenekelett elégedett. Az éléskamrában találta magát; rosszabb helyet is el tudott képzelni egy kutyának.

A Főnök sorba állította az öt barátot. Közölte velük, hogy a sarokban álló táska az övé, és amikor elmegy, elviszi magával. A sorban állók közül talán életben lesz még valaki, vagy lesznek valakik, attól függően, milyen válaszokat kap a kérdéseire, és mennyi hiányzik a táska tartalmából.

A barátok közül Allan törte meg a csendet. Azt mondta, néhány millió kétségtelenül hiányzik a táskából, de a revolveres úr talán így is elégedett lesz, mivel a körülmények úgy alakultak, hogy nemrégiben a revolveres úr két kollégája is meghalt, és így a revolveres úrnak kevesebb emberrel kell osztoznia a táska tartalmán.

– Karó és Kübli meghalt? – kérdezte a Főnök.

– Durbincs?! – kiáltott fel Bosse váratlanul. – Akármilyen legyek, ha ez nem *te* vagy! De régen láttalak!

– Csibész Bosse!? – kiáltott fel Per-Gunnar „Durbincs” Gerdin.

Ezt követően Csibész Bosse és Durbincs Gerdin a konyha közepén megölelték egymást.

– Semmi kétség, ezt is túléltem – mondta Allan.

Buster kijöhetett a kamrából, Benny átkötözte „Durbincs” Gerdin vérző sebét, Csibész Bosse pedig még egy terítéket helyezett az asztalra.

– Elég a villa is – mondta Durbincs –, a jobb karomat még nem bírom használni.

– Pedig mindig jól bántál a késsel, ha szükséged volt rá – mondta Csibész Bosse.

Durbincs és Csibész nemcsak nagyon jó barátok voltak, hanem társak is az élelmiszer-kereskedelemben. Durbincs volt kettejük közül a türelmetlenebb, aki mindenben elől járt, de egy lépéssel még annál is mindig előrébb akart járni. Útjaik akkor váltak el egymástól, amikor Durbincs kitalálta, hogy a Fülöp-szigetéről akar importálni svéd húsgolyót, méghozzá olyat, melyet előzőleg formalinnal tartósítanak, lehetővé téve, hogy három nap helyett három hónapig is elálljon (vagy akár három évig, attól függően, mennyire bőkezűen bánnak a formalinnal). Bossénak ez már sok volt. Azt mondta, nem hajlandó behozni olyan élelmiszert, amelynek a tartósítószerre halált okozhat. Durbincs szerint Bosse eltúlozta a dolgot. Szerinte az emberek nem hálnak bele egy kis vegyszer elfogyasztásába, a formalin ráadásul épp ellenkező hatást fejt ki.

Barátságban váltak el egymástól. Bosse a városból is eltávozott, Västergötlandba költözött, Durbincs pedig,

leginkább csak próbaképpen, kirabolt egy importcéget, és a kísérlet olyan jól sikerült, hogy a húsgolyó-behozatal helyett a rablást választotta főfoglalkozásnak.

Kezdetben még tartották a kapcsolatot, évente egyszer-kétszer beszéltek egymással, de a beszélgetések ritkultak, és egy idő után teljesen elmaradtak – mindaddig, amíg egy este Durbincs váratlanul betántorgott Bosse konyhájába, ugyanolyan fenyegetően, mint amilyen fenyegetően Bosse emlékei szerint régen is fel tudott lépni, ha éppen olyan kedve volt.

Durbincs haragja azonban abban a pillanatban elpárolgott, ahogy felismerte ifjúkori társát és barátját. Mindjárt le is telepedett az asztalhoz Csibész Bosse és barátai közé. Karót és Küblit eltették ugyan láb alól, de ezen már nem lehet változtatni. A táska dolgát, meg minden egyebet majd elrendezik másnap. Mert itt most az evés és ivás öröme vár rá.

– Egészségünkre! – jelentette ki Per-Gunnar Durbincs Gerdin, és arccal előre egyenesen a tányérjába ájult.

Durbincs arcát megtörölgették, majd átvitték a vendégszobába, és lefektették. Benny újra felmérte aktuális egészségi állapotát, azután egy újabb adag szintetikus morfiumot adott be páciensének, hogy zavartalanul alhasson egészen másnapig.

Végre eljött a pillanat, amikor Benny és a többiek átadhatták magukat a csirke és a sült krumpli élvezetének. Élvezték is rendesen, abban nem volt hiba.

– Ez aztán a madár! – dicsérte meg a csirkét Julius, és a többiek is hangoztatták, hogy ennél szaftosabb szárnyast még soha életükben nem ettek. Mi a titka?

Bosse elmondta, hogy friss csirkehúst importál Lengyelországból („igazi cuccot, nem selejtet”), aztán minden egyes csirkébe saját kezűleg beinjekciózik körülbelül egy liter saját készítésű, különleges fűszeres vizet. Ezután a húst újracsomagolja, és mivel annyi minden történt már azzal a csirkével Västergötlandban, úgy érzi, nyugodt lelkiismerettel nevezheti „svéd” árunak.

– Sokkal jobb a fűszerkeverék miatt, sokkal nehezebb a víz miatt, és sokkal keresettebb az eredet-megjelölés miatt – foglalta össze Bosse áruja dicséretét.

Hirtelen beindult az üzlet, annak ellenére, hogy Bosse kiskereskedő. A vásárlók *imádták* a csirkéjét. A környékbeli nagykereskedőknek azonban óvatosságból egy darabot sem adott, mert azok, ha a közelben laknak, könnyen felfedezhetik, hogy Bosse udvarában bizony egyetlen szárnyas sem kapirgál.

Erre gondolt, amikor azt fejtegette, hogy az embertől mást kíván a törvény, és mást az erkölcs, folytatta Bosse. A

lengyelek éppolyan jól etetik a csirkéiket, és azután éppolyan jól kitekerik a nyakukat, mint a svédek. A minőségnek semmi köze az ország határaihoz.

– Az emberek korlátoltak – szögezte le Bosse. – A franciáknak a francia hús ízlik jobban, a németeknek a német. Ugyanez a helyzet Svédországban. Az emberek érdekében így aztán bizonyos információkat megtartok magamnak.

– Ez kedves tőled – mondta Allan minden irónia nélkül.

Bosse elmesélte, hogy hasonlóképp jár el a görögdinnyével is, bár azt nem Lengyelországból, hanem Spanyolországból és Marokkóból hozza be. A dinnyét spanyol eredetűnek nevezi, mert hiába írná rá, hogy svéd, úgysem hinnék el. De mielőtt eladja, mindegyikbe befecskendez egy liter cukoroldatot.

– Sokkal nehezebbek lesznek, ami jó nekem! És sokkal finomabbak, ami jó a vásárlónak!

– Ez is nagyon szép tőled – mondta Allan. Ebben a megjegyzésében sem volt semmi irónia.

A Szépség arra gondolt, hogy a vásárlók között biztosan akadnak olyanok, akiknek egészségügyi okokból nem volna szabad elfogyasztani egy liter cukoroldatot, de nem mondott semmit. Úgy érezte, ennél az asztalnál erkölcsi

kérdésekben senkinek sincs szavazójoga. Azonkívül a görögdinnye mennyei finom volt, akárcsak előtte a csirke.

* * *

Göran Aronsson felügyelő a växjöi Royal Corner szálloda éttermében ült, és csirkét evett *cordon bleu* módra. A csirke nem Västergötlandból származott, száraz volt és ízetlen. Aronsson azonban megivott hozzá egy üveg jó bort.

A vizsgálóbíró valószínűleg ezekben az órákban suttog bele egyet s mást a kihegyezett újságírói fülekbe, és másnap újra megrohanja őket a sajtó. Ranelid vizsgálóbíró persze jól kalkulál, ha arra számít, hogy bejelentéseket fognak kapni a horpadt sárhányójú sárga kamionról. Amíg erre vár, Aronsson maradhat ott, ahol van. Úgyszincs más dolga: nincs családja, nincsenek közeli barátai, nincs még valami értelmes hobbija sem. Amikor ez a különös hajsza véget ér, végleg abbahagyja a szolgálatot, és visszavonul.

Aronsson felügyelő egy gin-tonikkal fejezte be az estét, elüldögélt a pohár mellett, sajnálta magát, és azon töprengett, mi volna, ha előhúzná szolgálati fegyverét, és lelőné a bárzongoristát. Ha ehelyett inkább józan maradt volna, és rendesen végiggondolta volna mindazt, amit amúgy tudott, az egész történet másképp alakult volna.

* * *

Az *Expressen* szerkesztőségében aznap este rövid megbeszélést tartottak, hogy eldöntsék, mi legyen a másnapi főcím. A hírrovat vezetője végül leszögezte, ha valahol egy halott van, az lehet gyilkosság, ha *két* halott van, az lehet kettős gyilkosság, de *három* halott sajnos mégsem lehet tömeggyilkosság, ahogy a hírszerkesztőség egyes tagjai szeretnék. A főcím azért így is hatásos lett:

HÁRMAS GYLKOSSÁG
gyanúsítottja az eltűnt
SZÁZÉVES EMBER

* * *

Késő este volt már, és Klockaregård konyhájában a hangulat a tetőfokára hágott. Jobbnál jobb anekdoták és mulatságos történetek követték egymást. Bosse nagy sikert aratott, amikor előhúzott egy Bibliát, és bejelentette, el akarja mesélni, hogyan olvasta el az egészet az elejétől a végéig akarata ellenére. Allan tudni szeretne volna, miféle ördögi kízással vették rá erre Bossét, de kiderült, hogy nem erről van szó. Bosse nem külső kényszer hatására cselekedett így, hanem a saját kíváncsisága parancsára.

– Én ennyire kíváncsi soha nem leszek – mondta Allan.

Julius megkérdezte Allantól, abba tudná-e hagyni az állandó közbedumálást, hogy meghallgathassák végre Bosse történetét, mire Allan azt felelte, hogy abba. Bosse folytatta:

Néhány hónappal ezelőtt felhívta egy ismerőse, aki a Skövde közelében lévő hulladékégetőben dolgozott. Még Axevallából ismerték egymást, az ottani ügetőről, ahol reményeik szertefoszlataása céljából találkozni szoktak, valahányszor ott rendezték meg a V75-ös versenyeket. Ismerőse tudta, hogy Bosse lelkiismerete engedni szokott a kezdeményezéseknek némi mozgásteret, valamint azt is, hogy Bosse mindig készen áll az új bevételi források lehetőségének felkutatására.

Az történt, hogy beérkezett ötszáz kiló könyv egy raklapon, amit el kellett volna égetni, mert nem irodalomnak, hanem tüzelőanyagnak lett minősítve. Bosse ismerősét elfogta a kíváncsiság, mi lehet az átminősítés oka, kibontotta a rakományt a csomagolásból – és egyszer csak ott állt, kezében egy Bibliával (Bosse ismerőse egészen másra számított).

– De nem ám valami ócska Bibliáról van szó – mondta Bosse, és körbeadott egy példányt. – Hanem *díszkiadásról*, bőrkötésben, merített papíron, arany metszéssel... és ezt nézzétek meg: kislexikon is van

benne, színes térképek, mutatók...

– *A kurva istenit!* – mondta a Szépség elismerően.

– Ebben az esetben talán nem ez a jó szó – igazította ki Bosse –, de értem, mire gondolsz.

Ismerősét éppúgy lenyűgözte a lelet, mint most a jelenlévőket, és ahelyett, hogy eltűzelte volna a pompás könyveket, felhívta Bossét, és felajánlotta, hogy kicsempészi neki az egész rakományt, mondjuk... hát... egy ezresért.

Bosse rögtön elfogadta az ajánlatot, és a fészkerében már aznap délután ott állt az ötszáz kiló Biblia. De bármennyit forgatta, nézegette a könyveket, nem talált bennük semmi hibát. A kérdés szinte az örületbe kergette. Egy este végül letelepedett a nappaliban a kandalló elé, és elkezdte olvasni a „Kezdetben teremté...”-től kezdve, sorról sorra az egészet. Biztonság kedvéért elővette a saját bibliáját, amiből konfirmált, hogy az újat legyen mivel összehasonlítani. *Valahol* lennie kell benne valamilyen sajtóhibának, különben miért dobtak volna a szemébe olyasmit, ami ilyen szép és ilyen... szent?

Bosse estéről estére csak olvasott és olvasott, amikor az Ószövetség végére ért, belefogott az Újszövetségbe, mindent összehasonlított a konfirmációs bibliájával – és továbbra sem talált benne semmiféle hibát.

Egyik este eljutott az utolsó fejezetig, aztán az utolsó oldalon az utolsó versig.

És ott volt! Ott állt az érthetetlen és megbocsáthatatlan sajtóhiba, ami miatt a könyvek tulajdonosa úgy döntött, hogy eltűzelteti őket.

Bosse ekkor mindenkinek adott egy-egy példányt az asztal körül, mindenki előrelapozott az utolsó oldal utolsó verséhez, és sorban egymás után mindenki felnevetett.

Bosse beírta annyival, hogy megtalálta a sajtóhibát, az már nem érdekelte, hogyan került bele a szövegbe. Kíváncsiságát a maga részéről kielégítette, ráadásul újra végigolvasott egy egész könyvet, ami iskolás kora óta nem történt meg vele, és kicsit meg is érintette a vallás. Nem úgy, hogy beleszólást engedett volna Istennek Klockaregård üzleti tevékenységébe, és nem is úgy, hogy megengedte volna az Úrnak, hogy jelen legyen, amikor a személyi jövedelemadókat vallja be, de életét máskülönben mégis az Atya, a Fiú és a Szentlélek kezébe helyezte. Mert egyiküknek sem volt semmilyen ellenvetése az ellen, hogy Bosse a hétvégeken és az ünnepnapokon bejárja Dél-Svédország piactereit, és kisebb sajtóhibával nyomott bibliákat áruljon. („*Darabja csak 99 korona! Úristen, micsoda alkalmi vétel!*”)

Ha Bossét érdekelte volna a történet, és ha minden ésszerű várakozással ellentétben sikerül kiderítenie az

igazságot, akkor, mintegy kiegészítve az eddigieket, a következőket mesélhette volna el barátainak:

Rotterdam egyik külső negyedében élt egy nyomdász, akinek élete válságba került. Sok évvel azelőtt csatlakozott a Jehova tanúihoz, akik nem sokkal később kizárták maguk közül, mert túlságosan hangosan vonta kétségbe hitelességüket amiatt, hogy a gyülekezet nem kevesebb mint tizennégy alkalommal jósolta meg Jézus eljövételét 1799 és 1980 között – és bámulatos módon mind a tizennégyszer tévedett.

A nyomdász ezek után a pünkösdi mozgalomhoz csatlakozott; tetszett neki a végső dolgokról szóló tanítás, Isten végső győzelmének gondolata a gonoszság fölött, Jézus visszajövetelének jóslata (a pünkösdi testvérek nem adták meg a pontos dátumot), és az is, hogy ifjúkorának szereplői közül legtöbben, beleértve apját is, a pokol lángjai közé kerülnek.

De a nyomdásznak egy szép napon új közössége is ajtót mutatott. Ezúttal az történt, hogy a gyülekezet gyűjtésből származó egyhavi bevétele, melyet a gondjaira bíztak, kézen-közön eltűnt. A nyomdász szemrebbenés nélkül letagadta, hogy bármi köze volna a pénz eltűnéséhez. És ami azt illeti, hát nem a megbocsátásban mutatkozik meg a kereszténység igazi ereje? Különben is, mi más választása lett volna, ha egyszer a kocsija szétesett alatta, és ha nem vesz magának újat, nem tarthatja meg az állását?

Keserű szájjal fogott hozzá a nyomdász a munkahelyén az előtte álló aznapi feladatnak, a sors iróniájából kétezer példány Biblia kinyomtatásának! Ráadásul svéd megrendelésről volt szó, és a nyomdász úgy tudta, hogy apja azóta is Svédországban él, amióta elhagyta családját, amikor ő, a nyomdász, még csak hatéves volt.

A nyomdász könnyes szemmel táplálta be a szöveget fejezetenként a különleges nyomdagép memóriájába. Amikor az utolsó részhez ért – a Jelenések könyvéhez –, nem bírta tovább. Hogy volna lehetséges, hogy Jézus *valaha is* visszatérjen a földre? Hiszen itt a gonoszság uralkodik mindenek felett! A gonoszság egyszer s mindenkorra legyőzte a jóságot, mi értelme volna még bárminek is? És a Biblia... ugyan már, vicc az egész!

Így történt, hogy az idegroncs nyomdász hozzátett még egy sort az utolsó fejezet utolsó verséhez az általa épp akkor nyomtatott svéd Bibliában. A nyomdász nem sokat tudott már apja anyanyelvéből, de eszébe jutott egy rigmus, amiről úgy gondolta, jól illik a könyv végéhez. A következő formában nyomtatta ki tehát a Biblia utolsó két versét, és az általa hozzátett harmadikat:

20. Így szól az, aki ezekről bizonyrágot tesz: „Bizony, hamar eljövök”. Ámen. Jöjj, Uram Jézus!

21. Az Úr Jézus kegyelme legyen mindnyájatokkal! Ámen.

22. Itt a vége, fuss el véle.

Így telt az este, és az estéből így lett éjszaka Klockaregårdban. Kiáradt rájuk a pálinka és a testvéri szeretet bősége, és áradt volna még tovább is, ha az absztinens Benny észre nem veszi, milyen későre jár. Véget vetett a vigasságnak, és közölte, hogy immár elkerülhetetlenül eljött a lefekvés ideje. Sok mindent kell másnap elintézniük, és jobb, ha kipihenten fognak hozzá.

– Ha kíváncsi természetű ember volnék, most azon töprengenék, ájult barátunk vajon milyen kedvében lesz holnap, amikor felébred – mondta Allan.

16. FEJEZET

1948-1953

Good afternoon, mister Karlsson, mondta az Allan padjára letelepedő férfi, és Allan ebből mindjárt le is vont két következtetést. Elsőnek azt, hogy a férfi nem svéd, különben svédül próbálna beszélni. Másodiknak pedig azt, hogy ismeri őt, különben nem szólítaná a nevéen.

A férfi jól öltözött ember volt, fekete karimás szürke kalapot, szürke télikabátot és fekete cipőt viselt. Akár üzletember is lehetett. Barátságosan nézett Allanra, és látszott rajta, hogy akar valamit. Úgyhogy Allan azt válaszolta neki, angolul:

– Lehet, hogy az életem újabb fordulóponthoz érkezett?

A férfi azt felelte, hogy ennek a lehetőségét nem lehet kizárni, és barátságosan hozzátette, hogy ez magán Karlsson úron múlik. Az ő megbízója mindenesetre szeretne találkozni Karlsson úrral, és munkát szeretne kínálni neki.

Allan azt válaszolta, hogy alapjában véve jól megvan, de persze nem üldögélhet ezen a padon élete egész hátralévő részében. Aztán megkérdezte, túl sokat kíván-e, ha tudni

szeretné, ki az úr megbízója. Mert úgy gondolja, könnyebb igent vagy nemet mondani valamire, ha tudja, kinek mond igent vagy nemet. Vagy az úr nem így gondolja?

A barátságos férfi ezzel teljesen egyetértett, de a megbízója különleges ember, aki leginkább maga szeret bemutatkozni.

– Én magam viszont kész vagyok Karlsson urat késedelem nélkül a szóban forgó megbízómhoz kíséрни, ha ezt a megoldást Karlsson úr elfogadhatónak találja.

Hát persze, mondta Allan, ennek semmi akadálya, mire megtudta, hogy ehhez valamennyit utazni kell. Ha Karlsson úr magával akarja hozni a holmiját a szobájából, a férfi felajánlotta, hogy szívesen megvárja lent, a szálloda előcsarnokában. Egyébként vissza is tudja vitetni Karlsson urat a szállodába, mert autója és sofőrje itt vár rá a közelben.

Az autó csinos darab volt, a legújabb típusú, vörös színű Ford Coupé. Magánszofőrrel! A sofőr hallgatag embernek látszott. De korántsem olyan barátságosnak, mint a barátságos férfi.

– A szállodát ki is hagyhatjuk – mondta Allan. – Megszoktam már, hogy könnyű poggyással utazom.

– Akkor legyen így – mondta a barátságos férfi, és megveregette a sofőr vállát, olyan mozdulattal, ami azt

jelentette, „indulj”.

Kanyargós utakon bő órányi, déli irányú autózás után megérkeztek Dalaröbe. Allan és a barátságos férfi útközben mindenféléről beszélgettek. A barátságos férfi az *opera* végtelen nagyszerűségéről beszélt, Allan pedig elmagyarázta, hogyan lehet átkelni a Himaláján úgy, hogy az ember közben ne fagyjon meg.

A Nap már végleg elhagyta őrhelyét, amikor a vörös Coupé begördült a turisták körében nyaranta oly népszerű kis településre, mely télen viszont oly csendes és sötét volt, amilyenél csendesebb és sötétebb már nem is lehetett.

– Szóval itt lakik a megbízója? – kérdezte Allan.

– Nem egészen – felelte a barátságos férfi.

A barátságos férfi korántsem annyira barátságos sofőrje nem mondott semmit, csak egyszerűen letette őket Dalarö kikötőjében, és továbbhajtott. Előtte még a barátságos férfinak sikerült kivennie egy szőrmebundát a Ford csomagtartójából, amit azután barátságos módon Allan vállára terített, s közben sajnálkozva közölte vele, hogy kénytelenek egy rövid sétát tenni a téli hidegben.

Allan nem olyan ember volt, aki felesleges módon akár aggodalommal, akár várakozással tekint élete során

következő eseményei elé. Aminek megkell történnie, az úgyis megtörténik, nem érdemes előre félni tőle, vagy örülni neki.

Allan mégis meglepődött, hogy a barátságos férfi nem Dalarö központja felé indul el vele, hanem az ellenkező irányba – ki a jégre, a szigetek közé, ki a koromsötét éjszakába.

A barátságos férfi és Allan óvatos léptekkel haladt előre. A barátságos férfi időnként meggyújtott egy zseblámpát, bevillogtatta a téli sötétségbe, aztán az iránytűjére világított vele, hogy ellenőrizze, helyes irányba tartanak-e. Egész úton egy szót sem szolt Allanhoz, viszont fennhangon számolta a lépteit – egy olyan nyelven, melyet Allan még nem hallott soha.

Már tizenöt perce bandukoltak előre a semmibe, amikor a barátságos férfi azt mondta, hogy megérkeztek. Körülöttük teljes sötétség, csak a messzeségben pislákol valami fény az egyik távoli szigetről. A barátságos férfi fontosnak tartotta megjegyezni, hogy a fény délkeleti irányból jön, Kymmendö szigetéről, amely szigetnek, ha jól tudja, van némi jelentősége a svéd irodalom történetében. Allan erről semmit sem tudott, de a kérdés megbeszélésére nem maradt idejük, mert Allan és a barátságos férfi lába alatt egyszer csak beszakadt a jég.

A barátságos férfi feltehetőleg kissé elszámolta magát. De az is lehet, hogy a tengeralattjáró kapitánya irányította pontatlanul a hajóját. Akárhogy is történt, a kilencvenhét méter hosszú tengeri jármű túlságosan is Allan és a barátságos férfi közelében törte át a jeget. Mindketten hanyatt estek, és nem sok hiányzott hozzá, hogy belecsúszzanak a jéghideg vízbe. De a helyzet megoldódott, és Allan gyors segítséget kapott ahhoz, hogy lemásson a létrán a hajó meleg belsejébe.

– Ebből is látszik, milyen jó, hogy reggelente nem azzal kezdem, hogy megpróbálok kitalálni, mi lesz a nap hátralévő részében – mondta Allan. – Ki tudja, mennyit kellett volna találgatnom, amíg ezt megtippelem?

A barátságos férfi úgy gondolta, most már nem kell annyira titokzatosan viselkednie, mint eddig. Közölte, hogy Julij Boriszovics Popovnak hívják, a Szovjet Szocialista Köztársaságok Szövetségének alkalmazásában áll, nem politikus vagy katona, hanem fizikus, és azért küldték Stockholmba, hogy rábeszélje Karlsson urat, menjen el vele Moszkvába. Julij Boriszovicsot azért szemelték ki erre a feladatra, mert Karlsson úr részéről némi ellenkezésre számítottak, és azt gondolták, Julij Boriszovics mint fizikus talán jobban szót ért vele, hiszen Karlsson úr és Julij Boriszovics, mondhatni, ugyanazt a nyelvet beszélik.

– De én nem vagyok fizikus – mondta Allan.

– Meglehet, de a megbízóm szerint tud valamit, amit én is szeretnék tudni.

– Nocsak. Vajon miről lehet szó?

– *A bombáról, Karlsson úr. A bombáról.*

* * *

Julij Boriszovics és Allan Emmanuel nagyon megkedvelték egymást. Első szóra elindulni ismeretlen céllal, ismeretlen helyre, ismeretlen meghívóhoz – ez felettébb imponált Julij Boriszovicsnak, mert olyan könnyedségről és felszabadultságról árulkodott, ami belőle hiányzott. Allan a maga részéről pedig azt értékelte, hogy végre beszélgethet valakivel, aki nem akarja mindjárt nyakon önteni politikával vagy vallással.

Azonkívül hamar kiderült, hogy mind Julij Boriszovics, mind Allan Emmanuel gyermeki módon rajong a pálinkáért, még ha egyikük a pálinkát nem pálinkának, hanem vodkának hívja is. Julij Boriszovicsnak az előző este alkalmá nyílt a svéd variáns kipróbálására, miközben – mi tagadás – szemmel tartotta Allant a Grand Hotel éttermében. Julij Boriszovics először száraznak tartotta a svéd pálinkát, hiányzott belőle az orosz édessége, de a második pohár elfogyasztása után megváltozott a véleménye. További két pohár után már az elismerő „a kutyafáját” is elhagyta ajkát.

– Bár ez természetesen jobb – mondta Julij Boriszovics a tiszti étkezőben, ahol kettesben evett Allan Emmanuellel, és előhúzott egy egész üveg Sztolicsnaját. – Igazán ránk fér már egy kis szíverősítő!

– Egyetérték – mondta Allan. – A tengeren megszomjazik az ember.

Allan már az első pohár után megreformálta a kettőjük közötti megszólítások rendjét. Julij Boriszovicsot mondani minden alkalommal, amikor mondani akar valamit Julij Boriszovicsnak, hosszú távon természetesen tarthatatlan. És azt sem akarta, hogy őt magát Allan Emmanuelnek szólítsák, hiszen senki nem szólította így, amióta az yxhulti lelkész megkeresztelte.

– Mostantól kezdve tegeződünk, és én téged Julijnak szólítalak, te pedig engem Allannak. Különben leszálok a hajóról, ebben a minutumban.

– Ezt ne tedd, kedves Allan, kétszáz méterrel vagyunk a felszín alatt – mondta Julij. – Inkább igyál még egy pohárral.

Julij Boriszovics Popov lelkes szocialista volt, és semmit nem óhajtott jobban, mint tovább építeni a szocializmust.

Sztálin elvtárs erős kézzel vezeti az országot, magyarázta Julij, de aki lojálisan és meggyőződéssel szolgálja a rendszert, annak nincs mitől félnie. Allan azt felelte, nem szerepel a tervei között, hogy szolgáljon bármiféle rendszert, de Julijnak szívesen ad tanácsot, ha valóban az a helyzet, hogy elakadt valahol az atombomba problémájának megoldásában. Bár előbb Allan inna még egy pohárával abból a vodkából, melynek a nevét még józanul sem lehet kimondani. Julijnak továbbá meg kell ígérnie, hogy az eddigi, jól kitaposott úton halad tovább: vagyis nem beszél politikáról.

Julij hálásan megköszönte Allan ígéretét, hogy segít, és köntörfalazás nélkül elmondta, hogy Berija marsall, Julij közvetlen főnöke, százezer dollárt kíván adni a svéd szakértőnek, ha segítségével meg tudják építeni a bombát.

– Abban nem lesz hiba – mondta Allan.

Az üveg tartalma fokozatosan csökkent, miközben Allan és Julij mindenféléről elbeszélgetett (a politkán és valláson kívül). Érintették az atombomba készítésének problémáját is, és noha ez az elkövetkező napok témája lett volna, Allan mégis adott Julijnak néhány tanácsot. Aztán még egy párat.

– Hmm – mondta Julij Boriszovics Popov főfizikus. – Azt hiszem, értem...

– Én viszont nem – mondta Allan. – De magyarázd már el még egyszer, amit az operáról mondtál. Nem tömény unalom?

Julij elmosolyodott, felhajtott még egy pohár vodkát, felállt, és – énekelni kezdett. De mámorában nem valamelyik vidám népdalba kezdett bele, hanem a *Nessun Dorma* áriába Puccini Turandotjából.

– Ez már valami – jelentette ki Allan, amikor Julij befejezte az éneklést.

– Nessun dorma! – felelte Julij áhítatosan. – *Ne aludjék senki!*

Akár szabad volt, akár nem, hamarosan Allan és Julij is mélyen aludt a tiszti étkezőből nyíló kajütjében. Amikor felébredtek, a tengeralattjáró már Leningrád kikötőjében horgonyzott. És már várt rájuk a limuzin, amelyik a Kremlbe viszi őket, Berija marsallhoz.

– Szentpétervár, Petrográd, Leningrád... mi volna, ha döntenétek már ebben a kérdésben? – mondta Allan.

– Jó reggelt neked is – felelte Julij.

Julij és Allan elhelyezkedett a Humber Pullman limuzin hátsó ülésén, ahol az egész napos utat fogják megtenni Leningrádtól Moszkváig. A vezetőülést eltolható üveglablak választotta el a *szalontól*, Allan és új barátja tartózkodási helyétől. A szalonban hűtőszekrény állt az utasok rendelkezésére, melyben vizet és üdítőket tartottak, és olyan alkoholtartalmú italokat is, melyekre a jelenlegi utasok momentán nem tartottak igényt. Egy nagy tálban cukrozott gyümölcs és valódi csokoládéból készült praliné kínálta magát. Az autó és a berendezése pompás példája lehetett volna a szovjet-szocialista mérnöki tudásnak, ha nem Angliából importálták volna.

Julij mesélt Allannak a tanulmányairól, többek között arról, hogy a legendás új-zélandi atomfizikusnál, a Nobel-díjas Ernest Rutherfordnál tanult. Julij Boriszovics ezért tud olyan jól angolul. Allan pedig elmesélte az egyre jobban álmélkodó Julij Boriszovicsnak, milyen kalandjai voltak Spanyolországban, Amerikában, Kínában, a Himalájában és Iránban.

– És azután mi történt azzal az anglikán lelképásztorral? – kérdezte Julij.

– Nem tudom – felelte Allan. – Vagy anglikán hitre térítette egész Perzsiát, vagy meghalt. Harmadik lehetőséget nem tartok valószínűnek.

– Ez kicsit olyan, mintha valaki Sztálin ellen akarna fordulni

a Szovjetunióban – mondta Julij nyíltan. – Nem beszélve arról, hogy ezzel már önmagában is büntettet követ el a forradalom ellen, a túlélési esélye igen csekély.

Julij nyíltsága ezen a napon és ebben a társaságban szinte nem ismert határokat. Őszintén megmondta, mi a véleménye Berija marsallról, a titkosszolgálat főnökéről, akit sebtében és sajnálatos módon az atombomba-projekt vezetőjének is kineveztek. Annak az embernek egyszerűen nincs bőr a képén. Nőket és gyerekeket erőszakol meg, a kellemetlenkedő embereket büntetőlágerekbe viteti, vagy egyszerűen elteszi őket láb alól.

– Ne érts félre – magyarázta Julij. – A kellemetlenkedőket természetesen el kell távolítani az útból, amilyen gyorsan csak lehet. De nem mindegy, hogy milyen alapon kellemetlenek. Ha forradalmi alapon azok, vagyis ártanak a szocializmus ügyének, akkor el kell különíteni őket! De ha csak *Berija marsallnak* ártanak, akkor nem... Jaj, Allan, meg kell mondanom, Berija marsall nem a forradalom igazi képviselője. De Sztálin elvtársat ezért nem lehet hibáztatni. Nekem még soha nem volt részem abban a megtiszteltetésben, hogy találkozzam vele, de ő egy egész ország sorsáért felelős, egy egész kontinens sorsáért. És ha e munka közben, sietségében nagyobb feladatot bíz Berija marsallra, mint amennyit az képes elvégezni... akkor Sztálin elvtársnak teljesen igaza van! És most, kedves Allan, elmondok neked valami egészen fantasztikus dolgot. Ma délután nemcsak Berija marsall fogad bennünket,

hanem *maga Sztálin elvtárs is!* Vacsorára lát vendégül minket.

– Igazán nagy várakozással tekintek elébe – mondta Allan.
– És addig mi lesz velünk? Azt képzelik rólunk, hogy pralinén is elélünk?

Julij gondoskodott róla, hogy a limuzin útközben megálljon egy kisvárosban, és ellássák Allant néhány szendviccsele. Aztán folytatták útjukat, és az érdekes beszélgetést.

Allan két harapás között Berija marsallon gondolkodott, aki Julij leírása alapján hasonlított a teheráni titkosrendőrség főnökére, aki nemrégiben oly sietősen távozott el az élők sorából.

Julij eközben svéd kollégáját próbálta megérteni. A svéd kolléga nemsokára Sztálinnal vacsorázhat, és azt mondta, nagy várakozással tekint elébe. De Julij kénytelen volt megkérdezni tőle, hogy voltaképpen a nagy vezetővel való találkozás vagy a *vacsora* elébe.

– Evés nélkül az ember felfordul – mondta Allan diplomatikusan, és dicsérte az orosz szendvicsek minőségét. – De mondd, kedves Julij, megengeded, hogy feltegyek neked egyikét kérdést?

– Természetesen, kedves Allan. Csak kérdezz bátran, és

én a legjobb tudásom szerint válaszolok a kérdéseidre.

Allan bevallotta, hogy az előbb nemigen figyelt oda Julij politikai jellegű fejtegetésére, mert őszintén szólva a politika egyáltalán nem érdekli. Ráadásul határozottan emlékszik arra is, hogy előző este Julij megígérte, nem kalandozik el ebbe az irányba.

Julij beszámolójából jól emlékszik viszont Berija marsall emberi hibáinak leírására. Ő bizony korábbi életében találkozott már hasonló emberekkel. És itt van valami, amit nem lát világosan. Egyfelől, hajói értette, Berija marsall kegyetlen ember. Másfelől viszont úgy látszik, gondoskodott róla, hogy Allant rendkívüli vendégszeretettel fogadják, limuzinnal és hasonlókkal.

– Magamban azon csodálkozom, hogy el is raboltathatott volna, és aztán erőszakkal kiszedhette volna belőlem, amit tudni akar – mondta Allan. – Akkor megspórolhatta volna magának a cukrozott gyümölcsöt, a pralinét, a százezer dollárt és még egy csomó más dolgot is.

Julij azt felelte, Allan okfejtésében az a tragikus, hogy van benne valami. Berija marsall nem is egyszer megkínzott már ártatlan embereket – ráadásul a forradalom nevében. Julij tudta, hogy ez az igazság. Most azonban úgy áll a helyzet, mondta Julij, és nem tudta, hogy folytassa, az a helyzet, mondta Julij, és kinyitotta a hűtőszekrényt, és kivett egy üveg lélekerősítő sört, jöllehet még nem volt dél sem,

szóval, az a helyzet, folytatta Julij, hogy Berija marsall nemrégiben felsült azzal a stratégiával, amit Allan az előbb felvázolt. Svájcban elraboltak egy nyugati szakértőt, és elvitték Berija marsallhoz, de balul ütött ki az egész akció. Ha Allan megbocsátja, Julij erről nem is akar többet mondani, de kéri Allant, higgyen neki; a friss kudarcnak az lett a tanulsága, hogy határozat született: a szükséges nukleáris tudást meg kell *vásárolni* a nyugati piacon, amely a kereslet és a kínálat egyensúlya alapján működik, bármilyen primitíven hangzik is ez.

* * *

A szovjet atomfegyverkezés programja Georgij Nyikolajevics Fljorov magfizikus 1942 áprilisában Sztálin elvtársnak írt levelével kezdődött, melyben az előbbi felhívja az utóbbi figyelmét arra, hogy a nyugati szövetségesek sajtójában nem lehet hallani egy hangot sem, és nem lehet olvasni egy sort sem a *maghasadással* kapcsolatos kutatásokról a felfedezése, vagyis 1939 óta.

Sztálin elvtársat gyerekkorában nem ejtették a fejére (csak apja tángálta el sokszor). Ugyanazt gondolta, mint Fljorov magfizikus: a *három év* sűrű csend a maghasadás felfedezése óta nem jelenthet mást, mint hogy volna miről beszélni, például arról, hogy valakik nemsokára előállítanak egy olyan bombát, amely a Szovjetunióknak egyetlen

húzással – a kedvelt orosz nyelvi fordulattal élve – sakk-mattot ad.

Tehát nincs vesztegetni való idejük attól az apró részletkérdéstől eltekintve, hogy közben Hitler és a náci Németország épp a Szovjetunió egyes területeinek elfoglalásával van elfoglalva – ami nagyjából mindent jelent a Volgától nyugatra, beleértve Moszkvát, sőt, ami még ennél is nagyobb baj, *Sztálingrádot* is!

A sztálingrádi csatát Sztálin, enyhén szólva, személyes ügyének tekintette. Meghalt ugyan vagy másfél millió ember, de a Vörös Hadsereg megnyerte a csatát, és elkezdte visszaszorítani Hitlert szép lassan egészen a berlini bunkeréig.

Sztálin csak a németek fokozatos visszaszorulása után kezdte úgy érezni, hogy van jövője, neki is és nemzetének is, és ekkor gyorsította fel a maghasadással kapcsolatos kutatásokat, melyek egy modernebb fajta életbiztosítás ígéretét hordozták, mint a Ribbentrop és Molotov nevét viselő régi.

Csak hát az atombomba nem olyan szerkezet, amit az ember egy délelőtt összeszerel, különösen akkor nem, ha még nincs feltalálva. A szovjet atombomba-kutatás két éven át nem tudott felmutatni semmi eredményt, amikor egy szép napon hatalmas durranás rázta meg a földet – Új-Mexikóban. A versenyt az amerikaiak nyerték, amin nincs

mit csodálkozni, hiszen jóval hamarabb kezdtek el futni. És az új-mexikói sivatagban végrehajtott kísérletet két igazi robbanás követte: az egyik Hirosimában, a másik Nagaszakiban. Truman ezzel megcsavarta Sztálin orrát, megmutatta neki, ki az úr a házban, és nem kellett Sztálint túl jól ismerni ahhoz, hogy tudni lehessen, ebbe nem nyugszik bele.

– Oldd meg a feladatot – mondta Sztálin elvtárs Berija marsallnak. – Vagy hogy még érthetőbben mondjam: *Oldd meg a feladatot!*

Berija marsall tudta, hogy a saját fizikusai, vegyészei és matematikusai elakadtak, és az sem oldaná meg a helyzetet, ha a fele társaságot a Gulágra küldené. Tudta továbbá azt is, hogy az USA-ba kiküldött ügynökei semmi jelét nem adják annak, hogy sikerülne bejutniuk a Los Alamos-i támaszpont legbelső szentélyébe. Egyszerűen ellopni az amerikaiak tervrajzait egyelőre nem megy.

Ha lopni nem lehet, akkor *importálni* kell a tudást, vagyis megfelelő módon teljessé tenni azt, ami az évek során már felgyülemlett a Moszkvától néhány órányi járásra fekvő zárt város, Szarov kutatóintézetében. Mivel Berija marsallnak a jók közül is csak a legjobb felelt meg, hívatta a külföldön dolgozó ügynökök csoportfőnökét, és azt mondta neki:

– Hozasd ide Albert Einsteint!

– Na de... *Albert Einsteint...?* – kérdezte a döbbsent csoportfőnök.

– Albert Einstein a világ legeszesebb embere. Megteszed, amit mondok, vagy meguntad az életed? – kérdezte Berija marsall.

A csoportfőnök nemrég ismerkedett meg új barátnőjével, akinek olyan csodálatos illata volt, amilyet ő még nem érzett ezen földön, tehát cseppet sem unta meg az életét. De még mielőtt tájékoztathatta volna Berija marsallt erről a tényállásról, Berija marsall azt mondta:

– Oldd meg a feladatot. Vagy hogy még érthetőbben mondjam: *Oldd mega feladatot!*

Albert Einsteint nem lehetett egyszerűen begyűjteni, és csomagban Moszkvába küldeni. Először is lokalizálni kellett. Németországban született, de onnan Olaszországba költözött, majd tovább Svájcba és Amerikába, és attól kezdve állandóan utazgatott a legkülönfélébb okokból a legkülönfélébb helyekre.

Jelenleg New Jersey-ben lakik, de az ügynökök szerint a háza lakatlannak látszik. Berija marsall amúgy is azt akarja, hogy az emberrablás színhelye lehetőleg Európa legyen. Ismert embereket kicsempészni az Egyesült Államokból és áthozni az óceán túlsó partjára mindenféle bonyodalmakkal

jár.

De hol az ördögben van ez az ember? Szinte soha nem közölte előre, hova utazik, és közismert volt az a szokása, hogy megbeszélte, fontos találkozókra is napokkal később érkezik meg.

A csoportfőnök listát készített arról a mintegy fél tucatnyi helyről, ahol Einstein nagy valószínűséggel tartózkodni szokott, és mindegyikre ráállított egy-egy ügynököt. Köztük volt természetesen a ház New Jersey-ben és a legjobb barát villája Genfben. Továbbá Einstein újságíró barátjának lakása Washingtonban, és két további barát lakhelye, az egyik Baselben, a másik Clevelandben, Ohióban.

Az ötletnek, néhány napos türelmes várakozás után, meglett a gyümölcse – egy férfi formájában, aki felhajtott gallérral viselt egy sötét kabátot, a fején pedig kalap volt. A férfi Genfben, az utcán közeledett ahhoz a villához, ahol Albert Einstein legjobb barátja, Michele Besso lakott. Becsöngetett a kapun, ahol maga Besso fogadta rendkívül szívélyesen, valamint egy idősebb házaspár, akiket még azonosítani kellett. A megfigyelést végző ügynök segítségül hívta társát, aki onnan huszonöt mérföldnyire, Baselben dolgozott ugyanezen az ügyön, és több órán át tartó magas szintű ablak-kukkolás, valamint a náluk lévő fényképek tanulmányozása után arra következtetésre jutottak, hogy valóban Albert Einstein van itt látogatóban legjobb barátjánál. Az idős pár feltehetőleg nem más, mint Michele

Besso sógora, Paul és annak felesége, Maja, aki egyben Albert Einstein húga. Valami családi banzájt tartanak, semmi kétség!

Albert két, szoros megfigyelés alatt tartott napot töltött barátjánál hűgával és annak férjével, mielőtt újra felvette télikabátját, kesztyűjét és kalapját, és ismét kilépett az utcára, éppolyan diszkréten, ahogy érkezett.

De az utcán alighogy elért a sarokig, hátulról elkapták, és egyetlen szempillantás alatt berántották egy autó hátsó ülésére, ahol mindjárt el is altatták kloroformmal. Onnan Ausztrián keresztül Magyarországra vitték, mert a magyarokat eléggé baráti kapcsolat fűzte a Szovjetunióhoz ahhoz, hogy ne kérdezősködjének túl sokat, amikor a szovjet hatóság engedélyt kér a pécsi katonai repülőtér használatára tankolás és két utas – szovjet állampolgárok –, valamint egy nagyon álmos ember felvétele céljából, melynek megtörténte után a gép nyomban folytatja útját ismeretlen célja felé.

Másnap a szovjet titkosszolgálatok moszkvai főhadiszállásán megkezdődött Albert Einstein kihallgatása, melyet maga Berija marsall vezetett. A kérdés az volt, hajlandó-e Einstein, a saját egészsége érdekében is, együttműködni velük, vagy megtagadja az együttműködést, amiből senkinek semmi haszna nem származik.

Kiderült, hogy a delikvens sajnálatos módon az utóbbi megoldást választja. Albert Einstein nem volt hajlandó elismerni, hogy akár csak egyetlen gondolat erejéig is foglalkozott volna a maghasadás technikájával (noha köztudott volt, hogy már 1939-ben tárgyalt ez ügyben Roosevelttel elnökkel, aminek aztán a Manhattan-terv lett a következménye). Sőt, Albert Einstein még azt sem akarta elismerni, hogy ő Albert Einstein. Megátalkodott makacssággal egyre csak azt hajtogatta, hogy ő *Herbert* Einstein, Albert Einstein öccse. Csakhogy Albert Einsteinnek nincs öccse, csak húga. Ezzel a trükkel Berija marsallt és a kihallgató tiszteket természetesen nem lehet átverni, és már épp ott tartottak, hogy erőszakhoz folyamodnak, amikor több ezer mérföldnyi távolságban, New York-ban valami különös dolog történt.

A Hetedik sugárúton, a Carnegie Hallban ugyanis *Albert Einstein* tartott népszerűsítő tudományos előadást a relativitás elméletéről kétezer-nyolcszáz meghívott vendég előtt, akik közül legalább hárman szovjet ügynökök voltak.

Két Albert Einstein sok volt Berija marsallnak, még ha az egyik az Atlanti-óceán túlsó partján tartózkodott is. Viszonylag hamar kiderítették, hogy a Carnegie Hallban előadó Einstein az igazi, de akkor *ki az ördög* a másik?

Miután megfenyegették, hogy olyan eljárásnak vetik alá,

amilyennek senki nem szeretné kitenni magát, az ál-Albert Einstein megígérte, hogy mindent elmond Berija marsallnak.

– Marsall úrnak mindent elmagyarázok, csak ne szakítson félbe, mert attól ideges leszek.

Berija marsall megígérte, hogy nem szakítja félbe, legfeljebb azzal, hogy golyót repít a fejébe, de ezzel várni fog mindaddig, amíg kétség nélkül meg nem bizonyosodik róla, hogy minden, amit hall, merő hazugság, semmi más.

– Tessék, kezdheti. Miattam ne zavartassa magát – mondta Berija marsall, és kibiztosította pisztolyát.

A férfi, aki mindaddig azt állította, hogy Herbertnek hívják, és Albert Einstein ismeretlen öccse, mély levegőt vett, és azzal kezdte, hogy... fenntartja állítását (ekkor majdnem eldördült a lövés).

Ezután elhangzott egy történet, mely annyira szomorú volt, hogy Berija marsall a legjobb szándékkal sem bírta rögtön kivégezni érte az elbeszélőt.

Herbert Einstein azt mondta el, hogy Hermann és Paulina Einsteinnek valóban két gyermeke született: elsőnek a fiú, Albert, másodiknak a lány, Maja. Ebben a tekintetben a marsall úrnak tehát igaza van. Csakhogy a továbbiakban Einstein papa nem állta meg, hogy ne legeltesse szemét és egyéb testrészeit mutató, ám más tekintetben szerény

szellemi képességekkel bíró titkárnőjén a müncheni elektrovezérlési gyárban. Ennek eredményeképpen született meg Herbert, Albert és Maja titkos és illegitim öccse.

Ahogy azt már a marsall ügynökei is megfigyelték, Herbert szinte megszólalásig hasonlított Albertre, annak ellenére, hogy tizenhárom évvel fiatalabb volt nála. Kívülről persze nem látszott rajta, hogy Herbert sajnos az anyja szellemi képességeit örökölte. Más szóval a képességei hiányát.

1895-ben, amikor Herbert két éves volt, az Einstein család Münchenből Milánóba költözött. Herbertet is magukkal vitték, de a mamáját nem. Einstein papa természetesen felajánlott neki illendő lehetőséget, de Herbert mamáját ez nem érdekelte. Elképzzelhetetlennek tartotta, hogy a bratwurstot felcserélje spagettire, a németet pedig arra a fura nyelvre, amit az olaszok beszélnek. A kisbabával amúgy is csak gondjai voltak: állandóan enni akart, és rendszeresen becsinált! Ha valaki máshova akarja elvinni Herbertet, nem bánja, de ő, a maga részéről marad, ahol van.

Einstein papa bőkezűen gondoskodott Herbert mamájának megélhetéséről. Ez utóbbi később állítólag megismerkedett egy igazi gróffal, aki rábeszélte, hogy minden pénzét fektesse be a találmányába, egy már majdnem elkészült gépbe, amelyik olyan *elixírt* képes előállítani, amely minden betegséget meggyógyít. De a gróf

eltűnt, és vélhetőleg az elixírt is magával vitte, mert Herbert mamáját néhány év múlva elvitte a tüdővész.

Herbert tehát bátyja, Albert és nővére, Maja társaságában nőtt fel. De a botrány elkerülése érdekében Einstein papa úgy döntött, hogy Herbertet nem fiának, hanem *unokaöccsének* nevezi. Herbert soha nem került igazán közel a bátyjához, de nővérét bensőségesen szereti, még ha unokanővérének kell is neveznie.

– Egy szó, mint száz – foglalta össze történetét Herbert Einstein –, anyám elhagyott, apám megtagadott, és nagyjából annyi eszem van, mint egy zsák krumplinak. Életemben nem végeztem még semmi hasznos munkát, az apai örökségemből élek, és még soha nem támadt semmi értelmes gondolatom.

Berija marsall a történet hallgatása közben leeresztette fegyverét, majd visszadugta a pisztolytáskába. Az elbeszélés hihetőnek tűnt, és a marsall úgy érezte, el kell ismernie a fafejű Herbert Einstein önismeretének mélységét.

Mit tegyen? A marsall elgondolkodva állt fel székéről a kihallgatóhelyiségben. A helyes vagy helytelen cselekvés kérdését a biztonság kedvéért és a forradalom nevében félresöpörte. Van elég baja, nem akar még egyet a nyakába venni. Ami történt, megtörtént. A marsall csak

annyit mondott az ajtóban álló két őrnök:

– Intézzétek el.

És elhagyta a szobát.

* * *

Herbert Einstein kínos történetét persze nem lesz könnyű elmesélni Sztálin elvtársnak, de Berija marsallnak ezúttal pizsok nagy szerencséje volt, mert mielőtt kegyvesztett lehetett volna, a hálózat áttörést ért el a Los Alamos-i támaszponton, Új-Mexikóban.

A Manhattan-terv az évek során több mint százharmincezer embernek adott munkát, és közülük természetesen többen is szimpatizáltak a szocialista forradalommal. De a titkos járatokba senkinek sem sikerült olyan mélyen behatolnia, hogy a Szovjetunió rajtuk keresztül hozzájuthatott volna az atombomba titkához.

Most azonban megtudtak valamit, ami majdnem annyit ér. Megtudták, hogy a legnehezebb kérdést egy svéd ember oldotta meg, és megtudták a nevét is!

Aktiválták a svéd kémhálózatot, és fél nap alatt kiderítették, hogy *Allan Karlsson* a Grand Hotelben lakik, és hogy mostanában nincsen semmi dolga, miután a titkos, de

(persze) a szovjetek által alaposan behálózott svéd atomfegyverprogram vezetője közölte Karlssonnal, hogy nem tart igényt a szolgálataira.

– Vajon hülyeségben ki tartja a világrekordot? – dörmögte csak úgy magában Berija marsall. – A svéd atomfegyverprogram vezetője vagy Herbert Einstein anyja...

Berija marsall ezúttal más taktikát választott. Allan Karlssont nem rabolják el, hanem rábeszélik, hogy ossza meg velük tudását egy amerikai dollárban kifizetett szép, kerek összegért. Magát a rábeszélést az első körben egy Allan Karlssonhoz hasonló tudósra bízzák, nem valami kétbalkezes, ostoba ügynökre. A szóban forgó ügynök helye ezúttal (a biztonság kedvéért) a volán mögött lesz privát sofőri beosztásban Julij Boriszovics Popov, a rendkívül szimpatikus, és majdnem ugyanannyira kompetens fizikus mellett, aki Berija marsall atomfegyverkutató csoportjának tagja.

És beérkezett a jelentés, hogy minden a tervek szerint halad, Julij Boriszovics úton van visszafelé Moszkvába, és vele van Allan Karlsson is, aki hajlandónak mutatkozik arra, hogy megadja a várt segítséget.

Berija marsall hivatala Moszkvában, Sztálin elvtárs kívánságának megfelelően, a Kreml falain belül helyezkedett el. A marsall a hivatal előcsarnokában személyesen fogadta Allan Karlssont és Julij Boriszovicsot.

– Örömmel látom, Karlsson úr, hogy megérkezett – mondta Berija marsall, és kezet nyújtott Allannak.

– Köszönöm a szíves fogadtatást, marsall úr – felelte Allan.

Berija marsall nem olyan ember volt, aki hosszú időt képes üres csevegéssel eltölteni. Véleménye szerint ehhez túl rövid az élet (a társadalmi érintkezés szabályait egyébként hírből sem ismerte). Ezért azt mondta Allannak:

– Ha jól értem a jelentéseket, Karlsson úr, ön hajlandó segítséget nyújtani a Szovjet Szocialista Köztársaságok Szövetségének, ha cserébe kap százezer dollárt.

Allan azt felelte, számára ez elsősorban nem pénzkérdés, ő szívesen segít Julij Boriszovicsnak, ha van valami, amiben segítségre szorul, és a jelek szerint van. Viszont jó volna, ha az atombombával a marsall úr még várna egy napot, kicsit sok volt neki az utazgatás az elmúlt napokban.

Berija marsall azt felelte, megérti, hogy az utazás kifárasztotta Karlsson urat, nemsokára együtt vacsoráznak Sztálin elvtárssal, de vacsora után Karlsson úr a Kreml legkényelmesebb vendéglakásában pihenheti ki az út

fáradalmait.

Sztálin elvtárs nem fukarkodott az ennivalóval. Lazackaviár, hering, sós uborka, hússaláta, grillezett zöldségek, borscs, pelmenyi, kaviáros blini, pisztrángos blini, roládok, báránysült, fagylalttal töltött pirog foglalt helyet az asztalon. Mind ehhez különféle színű borokat szolgáltak fel, és természetesen vodkát is. És még több vodkát.

Az asztal körül pedig a következő személyek ültek: maga Sztálin elvtárs, Allan Karlsson Yxhultból, Julij Boriszovics Popov magfizikus, Lavrentyij Pavlovics Berija, a szovjet állambiztonság marsallja, valamint egy szinte láthatatlan és név nélküli fiatalember, aki se nem evett, se nem ivott. Tolmács volt, és mint ilyenre, úgy tekintettek, mint aki nem létezik.

Sztálin kezdettől fogva kitűnő hangulatban volt. Lavrentyij Pavlovics mindig hozza a formáját! Sztálinnak természetesen fülébe jutott az Einstein-affér, de utólag ki törődik már vele. Egyébként is, Einsteinnek (mármint az igazinak) csak esze van; Karlsson viszont pontosan azt tudja, amit kell: a részleteket!

Fokozta a jó hangulatot az is, hogy ez a Karlsson kellemes embernek bizonyult. Elmondott egyet s mást a múltjáról Sztálinnak, bár csak igen röviden. Apja a szocializmusért harcolt Svédországban, azután Oroszországba utazott,

ugyanezzel a céllal. Dicséretes dolog! Ő maga pedig a spanyol polgárháborúban harcolt, és Sztálin nem akart olyan udvariatlan lenni, hogy megkérdezze, melyik oldalon. Ezután Amerikába utazott (nyilván menekülnie kellett, gondolta Sztálin), és a véletlen úgy hozta, hogy a szövetségesek szolgálatába állt... ami, végtére is, megbocsátható. Sztálin a háború vége felé bizonyos értelemben maga is ezt tette.

Mire a fő fogásokhoz értek, Sztálin már megtanulta a „*Helan går, sjunghoppfaderallanlallanlej*” kezdetű dalocskát, amelyet a svédek minden alkalommal elénekelnek, amikor emelik poharukat. Allannak ez alkalmat adott rá, hogy megdicsérje Sztálin énekhangját, mire Sztálin elmesélte neki, hogy fiatalkorában nemcsak kórusban énekelt, hanem esküvőkön is fellépett mint szólóénekes, és mindjárt be is bizonyította állítását azzal, hogy felállt, és karját lengetve, tánc lépésben körüllejtette a szobát, és közben elénekelte egy dalt, melyet Allan szinte indiainak vélt... de szép volt!

Allan nem tudott énekelni, be kellett látnia, egyszerűen semmit sem tud, aminek valamilyen kulturális értéke volna, de a hangulat megkívánta, hogy a „*Helan går*”-nal egy fokkal mégiscsak többet nyújtson, és hirtelen nem jutott más az eszébe, mint Verner von Heidenstammnak az a verse, melyet második elemiben Allan tanítója minden gyerekbe belevert.

Sztálin leült, Allan pedig felállt, és szavalni kezdett:

*Sverige, Sverige, fosterland,
vår längtans bygd, vårt hem på jorden
Nu spela källorna, där härar lysts av brand
och dåd blev saga, men med hand vid hand
svär än ditt folk som förr de gamla trohetsorden ¹*

Allan nyolcéves korában nem értette a verset, és most, amikor imponáló átéléssel újra elszavalta, belátta, hogy hiába telt el azóta harminchét év, most sem érti. De a verset svédül szavalta el, és a szinte láthatatlan orosz-angol tolmács némán ült a székén, mintha ott se lett volna.

Allan viszont (miután a taps elült) közölte a jelenlévőkkel, hogy Verner von Heidenstam versét hallották. Ha Allan tudja, hogy Sztálin elvtárs erre a bejelentésre hogyan reagál, lehet, hogy megtartotta volna magának ezt az információt, vagy legalábbis igazított volna rajta egy kicsit.

A dolog ugyanis úgy állt, hogy Sztálin elvtárs fiatalkorában maga is költő volt, mégpedig nem is akármilyen. Csak a korszellem csinált belőle forradalmárt, ami már önmagában is kétségtelenül poétikus dolog, de Sztálin elvtárs emellett megőrizte érdeklődését a költészet iránt, és jól ismerte kora kiemelkedő költőit is.

Allan nagy bosszúságára Sztálin jól ismerte Verner von Heidenstamot. És Allantól eltérően azt is pontosan tudta, mennyire szereti Verner von Heidenstam – Németországot. És azt is, hogy szerelme nem maradt viszonzatlan. Rudolf Hess, Hitler jobbkeze a harmincas években felkereste otthonában Heidenstamot, akit nem sokkal ezután díszdoktorrá fogadott a heidelbergi egyetem.

Mindez drámaian megváltoztatta Sztálin elvtárs hangulatát.

– Karlsson úr sértegetni akarja a házigazdáját, aki pedig tárt karokkal fogadta? – kérdezte Sztálin.

Allan kijelentette, hogy erről szó sincs. Ha Heidenstam említése zaklatta így fel Sztálin urat, akkor ő szívből bocsánatot kér. És nem tudja, vigasztalásul elmondhatja-e még neki, hogy Heidenstam már évek óta halott?

– És az a „*sjunghoppfaderallanlallanlej*”, az voltaképpen mit jelent? Csak nem a forradalom ellenségeinek éltetése, amit ráadásul sikerült Sztálin szájába adnia? – mondta Sztálin, aki mindig harmadik személyben beszélt magáról, ha kijött a sodrából.

Allan azt felelte, kis gondolkozási időre volna szüksége, ha a „*sjunghoppfaderallanlallanlej*” kifejezést le akarná fordítani angolra, de Sztálin úr nyugodt lehet, mert ez voltaképpen nem más, mint egy jókedvű kurjantás.

– Jókedvű kurjantás? – emelte fel Sztálin a hangját. – Karlsson úr szerint Sztálin most jókedvűnek látszik?

Allannak lassan kezdett elege lenni Sztálin hepciás ingerültségéből. A vén bakkecske már annyira felfújta magát, hogy egészen kivörösödött az arca, lényegében minden ok nélkül. Sztálin folytatta:

– És hogy is állunk azzal a spanyol polgárháborúval? Most már igazán kíváncsi vagyok rá, hogy a *Heidenstammarsall* úr voltaképpen melyik oldalon harcolt?

Micsoda ördögi megérzéseik vannak ennek az alaknak, gondolta Allan. Mindegy, most már úgyis olyan dühös, hogy ennél dühösebb már nem is lehet, akár meg is mondhatja neki az igazat.

– Igazából nem harcoltam, Sztálin úr, csak segítettem, először a köztársaságiaknak, aztán a vége felé, szinte véletlenül, átcsöppentem a másik oldalra, és jó barátja lettem Franco tábornoknak.

– Franco tábornoknak? – bődült fel Sztálin, s olyan hevesen pattant fel ültéből, hogy széke felborult.

Láthatólag tudott az eddigieknél még dühösebb lenni. Néhányszor már megtörtént Allan eseménydús életében, hogy ordítottak vele, ő azonban még soha nem ordított vissza senkire, és most sem állt szándékában. De ez nem

azt jelentette, hogy a helyzet hidegen hagyta volna. Ellenkezőleg, heveny ellenszenv ébredt benne az asztal túloldalán ordibáló mitugrásszal szemben. Allan elhatározta, hogy a maga szerény módján ellentámadásba lendül.

– Ez még semmi, Sztálin úr. Kínában is jártam azzal a céllal, hogy háborúzzak Mao Ce-tunggal, onnan pedig Iránba mentem, ahol elhárítottam egy merényletet Churchill ellen.

– Churchill ellen? A kövér disznó ellen? – ordította Sztálin.

Sztálin egy pillanatig elgondolkodott, és közben felhajtott egy egész vizespohár vodkát. Allan irigykedve nézte, nem bánta volna, ha újra teletöltik a poharát, de azt gondolta, talán nem ez a legalkalmasabb pillanat, hogy ilyen irányú óhaját elővezesse.

Berija marsall és Julij Boriszovics némán ült a székén. De nem egyforma arckifejezéssel. Berija dühösen meredt Allanra, Julij pedig egyszerűen csak boldogtalannak látszott.

Sztálin a fejét rázva helyére tette magában az imént felhajtott vodkát, és újra a normális beszédhangján szólalt meg, bár dühe nem párologott el.

– Jól érti Sztálin ezt az egészet? – kérdezte Sztálin, és hirtelen tegezni kezdte Allant. – Franco oldalán álltái,

harcoltál Mao elvtárs ellen, megmentetted... annak az angol disznónak az életét, és aztán az amerikai kapitalisták kezébe adtad a világ legpusztítóbb fegyverét?

– Sztálin elvtárs mindent kihegyez egy kicsit, de lényegében igaza van. Ha még szüksége van valamire, amit felhozhat ellenem, hát ott az apám, aki élete vége felé a cár híve lett.

– Fogadni mertem volna rá – motyogta Sztálin maga elé, mérgében megfélekedve róla, hogy harmadik személyben beszéljen magáról. – És most ide jössz, hogy eladd magad a szovjet szocializmusnak? Százezer dollárért? Ennyibe kerül a lelked? Vagy most este még megemeled az árad?

Allannak elment a kedve a segítségnyújtástól. Julijt továbbra is derék embernek tartotta, és tulajdonképpen neki kellett a segítség. De nem tudott eltekinteni attól, hogy Julij munkájának eredménye végül Sztálin elvtárs kezébe kerül, de őt semmilyen értelemben nem tudta elvtársnak tekinteni. Sőt, annyira labilisnak látta, hogy úgy érezte, jobb, ha egyáltalán nem adnak a kezébe ilyen veszélyes játékszer.

– Eh – mondta Allan –, számomra ez soha nem volt pénz...

Nem jutott tovább, mert Sztálin megint őrzöngeni kezdett.

– Mit képzelsz magadról, te rohadt disznó? Azt hiszed, hogy *te*, aki a fasizmust képviseled, meg az undorító

amerikai kapitalizmust képviseled, egyáltalán mindent, amit Sztálin mélyen megvet, hogy te, *te*, idejöhetsz a Kremlbe, a *Kremlbe*, hogy üzletelj Sztálinnal, hogy *üzletelj Sztálinnal*?

– Miért mondasz mindent kétszer? – kérdezte Allan, miközben Sztálin folytatta:

– A Szovjetunió készen áll a háborúra, ezt jobb, ha tőlem tudod! Háború lesz, mert a háború elkerülhetetlen mindaddig, amíg az amerikai imperializmus meg nem semmisül.

– Aha, szóval így állunk – mondta Allan.

– A harchoz és a győzelemhez nincs szükségünk az istenverte atombombádra! Ahhoz nem kell más, csak *szocialista lélek és szocialista szív*! Aki tudja, hogy legyőzhetetlen, azt nem is lehet legyőzni soha!

– Hacsak nem pottyantanak a fejére egy atombombát – jegyezte meg Allan.

– Szétzúrom a kapitalizmust! Érted? Egyenként eltiprom az összes kapitalistát! És veled kezdem, te rühes kutya, ha nem segítesz nekünk megépíteni a bombát!

Allan megállapította, hogy néhány perc leforgása alatt disznóból kutya lett. És hogy most már biztos, hogy Sztálin

nem teljesen normális, hiszen ezek után mégis azt gondolja, hogy igénybe veheti Allan szolgálatait.

De Allannak most már elege volt a folyamatos sértegetésből. Azért jött Moszkvába, hogy segítsen, nem azért, hogy szidalmazza. Sztálin boldoguljon, ahogy tud, de nélküle.

– Gondolkozom valamin – mondta Allan.

– Micsodán? – kérdezte Sztálin dühösen.

– Nem kéne leborotválnod a bajuszodat?

A vacsora ezzel véget ért, mert a tolmács elájult.

* * *

A terveket gyorsan megváltoztatták. Allant nem a Kreml legkényelmesebb vendéglakásában helyezték el, hanem egy ablaktalan cellában a titkosrendőrség pincéjében. Sztálin elvtárs végül úgy döntött, hogy a Szovjetunióknak vagy akkor lesz atombombája, ha saját szakértői rájönnek, hogyan kell összeeszkábálni egyet, vagy akkor, ha becsületes kémkedéssel ellopják a bomba titkát. Nyugati szakértőt ezentúl *tilos* elrabolni, és hasonlóképpen tilos ez ügyben üzleti alkut kötni kapitalistákkal és/vagy fasisztákkal.

Julij mélyen maga alatt volt. Nemcsak azért, mert a szimpatikus Allant idecsábította a Szovjetunióba, ahol most a szinte biztos halál vár rá, hanem azért is, mert megmutatkoztak előtte Sztálin elvtárs emberi gyengeségei! A nagy vezér intelligens és művelt ember, jó táncos és szép hangú énekes. És mégis milyen *esztelenül* tud viselkedni! Allan véletlenül egy nem odaillő költőtől idézett valamit, és lám, mi lett a kellemes vacsorából pár másodperc alatt: katasztrófa.

Julij élete kockáztatásával, nagyon-nagyon óvatosan megpróbálta felvetni Berija marsallnak Allan küszöbön álló kivégzésének kérdését, és hogy mindennek ellenére nem lehetne-e valamilyen alternatívát találni.

De Julij ez egyszer tévedett a marsall megítélésében. Mert igaz, hogy nőket és gyerekeket erőszakolt meg, igaz, hogy bűnösöket és ártatlanokat egyaránt megkínóztatott és kivégeztetett, és igaz, hogy még sok minden volt a rovásán... de bármilyen undorítóak is voltak sokszor a módszerei, Berija marsall tevékenysége mégis céltudatosan a Szovjetunió érdekeit szolgálta.

– Ne nyugtalankodjon, kedves Julij Boriszovics, Karlsson úr nem fog meghalni. Legalábbis most nem.

Berija marsall elmagyarázta, hogy Allan Karlssont félreteszi tartaléknak arra az esetre, ha Julij Boriszovicsnak és kollégáinak az elfogadható időn túl sem sikerülne előállítani

a bombát. Magyarázata egyúttal burkolt fenyegetést is hordozott, és Berija marsall ezzel a megoldással igen elégedett volt.

* * *

Allan a titkosrendőrség épületének egyik zárkájában ült, és várta a bírósági eljárást. Nem történt vele semmi, azon kívül, hogy mindennap kapott egy darab kenyeret, három deka cukrot, és naponta háromszor főtt ételt (zöldséglevest, zöldséglevest és zöldséglevest).

A Kremlben kétségtelenül jobb volt a koszt, mint itt a fogdában. De Allan arra gondolt, hogy a leves olyan, amilyen, de legalább nyugodtan eheti meg, senki nem ordít vele evés közben számára felfoghatatlan okból.

Az új étrendet Allan hat napig élvezhette, azután került sor a titkosrendőrség különleges bíróságán ügyének tárgyalására. A tárgyalóterem, akárcsak Allan zárkája, a titkosrendőrség Ljubjanka téri hatalmas épületében volt, csak néhány emelettel feljebb. Allant leültették egy székre a pulpituson helyet foglaló bíró elé. A bíró balján ült az ügyész, egy komor tekintetű férfiú, jobbán pedig Allan védője, egy ugyancsak komor tekintetű férfiú.

Először az ügyész beszélt, oroszul, amit Allan nem értett. Azután az ügyvéd mondott valamit az oroszul, amit Allan

szintén nem értett. A bíró látszólag elgondolkodva bólintott, a biztonság kedvéért még elővette az emlékeztető feljegyzést, kihajtogatta, elolvasta, majd ítéletet hirdetett:

– A különleges bíróság Allan Emmanuel Karlssont, a Svéd Királyság állampolgárát mint a szocialista szovjet társadalomra nézve veszélyes elemet harminc év Vlagyivosztokban letöltendő javító-nevelő munkára ítéli.

A bíró tájékoztatta az elítéltet, hogy az ítélet ellen fellebbezni lehet; ez esetben ügye három hónapon belül a szovjet legfelsőbb bíróság elé kerül. De Allan Karlsson védőügyvédje Allan Karlsson nevében közölte, hogy nem kíván fellebbezni. Ellenkezőleg, Allan Karlsson hálás az enyhe ítéletért.

Allant természetesen soha nem kérdezték meg, hogy tényleg hálás volt-e, de az ítéletnek tagadhatatlanul megvoltak a maga pozitív vonásai. Először is az, hogy a vádlott életben maradhatott, ami, ha valakit veszélyes elemnek nyilvánítottak, nem volt jellemző. Másodszor pedig az, hogy a kijelölt munkatábor épp Vlagyivosztokban volt, ahol a legelviselhetőbb a klíma egész Szibériában. Az ottani időjárás nem sokkal zordabb, mint otthon, Sörmlandban, míg máshol Szibériában, északabbra vagy a belső területeken nem ritka az ötven-, hatvan- vagy hetvenfokos hideg sem.

Allannak tehát szerencséje volt, és nemsokára harminc, hasonlóan szerencsés, frissen elítélt rabbal együtt bezsúfolták egy huzatos tehervagonba. Ennek a transzportnak a tagjai ráadásul három pokrócot kaptak fejenként, miután Julij Boriszovics Popov magfizikus egy vastag köteg rubellel megvesztegette az őrség egyik tagját és parancsnokát. Az őrparancsnok furcsállta is, hogy egy ilyen tekintélyes polgártárs közbenjár egy egyszerű rabszállítmány ügyében, és megfordult a fejében, hogy jelentenie kellene az esetet, de aztán arra gondolt, hogy a pénzt már elfogadta, és így talán jobb, ha nem bolygatja az ügyet.

Allan nem könnyen talált magának a transzportban beszélgetőpartnert, mert szinte mindenki csak oroszul beszélt. Egy ötvenes éveiben járó férfi azonban tudott olaszul, és mivel Allan kiválóan beszélt spanyolul, viszonylag jól meg tudták értetni magukat egymással. Ahhoz mindenesetre elég jól, hogy Allan felfogja, társa mennyire boldogtalan, legszívesebben megölné magát, ha nem hiányozna belőle sok egyéb jó tulajdonsággal együtt a bátorság is. Allan, amennyire tudott, megpróbált lelket verni szerencsétlen társába, mondván, hogy ha megérkeznek Szibériába, a problémája talán magától megoldódik, ott ugyanis három pokróc sem ér sokat, ha az időjárás istenigazából hidegre fordul.

Az olasz szipogott egy kicsit, és valamennyire megemberelte magát. Megköszönte Allannak a biztatást,

és kezét nyújtott neki. Igazából nem is olasz, hanem német, mondta. Herbert a neve. A vezetéknevének itt már nincs jelentősége, tette hozzá.

* * *

Herbert Einsteinnek soha életében nem volt szerencséje. Egy adminisztratív tévedés következtében, ugyanúgy, mint Allant, őt is harminc év kényszermunkára ítélték, a hön áhított halál helyett.

És nem sikerült halálra fagynia a szibériai tundrán sem, megvédték tőle a külön takarók. Ráadásul 1948 januárja emberemlékezet óta a legenyhébb január volt Szibériában. De Allan biztatta Herbertet, hogy ami késik, nem múlik. Hiszen munkatáborba mennek, ahol, ha más lehetőség nem adódik, éppenséggel *halálra* dolgozhatja magát. Ehhez mit szól?

Herbert sóhajtott, azt felelte, ehhez valószínűleg túlságosan lusta, de igazából ezt sem tudja, mert soha életében nem végzett még semmilyen munkát.

Allan itt határozottan látott valami esélyt a megoldásra. Egy munkatáborban nem lehet csak úgy összevissza csámborogni, ha az örök meglátják, golyózáport eresztenek belé.

Herbertnek tetszett a gondolat, de közben megborzongott. Golyózápor? Az nem nagyon fájdalmas dolog?

* * *

Allan Karlsonnak nem voltak különösebb elvárásai az étellel szemben. Legyen ágya, legyen mit ennie, legyen valami tevékenysége és rendszeres időközönként bedobhasson néhány pohár pálinkát. Ha ez megvan, akkor sok mindent el tud viselni. A vlagyivosztoki táborban mindent megkapott, kivéve a pálinkát.

Vlagyivosztok kikötője ez idő tájt egy nyitott és egy zárt részből állt. A zárt részt két méter magas kerítés vette körül, ezen belül foglalt helyet a kényszermunkatábor négyes sorokban elhelyezett negyven barakkja. A kerítés egészen a partig ért. Azok a hajók, melyeket a raboknak kellett be- vagy kirakodniuk, a kerítésen belül kötöttek ki, a többi a kerítésen kívül. Szinte minden rakodást a rabok végeztek, csak a kisebb halászhajók és néhány nagyobb olajszállító tankhajó használta a külső kikötőt.

A vlagyivosztoki kényszermunkatáborban a napok, kevés kivétellel, egyformán teltek. A barakkokban hatkor ébresztő, reggeli negyed hétkor. Dolgozni tizenkét órát kellett, fél héttől fél hétig, a félórás ebédszünetet tizenkettőkor tartották. A munkanap végén a rabok vacsorát kaptak, majd rögtön utána beterelték és másnap

reggelig bezárták őket a barakkokba.

A koszt bőséges volt: legtöbbször ugyan halat kaptak, de csak ritkán leves formájában. Az őnök nem voltak különösebben barátságosak, de feleslegesen nem lőtték le senkit. Még Herbert Einstein is megtarthatta életét, pedig éppenséggel nem erre törekedett. Kétségtelenül lassabban csinált mindent, mint a többi fogoly, de mivel mindig a keményen dolgozó Allan közvetlen közelében tartózkodott, senkinek nem tűnt fel a lassúsága.

Allan nem bánta, hogy két ember munkáját végzi. Viszont azonnal bevezette a szabályt, hogy Herbert nem siránkozhat álló nap azon, hogy milyen nyomorúságos az élete, mert Allan ezt már hallotta, és mivel jó az emlékezete, nem is felejtí el. Semmi értelme újra és újra elismételni.

Herbert betartotta a szabályt, és így a dolgok nagyjából rendben voltak, mint ahogy minden más tekintetben is. Ha nem hiányzott volna a pálinka. Allan pontosan öt évig és három hétig bírta. Akkor azt mondta:

– Most már szeretnék inni valamit. De itt nincs semmi. Ideje odébbállni.

17. FEJEZET

Kedd, 2005. május 10.

Kilencedik napja ragyogott már a tavaszi napfény, és noha csípett még a reggel, Bosse kint terített reggelire a verandán.

Benny és a Szépség kivezette Szonját a buszból, és hátraterelte a ház mögötti kertbe, ahol friss táplálék várt rá. Allan és Durbincs Gerdin egymás mellett ült a hintaágyon, és óvatosan hintáztatták magukat. Az egyik százéves volt, a másik úgy érezte magát, mintha ő is százéves lenne. Fájt a feje, a törött bordája miatt alig bírt levegőt venni, a jobb karját mozdítani se bírta, de mindennél fájdalmasabban a jobb combját felszakító sérülése sajgott. Benny rápillantott, közölte, hogy a jobb combon lévő sebet hamarosan újra kell kötni, és javasolta, hogy a beteg vegyen be néhány erősebb fájdalomcsillapítót. Estére tud szerezni morfint is, ha szükség lenne rá.

Benny ezután visszatért Szonjához, Allant és Durbincset magára hagyta. Allan arra gondolt, ideje volna, hogy néhány komolyabb szót váltson Durbinccsal, mint férfi a férfival. Azzal kezdte, hogy sajnálja, ami... hogy is hívták?...

Karóval történt a sörmlandi erdőben, és azt is, hogy... Kübli?... nem sokkal ezután Szonja ülepe alá került. De hát Karó és Kübli is enyhén szólva fenyegetően lépett fel, ami talán enyhítő körülménynek számít, nem tudja, vajon ezt Durbincs úr is így gondolja-e.

Durbincs Gerdin azt felelte, szomorúan értesült róla, hogy a fiúk meghaltak, de őszintén szólva, nem csodálkozik rajta, hogy egy százéves vénség – igaz, némi segítséggel – túljárt az eszükön, mert mind a ketten páratlanul hülyék voltak. Ostobaságban csak egyvalaki verte őket, a klub negyedik tagja, Caracas, aki nemrég eltávozott az országból, és jelenleg hazafelé tart valahova Dél-Amerikába, közelebbről nem is tudja, hova.

Durbincs Gerdin ekkor igazán elszomorodott, úgy tűnt, leginkább önmagát sajnálja, mert Caracas volt az egyetlen, aki szót értett a columbiai kokainkereskedőkkel; távozásával Durbincsnak nem maradt se tolmácsa, se segítőtársa, és így nem folytathatja tovább üzleti tevékenységét. Most itt ül, ki tudja, hány törött csonttal a testében, és sejtelve sincs, mihez kezdjen az életével.

Allan vigasztalni próbálta, azt mondta, biztosan akad valami másféle drog, amit Durbincs úr árusíthatna. Allan ugyan nem ért a drogokhoz, de mi volna például, ha Durbincs úr és Csibész Bosse közösen termelnének valamit itt, a saját földjükön?

Durbincs azt felelte, hogy Csibész Bosse a legjobb barátja, csak Bosséval az a baj, hogy átkozottul sokat ad az erkölcsaire. Ha nem így volna, ma már ők ketten, Durbincs és Bosse volnának Európa húsgolyó-királyai.

A hintaágyon eluralkodó búskomorságot Bosse törte meg azzal a bejelentéssel, hogy kész a reggeli. Durbincs végre megkóstolhatja a világ legszaftosabb csirkéjét, azután pedig azt a görögdinnyét, melyet mintha egyenesen a mennyországból importáltak volna.

Reggeli után Benny átkötözte Durbincs combján a sebet, Durbincs pedig bejelentette, hogy egy kis délelőtti szunyókálásra volna szüksége, ha a társaság ezt megbocsátaná neki. A társaság úgy döntött, hogy megbocsát neki.

Az ezután következő órák a következőképp teltek Klockaregårdban:

Benny és a Szépség átrendezte a fészert, hogy Szonjának méltó és hosszabb időn át használható helye legyen a házban.

Julius és Bosse bement bevásárolni Falköpingbe, ahol észrevették, hogy az újságok címlapjai és belföldi híroldalai mind a százéves emberről szólnak, aki kíséretével együtt ámokfutást rendez az országban.

Allan reggeli után visszaült a hintaágyba azzal az önként vállalt feladattal, hogy kíméli magát. Mégpedig lehetőleg Buster társaságában.

Durbincs aludt.

Amikor Julius és Bosse visszatért a bevásárlásból, nyomban összehívtak mindenkit a konyhába. Még Durbincs Gerdint is felkeltették, és kérték, hogy legyen jelen a gyűlésen.

Julius azzal kezdte, hogy elmondta, mit látott Bosséval együtt Falköpingben az újságok címlapján és belső lapjain. A találkozó után, aki akarja, szép nyugodtan maga is végigolvashatja a cikkeket, de a hírek summája az, hogy a jelenlévőkre mind letartóztatási parancs van kiadva, kivéve Bosséra, akinek a nevét sehol nem említik, és Durbincusra, aki a hírek szerint halott.

– Ez utóbbi nem egészen így van, de gyengélkedem, az tény – mondta Durbincs Gerdin.

Julius még hozzátette, hogy a gyilkossággal való gyanúsítás komoly dolog, még akkor is, ha utólag esetleg másképp minősítik az ügyet. Majd vitára bocsátotta a kérdést: nem kellene-e önként bejelenteniük telefonon a rendőrségnek, hol tartózkodnak, és szabad utat engedni az igazságszolgáltatásnak?

Mielőtt bárki más megszólalhatott volna, Durbincs Gerdin felhördült, és azt mondta, csak az ő félholt testén keresztül próbálhatja meg bárki is, hogy önként feladja magát a rendőrségen.

– Ha ez bárkinek eszébe jut, újra előveszem a revolveremet. Egyébként ki tette el, és hova?

Allan jelentkezett, és azt felelte, ő rejtette el a revolvert biztos helyre, tekintettel a sok furcsa orvosságra, melyeket Benny adott be Durbincs úrnak. És nem gondolja Durbincs úr, hogy jobb, ha az a revolver egy ideig még ott is marad?

Felőle maradhat, mondta Durbincs, feltéve, ha Karlsson úr végre rászánja magát, hogy összetegeződjön vele.

– Durbincs vagyok, szervusz – mondta Durbincs, és baljával kezet nyújtott a százéves vénségnek.

– Én pedig Allan vagyok – mondta Allan. – Örvendek a szerencsének.

Durbincs tehát a többieket halálosan (bár fegyvertelenül) megfenyegetve úgy döntött, hogy a rendőrséggel és a nyomozó hatósággal semmit nem szabad közölni. Tapasztalatból tudta, hogy az az igazság, amit az igazságszolgáltatás szolgáltat, nem a legigazságosabb. A többiek egyetértettek vele, annál is inkább, mert eszükbe jutott, milyen rosszul járnának, ha az igazságszolgáltatás ezúttal tényleg igazságot szolgáltatna.

A rövid megbeszélésnek az lett az eredménye, hogy a sárga kamiont nyomban elrejtették Bosse kereskedelmi raktárában, együtt egy jelentős mennyiségű, még kezeletlen görögdinnyével. Azt is elhatározták, hogy engedélyük nélkül csakis Csibész Bosse hagyhatja el a házat – vagyis közülük az egyetlen, akit nem köööznek, és nem tartanak halottnak.

A jövőre vonatkozó egyéb kérdéseket, például azt, hogy mi legyen a táskával és a benne levő pénzzel, meg amit eddig bőkezűen elköztötték belőle, egyelőre elnapolták. Vagy ahogy Durbincs Gerdin mondta:

– Megfájdul a fejem, ha erre gondolok, és megfájdul a mellkasom, ha levegőt veszek, hogy elmondjam, hogy megfájdul a fejem, ha erre gondolok. Most akár ötvenmilliót is megadnék egy jó fájdalomcsillapítóért, ha muszáj volna.

– Nesze, itt van kettő – mondta Benny. – És ingyen a tied lehet.

* * *

Aronsson felügyelőnek sűrű napja volt. A sajtó intenzív figyelmének köszönhetően folyamatosan érkeztek a bejelentések arról, hogy a feltételezett háromszoros gyilkos és társai merre járnak. De az egyetlen bejelentés, melynek

Aronsson felügyelő hitelt is adott, Jönköpingből érkezett Gunnar Löwenlindtől, a körzeti rendőrkapitány helyettesétől. Löwenlind telefonált, és elmondta, hogy az E4-esen, Jönköpingtől délre, Råslätt magasságában látott egy Scania gyártmányú, sárga bútorszállító kamiont, melynek az eleje össze volt törve, és csak az egyik lámpája égett. Ha az unokája a gyerekülésben nem éppen akkor kezdett volna el hányni, Löwenlind beszólt volna a közlekedésrendészeti kollégáknak, hogy nézzenek utána ennek a kamionnak, de hát éppen más dolga volt.

Aronsson felügyelő már a második estéjét töltötte Växjöben, a Royal Corner szálloda bárjában, és ismét elkövette azt a hibát, hogy alkoholos befolyásoltság állapotában elemezte a helyzetet.

– E4, északi irányban – töprengett a felügyelő. – Talán vissza akartok menni Sörmlandba? Vagy Stockholmban akartok elbújni?

Így aztán elhatározta, hogy másnap összepakol, és elindul hazafelé, a saját, nyomasztó háromszobás lakásába Eskilstuna központjában. Ronny Hulth pénztárosnak Malmköpingben legalább van egy macskája, akit simogathat. Göran Aronssonnak senkije sincs, gondolta Göran Aronsson, és felhajtotta az aznap esti utolsó pohár grogot.

18. FEJEZET

1953

Öt év és három hét alatt Allan természetesen jól megtanult oroszul, de közben felfrissítette kínai nyelvtudását is. A kikötőben mindig nagy az élet, és Allan ismert visszajáró tengerészeket, akiktől nagyjából megtudhatta, mi történik a világban.

Többek között az történt, hogy a Szovjetunió is felrobbantotta első atombombáját másfél évvel azután, hogy Allan találkozott Sztálinnal, Berijával és a szimpatikus Julij Boriszoviccsal. Nyugaton kémkedésre gyanakodtak, mert a bomba a jelek szerint ugyanolyan elvek alapján épült, mint az amerikai Trinity. Allan azonban megpróbálta felidézni, milyen támpontokat adott Julijnek még a tengeraltjáróban, amikor a vodkát már üvegből kezdték inni.

– Látom, te piálás közben is nyitva tartod a füled, kedves Julij Boriszovics – mondta annak idején Allan.

Allan azt is megtudta, hogy az Egyesült Államok, Franciaország és Nagy-Britannia összevonta megszállási övezeteit, és létrehozott egy német szövetségi államot, amit

Sztálin mérgében rögtön megkontrázott, és ő is csinált magának egy Németországot. Most tehát a Nyugatnak és a Keletnek is volt saját Németországa, amit Allan praktikus megoldásnak tartott.

Meghalt a svéd király is, Allan ezt egy angol napilapból tudta meg, mely nem tudni, hogyan, egy kínai matróz kezébe került, akinek eszébe jutott a vlagyivosztoki svéd fogoly, akivel beszélgetni szokott, és ezért elvitte neki az újságot. A király persze már egy éve halott volt, mire a hír eljutott Allanhoz, de ennek nem volt különösebb jelentősége. Egyébként is azon nyomban új királyt ültettek a helyére, úgyhogy az ország semmiben nem szenvedett hiányt.

Egyébként a koreai háború volt a matrózok körében a leggyakoribb beszédtema. Ebben nincs is semmi különös, hiszen Korea alig húsz svéd mérföldnyi távolságban van Vlagyivosztoktól.

Allan annyit tudott a beszélgetésekből kihámozni, hogy nagyjából a következő történt:

A koreai félszigetről a hadviselő felek valahogy megfeledkeztek, amikor a világháború véget ért. Sztálin és Truman testvériesen megszállta és megosztozta rajta, és megállapodtak, hogy a 38. szélességi fok lesz a határ észak és dél között. Ezután végeérhetetlen tárgyalásokat folytattak arról, hogy Korea hogyan önállósodjon, de

minthogy Sztálin és Truman politikai elképzelései nemigen hasonlítottak egymásra (egyáltalán nem, ami azt illeti), a dolog nagyjából ugyanúgy végződött, mint Németországban. Az USA létrehozta Dél-Koreát, amire a Szovjetunió Észak-Koreával mondta be a kontrát. Azután Amerika és a Szovjetunió egyaránt magára hagyta a koreaiakat.

Akik persze nem úszták meg ennyivel. Északon Kim Ir Szen és délen Li Szin Man egyaránt úgy gondolta, hogy neki kellene uralkodnia az egész félszigeten. És háborúzni kezdtek egymással.

Három év alatt meghalt vagy négymillió ember, de ezen kívül (mármint a négymillió ember halálán kívül) nem történt semmi. Észak továbbra is Észak maradt, Dél pedig Dél. És továbbra is a 38. szélességi fok volt közöttük a határ.

Ami a pálinkát, vagyis a Gulagról való szökés legfőbb okát illeti, a legegyszerűbb megoldás természetesen az lett volna, ha a szökevény fellopózik valamelyik tengerjáróra, amelyik berakodás után kihajózni készül Vlagyivosztk kikötőjéből. Allan fogolytársai közül azonban az évek során ezt heten is kipróbálták, és mind a hetet elfogták és kivégezték. A barakklakók minden alkalommal meggyászolták őket. Legjobban talán Herbert Einstein. De csak Allan tudta, hogy Herbert minden alkalommal azért

szomorkodik, hogy ezúttal sem ő volt soron.

Hajóra feljutni azért sem volt egyszerű dolog, mert a foglyok fekete-fehér csíkos rabruhát viseltek. Ilyenben pedig egyszerűen nem lehet elvegyülni a tömegben. A keskeny hajóhidakat ráadásul erősen őrizték, a daruval berakott árut pedig beemelés előtt jól képzett őrkutyák szaglászták végig.

Amúgy hajót se lett volna könnyű találni, ahol Allant mint potyautast szívesen látták volna. A szállítmányok egy része Kínába tartott, más részük Észak-Korea keleti partja felé, Vonszan városába. Okkal lehetett feltételezni, hogy ha egy kínai vagy észak-koreai kapitány szökevényt talál a rakományban, vagy visszaviszi a táborba, vagy a kevésbé bürokratikus, de ugyanazzal a végeredménnyel járó megoldást választja, vagyis a tengerbe hajítja.

A tenger felé szökni tehát bajosnak látszott, ha valaki szökni akart, márpedig akart. De a szárazföldi megoldás sem tűnt könnyebbnek. Észak felé a szibériai hideg állta el az utat. Nyugat felé Kína.

Maradt a déli irány, Dél-Korea, ahol valószínűleg befogadnák a Gulagról szökött rabot, hiszen vélhetőleg a kommunizmus ellensége. A baj csak az, hogy közben ott van Észak-Korea.

Az úton bármikor akadályba ütközhet az ember, ezt Allan már akkor belátta, mielőtt hozzálátott volna, hogy valamiféle szökési tervet eszeljen ki déli irányba, a szárazföldön át. Viszont úgy gondolta, nem érdemes emiatt halálra aggodalmaskodnia magát, mert abból biztos, hogy nem lesz pálinka.

Egyedül próbálkozzon, vagy társsal? Ha társsal, akkor csak a szerencsétlen Herbert jöhet szóba. Allan úgy spekulált, hogy az előkészítő munkában még hasznát is tudná venni Herbertnek. Azonkívül szórakoztatóbb is a szökés, ha nem egyedül kell mindent végigcsinálnia.

– Megszökni? – kérdezte Herbert Einstein. – A szárazföldön át? Dél-Koreába? Észak-Koreán keresztül?

– Valahogy így – felelte Allan. – Legalábbis ez a munkahipotézis.

– Az esélyeink, hogy túléljük, alighanem mikroszkopikusak – mondta Herbert.

– Alighanem – mondta Allan.

– Benne vagyok! – mondta Herbert.

Öt év után köztudott volt a táborban, hogy a 133. számú fogoly feje mennyire üres, illetve a kevés, ami mégis van benne, valahogy mindig önmagával keveredik ellentmondásba.

Ennek az lett az eredménye, hogy az örök bizonyos elnézéssel bántak Herbert Einsteinnel. Ha valamelyik fogoly például az ételosztásnál nem úgy állt a sorban, ahogy kell, jó esetben ráordítottak, kevésbé jó esetben puskatussal hasba vágták, rossz esetben pedig az illető fogoly befejezhette földi pályafutását.

Herbert azonban öt év után sem tudott rendesen eligazodni a barakkok között. Mind egyformán barna, mind egyformán nagy, és sehogy sem lehet őket megkülönböztetni egymástól. Az ételt mindig a tizenhármas és tizennégyes számú barakk között osztották, de a 133. számú fogoly ilyenkor is gyakran a hetes számú barakk környékén bolyongott. Vagy a tizenkilences környékén. Vagy a huszonötös környékén.

– Az isten rakja beléd, Einstein – kiáltottak rá az örök, ha meglátták. – Nem arra kell menni. Nem, nem arra, hanem *arra!* Amerre mindig!

Herbertet tehát így ismerték, és Allan arra gondolt, ismertségét a maguk javára fordíthatja. Rabruhában nem nehéz megszökni, de rabruhában életben maradni az utána következő percekben már sokkal nehezebb. Allannak és

Herbertnek szüksége lesz egy-egy katonai egyenruhára. És az egyetlen fogoly, akik megközelítheti a katonák egyenruharaktárát úgy, hogy ha meglátják, nem lövik azonnal le – az Einstein, a 113. számú fogoly.

Allan tehát kioktatta barátját, hogy mi lenne a dolga. Ha közeledik az ebédidő, „tévedjen el”, mert ilyenkor a ruharaktár őreinek is ebédidejük van. Ez alatt a fél óra alatt a raktárt egyedül csak a negyedik toronyban szolgáló gépfegyveres katona őrzi. Ő is éppolyan jól ismeri a 133. számú foglyot, mint a többiek, és ha meglátja, feltehetőleg inkább rákiált, mintsem hogy mindjárt golyókat eressen beléje. És ha Allan rosszul kalkulál, akkor sem dől össze a világ, tekintetbe véve, Herbert mennyire szeretne már meghalni.

Herbert úgy gondolta, Allan mindent jól eltervezett. De mit mondott, mit is kéne csinálnia?

Természetesen minden összekavarodott. Herbert tényleg eltévedt, és így hosszú idő óta először pontosan megjelent az ebédosztáson. Allan, aki már már benn állt a sorban, felsóhajtott, és elindította Herbertet az egyenruharaktár irányába. De ez sem vezetett a kívánt eredményre, Herbert megint eltévedt, és váratlanul a mosodában találta magát. És mit talál a mosodában? Egy egész köteg frissen mosott és vasalt egyenruhát!

Kettőt magához vett, bedugta a köpenye alá, és újra bolyongani kezdett a barakkok között. Láta is a négyes számú toronyban strázsáló őrt, akinek azonban még csak kiabálni se volt kedve. Egyébként is úgy látta, az agyalágyult fogoly voltaképpen a saját barakkja felé megy.

– Hihetetlen – morogta magában, és folytatta, amit eddig is csinált, vagyis átadta magát a gondolatainak, és azt képzelte, hogy valahol máshol van.

Allannak és Herbertnek immár volt saját egyenruhája, mely fennen tudatja majd a világgal, hogy mindketten a Vörös Hadsereg büszke katonái. Már csak a többi volt hátra.

Allan észrevette, hogy az utóbbi időben jelentősen megnőtt az észak-koreai Vonszan kikötőjébe tartó hajók száma. A Szovjetunió hivatalosan nem vett részt a háborúban az észak-koreaiak oldalán, de az ország belsejéből egyre több vonatrakomány fegyver érkezett Vlagyivosztokba, és folytatta útját – átrakodás után – mindig ugyanabba az irányba. A célállomás neve nem volt ugyan ráírva a rakományokra, de mindig akadtak tengerészek, akik nem tettek lakatot a szájukra, Allan pedig tudta, mit kell kérdeznie. Néha látni is lehetett, miféle szállítmányokról van szó, például terepjárókról vagy éppenséggel harckocsikról, más esetekben pedig egyszerű, festetlen faládákról.

Allan kieszelt valamit, amit leginkább elterelő manővernek

lehetne nevezni, ami hasonló ahhoz, amit Teheránban talált ki hat évvel ezelőtt. Híven a római időkből származó mondás szelleméhez, vagyis hogy a suszter maradjon a kaptafánál, Allan arra gondolt, hogy egy kis tűzijáték bizonyára jótékony hatással lenne a további fejleményekre. Így kerültek képbe az észak-koreai Vonszanba címzett faládák. Allan nem tudhatta biztosan, de sejtette, hogy a ládák robbanószert tartalmaznak, és ha egy ilyen láda kigyulladna a kikötőben, felrobbanna, és a robbanások továbbterjednének ládáról ládára... igen, akkor Allannak és Herbertnek lehetősége nyílna rá, hogy kilopózzanak a táborból, magukra húzzák a szovjet katonák egyenruháját, és arra is, hogy aztán... igen... szerezzenek maguknak egy autót, amelyben benne van a slusszkulcs, amely tele van tankolva, és amelyre a tulajdonosa momentán nem tart igényt. Allan és Herbert utasítására ezután kinyílnának előttük a jól őrzött kapuk, és ha maguk mögött hagyják a Gulag és a kikötő környékét, senki sem gyanakodna rájuk, senki sem keresné az ellopott autót, és senki sem követné őket. És mindez még azelőtt történne velük, hogy egyáltalán eszükbe jutna, hogy fognak bejutni Észak-Koreába, és – legfőképpen – hogy fognak továbbmenni északról délre.

– Kicsit nehéz a felfogásom – mondta Herbert. – De úgy érzem, a terved mintha még nem volna teljesen kész.

– Nem nehéz a te felfogásod – tiltakozott Allan. – Na jó, mondjuk, kicsit az, de ebben a kérdésben akkor is igazad

van. És minél többet gondolkozom rajta, annál inkább arra jutok, hogy hagyjuk ennyiben, és meg fogod látni, hogy valahogy azután is lesz, mert mindig így szokott lenni. Szinte mindig.

A szökés tervének első és egyetlen része tehát abból állt, hogy fel kell gyújtani a célnak megfelelő valamelyik faládát. Ehhez szükség volt 1) a célnak megfelelő faládjára, valamint 2) valamiféle tűzgyújtó alkalmatosságra. Miközben arra vártak, hogy kikössön a kikötőben az előbbi kellék szállítására alkalmas hajó, Allan újabb megbízást adott a közismerten ostoba Herbert Einsteinnek. Herbert szolgálatkészen végre is hajtotta a feladatot, megkaparintott és a nadrágszárába rejtett egy fényjelző rakétát, mielőtt az egyik őr észrevette volna, hogy olyan helyen tartózkodik, ahol neki egyáltalán nem volna szabad tartózkodnia. De ahelyett, hogy lelőtte vagy legalább megmotozta volna, az őr jól lehordta a 113. számú foglyot, és kioktatta, hogy öt év után már igazán ismerhetné a járást a táborban. Herbert bocsánatot kért, és ingatag léptekkel elbicegett a helyszínről. A színjáték kedvéért rossz irányba.

– A te barakkod *balra* van, Einstein! – ordított utána az őr.
– Már ezt se tudod, te idióta?

Allan megdicsérte Herbertet a sikeresen elvégzett feladatért és az ügyes színészkedésért. Herbert belepirult a

dicséretbe, de közben elhárította magától, mondván, hogy nem olyan nehéz hülyét játszani annak, aki amúgy is hülye. Allan erre azt felelte, nem tudja, mennyire nehéz, mert azok a hülyék, akikkel eddig életében találkozott, mind az ellenkezőjét próbálták játszani.

Aztán egyszer csak eljött az a nap, amelyik a megfelelő napnak látszott. 1953. március 1-jének dermesztően hideg reggelén hosszú szerelvény gördült be a kikötői sínpárra, s a mozdony olyan sok kocsit húzott maga után, hogy Allan meg se tudta számolni őket, de még Herbert sem. A szerelvény láthatólag hadifelszerelést szállított, rakományát, mely három hajót is megtöltött, Észak-Koreába kellett eljuttatni. Nyolc darab T-34-es tank is része volt a szállítmánynak, ezt sehogy sem lehetett elrejteni, egyébként minden erős faládákba volt csomagolva, árumegjelölés nélkül. A ládák falán a rések azonban elég szélesek voltak ahhoz, hogy be lehessen dugni rajtuk egy fényjelző rakétát. És pontosan ez az, amit Allan megtett, amikor félnapi rakodás után egyszer alkalma nyílt rá.

A láda természetesen azonnal füstölni kezdett, de szerencsére eltartott néhány másodpercig, amíg a rakéta szétduzzant benne, úgyhogy Allannak volt ideje rá, hogy odébbálljon, és ne terelje magára a figyelmet. A láda rögtön kigyulladt, ezt a tizenöt fokos hideg sem tudta megakadályozni.

Amint a tűz eléri a ládába csomagolt, mondjuk, kézigránátot, a terv szerint a ládának fel kell robbannia, amitől az örök fejvesztve rohangálni kezdenek, Allan és Herbert pedig észrevétlenül beosonhat a saját barakkjába, hogy átöltözzön.

A problémát az okozta, hogy a robbanás nem következett be. Viszont sűrű füst gomolygott elő a ládából, és a helyzetet tovább rontotta, hogy az örök, akik maguk nem mertek a láda közelébe menni, utasították a foglyokat, hogy vízzel locsolják az égő faládát.

Ekkor történt, hogy a füstfelhő leple alatt három fogoly át akart mászni a kétméteres kerítésen, hogy átjusson a kikötő szabad részébe. De a kettes számú őrtoronyban szolgálatot teljesítő katona észrevette őket. Golyószórójával több sorozatot is kilőtt a füstfelhőn át a három fogoly felé. Mivel nyomjelző muníciót használt, több lövése is célba talált, és a három menekülő fogoly holtan zuhant a földre. És ha ez idáig nem haltak volna meg, pár másodperccel később amúgy is meghaltak volna, mert az őrlövészei nemcsak az ő testüket lyuggatták keresztül, hanem azt a ládát is, mely eddig teljes épségben balra állt attól a ládától, melyet Allan Karlsson felgyújtott. Allan ládája ezerötszáz tábori pokrócot tartalmazott. A mellette álló láda pedig ezerötszáz kézigránátot. A nyomjelző lövedékek foszfort tartalmaznak, és amikor valamelyik eltalálta az egyik gránátot, a gránát felrobbant, és egy tizedmásodperc múlva magával ragadta a ládában helyet foglaló

ezerégyszázkilencvenkilenc gránáttársát is. A robbanásnak olyan ereje volt, hogy megemelte a sorban mellette álló négy ládát, és harminctól nyolcvan méterig terjedő távolságra repítette el őket.

A sorban az ötödik láda hétszáz darab taposóaknát tartalmazott, és csakhamar ugyanolyan erővel robbant fel, mint az előző láda, ami azzal a következménnyel járt, hogy levegőbe repített további négy ládát.

Allan és Herbert káoszt akart teremteni, és a káosz előállt. Pedig, mint kiderült, ez még csak a kezdet volt. A ládák ugyanis sorban kigyulladtak. Az egyik dízelolajat és benzint tartalmazott, és ezek az anyagok, mint köztudott, tűzoltásra nemigen használhatók. Egy másikba lövedékeket csomagoltak, s ezek most mind önálló életet kezdtek élni. Két őrtorony és nyolc barakk már akkor lángokban állt, *mielőtt* akcióba léptek volna a páncéltörő gránátok. Az első telibe találta a hármasszámú őrtornyot, a második pedig a tábor bejáratának épületét, magával sodorva a sorompót és minden egyebet, ami az útjában állt.

A kikötő rakpartjánál négy hajó várt berakodásra, a következő páncéltörő gránát mind a négyet felgyújtotta.

Aztán felrobbant egy kézigránátokat tartalmazó második láda is, és újabb láncreakciót indított el, amely utoljára elérte a sor végén álló legutolsó ládát is. Ebben is páncéltörő gránátok voltak, melyek most másik irányba

indultak útnak, a kikötő nyíltvízi része felé, ahová épp ekkor úszott be egy hatvanötezer tonna olajat szállító tankhajó. Az egyik gránát telibe találta a parancsnoki hídját, ezáltal irányíthatatlanná téve a hajót, három további gránát pedig a hajó oldalát szakította fel, és a tűz, amely a hajón keletkezett, nagyobb volt, mint az összes eddig fellángolt tűz együttvéve.

Az úszó lángtengerré változó tankhajó lassan sodródott a part mentén a város központja felé. Utolsó útján a 2,2 kilométeres partszakaszon álló valamennyi házát felgyújtotta. Ezen a napon a szél ráadásul délkeleti irányból fúj. Mintegy húsz perc múlva a szó szoros értelmében egész Vlagyivosztozk lángokban állt.

* * *

Sztálin elvtárs épp befejezte a kellemes vacsorát, melyet alattvalói, Berija, Malenkov, Bulganyin és Hruscsov társaságában fogyasztott el Krilatszkojében lévő rezidenciáján, amikor értesült róla, hogy Vlagyivosztozk nagyjából megsemmisült abban a tűzvészben, melyet egy pokrócokat tartalmazó láda kigyulladás okozott.

A hírre Sztálin egészen különös módon reagált.

Új kedvence, a mindig tette kész Nyikita Szergejevics Hruscsov megkérdezte tőle, adhatna-e neki ez ügyben egy

tanácsot, mire Sztálin erőltlenül azt felelte, hogy Nyikita Szergejevics ezt feltétlenül tegye meg.

– Kedves Sztálin elvtárs – mondta Hruscsov. – Azt javaslom, hogy ami történt, ne történjen meg. Javaslom, hogy Vlagyivosztokot azonnal zárjuk el a külvilágtól, aztán szép türelmesen építsük újjá, és tegyük meg Csendes-óceáni flottánk fő támaszpontjává, ahogy azt Sztálin elvtárs már korábban is tervezte. De mindenekeelőtt – *ami történt, nem történt meg*, mert ennek az ellenkezője olyan gyengeségről árulkodik, melynek kitudódását most nem engedhetjük meg magunknak. Érti Sztálin elvtárs, mire gondolok? Egyetért vele, Sztálin elvtárs?

Sztálin továbbra is furcsán érezte magát. Be is volt rúgva. De bólintott, és azt mondta, Sztálinnak az a kívánsága, hogy Nyikita Szergejevics személyesen gondoskodjon róla, hogy ami történt... nem történt. Majd hozzátette, ideje már, hogy Sztálin lepihenjen, mert nem érzi jól magát.

Vlagyivosztok, gondolkozott el Berija marsall. Nem oda küldtem azt a fasiszta svéd szakértőt tartaléknak arra az esetre, ha nem sikerülne a bombát saját magunknak előállítani? Teljesen elfelejtettem, pedig likvidálni kellett volna a gazfickót, amikor Julij Boriszovics Popov megfejtette a titkot. Na, mindegy, most talán ő is odaveszett a tűzben. Bár azért nem kellett volna magával vinnie egész várost.

Hálószobája ajtajában Sztálin közölte, hogy semmi körülmények között ne zavarják. Aztán bezárkózott a szobájába, leült az ágya szélére, kigombolta az ingét, és gondolkodott.

Vlagyivosztok... A város, ahol Sztálin a Csendes-óceáni flotta fő támaszpontját akarta kiépíteni! *Vlagyivosztok...* amelynek fontos szerepet szánt a koreai háború küszöbön álló offenzívájában! *Vlagyivosztok...*

Nincs többé!

Sztálin még feltette magának a kérdést, hogy a pokolba képes kigyulladni egy pokróccokkal teli láda a tizenöt-húsz fokos hidegben. Valakinek ezért felelnie kell... azt a rohadt disznót... azt... azt...

Sztálin fejjel előre végigzuhant a padlón. Ott feküdt az agyvérzésével egy álló napon át, mert ha Sztálin elvtárs egyszer azt mondta, hogy ne zavarják, akkor nem zavarják.

* * *

Allan és Herbert barakkja az elsők között gyulladt ki, és a két barátnak azonnal el kellett napolnia a tervet, hogy beosonnak, és felhúzzák magukra az egyenruhát.

A tábor kerítése azonban megsemmisült, és ha még állt is

itt-ott egy-két őrtorony, már nem őrködött bennük senki. A táborból kijutni tehát nem jelentett nehézséget. A kérdés inkább az volt, hogy mi történjék azután. Ellopni egy katonai autót nem lehetett, mert már mindegyik lángolt. Bemenni a városba, és ott szerezni valamilyen autót – szintén nem látszott lehetségesnek. Valami oknál fogva egész Vlagyivosztko lángokban állt.

A tüzet és a robbanásokat túlélő rabok csoportokba verődve áldogáltak kinn az országúton, biztos távolságban a különféle lövedékektől, páncéltörő gránátoktól és minden egyébtől, ami még képes a levegőben repkedni. Egy-egy vállalkozó kedvű rab kivált a csoportjából, és elindult északnyugat felé, az egyetlen irányba, ami egy orosz számára, ha menekülni akar, ésszerűnek látszott. Hiszen kelet felé mindenütt víz volt, dél felé a koreai háború, nyugaton Kína, egyenesen északra pedig a város, amely épp most válik a lángok martalékává. Nem maradt más választásuk, mint a hatalmas és hideg Szibéria. De a tábor őrsége természetesen ugyanígy gondolkodott, és még mielőtt leszállt volna az este, utolérték a szökevényeket, és továbbküldték őket az örök vadászmezőkre.

A fentiek alóli két kivételnek Allan és Herbert volt a neve. Vlagyivosztkótól *délnyugati* irányban indultak el, és sikerült eljutniuk egy kis dombig. Ott lecsücsültek egy kicsit, hogy megpihenjenek, és szemrevételezzék a pusztulást.

– Jó huzata volt annak a fényjelző rakétának – mondta

Herbert.

– Alig hiszem, hogy egy atombomba jobb munkát végzett volna nála – mondta Allan.

– Most mihez kezdünk? – kérdezte Herbert, és a hidegben szinte vágyakozva gondolt a táborra, amely már nem létezett.

– Hát, kedves barátom, most elmegyünk Észak-Koreába – felelte Allan. – És mivel autó nincs a közelben, gyalog kell mennünk. Attól legalább kimelegszünk egy kicsit.

* * *

Kirill Afanaszjevics Mereckov a Vörös Hadsereg egyik legrátermettebb és legtöbbször kitüntetett tábornoka volt. A „Szovjetunió hőse”, akit nem kevesebb, mint hétszer tüntettek ki Lenin-renddel.

Mint a 4. hadsereg parancsnoka sikeresen harcolt a németek ellen Leningrádnál, és kilencszáz rettenetes nap után áttörte az ostromgyűrűt, és felszabadította a várost. Nem csoda, hogy a „Szovjetunió marsallja” címet is megkapta az összes többi cím, rang és kitüntetés mellé.

Miután Hitlert egyszer s mindenkorra visszaszorították, Mereckovot keletre küldték, s a hétszázhatvan mérföldes

vonatút megtétele után ő lett az 1. Távol-keleti Front parancsnoka azzal a megbízással, hogy űzze ki a japánokat Mandzsúriából. Senkit nem lepett meg, hogy ezt a feladatot is sikeresen végrehajtotta.

Aztán véget ért a világháború, és Mereckov elfáradt. Mivel senki nem várt rá Moszkvában, ott maradt keleten. Íróasztal mögé került egy katonai hivatalban. Igaz, szép íróasztal volt. Tíkfából készült.

1953 télutóján ötvenhat éves volt, és még mindig az íróasztala mögött ült. Onnan irányította a Szovjetunió távolmaradását a koreai háborúból. Mereckov, akárcsak Sztálin elvtárs, stratégiaileg fontosnak tartotta, hogy szovjet katonák *itt és most* ne harcoljanak amerikai katonák ellen. Bombájuk ugyan nekik is van már, de az amerikaiaké jobb. Mindennek megvan a maga ideje, és a jelen pillanat nem a provokáció ideje – ami ugyan nem jelenti azt, hogy a koreai háborút ne lehetne, vagy ne kellene megnyerni.

Mereckov marsall tehát jelenlegi helyzetében időnként megengedett magának egy kis kikapcsolódást. Többek között a kraszkinói vadászházában, amely Vlagyivosztoktól néhány órányi járásra volt déli irányban. Gyakran kijárt oda, főként télen. És legtöbbször egyedül. Az adjutánsa persze mindig vele volt, mert egy marsall mégsem vezetheti az autóját saját maga; mit szólna a világ?

Mereckov marsall és az adjutánsa éppen visszafelé autózott Kraszkinóból Vlagyivosztokba. Egyórányi távolságban lehettek a várostól, amikor a kanyargós tengerparti úton először pillantották meg az északi látóhatáron a fekete füstoszlopot. Mi történt? Ég valami?

A távolság még túl nagy volt ahhoz, hogy érdemes lett volna megállni, és kivenni a látcsövet a tábornok rangjához illő kocsi csomagtartójából. Mereckov marsall utasítást adott, hogy hajtsanak gyorsan tovább előre, és hogy az adjutáns húsz percen belül keressen egy alkalmas megállóhelyet, ahonnan az egész öböl tisztán látható. *Vajon mi történhetett? Valami kétségtelenül kigyulladt...*

Allan és Herbert már jó ideje gyalogolt az országúton, amikor észrevették, hogy délről egy zöld Pobeda közeledik feléjük. A két szökevény gyorsan elbújt egy hókupac mögé, még mielőtt meglátták volna őket. Az autó azonban, miután elhaladt mellettük, lassítani kezdett, és alig ötven méterrel arrébb megállt. Kiszállt belőle egy rendjelekkel sűrűn kidekorált tiszt és az adjutánsa. Az adjutáns kivette a kocsi csomagtartójából a dekorált tiszt látcsövét, majd az autót otthagya mindketten elindultak, hogy megfelelő kilátóhelyet keressenek, ahonnan megszemlélhetik az öböl túloldalán azt a helyet, ahol nemrégiben még Vlagyivosztok

volt található.

Így aztán Allannak és Herbertnek nem jelentett különösebb nehézséget, hogy odalopózzanak az autóhoz, kivegyék belőle a kidekorált tiszt pisztolyát és az adjutáns automata fegyverét, majd felhívják a kidekorált tiszt és adjutánsa figyelmét arra, hogy balszerencsés módon nehéz helyzetbe kerültek. Vagy ahogy Allan mondta:

– Uraim, megkérném önöket, hogy vegyék le a ruháikat.

Mereckov marsall fel volt háborodva. Így senki nem bánhat a Szovjetunió marsalljával, még akkor sem, ha a Gulag rabja. Úgy gondolják az urak, hogy ő – Kirill Afanaszjevics Mereckov marsall – egy szál alsógatyában sétáljon be Vlagyivosztokba? Allan azt felelte, hogy ez mindenképpen nehéz volna, mert Vlagyivosztok épp ezekben az órákban ég porig és tűnik el a föld színéről, de egyébként igen, ő maga és barátja, Herbert ezt valóban így képzelte el. Az urak természetesen megkaphatják tőlük cserében a fekete-fehér csíkos rabruhát, amire később már talán nem is lesz szükségük, mert minél közelebb érnek Vlagyivosztokhoz – vagy ami marad belőle –, a levegő annál melegebb lesz.

Allan és Herbert ezután magára öltötte a két, frissen lopott egyenruhát, rabruháikat pedig kupacba rakva ott hagyták a földön. Allan arra gondolt, jobb volna, ha ő vezetné az autót, vagyis jobb, ha Herbert lesz a marsall, ő pedig az adjutáns.

Herbert az utasülésen foglalt helyet, Allan pedig a volán mögött. Búcsúzóul Allan még azt mondta, a marsall úrnak nem kellene ilyen dühös képet vágnia, mert Allan biztos benne, hogy abból nem származik semmi haszna. Amúgy is, nemsokára itt a tavasz, és a tavasz Vlagyivosztokban... na, persze, most talán nem. Allan mindenesetre arra biztatja a marsall urat, hogy bizakodva nézzen a jövőbe, de hozzátette, hogy ebben a kérdésben persze a marsall úr úgy dönt, ahogy akar. Ha alsógyatyában akar maradni, és sötéten akarja látni a dolgokat, megteheti, szíve joga.

– Isten vele, marsall úr. És magával is, természetesen, adjutáns úr – mondta Allan.

A marsall nem válaszolt, továbbra is dühösen nézett rá. Allan megfordult a Pobedával, és Herberttel az oldalán elindult dél felé.

Észak-Koreába.

* * *

A határ átlépése a Szovjetunió és Észak-Korea között simán, minden probléma nélkül zajlott le. Előbb a szovjet határőrök tisztelegtek feszes vigyázzállásban az autó előtt, azután ugyanezt tették az észak-koreaiak is. Szó nélkül emelték fel a sorompót a szovjet marsall (Herbert) és adjutánsa (Allan) előtt. Az egyik lelkes észak-koreai

határőrnek a szeme is megtelt könnyel a meghatottságtól a marsall személyes elkötelezettsége láttán. Koreának nincs jobb barátja a Szovjet Szocialista Köztársaságok Szövetségénél. A marsall bizonyára Vonszanba tart, hogy személyesen ellenőrizze a Vlagyivosztokból jövő szállítmányok érkezését és további sorsát.

Ez azonban nem így volt. Ezt a marsallt egyáltalán nem érdekelte Észak-Korea sorsa. Vélhetőleg azt se tudta, melyik országban jár. Figyelmét az kötötte le, hogy kitalálja, hogyan kell kinyitni a kocsi kesztyűtartóját.

Allan még a Vlagyivosztok kikötőjében megismert tengerészekről tudta, hogy a koreai háború megfeneklett, állóháborúvá vált, a felek visszavonultak a 38. szélességi foknál meghúzott határ két oldalára. Ezt elmondta Herbertnek is, aki ezek után azt képzelte, az észak és dél között húzódó határ átlépéséhez nincs másra szükség, mint hogy az ember nekifut, és átugorja (feltéve, hogy az a bizonyos szélességi fok nem túl széles). Annak természetesen fennáll a veszélye, hogy az embert ugrás közben lelövik, de végül is az se volna olyan nagy baj.

Messze jártak még a 38. szélességi fok határvonalától, amikor kiderült, hogy az ország belsejében javában dúl a háború. Amerikai repülőgépek cirkáltak a levegőben, és úgy tűnt, bombákat dobnak mindenre, ami mozog. Allan

felfogta, hogy egy elegáns, zöld orosz személyautó kívánatos célpontnak számít, úgyhogy letért a dél fel vezető főútvonalról (engedélyt sem kérve marsalljától), és az ország belsejébe tartó kisebb utakon haladt tovább, melyeken gyorsabban és könnyebben talált búvóhelyet, valahányszor gépek zúgtak el a fejük fölött.

Délnyugat felé folytatták útjukat, közben Herbert azzal szórakoztatta Allant, hogy elsorolta, mi van a marsall tárcájában, melyet az egyenruha belső zsebében talált. A tekintélyes mennyiségű rubelen kívül iratok, melyekből meg lehet tudni, a marsallnak mi a neve, valamint levelek, melyek arról informálnak, mivel foglalkozott Vlagyivosztokban, amikor a város még épségben volt.

– Kíváncsi vagyok, vajon nem ő felügyelte-e azt a bizonyos vasúti szállítmányt is – morfondírozott hangosan Herbert.

Allan megdicsérte Herbertet, hogy okosan spekulál, amitől Herbert ismét elvörösödött. Nem rossz, ha tud olyat mondani, ami nem rossz.

– Egyébként mit gondolsz, meg tudnád tanulni Kirill Afanaszjevics Mereckov marsall nevét? – kérdezte Allan. – Ennek a jövőben még hasznát vehetnénk.

– Az kizárt dolog – felelte Herbert.

Sötétedéskor Allan és Herbert bekanyarodott egy portára, ami egy tehetős gazda udvarának látszott. A gazda, a felesége és két gyermeke az előkelő vendégek és a mutatós autó láttán tüstént eléjük sietett. Allan adjutáns oroszul és kínaiul is elnézést kért azért, hogy ő maga és a marsall csak így egyszerűen betolakszik a gazda házába, de az a kérdése, hogy nem kaphatnának-e valamit enni? Szívesen ki is fizetik, de csak rubelben tudják, más pénz jelenleg nincs náluk.

A gazda és a felesége egy szót sem értett abból, amit Allan mondott. De az idősebbik, tizenkét éves fiú oroszul tanult az iskolában, és lefordította a kérdést apjának. A következő másodpercben megnyílt a ház kapuja, és a család beinvitálta Allan adjutánst és Herbert marsallt.

Tizennégy órával később Allan és Herbert készen álltak rá, hogy folytassák útjukat. A gazda és családja először vacsorával kínálta őket. Csilivel és fokhagymával fűszerezett disznóhúst kaptak rizzsel, és hozzá – halleluja! – koreai rizspálinkát. A koreai pálinkának nem olyan az íze, mint a svédnek, de ötévi és három hónapi kényszerű absztinencia után a célnak így is kitűnően megfelelt.

Vacsora után a család szállást is adott a marsallnak és adjutánsának. Herbert marsall megkapta a szülők nagy hálószobáját, a szülők aznap a gyerekek szobájában

aludtak. Allan adjutáns a konyhában alhatott, a földön.

Reggelire a vendégek párolt zöldséget, szárított gyümölcsöt és teát kaptak, a gazda pedig közben feltöltötte a Pobeda üzemanyagtartályát benzinnel, amit egyébként a fészerében, egy hordóban tárolt.

Búcsúzáskor a gazda nem akarta elfogadni a marsalltól a vastag köteg rubelt egészen addig, amíg a marsall rá nem rivallt, németül:

– Tedd csak el szépen ezt a pénzt, *hülye paraszt!*

A gazda ettől annyira megrémült, hogy eleget tett Herbert felszólításának, jóllehet egy árva szót sem értett belőle.

Barátságos integetéssel váltak el egymástól, és folytatták útjukat délnyugati irányban. A kanyargós utakon nem volt semmiféle forgalom, csak a bombázók motorjának fenyegető zúgása törte meg messziről a csendet.

Minél jobban közeledtek Phenjanhoz, Allan annál erősebben szükségét érezte annak, hogy valami új tervet kellene kieszelniük. A régi terv ugyanis érvényét veszítette. Allan úgy látta, onnan, ahol most vannak, semmiképp sem tudnak átjutni Dél-Koreába.

Inkább meg kell próbálniuk találkoztól összehozni Kim Ir Szen miniszterelnökkel. Herbert mégiscsak szovjet marsall, nem lehet nem fogadni.

Herbert elnézést kért, hogy beleszól a tervezésbe, de mi értelme van annak, hogy találkozzanak Kim Ir Szennel?

Allan azt felelte, hogy még nem tudja, de gondolkozik rajta. Egyelőre csak annyi okát tudja adni, hogy minél közelebb van az ember a magas állású urakhoz, annál jobb szokott lenni a koszt. És persze a pálinka is.

Allan tudta, hogy csak idő kérdése, mikor állítják meg őket az úton, és mikor ellenőrzik alaposabban a személyazonosságukat. Még egy marsall sem teheti be a lábát egy háborúban álló ország fővárosába úgy, hogy ne kelljen egy-két kérdésre válaszolnia. Allan ezért órákon át gyakoroltatta Herberttel, hogy mit kell mondania – egyetlen mondatot csupán, de nagyon fontosat: *„Mereckov marsall vagyok a Szovjetunióból, kísérem a vezetőjükhöz!”*

Phenjang ez idő tájt egy külső és egy belső katonai védvonal vette körül. A külső a város belsejétől húsz kilométerre húzódott, légvédelmi ágyúkból és megkettőzött ellenőrzőhelyekből állt, míg a belső gyűrű valóságos barikád volt, olyan, mint a harctéri frontvonal gyalogsági támadás esetén. Allant és Herbertet így aztán először az egyik külső ellenőrzőhelyen állította meg egy teljesen részeg észak-koreai katona, akinek kibiztosított golyószóró

lógott a nyakában. Herbert marsall újra és újra elismételte egyetlen mondatát, amely így hangzott:

– Vezető vagyok, vigyenek a... Szovjetunióba.

Szerencsére a katona nem értett oroszul, viszont tudott kínaiul. Így aztán Allan adjutáns tolmácsolta marsallja szavait, immár a megfelelő szavakat a megfelelő sorrendben.

De a katona vérében szinte képtelenül magas volt az alkoholszint, és sehogyan sem tudta eldönteni, mit kellene tennie. Allant és Herbertet mindenesetre behívta az ellenőrző állomás belső helyiségébe, és telefonon felhívta kétszáz méterrel odébb posztoló kollégáját. Majd leült egy rozoga karosszékbe, és a belső zsebéből előhúzott egy üveg rizspálinkát (aznap a harmadikat). Meghúzta az üveget, dúdolgatni kezdett valami dallamot, közben üveges tekintettel meredt a szovjet vendégek feje fölött a semmibe.

Allan elégedetlen volt Herbert eddigi teljesítményével, és belátta, ha Kim Ir Szen elé kerülnek, Herbert percek alatt lelepleződik, és a marsallt az adjutánsával együtt rövid úton letartóztatják. Az ablakon át Allan látta, hogy a másik őrelindul feléjük. Itt most gyorsan kell cselekedni.

– Herbert, cseréljünk ruhát egymással – mondta Allan.

– Miért? – kérdezte Herbert.

– Most azonnal – felelte Allan.

Így aztán néhány másodperc leforgása alatt a marsallból adjutáns, az adjutánsból marsall lett. A valószínűtlenül részeg katona közben csak pislogott, és összefüggéstelenül gurgulázott valamit koreaiul.

Pár másodperccel később belépett a helyiségbe a második katona, és nyomban tisztelgett, amikor meglátta a magas rangú vendégeket. Ő is tudott kínaiul, úgyhogy az immár marsalli ruhát viselő Allan újra előadta kívánságát, hogy Kim Ir Szen miniszterelnökkel szeretne találkozni. Mielőtt a második katona válaszolhatott volna, az első gurgulázni kezdett valamit.

– Mit mond? – kérdezte Allan marsall.

– Azt mondja, hogy önök az előbb meztelenre vetkőztek, és újra felöltöztek – felelte őszintén a második katona.

– Ejnye, mit tesz az alkohol – mondta Allan a fejét csóválva.

A második katona elnézést kért társa viselkedéséért, és amikor az első kijelentette, hogy *fenntartja* állítását, miszerint Allan és Herbert az imént valamiképp levetkőztette és felöltöztette egymást, kapott egy nagy pofont a másodiktól, és egy figyelmeztetést, ha nem fogja be a száját egyszer s mindenkorra, a részegsége jelentve lesz.

Az első katona ekkor úgy döntött, hogy nem szólal meg többé (de iszik még egy kortyot), miközben a második több helyre is telefonált, majd kiállított egy passzust koreai nyelven, aláírta, két helyen lepecsételte, és átnyújtotta Allan marsallnak a következő szavak kíséretében:

– Ezt mutassa be marsall úr a következő ellenőrzőhelyen. Onnan tovább fogják irányítani marsall urat a miniszterelnök úr helyettesének helyetteséhez.

Allan megköszönte a passzust, tisztelgett, és visszatért az autóhoz, maga előtt terelgetve Herbertet.

– Mivel adjutáns lettél, mostantól kezdve te vezeted a kocsit – mondta Allan.

– Érdekes feladat – felelte Herbert. – Nem vezettem azóta, hogy a svájci rendőrség örökre bevonta a jogosítványomat.

– Ne mondj semmit, az lesz a legjobb – mondta Allan.

– Mindig összekeverem a jobb oldalt a bal oldallal – mondta Herbert.

– Ahogy mondtam, az lesz a legjobb, ha erről nem beszélünk – felelte Allan.

Az út további részén Herbert vezetett, és a vezetés sokkal

jobban ment neki, mint ahogy azt Allan elképzelte. A passzus jóvoltából pedig simán bejutottak a városba, egészen a miniszterelnök palotájáig.

Ott a helyettes helyettese fogadta őket, és közölte, hogy a helyettes úr csak három nap múlva tudja fogadni őket.

Addig az urakat a palota vendéglakásában helyezik el. A vacsorát nyolc órakor szolgálják fel, ha az időpont megfelel.

– Látod? – mondta Allan Herbertnek.

* * *

Kim Ir Szen 1912 áprilisában született Phenjan egyik elővárosában. Családja, mint akkoriban minden koreai család, japán fennhatóság alatt élt. A megszállás éveiben a lakosság teljesen ki volt szolgáltatva a japánoknak. A koreai lányokat és asszonyokat százezrével kényszerítették a császári hadsereg katonáinak szexuális kiszolgálására. A koreai férfiakat besorozták a hadseregbe, és harcolniuk kellett azért a császárért, aki többek között arra kényszerítette őket, hogy japán neveket vegyenek fel, és egyébként is mindent megtett annak érdekében, hogy a koreai nyelv és kultúra kihaljjon.

Kim Ir Szen apja békés természetű patikus volt, aki azért hangot adott a japán megszállók elleni elégedetlenségének, oly mértékben magára vonva ezzel

haragjukat, hogy egy szép napon a család kénytelen volt elmenekülni északra, a kínai Mandzsúriába.

A békés és gondtalan élet azonban így is csak 1931-ig tartott, mert a japán csapatok oda is utánuk mentek. Kim Ir Szen apja ekkor már nem élt, de anyja rábeszélte fiát, hogy csatlakozzon a kínai partizánokhoz, és űzze ki segítségükkel a japánokat Mandzsúriából – a későbbiekben pedig Koreából is.

Kim Ir Szen elismerést vívott ki magának a kommunista kínai partizánok között. Bátor és tettere kész harcosnak tartották. Egy egész hadosztály parancsnoka lett, és olyan keményen harcolt a japánok ellen, hogy a hadosztályából rajta kívül alig néhányan maradtak életben. Ez 1941-ben történt, a világháború idején, és Kim Ir Szennek végül át kellett szöknie a Szovjetunióba.

De ott is elismerést vívott ki magának. Nemsokára tiszt lett a Vörös Hadseregben, és annak kötelékében harcolt egészen 1945-ig.

A háború végén Japánnak le kellett mondania Koreáról. Kim Ir Szen, immár a nemzet hőse, hazatért száműzetéséből. Már csak annyi dolga volt, hogy formálisan is létrehozza az új államot; hogy a nép Kim Ir Szent választja nagy vezetőjének, ahhoz nem fért kétség.

De a győztes hatalmak, a Szovjetunió és az USA a saját

befolyási övezeteik mentén felosztották maguk között Koreát. És az amerikaiak nem értettek egyet azzal, hogy egy *dokumentáltan kommunista* politikus legyen az egész félsziget vezetője. Szerezték maguknak saját államfőt, egy száműzött koreait, és elnököt csináltak belőle délen. Kim Ir Szennek be kellett érnie az ország északi részével, de ő ennyivel éppenséggel nem érte be. Inkább kirobbantotta a koreai háborút. Ha el tudta űzni a japánokat, el fogja tudni űzni az amerikaiakat is, meg az ENSZ színeiben harcoló csatlósaikat is.

Kim Ir Szen tehát harcolt már szovjet és kínai zászló alatt. Most a saját ügyéért harcolt. És drámai pályafutása közben megtanulta többek között azt, hogy *senkiben nem bízhat meg, csak saját magában*.

Ettől a szabálytól csak egyetlen esetben volt hajlandó eltérni, egyetlen kivételt ismert. És ezt a kivételt éppen most nevezte ki helyettesének.

Aki tárgyalni akar Kim Ir Szen miniszterelnökkel, annak előbb találkoznia kell Kim Ir Szen fiával.

Kim Dzsongillal.

Aki ekkor tizenegy éves.

– Minden látogatódat várasd meg, legalább hetvenkét órán keresztül. Ez jót tesz az autoritásodnak, fiam – magyarázta

fiának Kim Ir Szen.

– Azt hiszem, értem, amit mondasz, papa – hazudta Kim Dzsongil. Majd keresett egy lexikont, és megnézte benne azt a szót, amelyet nem értett.

* * *

A háromnapos várakozás meg se kottyant Allannak és Herbertnek, hiszen az elnöki palotában az ellátás jó volt, az ágyak pedig kényelmesek. Az amerikai gépek pedig ritkán közelítették meg Phenjant, hiszen találtak maguknak egyszerűbben elérhető célpontokat is.

Végül elérkezett a találkozó napja. Allanért eljött a miniszterelnök helyettesének helyettese, és a palota folyosóin keresztül elvezette a miniszterelnök helyettesének irodájába. Allant nem lepte meg, hogy a helyettes inkább még gyerekeknek volt mondható, mint felnőttek.

– A miniszterelnök fia vagyok, Kim Dzsongil – mondta Kim Dzsongil. – És a papa helyettese.

Kim Dzsongil kezét nyújtott a marsallnak, s noha keze szinte eltűnt Allan méretes tenyerében, erősen megszorította vendége kezét.

– Én pedig Kirill Afanaszjevics Mereckov marsall vagyok a

Szovjetunióból – mondta Allan. – Köszönöm, hogy ifjabb Kim úr lehetőséget ad a találkozásra. Megengedi, Kim úr, hogy elmondjam, mi járatban vagyok?

Kim Dzsongil megengedte, úgyhogy Allan tovább hazudott. Elmondta az ifjabb Kimnek, hogy egyenesen Sztálin elvtárstól hoz üzenetet a miniszterelnöknek. De mivel felmerült a gyanú, hogy az USA – a kapitalista hiénák – ügynökei beszivárogtak a Szovjetunió belső kommunikációs rendszerébe (a marsall bocsánatot kér a fiatal Kim úrtól, de részleteket nem árulhat el), Sztálin elvtárs úgy döntött, hogy az üzenetet személyesen kell átadni. A megtisztelő feladat végrehajtásával a marsallt és adjutánsát bízta meg (az utóbbit a marsall biztonsági okokból a szobájában hagyta).

Kim Dzsongil gyanakodva méregette Allant, és látszott rajta, hogy szinte gondolkodás nélkül beszél, amikor azt mondja, hogy az ő feladata a papa védelme minden körülmények között. Ennek az a lényege, hogy nem bízhat meg senkiben, magyarázta, a papa erre tanította. Ezért nem teheti meg, hogy a marsallt beengedi a papához, vagyis a miniszterelnökhöz, amíg állításait nem ellenőrzi a szovjet oldalon. Vagyis Kim Dzsongil úgy döntött, felhívja telefonon Moszkvát, és megkérdezi, hogy a marsallt tényleg Sztálin bácsi küldte-e hozzájuk, vagy nem.

Allan erre a nem kívánatos fordulatra nem számított. De már benne volt saját történetében, és nem tehetett mást,

mint hogy megpróbálta eltéríteni az ifjú Kimet attól a szándékától, hogy beszéljen Sztálinnal.

– Távol álljon tőlem, egyszerű marsalltól, hogy ellentmondjak Kim úrnak, de szeretném megjegyezni, hogy nem tanácsos telefont használni az ellenőrzésre, ha egyszerűen nem tanácsos használni a telefont.

Az ifjú Kim elgondolkodott Allan marsall megjegyzésén. De emlékezetében folyamatosan hallotta apja szavait: „*Ne bízz meg senkiben, fiam.*” Végül kiötölt egy megoldást. Felhívja Sztálin bácsit, de *virágnyelven* fog beszélni vele. Az ifjú Kim úrfi többször is találkozott már Sztálin bácsival, és Sztálin bácsi mindig úgy hívta: „a kis forradalmár”.

– Felhívom Sztálin bácsit, azt mondom, itt „a kis forradalmár” beszél, és megkérdezem tőle, küldött-e Sztálin bácsi valakit a papához. Azt hiszem, ezzel nem árulok el sokat, még ha az amerikaiak lehallgatják is a beszélgetést. Nem gondolja, marsall úr?

A marsall azt gondolta, nem hitte volna, hogy a kölyök ilyen ravasz gazfickó. Hány éves lehet? Tíz? Ő maga is korán lett felnőtt. Amikor annyi idős volt, mint Kim Dzsongil, már javában dinamitot csomagok Flenben, a Nitroglicerín Rt.-ben. Allan továbbá még arra is gondok, hogy ennek a történetnek talán rossz vége lesz, de hát ezt mégse mondhatja meg. Hát igen, ez van, lesz, ahogy lesz, és így tovább.

– Azt gondolom, hogy az ifjú Kim úr nagyon okos fiú, és még sokra viszi az életben – mondta Allan, és a folytatást a gondviselésre bízta.

– Igen, az a terv, hogy a papa után én fogom folytatni a papa munkáját, a marsall úrnak ebben valószínűleg igaza van. Igyon még egy csésze teát, marsall úr, én megyek, és felhívom Sztálin bácsit.

Az ifjú Kim úrfi átsétált a terem túlsó sarkában álló barna íróasztalhoz, Allan pedig teát töltött magának, és azon gondolkodott, hogy esetleg meg kellene próbálnia kiugrani az ablakon. De az ötletet nyomban el is vetette. Egyrészt azért, mert a miniszterelnöki palota harmadik emeletén voltak, másrészt pedig azért, mert Allan nem akarta magára hagyni társát. Herbert nyilván örömmel kiugrott volna (ha lett volna hozzá mersze), de Herbert most nem volt itt.

Allant az zökkenetette ki váratlanul a gondolataiból, hogy Kim úrfi sírva fakad. Lecsapta a telefont, odafutott Allanhoz, és zokogva mondta:

– Sztálin bácsi meghalt! Sztálin bácsi meghalt!

Allan arra gondolt, szinte lehetetlen, hogy valakinek olyan szerencséje legyen, mint neki, azután azt mondta:

– Jól van, Kim úrfi, ne sírjon. Jöjjön ide, hadd ölelje meg a

marsall bácsi. Így, így...

Mire Kim úrfi valamennyire megvigasztalódott, már nem látszott olyan koravénnek, mint korábban. Mintha elege lett volna abból, hogy felnőtt legyen. Szíjogva mondta el, hogy Sztálin bácsi néhány nappal ezelőtt gutaütést kapott, és *Sztálin néni* (így titulálta) azt mondja, nem sokkal azelőtt halt meg, hogy az ifjú Kim úrfi telefonált.

Miközben Kim úrfi még mindig Allan ölében ült, Allan meleg szavakkal elmesélte neki, milyen nagyszerű volt, amikor utoljára együtt vacsorázott Sztálin elvtárssal. Együtt fogyasztották el az ünnepi vacsorát, méghozzá olyan meghitt hangulatban, amilyen csak barátok közt lehetséges. Sztálin elvtárs még dalra is fakadt, és táncolt is az est folyamán. Allan eldúdolta a grúz népdalt, amit Sztálin énekelt annak idején, közvetlenül azelőtt, hogy rövidzárlat keletkezett a fejében, és Kim úrfi felismerte a dalt! Ezt a dalt Sztálin bácsi neki is elénekelte. Ha egyáltalán maradt még benne kételkedés, az most mind eloszlott. A marsall bácsi nyilvánvalóan az, akinek mondja magát. Kim úrfi gondoskodik róla, hogy a papa, vagyis a miniszterelnök már másnap fogadja. De most kéri, hogy még egyszer ölelje meg...

Az nem úgy van ám, hogy a miniszterelnök a szomszéd szobában ül, és onnan igazgatja fél országát. Nagyon nagy kockázatoknak tenné ki magát a miniszterelnök, ha ezt tenné. Nem, aki találkozni akar Kim Ir Szennel, annak hosszabb utat kell megtennie, méghozzá, biztonsági okokból, egy SU 122-es rohamlővegben, mivel vele tart a miniszterelnök helyettese, aki egyben a miniszterelnök fia is.

Az utazás nem volt kényelmes, a páncélozott rohamlővegeknek igazából nem is a kényelem biztosítása a céljuk. Útközben Allannak volt ideje rá, hogy gondolkozzon két nem elhanyagolható kérdésen. Az első az volt, hogy mit mondjon Kim Ir Szennek, a második pedig az, hogy amit mond, az mire legyen jó.

A miniszterelnök legközelebbi munkatársának, egyben fiának Allan azt mondta, fontos üzenetet hoz Sztálin elvtárstól, de ez a probléma időközben szerencsésen és lényegesen leegyszerűsödött. Az álmarsall most már bármit kitalálhat; Sztálin immár túlságosan halott ahhoz, hogy megcáfolja. Allan így hát elhatározta, a Kim Ir Szennek szóló üzenet nem más, mint hogy Sztálin kétszáz harckocsit akar ajándékozni a Koreában harcoló kommunistáknak. Vagy háromszázat. Minél többet, a miniszterelnök annál jobban fog örülni neki.

A második kérdés eldöntése sokkal több fejtörést okozott.

Allan nem lelkesedett a gondolatért, hogy miután teljesítette megbízatását Kim Ir Szennel, visszatérjen a Szovjetunióba. Viszont rábírní az észak-koreai vezért arra, hogy inkább segítse át Allant és Herbertet Dél-Koreába, nem látszik könnyen teljesíthető feladatnak. Maradni Kim Ir Szen közelében pedig – ahogy múlna az idő, és a harckocsik érkezése váltig elmaradna – napról napra növekvő kockázatot jelentene az egészségükre nézve.

Vajon *Kína* szóba jöhet mint alternatíva? Amíg Allan és Herbert csíkos rabruhát viselt, addig erre a kérdésre „nem” volt a válasz, de most már nem viselnek rabruhát. Amióta Allantól szovjet marsall lett, Korea gigantikus szomszédja már nem ijesztő, hanem biztató lehetőségnek látszik. Kivált abban az esetben, ha valamiféle ajánlólevelet is kicsalhatnának Kim Ir Szenből.

Szóval, a következő állomás Kína lehetne. Aztán lesz, ahogy lesz. Ha út közben nem támad valami jobb ötlete, mindig ott a lehetőség, hogy újra átkeljen a Himaláján.

Allan úgy döntött, elég a töprengésből. Kim Ir Szen először is megkapja a háromszáz harckocsiját, vagy négyszázat, ezen nem fog spórolni. Ezután az álmarsall szépen megkéri a miniszterelnök urat, biztosítson részükre járművet és úti okmányokat, hogy eljussanak Kínába, mivel üzenetet kell átadnia Mao Ce-tungnak is. Allan elégedetten nyugtázta magában, hogy a terv elkészült.

A páncélozott rohamlöveg Allannal, Herberttel és Kim Dzsongillal a fedélzetén estefelé gördült be a célállomásra, amit Allan valamiféle katonai létesítménynek nézett.

– Lehet, hogy már Dél-Koreában vagyunk? – kérdezte Herbert reménykedve.

– Ha van hely a földön, ahol Kim Ir Szen *nem* üti fel főhadiszállását, akkor az Dél-Korea – felelte Allan.

– Na, igen, persze... csak arra gondoltam... egyébként nem, nem is gondoltam semmit – mondta Herbert.

A tizkerekű, lánctalpas jármű csikorogva megállt. A három utas kimászott belőle, végre szilárd talajt éreztek a lábuk alatt. Egy katonai repülőtérré érkeztek, és valamiféle parancsnoki épület előtt álltak.

Az ifjú Kim úrfi kinyitotta a külső ajtót Allan és Herbert előtt, majd mellettük előreszaladva kinyitotta a következő ajtót is. Megérkeztek, beléphettek a szentek szentjébe. A szoba egyik végében nagy íróasztal állt tele mindenféle papírokkal, mögötte a falon Korea térképe, jobboldalt ülőgarnitúra. Az egyik pamlagon Kim Ir Szen miniszterelnök ült, a másikon a vendége. A szemben lévő fal előtt két géppisztolyos katona állt vigyázzban.

– Jó estét, miniszterelnök úr – mondta Allan. – Kirill Afanaszjevics Mereckov marsall vagyok a Szovjetunióból.

– Nem az vagy – mondta Kim Ir Szen nyugodt hangon. – Jól ismerem Mereckov marsallt.

– Ajjaj – mondta Allan.

A két katona a vigyázzállás helyett ekkor az álmarsallra és a minden bizonnyal áladjutánsára szegezte fegyverét. Kim Ir Szen továbbra is nyugodt maradt, de fia elvesztette önuralmát, egyszerre sírni és kiabálni kezdett. Talán e pillanatban vesztette el gyerekkora utolsó maradékát. *Ne bízz meg senkiben!* És ő mégis felmászott az álmarsall ölébe. *Ne bízz meg senkiben!* Ezután soha, soha az életben nem bízik meg egyetlen emberben sem.

– Meghalsz! – kiáltotta oda sírva Allannak. – És te is! – mondta Herbertnek.

– Mindenképpen meghaltok, az nem vitás – mondta Kim Ir Szen továbbra is nyugodt hangon. – De előbb tudni akarjuk, ki küldött ide titeket.

Ennek nem lesz jó vége, gondolta Allan.

Ennek jó vége lesz, gondolta Herbert.

Az igazi Kirill Afanaszjevics Mereckov marsallnak nem maradt más választása, mint adjutánsával együtt gyalog elindulni Vlagyivosztok, illetve a város romjai felé.

Többórás gyaloglás után megérkeztek az elpusztult város határában felállított katonai sáttáborhoz. A marsall megaláztatása kezdetben csak fokozódott, mivel szökött fogolynak nézték, aki megbánta tettét. De hamar felismerték, és ezután már a rangjának megfelelő bánásmódban részesítették.

Mereckov marsall eddigi életében csak egyetlenegyszer tűrt el vele szemben elkövetett igazságtalanságot, amikor Sztálin jobbkeze, Berija marsall letartóztatta, ok nélkül megkínóztatta és valószínűleg meg is gyilkoltatta volna, ha Sztálin nem avatkozik közbe, és nem menti meg. Mereckov utóbb talán tetemre is hívta volna Beriját, de közben dúlt a világháború, amit meg kellett nyerni, Berija pedig mindennek ellenére túl erős volt. Az ügy tehát annyiban maradt. De Mereckov magában megfogadta, hogy soha többé nem tűri el, hogy lealázzák. Jelen esetben tehát nyilvánvaló volt, hogy fel kell kutatni és ártalmatlanná kell tenni azt a két embert, akik elrabolták a marsalltól és adjutánsától az egyenruháját és az autóját.

Mereckov azonban nem tudta azonnal üldözőbe venni őket,

mivel nem volt egyenruhája. Ráadásul nem is lehetett egykönnyen szabót találni a sátortáborokban, és amikor mégis találtak egyet, további problémát jelentett, hogy híján volt még a legegyszerűbb kellékeknek, a tűnek és cérnának is. Hiszen Vlagyivosztok összes szabósága, akárcsak maga a város, egyszerűen eltűnt a föld színéről.

Három nap alatt mégis sikerült megcsináltatni a marsalli egyenruhát. Csak a különféle rendjelek és kitüntetések hiányoztak róla, azokat jelenleg ugyanis az álmarsall bitorolta. De Mereckov számára ez nem jelenthetett akadályt, hiszen ha akadályt jelentett volna, ezt a csatát már elvesztette volna.

Mereckov marsall némi nehézségek után vételezett magának és adjutánsának egy új Pobedát (a legtöbb katonai jármű ugyanis a tűz martaléka lett), és a katasztrófát követő ötödik nap hajnalán elindult dél felé.

Észak-Korea határán gyanúja beigazolódott. Egy másik marsall, szakasztott olyan, mint a marsall úr, egy másik Pobedában, szakasztott olyanban, mint a marsall úr Pobedája, valóban átkelt nemrég a határon, és folytatta útját déli irányban. A határőrök többet nem tudtak mondani.

Mereckov marsall ugyanarra a következtetésre jutott, mint Allan öt nappal azelőtt, vagyis hogy öngyilkosság volna tovább haladni a front felé. Ezért ő is rákanyarodott a Phenjan felé vezető útra, és néhány óra múlva már tudta is,

hogy jól döntött. A külső gyűrű egyik órétől megtudta, hogy egy bizonyos Mereckov marsall és adjutánsa kihallgatást kért Kim Ir Szen miniszterelnöktől, és el is jutottak a miniszterelnök helyettesének helyetteséhez. A két ór ezután összeveszett egymással. Ha Mereckov marsall értett volna koreaiul, megtudhatta volna, hogy az egyik ór mégiscsak okkal gyanakodott rá, hogy valami nem volt rendben azzal a két emberrel, és hogy most már *biztos* benne, hogy ruhát cseréltek egymással, a kollégája válaszából pedig azt, hogy ha társa képes volna reggel tíz után is józan maradni, akkor talán jobban megbíznának a szavahihetőségében. Ezután a két ór lehülyézte egymást, Mereckov marsall és adjutánsa pedig továbbment Phenjan felé.

Az igazi Mereckov marsall már aznap ebéd után találkozhatott a miniszterelnök helyettesének helyettesével. Azzal a határozottsággal, amivel csak egy igazi marsall rendelkezik, Mereckov marsall gyorsan meggyőzte a miniszterelnök helyettesének helyettesét arról, hogy a miniszterelnök is és a fia is életveszélyben van, továbbá arról is, hogy őt magát azon nyomban a miniszterelnök főhadiszállására kell vitetnie. Mégpedig, mivel nincs vesztegetni való idejük, a marsall saját Pobedájában, amely négyszer olyan gyorsan képes menni, mint az a páncélozott rohamlöveg, amelyben Kim Dzsongil és a két lator utazik.

– Nos – mondta Kim Ir Szen fölényesen, de érdeklődéssel a hangjában. – Kik maguk, ki küldte ide magukat, és mi volt ennek a kis trükknek a célja?

Allan még a száját sem tudta kinyitni, hogy válaszoljon, mert nyílt az ajtó, és berontott a szobába az igazi Mereckov marsall, és azt kiabálta, hogy merénylet van készülőben, és hogy ez a két ember itt a szoba közepén közönséges bűnöző, lágerből szökött rab.

A két géppisztolyos katonának egy pillanatra túl sok volt a marsall és az adjutáns a szobában. De miután a miniszterelnök jelezte nekik, hogy az új marsall az igazi marsall, a katonák ismét a csalókra szegezhették fegyvereiket.

– Ne izgassa magát, kedves Kirill Afanaszjevics – mondta Kim Ir Szen. – Urai vagyunk a helyzetnek.

– Meghalsz – kiáltotta Mereckov marsall feldúltan, miután végigmérte a marsalli egyenruháját és a kitüntetéseit viselő Allant.

– Igen, itt mindenki ezt mondja – felelte Allan. – Először Kim fiatalúr mondta, azután a miniszterelnök úr, és most a marsall úr. Az egyetlen, aki eddig nem kívánta a halálomat, az ön – mondta Allan, és a miniszterelnök vendégéhez fordult. – Nem tudom, ön kicsoda, de gondolom, nemigen

remélhetem, hogy ebben a kérdésben más lenne a véleménye.

– Valóban nem – mosolygott vissza a vendég Allanra. – Mao Ce-tung vagyok, a Kínai Népköztársaság vezetője, és csak annyit mondhatok, hogy nincs bennem túlzott szimpátia senki iránt, aki ártani akar az én barátomnak, Kim Ir Szen elvtársnak.

– Mao Ce-tung! – mondta Allan. – Micsoda megtiszteltetés! Én ugyan nemsokára alulról szagolom az ibolyát, de azért kérem, ne felejtse el átadni üdvözlétemet szépséges feleségének.

– Ismeri a feleségemet? – kérdezte csodálkozva Mao Ce-tung.

– Igen. Feltéve, hogy Mao úr nem nősült újra az utóbbi időben. Régebben, ha jól tudom, szokása volt. Csiang Csinggel Szecsuanban találkoztam néhány évvel ezelőtt. Sokat sétálgattunk a hegyekben egy Ah Ming nevű fiatal gyerek társaságában.

– Maga *Allan Karlsson*? – kérdezte Mao Ce-tung döbbenet. – *A feleségem megmentője?*

Herbert Einstein nem sokat értett az egészből, de annyit azért felfogott, hogy az ő Allan barátjának alighanem kilenc élete van, és hogy a biztos halál már megint kicsúszni látszik a kezükből! Ilyen nincs, ez nem történhet meg!

Herbert teljesen elvesztette a fejét.

– Nem ér a nevem, meg akarok szökni, lőjenek le, lőjenek le! – kiáltozta, és fel-alá futkosott a szobában, összekeverte az ajtókat, és a gardrób szekrényben kötött ki, ahol rögtön át is esett egy partvison és egy felmosó vödrön.

– A társa... – jegyezte meg Mao Ce-tung – nem egy Einstein.

– Ne mondja neki, kérem – mondta Allan. – Csak ezt ne.

* * *

Mao Ce-tung jelenléte ebben a szobában nem volt különösebben meglepő, mivel Kim Ir Szen a kínai Mandzsúriában rendezte be főhadiszállását, Liaoning tartományban, Senjang közvetlen közelében, körülbelül ötven mérföldnyire észak-nyugati irányban Phenjantól. Mao kedvelte ezt a vidéket, mert itt hagyományosan erős volt a támogatottsága. És jól érezte magát észak-koreai barátja társaságában.

Mindazonáltal jó darabig eltartott, amíg tisztázni tudták a tisztázandókat, és jobb belátásra tudtak bírni mindenkit, aki holtan szerette volna már látni Allant.

Mereckov marsall volt az első, aki megbocsátott, és kezét

nyújtott Allannak. A sorstársát látta benne, Berija marsall tébolyának újabb áldozatát (Allan a biztonság kedvéért nem említette meg azt az apróságot, hogy ő gyűjtötte fel Vlagyivosztokot). És amikor Allan javasolta, hogy egyenruhájuk felső részét cseréljék el egymással, hogy a marsall visszakapja kitüntetéseit, Mereckov minden haragja elpárolgott.

Kim Ir Szen is úgy gondolta, semmi oka nincs rá, hogy haragudjon Allanra. Hiszen Allannak soha nem állt szándékában, hogy ártson neki. Kim Ir Szen csak azt sajnálta, hogy fia csalódottnak érzi magát.

Az ifjú Kim sírt és toporzékolt, és továbbra is Allan azonnali és erőszakos halálát követelte. Apja végül is nem talált jobb megoldást, mint hogy lekevert fiának egy nyaklevest, és közölte vele, ha nem hallgat el azonnal, kaphat még egyet.

Allant és Mereckov marsallt helyel kínálták Kim Ir Szen pamlagán, és miután kigabalyodott a gardrób szekrényből, lógó orral melléjük telepedett Herbert Einstein is.

Allan személyazonosságának kétségbevonhatatlan bizonyítékával a jelenlevők akkor ismerkedhettek meg, amikor Mao Ce-tung behívatta a szobába saját, húszéves főszakácsát. Allan és Ah Ming barátián átölelték egymást, s örömteli viszontlátásuknak csak az vetett véget, hogy Mao visszaküldte Ah Minget a konyhába tavaszi tekercseket készíteni.

Mao Ce-tung hálája azért, hogy Allan megmentette Csiang Csing életét, nem ismert határokat. Kifejtette, hogy nincs az a segítség, amit ne adna meg Allannak és társának, kérhetnek bármit, amit csak akarnak. Ha úgy tetszik, maradhatnak Kínában is, ahol Mao Ce-tung gondoskodik róla, hogy Allan és a társa is megfelelő színvonalú, kényelmes életet éljenek.

Allan erre azt felelte, reméli, Mao úr megbocsátja neki, de jelenleg nagyon elege van a kommunizmusból, és csak arra vágyik, hogy kikapcsolódhasson valahol, ahol úgy is megihat egy pohár grogot, hogy nem kell hozzá végighallgatnia politikai kiselőadást.

Mao azt felelte, a maga részéről ezt meg tudja bocsátani, de Karlsson úr ne remélje, hogy sokáig távol tudja tartani magát a világ dolgaitól, mert a kommunizmus úgy mindenhol sikeresen halad előre, és már nincs messze, amikor meghódítja az egész világot.

Allan erre megkérdezte, az urak közül valaki meg tudja-e mondani, hogy a kommunizmus dicsőséges előretörése hol várta magára a leghosszabb ideig, s ezek közül a helyek közül egyszersmind van-e olyan, ahol süt a nap, ahol a tengerpartot fehér homok borítja, s ahol az ember mást is tölthet a poharába, mint zöld indonéz banánlikört.

– Igazából nyaralni szeretnék egy kicsit – mondta Allan. – Voltaképpen még soha nem nyaraltam.

Mao Ce-tung, Kim Ir Szen és Mereckov marsall összedugták a fejüket, hogy megbeszéljék a dolgot. Először a Karib-tengeri szigetet, Kubát javasolták, mert annál kapitalistábbat az urak elképzelni sem tudtak. Allan megköszönte az ötletet, de azt mondta, a Karib-tenger nagyon messze van; ráadásul most jut eszébe, hogy nincs se útlevele, se pénze, úgyhogy a túl merész vágyait kicsit vissza kell fognia.

Az útlevél és a pénz miatt Karlsson úrnak nem kell aggódnia. Mao Ce-tung megígérte, hogy ellátja őt is és a barátját is hamis papírokkal, úgyhogy oda mehetnek, ahova akarnak. Azonkívül annyi dollárt kaphat tőle, amennyit akar, mert az neki annyi van, mint a pelyva. A dollárt még Truman, az amerikai elnök küldte a Kuomintangnak, de a Kuomintang elmenekült Tajvanra, és a pénzt a nagy sietségben otthagya Kínában. De a Karib-tenger kétségtelenül messze van, a föld túlsó oldalán, talán tényleg gondolkodhatnának még egy kicsit, hogy közelebbi célpontot találjanak.

Miközben a három vérbeli kommunista tovább tanakodott azon, hova küldjenek nyaralni valakit, aki kiütést kap az ideológiájuktól, Allan és Herbert némán köszönetét mondott Trumannak a pénzügyi segítségért.

Felmerült a Fülöp-szigetek is, de az ottani politikai helyzetet túl ingatagnak ítélték. Végül Mao dobta be Balit. Onnan jutott eszébe Indonézia, hogy az imént Allan undorral emlegette az indonéz likőrt. Indonézia nem volt kommunista ország, bár a kommunizmus ott ólálkodott körülötte, mint a világon mindenütt, talán az egyetlen Kubát kivéve. És hogy banánlikőrön kívül mást is lehet inni Balin, abban Mao Ceting biztos volt.

– Hát akkor legyen Bali – mondta Allan. – Te is jössz, Herbert?

Herbert Einstein lassan beletörődött a gondolatba, hogy még élnie kell egy darabig, és lemondóan bólintott. Jön ő is, persze, mi mást tehetne?

19. FEJEZET

Szerda, 2005. május 11. - szerda, 2005. május 25.

A körözött személyek és a feltételezett halott Klockaregårdon szerencsésen rejtve maradhattak a környékbeliek kíváncsi tekintete előtt. A ház kétszáz méterre volt az úttól, ahonnan a lakóház és a fészer takarásában megbújó udvarra amúgy sem lehetett belátni, s így ott kedvére sétálgathatott még Szonja is. A fészertől a kiserdőig húzódó területre az úton haladó járművekből sem lehetett belátni.

Az élet az udvarházban minden tekintetben kellemesen zajlott. Benny rendszeresen átkötözte Durbincs sebeit, s ellátta a beteget kellő mennyiségű gyógyszerrel is. Busternak tetszett Västergötland lankás rónasága, Szonja pedig mindenütt jól érezte magát, ahol nem kellett éheznie, s ahol gazdasszonya időnként szólt hozzá egy-két jó szót. Az utóbbi időben az öregember is gyakran szólt hozzá, s az elefánt ettől még jobban érezte magát.

Benny és a Szépség számára az időjárástól függetlenül mindig ragyogott a napfény, s ha nem fenyegette volna őket az azonnali letartóztatás rémképe, mindjárt össze is

házasodtak volna. Érett korban az ember könnyebben felismeri, mi az, ami jó neki.

Eközben Benny és Bosse testvéri kapcsolata is jobb lett, mint valaha. Amikor Bennynek sikerült megértetnie Bosséval, hogy felnőtt ember, akkor is, ha pálinka helyett gyümölcslevet iszik, a helyzet mindjárt javulni kezdett. Bossénak az is nagyon imponált, hogy Benny mennyi mindenhez ért. Lehet, hogy mégsem volt teljesen elfecsérelt idő az a sok év, amíg különféle egyetemekre járt? Bosse úgy érezte, mintha helyet cseréltek volna, mintha most az öccse volna a bátyja, és ez nem is volt rossz érzés.

Allan nem sok vizet zavart a házban. Naphosszat elüldögélt a hintaágyon, még most is, amikor Svédországban kitört az igazi május. Néha Durbincs leült melléje egy kis csevegésre.

Az egyik ilyen beszélgetés során kiderült, hogy Allannak és Durbincsnak nagyjából hasonló elképzelése van a *nirvánáról*. Mindketten úgy gondolták, a teljes harmónia megvalósulásának helye a nyugágy egy napernyő alatt, valahol egy napos és meleg éghajlatú vidéken, ahol a személyzet különféle hideg italokat szolgál fel. Allan elmesélte Durbincsnak, milyen pompásan nyaralt egyszer régen, Bali szigetén azon a pénzen, amit Mao Ce-tungtól kapott.

Amikor azonban arra terelődött a szó, hogy mi is legyen abban a pohárban, az egyetértés megszűnt közöttük. A százéves aggastyán szerint vodka Colával, esetleg vodka citrommal. Ünnepeleyesebb alkalmakkor azt is el tudja képzelni, hogy vodka vodkával. Durbinscs Gerdin italban viszont a maga részéről a vidámabb színekre szavaz. Valamiféle aranyló narancsszínre, ami olyan, mint a naplemente. És a pohár szélén legyen egy kis esernyő. Allan megkérdezte, mi a csudának kell neki a poharába esernyő? Hiszen azt nem lehet meginni! Durbinscs azt felelte, hogy Allan biztosan többet utazott, többet látott és többet ért a világból, mint egy egyszerű stockholmi börtönlakó, de ennek a kérdésnek a jelentőségét, úgy látszik, képtelen felfogni.

Egy ideig még elvitatkoztak a nirvána témáján. Az egyik kétszer olyan idős volt, mint a másik, a másik pedig kétszer olyan nagy volt, mint az egyik, de amúgy jól megértették egymást.

Ahogy teltek-múltak a napok, s hamarosan a hetek is, az újságírók egyre nehezebben tartották életben a hármasság gyilkosság elkövetőjének és bűnsegédekének történetét. Egyes tévécsatornák és reggeli lapok már néhány nap után lezárták az ügyről annak a régimódi és defenzív szemléletnek az alapján, hogy ha nincs mit mondani, akkor nem is kell semmit mondani.

Az esti lapok tovább bírták. Ha nincs mit mondani, mindig

meg lehet interjúolni valakit, aki nem tudja, hogy csak beszél, de nem mond semmit. Az *Expressen* viszont letett arról az ötletéről, hogy kártyavetéssel próbálja kideríteni Allan tartózkodási helyét. Úgy döntöttek, a további fejleményekig inkább jegelik Allan Karlsson történetét a jól bevált *új nap, új gumicsont* elv alapján. Ami azt jelenti, hogy az ország figyelmét valami más témával kell lekötöni. Legrosszabb esetben egy csodálatosan eredményes fogyókúra történetével. Az mindig működik.

A sajtó tehát hagyta a százéves ember rejtélyes történetét feledésbe merülni – egy kivétellel. Az *Eskilstuna-Kuriren* folyamatosan beszámolt olyan helyi eseményekről, melyeknek valami közük volt Allan Karlsson eltűnéséhez, például arról, hogy új biztonsági ajtót kapott a buszállomás pénztára az esetleges újabb támadások kivédése céljából. Vagy Alice nővér döntéséről, hogy Allan Karlssonnak nincs helye többé az idősek otthonában; szobáját odaadják valaki másnak, aki „tudja méltányolni a személyzet áldozatos gondoskodását”.

Minden idevágó cikkükben röviden közreadták azoknak az eseményeknek a listáját, melyeknek a rendőrség szerint valami közük van Allan Karlsson eltűnéséhez a malmköpíngi idősek otthonából.

Az *Eskilstuna-Kuriren*nek azonban egy őskövület volt a

felelős kiadója, aki azt a reménytelenül korszerűtlen elvet vallotta, hogy mindenki ártatlan, amíg az ellenkezője nincs bebizonyítva. A *Kuriren* tehát óvatosan bánt a dráma szereplőinek nevével. Allan Karlsson a *Kuriren*ben is kétségtelenül a saját nevéen, Allan Karlssonként szerepelt, de Julius Jonssont csak mint a „hatvanhét éves férfi”-t emlegették, Benny Ljungberget pedig mint „utcai büfés”-t.

Ennek következtében viszont egy szép napon felhívta Aronsson felügyelőt az irodájában egy dühös ember. Közölte, hogy a nevét nem akarja megmondani, de határozottan úgy érzi, fontos információval tudna szolgálni az eltűnt és gyilkossággal gyanúsított Allan Karlsson ügyében.

Aronsson felügyelő azt felelte, hogy neki meg pontosan erre volna szüksége, mármint fontos információra, úgyhogy felőle a bejelentő nyugodtan tegye meg bejelentését névtelenül.

Nos, a telefonáló hónapok óta olvassa az *Eskilstuna-Kuriren*ben megjelent cikkeket, és alaposan átgondolta a történeteket. Azt mondta, nyilván megközelítőleg sem rendelkezik annyi információval, mint a felügyelő, de neki az újsághírek alapján az az érzése támadt, hogy rendőrség nem nézett rendesen utána az ügyben szereplő külföldi bevándorlónak.

– Pedig biztos vagyok benne, hogy ő a valódi tettes –

mondta a névtelen férfi.

– Bevándorló? – kérdezte Aronsson felügyelő.

– Igen. Azt persze nem tudhatom, hogy Ibrahimnak vagy Mohamednek hívják-e, mert az újság finomkodva csak „utcai büfés”-nek nevezi, mintha nem lehetne pontosan tudni, hogy török vagy arab vagy muszlim vagy valami hasonló bevándorlóról van-e szó. Rendes svéd ember nyilvánvalóan nem működtet utcai büfét. Főként nem Åkerben. Ilyet csak külföldi működtet, aki nem fizet adót.

– Na, várjunk csak – mondta Aronsson. – Ez így egyszerre sok egy kicsit. Persze van olyan, hogy valaki egyszerre török és muszlim vagy akár arab és muszlim, ez így teljesen hihető. Ezt csak a rend kedvéért jegyzem meg...

– Ahá, tehát egyszerre török és muszlim? Még rosszabb! Akkor miért nem néznek rendesen utána? Neki is, meg az egész átkozott pereputtyának is. Nyilván száz rokona él már itt, és persze mind segélyen.

– Száz nincs neki, csak egy – mondta a felügyelő. – Nincs más rokona, csak egy bátyja...

Ez volt az a pillanat, amikor valami szöget ütött Aronsson fejébe. Néhány héttel ezelőtt már feltérképezte Allan Karlsson, Julius Jonsson és Benny Ljungberg rokonságát. Abban a reményben, hogy rábukkannak egy nőrokonra, egy lehetőleg vörös hajú nővérre vagy unokahúgra vagy

lányra vagy unokára, aki Smålandon lakik. Még azelőtt, hogy Gunilla Björklundot azonosították volna. A vizsgálat sovány eredményt hozott. Egyetlen rokont találtak, akivel akkor semmit sem tudtak kezdeni, de talán most igen. Benny Ljungbergnek ugyanis van egy bátyja, aki Falköping közelében lakik. *Lehet, hogy mind ott vannak?* A névtelen betelefonáló ekkor megakasztotta a felügyelő gondolatmenetét:

– Na, és annak a bátyinak hol van büféje? És mennyi adót fizet? Ide jönnek, és legyilkolják a svéd fiatalokat! Egyszer már véget kell vetni ennek a tömeges bevándorlásnak! Hallja?

Aronsson azt felelte, hallja, és hálás az ötletért, jöllehet az utcai büfésnek ebben az esetben *Ljungberg* a neve, és minden porcikájában svéd ember, vagyis se nem török, se nem arab. Hogy Ljungberg esetleg muszlim vallású-e, azt nem tudja megmondani. De nem is érdekli.

A férfi erre azt mondta, hallja a gúnyt a felügyelő álságos válaszában, és ez számára egyértelműen szociáldemokrata felfogásra utal.

– Sokan vagyunk, és nemsokára még többen leszünk, akik így gondolkodunk, meg fogja látni a jövő évi választásokon – jelentette ki magabiztosan az ismeretlen férfi.

Aronsson felügyelő tartott tőle, hogy ez utóbbi kérdésben a

betelefonálónak igaza van. A legrosszabb az, amit ilyen helyzetben egy értelmes és valamennyire felvilágosult ember – amilyen a felügyelő is – tehet, ha melegebb égtájra küldi a névtelen telefonálót, és lecsapja a kagylót. Ilyenkor fel kell venni a kesztyűt, és *vitatkozni kell*.

Ezt gondolta a felügyelő, majd melegebb éghajlatra küldte a telefonálót, és lecsapta a kagylót.

Aronsson felhívta Ranelid vizsgálóbíró, és elmondta neki, hogy másnap, korán reggel, ha a vizsgálóbíró egyetért vele, elmenne Västergötlandba, mert utána szeretne nézni egy új bejelentésnek, amit a százéves ember és a cinkosai ügyében kapott (Aronsson nem gondolta, hogy azt is el kellene mondania, hogy már több hete tudomása van Benny Ljungberg bátyjának létezéséről). Ranelid vizsgálóbíró sok szerencsét kívánt neki, és megint jóleső izgalom töltötte el arra a gondolatra, hogy hamarosan őt is azok közé a különlegesen sikeres vizsgálóbírók közé fogják sorolni, akik úgy tudnak vádat emelni gyilkossági vagy emberölési ügyben (vagy legalábbis az ezekben való bűnrészesség ügyében), hogy a holttestet nem lehet megtalálni. Ráadásul olyan ügyben – első ízben a kriminalisztika történetében –, amikor több áldozatról van szó. Először persze meg kell találni Karlssont és a cimboráit, de ez csak idő kérdése. Lehet, hogy Aronsson már holnap előkeríti őket?

Már majdnem öt óra volt, a vizsgálóbíró rendet csinált az asztalán, közben halkán füttyörészett, és a gondolatai messze szálltak. Mi volna, ha könyvet írna az ügyről? *Az igazságszolgáltatás legnagyobb győzelme.* Ez lehetne a címe. Vagy ez túl nagyképű? *Az igazságszolgáltatás nagy győzelme.* Ez jobb. Szerényebb. Jobban illik a szerző személyiségéhez.

20. FEJEZET

1953-1968

Ma Ce-tung (ki tudja, hogyan?) hamis angol útlevelekkel látta el Allant és Herbertet. Aztán Senjangban repülőre szálltak, és Sanghaj, Hong Kong és Malajzia érintésével elrepültek Indonéziába. A Gulag egykori rabjai hamarosan napernyő alatt, nyugágyban ültek a hófehér tengerparti homokban, néhány méterre az Indiai-óceántól.

Minden tökéletes lett volna, ha a jóindulatú pincérlány nem keveri össze a dolgokat. Bármilyen italt kért is Allan vagy Herbert, mindig valami mást kaptak. Ha egyáltalán kaptak valamit, mert a pincérlány néha egyszerűen eltévedt a tengerparton. Allan számára akkor telt be a pohár, amikor egy grogot rendelt vodkából és Coca Colából („kicsivel több vodkával, mint Colával”), és helyette Pisang Ambont kapott, vagyis egy pohár nagyon-nagyon zöld – banánlikört.

– Mindennek van határa – mondta Allan, és elhatározta, hogy szól a szálloda igazgatójának, hogy cserélje le a pincérlányt.

– Erről szó sem lehet! – mondta Herbert. – Nagyon elragadó teremtés!

A lányt Ni Wayan Laksminak hívták, harminckét éves volt, és már régen férjhez kellett volna mennie. Jól is nézett ki, de a családja szegény volt, fityinget se tudtak volna adni vele, és közben mindenki tudta, hogy a lánynak körülbelül annyi esze van, mint egy *kodoknak*, vagyis balinéz békának. Így aztán Ni Wayan Laksminak nem akadt párja abban az időszakban, amikor a fiúk lányokat, a lányok fiúkat választanak maguknak a szigeten (már amennyire maguk választhatják meg párjukat).

A lányt ez különösebben nem zavarta, mert mindig kényelmetlenül érezte magát férfiak társaságában. És nők társaságában. Egyáltalán társaságban. Egészen mostanáig! Mert a szálloda két fehér bőrű vendége közül az egyik egészen különleges ember volt. Herbertnek hívták, és olyan... jól megértették egymást. Igaz, hogy legalább harminc évvel idősebb nála, de ez nem számít, mert ő egyszerűen... *szerelem* belé! És szerelme viszonzásra talált. Herbert még soha életében nem találkozott olyan emberrel, akinek akár csak megközelítőleg olyan lassú volna a felfogása, mint neki.

Amikor Ni Wayan Laksmi tizenöt éves lett, apjától egy nyelvkönyvet kapott a születésnapjára. Apja arra gondolt, lánya a könyv segítségével megtanulhat hollandul, mert Indonézia annak idején holland gyarmat volt. A lány már négy éve küszködött a könyvvel, amikor egyszer meglátogatta a családot egy holland utazó. Ni Wayan

Laksmi először próbálhatta ki, mennyit sikerült elsajátítania a nyelvkönyv anyagából, és ekkor tudta meg, hogy *németül* beszél. Apja, aki maga sem az éles eszéről volt híres, tévedésből német nyelvkönyvet vett a lányának.

Most, tizenhét évvel később a tévedésből származó hátrány épp az ellenkezőjére, vagyis előnnyé változott, mert Ni Wayan Laksmi és Herbert tudott egymással beszélni, és megvallhatták egymásnak szerelmüket.

Ezután az történt, hogy Herbert kikérte és meg is kapta a fele részét annak a vastag köteg dollárnak, melyet Mao Ce-tung adott Allannak, majd felkereste Ni Wayan Laksmi apját, és megkérte legidősebb lánya kezét. Az apa azt hitte, valaki a bolondját járhatja vele. Bejön hozzá egy külföldi, egy fehér ember, egy *bule*, akinek a zsebe tele van pénzzel, és megkéri a legostobább lánya kezét. Már azzal is nagy feltűnést keltett, hogy kopogtatott az ajtón, mielőtt belépett. Ni Wayan Laksmi családja a *sudra* kaszthoz tartozott, amely Bali szigetén a négy kaszt közül a legalacsonyabb szintet jelentette.

– Biztos, hogy jó házba jött? – kérdezte az apa. – És biztos, hogy a legidősebb lányomra gondol?

Herbert Einstein azt felelte, hogy általában össze szokta téveszteni egymással a legkülönfélébb dolgokat is, de ebben az esetben biztos, hogy nem téved.

Két héttel ezután érkezett az esküvő ideje, miután Herbert áttért a... helybeliek vallására, melynek a nevét azon nyomban el is felejtette. De mulatságos vallás, a kellei között elefántfejek is vannak.

Herbert heteken át kísérletezett azzal, hogy megtanulja felesége nevét, de végül feladta.

– Kedvesem – mondta. – Nem tudom megjegyezni a nevedet. Nagyon bántana, ha Amandának hívnálak?

– Egyáltalán nem, drága Herbert. Az Amanda szép név. De miért pont Amandának?

– Nem tudom – felelte Herbert. – Van valami jobb ötleted?

Ni Wayan Laksminak nem volt ennél jobb ötlete, úgyhogy ettől a naptól kezdve Amanda Einstein volt a neve.

Herbert és Amanda vásárolt magának egy házat Sanur városában, nem messze attól a tengerparti szállodától, ahol Allan töltötte napjait. Amanda abbahagyta a pincérkedést, azt gondolta, legjobb lesz, ha ő maga mondja fel állását; előbb-utóbb úgyis kirúgnák, hiszen lényegében semmit sem csinál jól. Most az a legfontosabb, hogy kitalálják, Herbert és ő mihez kezdjenek magukkal a jövőben.

Akárcsak Herbert, Amanda is mindent összekevert, amit

össze lehet keverni. A balt a jobbal, a fentet a lenttel, az előrét a hátrával... Ezért nem végzett semmilyen iskolát sem; hiszen a legkevesebb, ami egy iskola elvégzéséhez szükséges, az lett volna, hogy rendszeresen odataláljon az iskolába.

Amandának és Herbertnek most azonban *iszonyúan sok dollárja* volt, amivel lényegében mindent meg lehet oldani. – Lehet, hogy rémesen buta vagyok – magyarázta Amanda a férjének –, de megvan a magamhoz való eszem!

Indonéziában az a nagy helyzet, folytatta a magyarázatot Amanda, hogy minden eladó, és ha valakinek sok pénze van, ez nagyon praktikus dolog. Herbert nem egészen értette, hogy felesége mit akar ezzel mondani, és ezt a nem-értést Amanda nagyon is jól ismerte, úgyhogy további magyarázkodás helyett azt mondta:

– Mondj valamit, drága Herbert, amit szeretnél.

– Hogy érted ezt? Mondjuk, hogy... tudjak autót vezetni?

– Igen, pontosan így! – felelte Amanda.

Majd elnézést kért, van egy kis dolga, el kell mennie. De vacsorára visszajön.

Három órával később már otthon is volt. Hozott magával

egy Herbert nevűre frissen kiállított jogosítványt, de nemcsak azt. Hozott egy diplomát is, mely azt igazolta, hogy Herbert képesített gépjármű-szakoktató, továbbá egy adásvételi szerződést, melyből kiderül, hogy Amanda megvásárolta a helyi autósiskolát, és mindjárt új nevet is adott neki: *Einstein gépjárművezető-iskola*.

Herbert mindezeket ámulattal fogadta, de... autót vezetni azért mégsem tud jobban, mint eddig? De, bizonyos módon igen, magyarázta Amanda. Mert most megszerezte magának azt a helyet, ahonnan ő mondhatja meg, milyen a jó autóvezetés, és milyen a rossz. Az élet úgy működik, hogy ami *helyes*, az nem feltétlenül azonos azzal, ami tényleg helyes, hanem inkább azzal, amiről a döntési helyzetben levő ember azt *mondja*, hogy helyes.

Herbert arca felderült: *megértette!*

Az *Einstein gépjárművezető-iskola* sikeres vállalkozásnak bizonyult. A szigeten mindenki, akinek jogosítványra volt szüksége, ennél a szimpatikus fehér embernél akart tanulni. Herbert hamar felnőtt a szerepéhez. Maga tartotta az elméleti oktatást; kedvesen és nagyon meggyőzően magyarázott el olyan dolgokat például, hogy nem tanácsos túl gyorsan hajtani, mert annak ütközés lehet a vége. És nem szabad túl lassan sem haladni, mert az akadályozza a forgalmat. A tanítványok bólogattak és jegyzeteket készítettek. A tanár úr láthatólag tudja, miről beszél.

Hat hónap elteltével Herbert kiszorította a piacról a sziget másik két autósiskoláját, és monopolhelyzetre tett szert. Ezt elmesélte Allannak is a rendszeres heti látogatásainak egyikén.

– Büszke vagyok rád, Herbert – mondta Allan. – Hogy épp te vállalkozol autóvezetők képzésére! Itt, ahol bal oldali közlekedés van, és egyébként is...

– Bal oldali közlekedés? – kérdezte Herbert csodálkozva.
– Indonéziában bal oldali közlekedés van?

Miközben Herbert szépen felépítette az ajándékba kapott cégét, Amanda sem ült ölbe tett kézzel. Először is szerzett magának rendes iskolai végzettséget, közgazdász lett belőle. Több hétig is eltartott, nem is volt olcsó, de végül mégiscsak szerzett magának diplomát. Ráadásul jeles eredménnyel, a Jáva szigetén működő egyik jobb hírű egyetemről.

Immár diplomás emberként hosszú sétát tett Kutában, a tengerparton, és közben erősen törte a fejét. Mihez kezdhetne ezek után az életben, amivel boldoggá teheti a családját? Hiába közgazdász, a számokkal még mindig hadilábon áll. De talán... igen, tulajdonképpen megpróbálhatná... miért is ne... Fenébe is, gondolta Amanda Einstein.

– Beszállok a politikába!

Amanda Einstein megalapította a Liberális Demokrata Szabadságpártot (*liberális, demokrata* és *szabadság* – úgy érezte, ez a három szó jól hangzik ebben az összefüggésben). A pártnak már induláskor volt hatezer képzeletbeli tagja, akik mind úgy gondolták, hogy Amandának indulnia kell az őszi kormányzóválasztáson. A jelenlegi kormányzó az életkora miatt visszavonul, és mielőtt Amanda fejében megfogant volna a gondolat, csak egyetlen jelölt számíthatott arra, hogy elfoglalja pozícióját. Most azonban már kettő van. Az egyik férfi és *pedana*, a másik nő és *sudra*. A választásnak nyilvánvalóan az előbbi az esélyese. Ha nem úgy hozta volna az élet, hogy Amandának *iszonyúan sok dollárja* van.

Herbertnek semmi kifogása nem volt az ellen, hogy szerelme beszálljon a politikába, de tudta, hogy Allan, aki a tengerparton üldögél a napernyője alatt, irtózik a politika minden válfajától, a Gulagban eltöltött évek után pedig kivált a kommunizmustól.

– Kommunisták leszünk? – kérdezte aggódva.

Nem, Amanda erre nem gondolt. A szó legalábbis nincs benne a pártja nevében. De ha Herbert mindenáron kommunista szeretne lenni, még bele lehetne tenni.

– *Liberális Demokrata Kommunisták Szabadságpárt* –
ízlelgette Amanda a szavakat. Kicsit hosszú, de nem
hangzik rosszul.

De Herbert nem erre gondolt. Éppen ellenkezőleg. Minél
kevésbé ártja magát a pártjuk a politikába, annál jobb.

Ezután került szóba a kampány finanszírozásának kérdése.
Amanda szerint mire véget ér a kampány, már nem lesz
iszonyúan sok dollárjuk, mivel a választás megnyeréséhez
sok pénz kell. Mit szól hozzá Herbert?

Herbert azt felelte, hogy családjukban ehhez Amanda
biztosan jobban ért. Nincs nagy konkurenciája, ezt ugyan el
kell ismerni.

– Rendben – mondta Amanda. – Akkor a tőkénk
harmadrészét tegyük bele a választási kampányomba, egy
másik harmadrészt költsünk a választási körzetek
vezetőinek megvesztegetésére, további harmadrészt a
legfőbb vetélytársunk besározására, és tartsunk meg egy
harmadrészt magunknak arra a célra, hogy legyen miből
élnünk, ha nem jön be a számításunk. Mit szólsz hozzá?

Herbert megvakarta az orrát, és nem szólt hozzá semmit.
Viszont beszámolt Allannak Amanda terveiről, és Allan
nagyot sóhajtván arra gondolt, hogy egy olyan ember akar
kormányzó lenni, aki nem tudja megkülönböztetni a
banánlikórt a grogtól. Na, mindegy, *iszonyúan sok dollárt*

kaptak Mao Ce-tungtól, és Allan részéből is bőven meg tudnak élni. Megígérte Herbertnek és Amandának, hogy a választások után pótolja a veszteségeiket. De csak akkor, ha azután nem fognak bele semmi olyasmibe, amihez nem értenek.

Herbert megköszönte az ajánlatot. Allan nagyon kedves ember, annyi bizonyos.

Allan segítségére azonban nem volt szükség. A kormányzóválasztás Amanda teljes győzelmével zárult. Megkapta a szavazatok majdnem nyolcvan százalékát a vetélytársa huszonkét százalékkal szemben. Mivel az összesített eredmény meghaladta a száz százalékot, a vetélytárs csalásra gyanakodott, de keresetét a bíróság azonnal elutasította, és még figyelmeztette is a vesztes jelöltet, hogy tartózkodjon Einsteinné asszony, a hivatalba lépő kormányzó gyanúsítgatásától. Nem sokkal az ítélet kihirdetése előtt Amanda egyébként együtt teázott a bíróság elnökével.

* * *

Miközben Amanda Einstein lassan, de biztosan átvette az egész sziget irányítását, és miközben férje, Herbert vezetni tanította a sziget lakóit (maga egyébként, ha nem volt

feltétlenül szükséges, soha nem ült a volán mögé), Allan tovább üldögélt a tengerparton felállított nyugágyában a megfelelő itallal a kezében. Amióta Amanda mással kezdett foglalkozni, és felhagyott a turisták kiszolgálásával, Allan legtöbbször azt kapta a poharába, amit kért.

Azonkívül, hogy ült, ahol ült, és itta, amit ivott, Allan átlapozta a nemzetközi lapokat, melyeket megrendelt magának, evett, amikor megéhezett, és lepihent, amikor belefáradt a tennivalókba.

A napokból hetek lettek, a hetekből hónapok, a hónapokból évek, de Allan egyszer sem fáradt bele a nyaralásba.

Másfél évtized elteltével még mindig *iszonyúan sok dollárja* volt. Részben azért, mert kezdetben is iszonyúan sok volt, de másrészt azért is, mert amióta Amanda és Herbert Einstein lettek a szállodája tulajdonosai, Allan ingyen lakott a szobájában.

Allan hatvanhárom éves lett, és továbbra sem mozgott többet a kelleténél, miközben Amanda egyre sikeresebb lett a politikában. A nép körében nagy népszerűsége tett szert, ezt a felméréseiben újra és újra megerősítette a helyi statisztikai intézet is, melyet Amanda egyik húga vezetett. Bali volt továbbá az egyik jogvédő szervezet szerint az országnak az a tartománya, melyet legkevesbé fertőzött meg a korrupció. Igaz, hogy Amanda lekenyerezte a

szervezet teljes vezetőségét, de akkor is.

A korrupció elleni harc így is egyike volt annak a három tevékenységnek, melyek Amanda kormányzói működését jellemezték, elsősorban azzal, hogy Bali valamennyi iskolájában kötelezővé tette a korrupcióellenes oktatást. Denpasarban az egyik iskolaigazgató először tiltakozott ellene, mondván, hogy ez vélhetőleg épp az ellenkező hatást fogja kiváltani. De Amanda az igazgatót kinevezte a központi oktatásfelügyelet elnökévé, és megduplázta a fizetését, amivel a kérdést egyben el is intézte.

Amanda másik tevékenységi köre a harc volt a kommunizmus ellen. Ez először is abban jutott kifejeződésre, hogy nem sokkal az újválasztása előtt betiltotta a helyi kommunista pártot, amely rá nézve veszélyesen erőssé kezdett válni. Ezzel elérte, hogy saját választási kampányának a költségvetése jóval alacsonyabb lett, mint ahogy eredetileg tervezte.

A harmadik féle tevékenységében Amandának még Herbert és Allan is segített. Tőlük ugyanis megtudta, hogy a világ többi részén nincs harmincfokos meleg egész éven át. Különösen az Európának nevezett vidéket jellemzi a kifejezetten hűvös időjárás, és annak is a legészakibb csücskét, ahonnan Allan származik. Amandának erről az jutott eszébe, hogy a világ különböző részein biztos van egy csomó fagyoskodó pénzeszsák, akiket valahogy rá lehetne bírni, hogy jöjjenek el Balira kicsit felmelegedni. A turizmus

fejlődését azzal is ösztönözte, hogy építési engedélyeket adott ki luxusszállodákra azokon a területeken, melyeket nemrég vásárolt meg.

A kedves és közeli hozzátartozóiról Amanda nagy odaadással gondoskodott. Apja, anyja, húgai, nagybátyjai, nagynénjei, unokatestvérei mind fontos és jól fizető állásokat kaptak a balinéz közigazgatásban. Ennek eredményeképp Amandát kétszer is újraválasztották kormányzónak. A rá leadott szavazatok száma még a második alkalommal is emelkedett.

Az évek során Amandának arra is maradt ideje, hogy szüljön két fiút: először Allan Einsteint (hiszen Herbert szinte mindent Allannak köszönhetett), akit azután Mao Einstein követett (hálából az *iszonyúan sok dollárért*, mely annyi hasznot hajtott nekik).

Egy szép napon aztán minden összekavarodott. Azzal kezdődött, hogy kitört a 3000 méter magas vulkán, a Gunung Agung. Allan számára, aki onnan mintegy hetven kilométernyi távolságra tartózkodott, ez azzal a következménnyel járt, hogy a füst eltakarta a napot, és az égbolt elsötétült. Mások számára a kitörés súlyosabb következményekkel járt. Sok ezer ember meghalt, sok ezernek pedig el kellett menekülnie a szigetről. Bali mind ez idáig népszerű kormányzója nem hozott semmilyen

érdemi döntést. Azt sem tudta, hogy egyáltalán döntéseket kellene hoznia.

A heveskedő tűzhányó lassan lecsillapodott, de a kitörés gazdasági és politikai értelemben az egész szigetet megrázta – mint ahogy az egész országot is. Jakartában Sukarno elnököt Suharto követte hivatalában, aki elődjétől eltérően nem törekedett megegyezésre a különféle politikai irányzatokkal. Suharto elsősorban a kommunistákat kezdte el üldözni, valamint a feltételezett kommunistákat, a lehetséges kommunistákat, az esetleges kommunistákat, a valószínűsíthető kommunistákat, és néha az ártatlanokat is. Az áldozatok száma rövid időn belül elérte a kétszázezer és kétmillió közötti nagyságrendet; pontos számukat nem lehetett tudni, mert a kínai származású lakosság egy részét egyszerűen kommunistának bélyegezték, hajókra rakták, és elszállították Kínába, ahol viszont kapitalistáknak tekintették őket, és úgy is bántak velük.

Mire a füst eloszlott, Indonézia kétszázmillió lakosa közül egyetlenegy sem vallotta magát kommunistának (amit egyébként a biztonság kedvéért a törvény is büntetett). „Küldetése” teljesítése után Suharto felajánlotta Amerikának és a Nyugatnak, hogy jöjjenek és osztozzanak az ország javaiban. Ezzel felpörgette a gazdaságot, emelkedni kezdett az életszínvonal, leginkább magának Suhartónak az életszínvonala, aki hamarosan mérhetetlenül meggazdagodott. Nem rossz teljesítmény egy katonától, aki hadi pályafutását cukorcsempészettel kezdte.

Amanda Einstein már nem talált örömet a kormányzósdiban. Mintegy nyolcvanezer balinéziai lakos esett áldozatul a jakartai kormány buzgó erőfeszítéseinek, hogy az ország polgárait rávezessék a helyes gondolkodásra.

Herbert a zavaros időkben nyugdíjba vonult, és most Amanda is ezen törte a fejét, bár még csak negyvenhárom éves volt. A család meggazdagodott, földek és szállodák tulajdonosai lettek, és az *iszonyúan sok dollár*, mely lehetővé tette a család anyagi gyarapodását, ha lehet, még iszonyúbban sok lett. Nyugodtan visszavonulhat tehát, csak az a kérdés, mihez kezdjen ezután?

– Nem akar Indonézia nagykövete lenni Párizsban? – tért Suharto mindjárt a tárgyra, miután felhívta Amandát telefonon, és bemutatkozott.

Suharto felfigyelt Amanda Einstein működésére Balin, tetszett neki az asszony határozottsága, amivel betiltotta a helyi kommunista párt működését. Azonkívül a nemek egyensúlyára törekedett a nagyköveti pozíciók betöltésénél (24:1 volna az arány, ha Amanda Einstein igent mond).

– Párizsban? – felelte Amanda Einstein. – Az hol van?

Amikor 1963-ban kitört a vulkán, Allan arra gondolt, talán a gondviselés jele, és ideje volna továbbállni. De amikor eloszlott a vulkán füstje, és újra kisütött a nap, az élet visszatért a régi kerékvágásba (eltekintve attól, hogy a város utcáin polgárháború dúlt). Ha a gondviselés ennél érthetőbb jeleket nem tud adni, akkor jobb, ha minden marad a régiben. Úgyhogy még jó néhány évig Allan is maradt a régiben, vagyis a nyugágyában.

Hogy végül mégiscsak összecsomagolt, és útnak indult, az Herbertnek köszönhető. Egy nap ugyanis Herbert elmesélte neki, hogy Amandával együtt ő is Párizsba költözik, és ha Allannak volna kedve velük tartani, ő mindjárt szerezni tudna barátjának egy hamis indonéz útlevelet, a helyett a hamis angol helyett, amelyet Allan utoljára használt, s amely amúgy is lejárt. Az új nagykövet továbbá gondoskodna róla, hogy munkát kapjon a követségen, nem azért, hogy dolgozzon, hanem azért, mert a franciák kétszer is megnézik, kit engednek be az országba.

Allan megköszönte és elfogadta az ajánlatot. Elég időt töltött már itt, jól kipihente magát. Párizs egyébként is a világ egyik békés és stabil pontjának látszik, ahol nincsenek olyan utcai zavargások, amelyenek nemrég végigsöpörtek Balin, még Allan szállodája környékén is.

Két héttel később már indultak is. Amanda május elsején kezdi meg nagyköveti munkáját.

1968 május elsején.

21. FEJEZET

Csütörtök, 2005. május 26.

Per-Gunnar Gerdin még aludt, amikor Aronsson felügyelő behajtott Klockaregård udvarára, és a ház tágas faverandáján, egy hintaágyon legnagyobb meglepetésére Allan Emmanuel Karlssont pillantotta meg.

Benny, a Szépség és Buster a fészerben dolgozott Szonja új lakhelyének vízellátásán. Julius, aki időközben szakállt növesztett, a többiek engedélyével bement Bosséval Falköpingbe bevásárolni. Allan elbóbiskolt, és csak akkor ébredt fel, amikor a felügyelő némi köhéccseléssel felhívta magára a figyelmet.

– Allan Karlsson, ha nem tévedek? – mondta Aronsson felügyelő.

Allan felnyitotta szemét, és azt mondta, ha nem téved, maga is ugyanezt gondolja. Viszont sejtelve sincs, kihez van szerencséje. Örülne, ha az ismeretlen úr segítené neki ennek a kérdésnek a tisztázásában.

A felügyelő azonnal bele is fogott. Elmondta, hogy Aronsson a neve, a foglalkozása rendőrfelügyelő, hosszú

ideje keresi már Karlsson urat, Karlsson urat ugyanis őrizetbe kell vennie, mert gyilkossággal gyanúsítják. Karlsson úr barátait, Jonsson urat, Ljungberg urat és Björklundné asszonyt úgyszintén őrizetbe kell vennie. Karlsson úr nem tudja véletlenül, hogy most hol találhatóak?

Allan nem válaszolt azonnal, azt mondta, össze kell szednie a gondolatait, hiszen még bódult, most ébredt csak fel, reméli, a felügyelő úr megérti. Az ember nem fecseghet összevissza mindenfélét a barátairól úgy, hogy rendesen végig sem gondolja a dolgot. Ezzel, ugye, a felügyelő úr is egyetért?

A felügyelő azt mondta, ő ebben az ügyben nem adhat más tanácsot, csak azt, hogy Karlsson úr minél gyorsabban mondja el, amit tud. De gondolkodjon csak nyugodtan, ő ráér.

Allannak tetszett a megoldás, és megkérte a felügyelőt, üljön le a hintaágyra, ő addig főz neki egy kávé a konyhában.

– Cukorral issza? És tejjel?

Aronsson felügyelő általában nem szokta hagyni, hogy ha elkap valakit, az csak úgy elsétáljon, akár csak egy közeli konyhába is. Ez a körözött személy azonban valamiképp megnyugtatóan hatott rá. Aronsson egyébként a hintaágyból jól szemmel tudja tartani a konyhát, és azt is

látja, hogy Karlsson mit csinál a konyhában. Úgyhogy Aronsson köszönettel elfogadta Allan ajánlatát.

– Tejjel, köszönöm. Cukrot nem kérek bele – mondta, és letelepedett a hintaágyra.

A letartóztatott Allan a konyhában tett-vett („Nem kér egy süteményt is a kávéhoz?”), miközben Aronsson felügyelő a verandán ült, és nézte. Aronsson nem értette, hogy keveredhetett ebbe a helyzetbe. Amikor bejött, messziről csak egy idősebb urat látott üldögélni a ház verandáján, arra gondolt, talán Bo Ljungberg apja lehet az, aki Aronssont majd továbbküldi a fiához, akitől Aronsson megtudja, hogy a keresett személyek nem tartózkodnak a közelben, vagyis hogy teljesen hiába utazott Västergötlandba.

De amikor Aronsson közelebb jött, látta, hogy a verandán üldögélő öregember maga Allan Karlsson. A célzás nélkül leadott távoli lövés, lám, célba talált!

Allannal szemben Aronsson nyugodtan és szakszerűen lépett fel, már amennyire szakszerűnek tekinthető a feltételezett háromszoros gyilkos kiküldése a konyhába kávéfőzés céljából, de magában Aronsson nagyon amatőrnek érezte magát. A százéves Allan Karlsson persze nem látszott veszélyes bűnözőnek, de vajon mihez kezd Aronsson, ha előkerül a három másik gyanúsított is, esetleg Bo Ljungberg társaságában, akit egyébként

bűnpártolás miatt szintén be kellene gyűjtenie?

– Tejjel kérte, ugye, és nem cukorral? – kiáltott ki Allan a konyhából. – Az én koromban már feledékeny az ember.

Aronsson megismételte kívánságát, hogy tejet kér a kávéjába, majd elővette a telefonját, hogy erősítést kérjen a falköpingi kollégáktól. Két autóra lesz szükség, a biztonság kedvéért.

De a telefonja megelőzte a felügyelőt. Hívást jelzett, mielőtt Aronsson hívást indíthatott volna. Aronsson természetesen fogadta a hívást. Ranelid vizsgálóbíró jelentkezett: szenzációs híreket akar megosztani vele.

22. FEJEZET

Szerda, 2005. május 25. - csütörtök, 2005. május 26.

Az egyiptomi matróz, aki átadta Bengt „Karó” Bylund földi maradványait a Vörös-tenger halainak, végre megérkezett Dzsibutiba, és három nap szabadságot kapott.

A hátsó zsebében ott lapult Karó tárcája, és benne a nyolcszáz svéd korona készpénz. Hogy ez mennyit érhet, arról a matróznak fogalma sem volt, de reménykedett benne, hogy sokat, úgyhogy elindult, és keresni kezdett egy nyitva tartó pénzváltó irodát.

Dzsibuti, az azonos nevű ország meglepő módon azonos nevű fővárosa fiatal város, melyben mozgalmas az élet. Azért mozgalmas, mert Dzsibuti stratégiaileg nagyon fontos helyen fekszik, Afrika szarvánál, a Vörös-tenger bejáratánál. És azért fiatal, mert Dzsibutiban az emberek általában nem élnek különösebben sokáig. Az ötvenéves kor elérése errefelé kivételes teljesítménynek számít.

Az egyiptomi matróz betért a város halpiacára, talán azért, hogy elfogyasszon valami helyben sült tengeri csemegét, mielőtt továbbmegy pénzváltó irodát keresni. A sorban közvetlenül előtte egy erősen izzadó helybeli ember

toporgott, aki lázban égő tekintettel, kapkodva pillantgatott maga köré. A matróz arra gondolt, nem csoda, hogy izzad, hiszen árnyékban is legalább harmincöt fok meleg van, a fején fezt visel, a derekán dupla szarongot, fölötte pedig dupla inget.

Az izzadó férfi körülbelül huszonöt éves lehetett, és nem úgy nézett ki, mint aki mindenáron növelni szeretné éveinek számát. Lelkében vihar dúlt. Nem azért, mert honfitársainak fele munkanélküli, nem azért, mert országában minden ötödik ember a HIV vírus hordozója, nem azért, mert földjén reménytelenül kevés az ivóvíz, és nem azért, mert a sivatag növekedik, és egyre többet rabol el a még művelhető termőföldek területéből. Nem, az ő lelkében azért dúlt vihar, mert az USA katonai támaszpontot létesített országában.

Igaz, nem az USA volt az egyetlen. A Francia Idegenlégió már régóta jelen van az országban. Dzsibuti és Franciaországot erős szálak kötik egymáshoz. Az ország régi neve is egészen a hetvenes évekig *Francia Szomáliföld* volt.

Az Idegenlégió támaszpontja mellett tehát most az USA is létrehozta a sajátját, megfelelő távolságban az Adeni-öböltől, Afganisztántól és a közelben dúló különféle közép-afrikai tragédiáktól.

Jó ötlet, gondolták az amerikaiak, miközben a dzsibutiak többségét egyáltalán nem érdekelte, hogy jó ötlet-e vagy

nem. Azzal voltak elfoglalva, hogy megérik a másnapot.

Egyiküknek azonban mégiscsak jutott ideje arra, hogy eltöprengjen az amerikaiak jelenlétén. Vagy, minthogy a szokásosnál kicsit nagyobb mértékben volt vallásos, a saját, e világi boldogulásán.

Bárhogy is volt, ez az ember most a főváros központi részein bolyongott, és szabadságos amerikai katonák csoportjait kereste. Séta közben idegesen babrálta a testére erősített zsinórt, melynek a kellő pillanatban való meghúzásával a pokolra küldheti az amerikaiakat, miközben saját magát az ellenkező irányba indíthatja útnak.

De az idő meleg volt, és ő erősen izzadt (ami Dzsibutiban egyébként nem nehéz). Nemcsak azért, mert a bombák rúdjai körbe voltak tekerve a hasán és a hátán, hanem azért is, mert az álcázás céljából két sor ruhát kellett viselnie. Az öngyilkos merénylő szinte főtt a saját levében, s addig babrálta a zsinórával, míg egyszer véletlenül túl erősen húzta meg.

Ezzel önmagát és a mellette álló szerencsétlent is darált hússá változtatta. A robbanás megölt még három helybeli lakost, körülöttük mintegy tízen pedig súlyosan megsebesültek.

A halottak és sebesültek között nem volt egyetlen amerikai sem. Viszont az öngyilkos merénylő közvetlen közelében

álló áldozat valószínűleg európai volt. A rendőrség ugyanis a tulajdonosa maradványai közelében megtalálta a tárcáját, még hozzá meglepően jó állapotban. A tárcában nyolcszáz svéd korona mellett benne volt a tulajdonos útlevele és jogosítványa is.

Másnap Dzsibuti polgármestere felkereste Svédország helybeli, tiszteletbeli konzulját, és tudatta vele, hogy a jelek szerint egy Erik Bengt Bylund nevű svéd állampolgár is áldozatul esett a város halpiacán elkövetett értelmetlen merényletnek.

Bylund földi maradványait sajnos nem tudják kiszolgáltatni, mert a robbanás teljesen széttepte az áldozat testét. A maradványokat méltó körülmények között, gondosan elhamvasztották.

A konzul viszont átvehette Bylund tárcáját, a benne lévő útlevéllel és jogosítvánnyal együtt (a pénz az eljárás során eltűnt). A polgármester sajnálatát fejezte ki, hogy a svéd állampolgárt nem sikerült jobban megvédeni, mindazonáltal úgy érzi, hogy ha a konzul úr nem bánja, egy kellemetlen kérdést mégis szóba kell hoznia.

A helyzet az, hogy Bylund érvényes vízum nélkül tartózkodott Dzsibutiban. A polgármester már számtalan alkalommal felvetette a kérdést a franciáknál, de nemcsak ő, hanem maga Guelleh elnök is. Ha a franciák légi úton

közvetlenül a támaszpontjukra szállítják a légiósaikat, azt bármikor megtehetik, az ő dolguk. De ha egy légiós civilben belép Dzsibuti városába (az „én városomba”, ahogy a polgármester mondta), akkor az első pillanattól fogva rendelkeznie kell érvényes dokumentumokkal. A polgármester egy pillanatig sem kételkedett benne, hogy Bylund idegenlégiós volt, túl sok ilyen esetet látott már. Az amerikaiakkal e tekintetben harmonikus az együttműködés, de a franciák úgy viselkednek, mintha még mindig *Szomáliföldnek* hívnák az országot.

A tiszteletbeli konzul megköszönte a polgármesternek együttérzése kifejezését, és azt hazudta, hogy alkalomadtán maga is felveti az illetékes francia diplomatáknak a vízumeljárás kérdését.

* * *

Szegény Arnis Ikstenst, a dél-rigai autóroncs-telep présgépének kezelőjét rémesen megrázta az eset. Amikor a sor végén álló utolsó kocsi összepréselését is befejezte, észrevette, hogy a négyszögletes fémtömbből, amely percekkel ezelőtt még autó volt, egy emberi kar lóg ki.

Arnis természetesen rögtön fölhívta a rendőrséget, aztán hazament, pedig még csak dél volt. A fémtömbből kilógó emberi kar képétől egyszerűen nem lehet megszabadulni. Csak azt reméli, Isten segedelmével, hogy szegény ember

már halott volt, mielőtt Arnis összepréselte volna az autót.

Riga rendőrkapitánya személyesen mondta el Svédország rigai nagykövetének, hogy Henrik Mikael Hultén svéd állampolgárt holtan találták egy Ford Mustangban, a város déli roncstelepén.

Pontosabban szólva, még nem állapították meg, hogy valóban őt, de a zsebében talált irattárca alapján ez okkal feltételezhető.

* * *

Május 26-án, 11.15-kor fax érkezett a stockholmi külügyminisztériumba a Dzsibutiban működő tiszteletbeli konzultól. A fax információt és adatokat közölt egy elhunyt svéd állampolgárról. Nyolc perccel később újabb fax érkezett, hasonló témakörben, de ezúttal az ország rigai követségéről.

Az osztály illetékes munkatársa azonnal felismerte a két halott nevét és képét, hiszen nemrég olvasott róluk egy cikket az *Expressen*ben. Különös, gondolta a külügyi előadó, hogy a két férfi ilyen távol halt meg Svédországtól, hiszen az újság tudósítása más körülményekre utalt. De hát ez legyen a rendőrség és a vizsgálóbíró problémája. Az

előadó mind a két faxot beszkennele, majd elektronikus levelet állított össze a két halottra vonatkozó releváns információkból. A levelet továbbította, többek között az eskilstunai rendőrkapitányságra is. A rendőrség munkatársa, aki megkapta, elolvasta a levelet, felhívta a szemöldökét, majd továbbküldte Ranelid vizsgálóbírónak.

Conny Ranelid vizsgálóbíró életműve, úgy tűnt, pillanatokon belül összeomlik. Hiszen a hármasság gyilkosságát követő százéves ember ügye jelentette volna azt a szakmai áttörést, melyre Ranelid már oly régóta vár, s melyet már annyira megérdemel.

Most azonban kiderült, hogy az egyes számú áldozat, aki Sörmlandon vesztette életét, három héttel később újra meghalt Dzsibutiban. Továbbá az is, hogy a kettes számú áldozat, aki Smålandon halt meg, ugyanezt később megtette Rigában is.

A nyitott ablaknál beszívott tíz mély lélegzetvétel után azonban Ranelid agya újra működni kezdett. Fel kell hívni Aronssont, gondolta Ranelid. És Aronssonnak meg *kell* találnia a harmadik áldozatot. És meg *kell* találni a DNS-alapú összefüggést a százéves ember és a három áldozat között. *Muszáj* megtalálni.

Különben semmi nem mossa le Randidról, hogy hülyét csinált magából.

Amikor Aronsson felügyelő meghallotta Ranelid vizsgálóbíró hangját a telefonban, nyomban elmondta neki, hogy sikerült Allan Karlsson nyomára bukkannia, és a nevezettet őrizetbe is vette (még ha a letartóztatott bűnöző jelenleg épp tejeskávét készít is a konyhában Aronssonnak).

– Felteszem, hogy a többi gyanúsított is a közelben tartózkodik, csak arra gondoltam, előbb erősítést kérek...

Ranelid vizsgálóbíró félbeszakította a felügyelőt, és elkeseredetten számolt be róla, hogy az egyes számú áldozat holttestét megtalálták Dzsibutiban, a kettes számúét pedig Rigában, és hogy az események láncolatba helyezésével kialakított elmélete romokban hever.

– Dzsibuti? – kérdezte Aronsson felügyelő. – Az hol van?

– Nem tudom – felelte Ranelid vizsgálóbíró –, de ha az ákeri öntödétől két mérföldnél nagyobb távolságban, akkor a korábbi feltevésem lószart sem ér. Találja meg nekem a hármasszámú áldozatot, Göran. Hallja? *Muszáj* megtalálnia!

Ebben a pillanatban az álmából felriadt Per-Gunnar Gerdin kilépett a ház verandájára. Udvariasan, de óvatosan

biccentett Aronsson felügyelőnek, aki elkerekedett szemmel bámult rá.

– E pillanatban határozottan úgy érzem, hogy megvan a harmadik áldozat – mondta a felügyelő. – Ő talált meg engem.

23. FEJEZET

1968

A munka, amely Allant Indonézia párizsi nagykövetségén várta, nem volt különösebben megterhelő. Amanda Einstein, az új nagykövet asszony külön lakószobát biztosított számára, és azt mondta, Allan természetesen azt csinál, amit akar.

– De örülnék, ha mint tolmács segítenél nekem, ha valamikor olyan pechem volna, hogy külföldiekkel kellene találkoznom.

Allan azt felelte, hogy ezt a pechet a feladat jellege miatt nem lehet kizárni. Ha jól látja a helyzetet, a sorban az első külföldivel már másnap találkoznia kell.

Amanda nagyot káromkodott, amikor emlékeztették rá, hogy az akkreditáció miatt el kell mennie az Élysée-palotába. A ceremónia ugyan nem tart tovább két percnél, de az is bőven elég annak, aki időnként butaságokat beszél, és Amanda tudta, hogy ez vele elő szokott fordulni.

Allan egyetértett ezzel a megállapítással, maga is úgy látta, hogy néha bizony kicsúsznak butaságok Amanda száján,

de a találkozás de Gaulle-lal, a francia elnökkel biztosan simán le fog zajlani, ha Amanda ügyel rá, hogy az alatt a két perc alatt csakis indonéz nyelven szólaljon meg, egyébként pedig vágjon barátságos képet, és mosolyogjon.

– Mit mondtál, hogy hívják? – kérdezte Amanda.

– Csakis indonézül, ne felejtse el – mondta Allan. – Vagy még inkább: csakis balinézül.

Allan ezután sétára indult a francia fővárosban. Részben azért, mert úgy gondolta, a nyugágyban töltött tizenöt év után nem árt, ha kicsit megmozgatja a lábát, részben pedig azért, mert megpillantotta magát a követségen az egyik tükörben, és erről eszébe jutott, hogy nagyjából az 1963-as vulkánkitörés óta nem nyíratkozott és nem borotválkozott meg rendesen.

Nyitott fodrászműhelyt azonban nem talált sehol. Egyáltalán, semmilyen nyitva tartó üzletet. Minden redőny le volt eresztve, úgy látszott, mindenki sztrájkol, az emberek házakat foglalnak el, tüntetnek, autókat borítanak fel, ordítanak, szitkozódnak és minden kezük ügyébe eső tárggyal egymást dobálják. Kordonok és drótakadályok húzódtak az utcákon keresztben és hosszában, mindenütt, ahol Allan behúzott nyakkal megpróbált végigmenni.

Allant az egész Balira emlékeztette, ahonnan éppen eljött.

Csak itt kicsit hűvösebb a levegő. Félbeszakította sétáját, megfordult, és visszament a követségre.

Ott mindjárt a feldúlt nagykövet asszonyba ütközött. Most telefonáltak az Élysée-palotából, azt mondták, a kétperces akkreditációs ceremónia helyett hosszabb ideig tartó ebédet rendeznek, melyre szívesen látnák a nagykövetasszonyt a férjével és természetesen a saját tolmácsával együtt. De Gaulle elnök a maga részéről még meg kívánja hívni Fouchet belügyminisztert, valamint – nem utolsósorban – Lyndon B. Johnson amerikai elnököt.

Amanda teljesen kétségbeesett. Két percet az elnök társaságában valószínűleg kibírt volna úgy, hogy utána nem merül fel az azonnali kiutasítás veszélye, de *három órát*, ráadásul két elnökkel az asztalnál, hogy fog kibírni?

– Mi folyik itt, Allan? Miért így alakulnak a dolgok? Mit tegyünk? – kérdezte Amanda.

Hogy a néhány percig tartó bemutatkozásból hogyan lett többórás ebéd két elnök társaságában, ezt Allan sem tudta megmondani. Máskülönben sem szokott azzal foglalkozni, hogy megpróbálja megérteni azt, amit nem lehet megérteni.

– Hogy mit tegyünk? Szerintem keressük meg Herbertet, és igyunk meg valamit együtt. Hiszen már délután van.

A távoli és jelentéktelen országok nagyköveteinek bemutatkozó látogatása de Gaulle elnöknél általában hatvan másodpercig szokott tartani, de kétszer ennyi időt is engedélyeznek, ha az adott diplomata nagyon bőbeszédű.

Az indonéz nagykövet látogatását érintő hirtelen átszervezésnek olyan világpolitikai okai voltak, melyekre Allan Karlsson akkor sem tudott volna előre rájönni, ha megpróbálta volna.

A dolog úgy állt, hogy Lyndon B. Johnson elnök éppen a párizsi amerikai nagykövetségen tartózkodott, és nagyon vágyott már valamiféle politikai sikerre. A vietnami háború elleni tiltakozások világszerte már az orkán erejével zúgtak, és a háború szimbóluma, maga Johnson elnök, szinte sehol sem számított népszerű embernek. Arról már régen lemondott, hogy novemberben megpróbálja újraválasztatni magát, de nem lett volna ellene semmi kifogása, ha szebb jelzőket kap a neve mellé, és nem azt skandálják mindenütt az utcákon, hogy „gyilkos”. Ezért először is felfüggesztette Hanoi bombázását, és ezzel mindjárt azt is elérte, hogy tartsanak egy békekonferenciát. Azt, hogy ezek után majdhogynem háború dúl annak a városnak az utcáin, ahol a konferenciát tartják, Johnson elnök szinte mulatságosnak tartotta. Végre az a *kiállhatatlan* de Gaulle is jól megkapja a magáét.

Johnson elnök szerint de Gaulle egy nagy seggfej, aki nyilván nem szívesen emlékszik már vissza, kik voltak azok, akik annak idején felgyűrték az ingujjukat, és nekiláttak kisépenni a németeket az országából. A politika és a diplomácia örök szabályai szerint azonban ha a francia és az amerikai elnök egy városban tartózkodik, nem megengedhető, hogy ne költsenek el legalább egy ebédet egymás társaságában.

Meg is állapotok az időpontban, és fel is készültek rá, hogy végigszenvedik az ebédet. A franciák persze most is elügyetlenkedtek valamit (Johnsont nem érte meglepetésként), és sikerült ugyanarra az időpontra még egy programot szervezniük elnöküknek. Így aztán az új indonéz nagykövet – egyébként nő! – szintén ott fog ülni az asztalnál. Johnson nagyon örült neki, mert így vele társaloghat, és nem kell azzal a *kiállhatatlan* de Gaulle-lal beszélgetnie.

Ügyetlenkedésről természetesen nem volt szó. De Gaulle-nak az utolsó pillanatban jutott eszébe, hogy *úgy tesznek*, mintha egy időpontra szervezték volna a két programot. Az ebéd így sokkal elviselhetőbb lesz, nyugodtan társaloghat majd az indonéz nagykövettel – aki egyébként nő! – a *kiállhatatlan* Johnson helyett.

De Gaulle elnök nem szerette Johnsont, de inkább

történelmi, mint személyes okok miatt. Az USA a háború végén amerikai katonai közigazgatást akart bevezetni Franciaországban – egyszerűen el akarták lopni az országát! De Gaulle ezt soha nem bocsátja meg nekik, függetlenül attól, hogy a jelenlegi elnöknek ehhez nincs semmi köze. A jelenlegi elnöknek egyébként... mi is? – Johnson... igen, *Johnson* a neve. Az amerikaiaknak egyszerűen nincs stílusérzékük.

Gondolta magában Charles André Joseph Marie de Gaulle.

* * *

Amanda és Herbert végiggondolta a helyzetet, és arra a következtetésre jutottak, hogy jobb volna, ha Herbert otthon maradna a követségen, és nem venne részt az elnöki találkozón az Élysée-palotában. Annak kockázatát, gondolták mind a ketten, hogy mindent elszúrhatnak, ezzel pontosan a felére csökkentették. Allan vajon mit szól hozzá?

Allan egy ideig hallgatott, gondolkodott, hogy mit válaszoljon, végül így szólt:

– Helyes, maradj csak itthon, Herbert.

A vendégek összegyűltek, és várták a házigazdát, aki eközben az irodájában ült, pusztán azért, hogy várakoztassa vendégeit. Gondolta, vár még néhány percig, remélve, hogy ezzel jól elrontja annak a *kiállhatatlan* Johnsonnak a kedvét.

Messziről idehallatszott az elnök imádott Párizsában dúló tüntetések és utcai harcok zaja. Az Ötödik Francia Köztársaság hirtelen és váratlanul minden eresztékében recsegni-ropogni kezdett. Először a diákok kezdtek tüntetni, akik a szabad szerelmet *pártolták*, a vietnami háborút *ellenezték*, és így érthető módon elégedetlenek voltak a fennálló viszonyokkal. Az elnök szerint ez eddig rendben is van, mert a diákok minden történelmi korban találni szoktak valamit, ami nem tetszik nekik.

De a tüntetések sokasodtak, erősödtek, vadabbak lettek, aztán a szakszervezetek is hallatni kezdték hangjukat, és azzal fenyegetőztek, hogy általános sztrájkot hirdetnek tízmillió résztvevővel. *Tízmillió!* Hiszen akkor megáll az élet az egész országban!

A munkások azt követelték, hogy legyen rövidebb a munkaidő, és kapjanak nagyobb fizetést. És hogy de Gaulle mondjon le. A lehetséges rossz követelések számát tekintve ez hátromból három; az elnöknek, aki ennél

nagyobb csatákat is megnyert már, legalábbis ez volt véleménye. A belügyminisztérium kötelékébe tartozó legfőbb tanácsadói, akik fülüket a sínekre szorítva figyelték az eseményeket, azt tanácsolták az elnöknek, hogy az erővel szemben erőt kell felmutatni. Ennyi az egész. Határozottan állíthatják, hogy *nincs* nagyobb baj, nem arról van szó például, hogy a Szovjetunió által szított kommunista puccs lenne készülóban. Persze az a *kiállhatatlan* Johnson kávézás közben nyilván erre fog tippelni, ha lehetősége nyílik rá. Az amerikaiak kommunistát látnak minden sarokban. De Gaulle a biztonság kedvéért meghívta az ebédre belügyminiszterét, Fouchet-t és az egyik, kitűnő szakember hírében álló belügyi osztályvezetőt. Ők ketten felelősek az országban jelenleg fennálló kaotikus helyzet kezeléséért, és mint ilyenek, nyilván meg tudják védeni magukat, ha az a *kiállhatatlan* Johnson akadékoskodni kezdene.

– A kurva életbe – mondta Charles de Gaulle, Franciaország elnöke, és felállt székéből.

Most már nem várhat tovább az ebéddel.

A francia elnök biztonsági emberei különös alapossággal ellenőrizték az indonéz nagykövet hosszú hajú, szakállas tolmácsát. De a papírai rendben voltak, és fegyvert nem találtak nála. Egyébként is, a nagykövet – aki egyébként

nő! – jótállt érte. Így aztán a szakállas alak is helyet kapott az ebédlőasztalnál. Egyik oldalára egy fiatalabb és ápoltabb külsejű amerikai tolmácsot ültettek, másik oldalára egy ugyanilyen franciát.

A tolmácsok közül a szakállas indonéznek kellett a legtöbbet dolgoznia. A két elnök, Johnson és de Gaulle ugyanis nem egymásnak, hanem a nagykövet asszonynak tették fel kérdéseiket.

De Gaulle elnök elsőnek a nagykövet asszony szakmai múltjáról érdeklődött. Amanda Einstein válaszul elmondta, hogy körülbelül annyi esze van, mint egy tyúknak, hogy Bali kormányzójának címét pénzzel szerezte meg magának, és további két választási győzelmét is annak köszönhette, hogy mindenkit lefizetett, a kormányzósága idején egyébként jól megszédte magát, és felhizlalta a családját is. Aztán egy szép napon felhívta Suharto elnök, és felajánlotta neki a párizsi nagyköveti posztot.

– Párizsról azt se tudtam, hol van, azt hittem, ország, nem város. Hallottak már ilyen ostobaságot? – kérdezte Amanda Einstein, és felkacagott.

Mindezt az anyanyelvén mondta el, a hosszú hajú, szakállas tolmács pedig lefordította angolra. Allan közben ügyelt rá, hogy Amanda Einsteinnek szinte minden szavát kicserélje valamilyen másik szóra, amely jobban illik az alkalomhoz.

Mire az ebéd a végéhez közeledett, egy dologban mind a két elnök egyetértett, még ha nem is tudták, hogy egyetértenek. Mindketten úgy gondolták, hogy az indonéz nagykövet elbűvölő, felvilágosult, érdekes és okos asszony. Talán egyedül az róható csak fel neki, hogy nem fordított nagyobb figyelmet a tolmácsa kiválasztására, aki valamiféle őserdei vadember benyomását kelti.

* * *

Fouchet belügyminiszter kitűnő szakember hírében álló osztályvezetője, Claude Pennant 1928-ban született Strasbourgban. Szülei lánglelkű, hívő kommunisták voltak, és amikor 1936-ban Spanyolországban kitört a polgárháború, azonnal elmentek harcolni a fasiszták ellen. Magukkal vitték nyolcéves fiukat, Claude-ot is.

A család túlélte a háborút, és nagy vargabetűkkel eljutott a Szovjetunióba. Moszkvában felajánlották szolgálataikat a nemzetközi kommunista mozgalomnak. Bemutatták a vezetőségnek az akkor tizenegy éves Claude-ot, aki ekkor már három nyelven beszélt: németül és franciául még otthon, Strasbourgban tanult meg, és most már tud spanyolul is. Vajon nem lehet-e őt is a forradalom szolgálatába állítani?

De igen, lehet. Az ifjú Claude képességeit, nyelvtelenségét, általános értelmi színvonalát intelligencia-tesztekkel felmérték, és alapos ellenőrzésnek vetették alá. Aztán berakták egy iskolába további nyelvi és ideológiai kiképzés céljából, és mire tizenöt éves lett, már folyékonyan beszélt franciául, németül, oroszul, spanyolul, angolul és kínaiul.

Tizennyolc éves korában, nem sokkal a II. világháború vége után Claude hallotta, hogy anyja és apja kétségeiket fejezik ki abban a kérdésben, hogy jó úton halad-e a forradalom Sztálin irányítása alatt. Jelentette a dolgot feletteseinek, és Michel és Monique Pennant-t nyomban ezután a forradalom ellenségeivé nyilvánították, elítélték és kivégezték. A fiatal Claude ennek kapcsán megkapta élete első kitüntetését, egy aranyérmét, mellyel az 1945-46-os tanév legjobb tanulóját jutalmazták.

1946-ban elkezdődött Claude felkészítése a külszolgálatra. A cél az volt, hogy nyugatra küldik, időt adnak neki, hogy beférkőzzön a hatalom sáncai mögé, és hogy alvó ügynök legyen akár évtizedeken át. Claude-ot maga Berija vette óvó szárnyai alá, és gondosan távol tartotta minden olyan nyilvános eseménytől, ahol véletlenül fénykép örökíthette volna meg jelenlétét. Az egyetlen szolgálati feladat, amit az ifjú Claude-nak időnként el kellett végeznie, a tolmácsolás volt, de kizárólag csak akkor, ha az eseményen a marsall maga is jelen van.

1949-ben, huszonegy éves korában Claude Pennant-t visszahelyezték Franciaországba, de ezúttal Párizsba. Még az igazi nevét is megtarthatta, bár élettörténetét át kellett írnia. Beiratkozott az egyetemre, a Sorbonne-ra, és megkezdte francia karrierje építését.

Tizenkilenc évvel később, 1968 májusában már a francia elnök közvetlen környezetében dolgozott. Néhány éve már ő volt Fouchet belügyminiszter jobbkeze, és ebben a pozícióban nagyobb szolgálatot tehetett a világforradalomnak, mint valaha. Azt tanácsolta a belügyminiszternek – és rajta keresztül magának az elnöknek hogy a jelenlegi diáklázadásban és munkásfelkelésben erővel erőt kell szembeszegezni. Arról is gondoskodott, hogy a francia kommunisták félrevezető viselkedést tanúsítsanak, vagyis hogy azt jelezzék a világnak, hogy ők nem támogatják a diákok és a munkások követeléseit. Alig egy-két hónap hiányzott már csak ahhoz, hogy Franciaországban kitörjön a kommunista forradalom, ám *de Gaulle és Fouchet nem sejtett semmit.*

* * *

Az ebéd végeztével mindenki felállt az asztaltól, hogy megmozgassa zsibbadt végtagjait, mielőtt felszolgálnák a kávé a szalonban. Johnson és de Gaulle kénytelen volt néhány udvarias és semmitmondó mondatot váltani

egymással. Évközben jelent meg a két elnök mellett váratlanul a hosszú hajú és szakállas tolmács.

– Bocsánat, hogy megzavarom az elnök urakat, de fontos közlendőm volna de Gaulle elnök úr számára, ami, azt hiszem, nemigen tűr halasztást.

De Gaulle elnök már azon a ponton volt, hogy hívja az őrséget, mert egy francia elnök nem állhat csak úgy szóba akárkivel. De mivel a hosszú hajú és szakállas alak a kellő udvariassággal fejezte ki magát, úgy döntött, hogy meghallgatja.

– Na, mondja el, amit akar, de gyorsan, itt és most. Láthatja, hogy el vagyok foglalva, más dolgom van, mint hogy *tolmácsokkal* beszélgessek.

Rendben, Allan megígérte, hogy rövid lesz. Csak azt akarja mondani, jobb, ha az elnök úr tud róla, hogy Fouchet belügyminiszter nagy szaktudású osztályvezetője kém.

– Micsoda? *Mi az úristent* beszél nekem itt? – förmedt rá de Gaulle Allanra jó nagy hangerővel, de azért nem olyan hangosan, hogy a teraszon szivarozó Fouchet és a mellette szivarozó jobbkeze meghallotta volna.

Allan a továbbiakban elmondta, hogy pontosan húsz évvel ezelőtt abban a kétes értékű szerencsében volt része, hogy együtt vacsorázhatott Sztálinnal és Berijával, és határozottan emlékszik rá, hogy a belügyminiszter jobbkeze

azon az estén Sztálin tolmácsa volt.

– Igaz, hogy ennek már húsz éve, de külsőre pontosan olyan, mint akkor. Én viszont akkoriban egészen másképp néztem ki. Nem hordtam madárfészkét az arcomon, és a frizurám sem volt ilyen bozontos. Egyszóval, felismerem a kémet, a kém viszont nem ismerhet fel engem, hiszen én is alig ismertem magamra, amikor tegnap tükörbe néztem.

De Gaulle kivörösödött arccal bocsánatot kért, és azonnali négy szemközti beszélgetésre hívta belügyminiszterét. („Mondom, *négy szemközt* akarok beszélni veled, a kitűnő szakértőd *nélkül!* Most azonnal!”)

Johnson és az indonéz tolmács kettesben maradt. Johnson nagyon elégedettnek látszott. Ügy döntött, megszorítja a tolmács kezét, mintegy némán köszönetét mondva azért, hogy kihozta sodrából a nagyképű francia elnököt.

– Örvendek a találkozásnak – mondta Johnson elnök. – Mi is a neve?

– Allan Karlsson – mondta Allan. – Valamikor jól ismertem az ön elődjének az elődjének az elődjét, Truman elnököt.

– Nocsak! – mondta Johnson elnök. – Harry él és virul, nemsokára kilencvenéves, de nincs semmi baja. Jó barátok vagyunk.

– Adja át neki üdvözetemet – mondta Allan, és elnézést

kért, de vissza kell mennie a nagykövet asszonyhoz (szerette volna már elmondani Amandának, miket mondott Amanda a két elnöknek az asztalnál).

* * *

Az ebéd a két elnökkel gyorsan véget ért, a vendégek hazamentek. Allan és Amanda épp visszaérkezett a követség épületébe, amikor Johnson elnök telefonált, és Allant vacsorára hívta aznap este nyolcra az amerikai követségre.

– Örömmel – mondta Allan. – Úgyis azon gondolkoztam, hogy ma este valami rendes ételt kellene már ennem, mert akár szereti az ember a francia konyhát, akár nem, a tányérja egykettőre kiürül, pedig alig evett még valamit.

Allan megfigyelése nagyon egybevágott Johnson elnök véleményével, úgyhogy az elnök jókedvűen várta, hogy elérkezzen az este.

Johnson elnöknek három jó oka is volt rá, hogy meghívja Allan Karlssont. Először is szeretett volna többet megtudni arról a bizonyos kémről és Karlsson találkozásáról Berijával és Sztálinnal. A másik ok az volt, hogy telefonon beszélt Harry Trumannal, aki elmondta neki, mit tett Allan Karlsson Los Alamosban, 1945-ben. Ez már önmagában is megért egy vacsorát.

A harmadik ok pedig az volt, hogy Johnson elnök kifejezetten örült annak, ami az Élysée-palotában történt. Egyedül Allan Karlssonnak köszönheti, hogy tanúja lehetett a nagyképű és kiállhatatlan de Gaulle kiborulásának.

* * *

– Isten hozta, Karlsson úr – mondta Johnson elnök, két kézzel is megszorítva Allan kezét. – Hadd mutassam be magának Ryan Huttont, aki... hogy is mondjam, bizonyos módon inkognitóban tartózkodik itt a követségen. *Jogi tanácsadó*, igen, ez a beosztása.

Allan üdvözölte a titkos tanácsadót, majd asztalhoz ültek. Johnson elnök sört és snapszot rendelt az ételhez, mert a francia borok a francia emberekre emlékeztetik, márpedig ő ma este jól akarja érezni magát.

Az előétel elfogyasztása közben Allan röviden elmesélte élete történetét egészen a Kremlben elfogyasztott, balul sikerült vacsoráig. Hiszen ott történt, hogy Fouchet belügyminiszter jobbkeze elájult helyett, hogy lefordította volna Allan utolsó és sértő megjegyzését az akkorra már meglehetősen feldúlt Sztálinnak.

Johnson elnök már nem mulatott olyan jól Claude Pennant lelepleződésén, meg azon sem, hogy egy szovjet kém

beférközött a francia elnök közvetlen környezetébe, mert Ryan Hutton épp az előbb közölte vele, hogy monsieur Pennant, a kitűnő szakember titokban a CIA-nak is dolgozott. Mostanáig voltaképpen Pennant volt a CIA legfontosabb hírforrása annak az álláspontnak a hátterében, hogy a kommunista forradalom kitörésének nincs közvetlen veszélye a kommunisták által egyébként sűrűn behálózott Franciaországban. Most újra át kell gondolni az egész helyzetelemzést.

– Ez természetesen nem hivatalos, bizalmas információ – mondta Johnson elnök –, de számítok rá, hogy Karlsson úr tud titkot tartani.

– Ebben ne legyen annyira biztos – jegyezte meg Allan.

És elmesélte, hogy miközben a Balti-tenger mélyén tengeralattjárón utazott, versenyt ivott egy rendkívül szimpatikus emberrel, Julij Boriszovics Popoval, a Szovjetunió legkiválóbb magfizikusával, és a verseny hevében túl sokat beszélgettek a nukleáris részletekről.

– *Elmondta Sztálinnak, hogyan kell megépíteni a Bombát?* – kérdezte Johnson elnök. – Azt hittem, azért zárták munkatáborba, mert nem mondta el.

– Sztálinnak nem mondtam el. Úgyse értette volna. De az előző nap annak a fizikusnak lehet, hogy több részletet mondtam el, mint amennyit kellett volna. Így van ez, ha az

ember túl sok pálinkát iszik, elnök úr. És bizony nem volt jó érzés látni a rákövetkező napon, hogy Sztálin milyen rémes alak.

Johnson elnök ujjával végigszántotta a haját, és arra gondolt, hogy az atombomba építésének titka nem olyasmi, ami csak úgy kicsúszik az ember száján, bármennyit is iszik közben. Allan Karlsson voltaképpen... igen... *áruló*? Bár... nem amerikai állampolgár. De akkor micsoda? Johnson elnöknek ehhez gondolkodási időre van szüksége.

– És aztán mi történt? – kérdezte, miután más nem jutott eszébe.

Allan arra gondolt, ha ilyesmit egy elnök kérdez, akkor nem szabad spórolni a részletekkel. Úgyhogy sok mindent elmondott Vlagyivosztokról, Mereckov marsallról, Kim Ir Szenről, Kim Dzsongilról, Sztálin szerencsés haláláról, Mao Ce-tungról, az *iszonyúan sok* dollárról, amit a figyelmes Maótól kapott, a nyugalmas életről Bali szigetén, majd az egyre kevésbé nyugalmas életről Bali szigetén, és végül a párizsi utazásról.

– Hát, nagyjából ennyi – fejezte be Allan. – De a sok beszédtől teljesen kiszáradt a torkom.

Az elnök újabb söröket hozatott az asztalhoz, de ingerülten megjegyezte, hogy aki képes arra, hogy részegen

atomtitkokat fecsegjen ki, annak inkább talán antialkoholistának kellene lennie. Majd végigpergette magában Karlsson hihetetlen történetét, és azt kérdezte:

– Tizenöt évig nyaralt Mao Ce-tung pénzén?

– Igen. Illetve... nem egészen. A pénz ugyanis Csang Kajseké volt, aki pedig közös barátunktól, Harry Trumantól kapta. Most, hogy szóba hozta, elnök úr, talán illene fölhívnom Harryt, hogy megköszönjem neki.

Johnson elnök nem bírta megemészteni, hogy a vele szemben ülő szakállas, hosszú hajú férfi kiadta a Bomba titkát Sztálinnak. Aztán éveken át vígan élt az amerikaiak segélynek szánt pénzéből. A tetejébe az utcáról ide hallatszik a követség előtt összegyűlt tüntetők skandalása: „Él-jen Viet-nam! Jen-kik, haza! Jen-kik haza!” Johnson magába roskadva ült, és fancsali képet vágott.

Allan közben felhajtotta, ami még a poharában volt, és fürkészve nézte a lógó orral üldögélő amerikai elnököt.

– Segíthetek valamiben? – kérdezte.

– Mi az? Mit mond? – rezzent össze Johnson elnök, felriadva gondolataiból.

– Segíthetek valamiben? – ismételte meg kérdését Allan. – Látom, az elnök úr egészen maga alatt van. Arra gondoltam, talán valami segítségre van szüksége...

Johnson elnök már majdnem azt mondta, Allan Karlsson segíthetne neki megnyerni a vietnami háborút, de idejében észbe kapott, és újra csak azt az embert látta Allanban, aki *elárulta Sztálinnak a Bomba titkát.*

– Igen, van valami, amivel segíthetne rajtam – mondta Johnson elnök fáradtan. – Ha távozna.

* * *

Allan megköszönte a vacsorát, és távozott. Johnson elnök kettesben maradt a CIA európai részlegének vezetőjével, a szupertitkos Ryan Hutton ügynökkel.

Lyndon B. Johnson sajnálta, hogy így alakultak a dolgok. Pedig milyen kellemesen kezdődött a vacsora... aztán meg mi lett belőle? Karlsson elismerte, hogy nemcsak Amerikát ajándékozta meg a Bombával, hanem Sztálint is. Sztálint!
A kommunisták főkommunistáját!

– Figyelj, Hutton – mondta Johnson elnök. – Most mi az ördögöt csináljunk? Kapjuk el ezt az átkozott Karlssont, és főzzük meg olajban?

– Igen – felelte a szupertitkos Hutton ügynök. – Vagy ezt kell tennünk, vagy... próbáljuk meg valami hasznát venni.

A szupertitkos Hutton ügynök nemcsak szupertitkos ügynök volt, hanem művelt ember is, aki mindent elolvasott, aminek a CIA szempontjából stratégiai jelentősége lehetett. Mindenfélét tudott például arról a fizikusról, akinek társaságában Allan azt a sok vidám órát töltötte a tenger alattjárón útban Svédországból Leningrádba. *Julij Boriszovics Popov* az 1949 óta eltelt időszakban nagy karriert csinált. Az első lépést a számárlétrán talán épp azoknak az információknak köszönhetően, melyeket Allan Karlssontól kapott, ez nagyon is valószínűnek látszik. Most, hatvanhárom éves korában Popov feladata volt a teljes szovjet nukleáris haderő műszaki felügyelete. Vagyis Amerika felől nézve felbecsülhetetlen értékű tudással rendelkezik.

Ha az USA tudná, amit Popov tud, és ez egybevágná azzal a feltevéssel, hogy a nukleáris arzenál fejlettségének tekintetében a Nyugat megelőzi a Keletet – akkor Johnson elnök kezdeményezhetné a kölcsönös leszerelést. És aki ennek a tudásnak a megszerzésében a legtöbbet segíthet nekik, az nem más, mint – Allan Karlsson.

– Amerikai ügynököt akarsz csinálni Karlssonból? – tette fel kémfőnökének a kérdést Johnson elnök, miközben arra gondolt, hogy egy kis leszerelés jót tenne a hírnevének, talán megszépítené az emlékét az utókor szemében, függetlenül ettől az átkozott vietnami háborútól.

- Azt bizony – felelte a szupertitkos Hutton ügynök.
- És miért gondolod, hogy Karlsson ebbe belemenne?
- Hát... mert... úgy tűnik, az a típus. Egyébként is, az előbb, amikor még itt ült, fel is ajánlotta a segítségét.
- Igen – mondta Johnson elnök. – Ez kétségtelen.

Az elnök egy ideig hallgatott, aztán még egy ideig hallgatott. Azután azt mondta:

- Most már meginnék egy grogot.

* * *

A francia kormányzat kezdeti makacs ellenállása az elégedetlenkedőkkel szemben valóban azt eredményezte, hogy az országban leállt az élet. Milliók sztrájkoltak. Marseille-ben üresen álltak a dokkok, a nemzetközi repülőtereken leállt a forgalom, megszűnt a vasúti közlekedés, és zárva maradtak a nagyobb üzletek és áruházak is.

Leállt az üzemanyag árusítása és a személyszállítás. Mindenki követelt valamit. Magasabb béreket, természetesen. És rövidebb munkaidőt. És biztonságosabb munkahelyeket. És több beleszólást.

Továbbá, ezzel egy időben, az oktatásügy teljes megújulását. És új társadalmi berendezkedést! Az Ötödik Köztársaság veszélybe került.

A franciák százezrével vonultak az utcákra, és a tüntetések gyakran nem maradtak meg a békés keretek között. Autókat gyújtogattak, fákat döntöttek ki, felszedték az utcaköveket, barikádokat építettek... és jöttek a csendőrök, a lovas rendőrök, könnygázzal, pajzsokkal...

Ekkor történt, hogy a francia elnök, a miniszterelnök és a kormány taktikát változtatott. Fouchet belügyminiszter szakértő osztályvezetője elvesztette minden befolyását (egyébként titokban már le is tartóztatták, és a belbiztonsági szolgálat fogdájában ült, mivel nem tudta megmagyarázni, miért épített be a fürdőszobája falába rádióadót). A sztrájkoló munkásoknak váratlanul felajánlották a minimálbér jelentős emelését, az általános, tíz százalékos béremelést, a heti két órával rövidebb munkaidőt, a nagyobb családi pótlékot, a nagyobb beleszólást a szakszervezeteknek, és tárgyalásokat kezdeményeztek egy mindenre kiterjedő kollektív szerződés és a bérek indexálásának témájában. Továbbá leváltották a kormány néhány miniszterét, köztük Christian Fouchet belügyminisztert is.

A kormány és az elnök az intézkedésekkel semlegesíteni tudta a legradikálisabb lázadók követeléseit. Azok mögött, akik tovább szerették volna élezni a helyzetet, már nem állt

tömegtámogatás. A munkások visszatértek a munkahelyeikre, a gyárfoglalások megszűntek, az üzletek kinyitottak, az utakon újra megindult a közlekedés. 1968 májusa véget ért, és megkezdődött 1968 júniusa. És állt még az Ötödik Francia Köztársaság.

Charles de Gaulle elnök személyesen hívta fel a párizsi indonéz nagykövetséget, hogy beszélhessen Allan Karlssonal, és közölje vele, hogy szeretné kitüntetni. De a követségen azt mondták, hogy Allan Karlsson már nem dolgozik ott, és hogy senki, még a nagykövet asszony sem tudja megmondani, hová ment.

24. FEJEZET

Csütörtök, 2005. május 26.

Az egyetlen dolog, amit Ranelid vizsgálóbíró ebben a helyzetben tehetett, az volt, hogy menteni próbálja, ami a karrierjéből és a szakmai becsületéből még menthető. Az „aki időt nyer, életet nyer” mondás bölcs útmutatását követve még aznap délután sajtótájékoztatót tartott, ahol bejelentette, hogy az eltűnt százéves ember ügyében az érintett három férfi és egy nő körözését megszünteti.

Ranelid vizsgálóbíró sok mindent meg tudott tenni, arra az egyre azonban képtelen volt, hogy beismerje saját hibáit vagy tévedéseit. Így aztán a sebtében összehívott sajtótájékoztató nem szolgált nagy dicsőségére. A vizsgálóbíró jól belegabalyodott saját, körmönfont magyarázkodásába, melyben azt próbálta előadni, hogy Allan Karlsson és barátai már nincsenek ugyan letartóztatva (egyébként épp aznap délelőtt bukkantak a nyomukra Västergötlandon), de mégis okkal felelősségre lehetne vonni őket, a vizsgálóbíró voltaképpen helyesen járt el, és az ügyben az az egyetlen új mozzanat, hogy a bizonyítékok enyhébben minősíthető jellege miatt az őrizetbe vételre a továbbiakban nincs szükség.

A sajtó képviselői természetesen tudni szeretnék volna, mitől változott meg a bizonyítékok jellege, mire Ranelid vizsgálóbíró részletesen ismertette a külügytől kapott információt Bylund és Hultén haláláról Dzsibutiban, illetve Rigában. Beszámolóját azzal fejezte be, hogy a törvény értelmében az őrizetbe vett gyanúsítottakat egyes esetekben szabadon kell engedni, bármilyen visszatetszést kelt is ez a lépés sokakban.

Ranelid vizsgálóbíró érezte, hogy a sajtótájékoztató nem úgy sikerül, ahogy szeretne volna. Erről mindjárt kézzelfogható módon meg is bizonyosodhatott, amikor a *Dagens Nyheter* újságírója szúrós tekintettel felnézett olvasószemüvege mögül, és a következő kellemetlen kérdésekkel sorozta meg a vizsgálóbírót:

– Jól értem, hogy az új bizonyítékok ellenére továbbra is bűnösnek tartja Allan Karlssont gyilkosságban, illetve emberölésben? Ez esetben úgy gondolja, hogy a százéves Allan Karlsson magával hurcolta volna a harminckét éves Bengt Bylundot Dzsibutiba, Afrikába, ahol tegnap délután Bylundot levegőbe röpítette volna – de csak őt, saját magát nem –, majd gyorsan visszatért volna Västergötlandra, ahol – az ön elmondása szerint – ma délelőtt már a nyomára is bukkantak? Ha most el is tekintünk a többi képtelenségtől, azt az egyet meg tudná mondani, hogy Karlsson milyen közlekedési eszközzel tért haza, amikor tudomásom szerint Dzsibuti és Västergötland között nincs közvetlen légi járat, Allan Karlssonnak pedig, információim szerint, nincs

érvényes útlevele?

Ranelid vizsgálóbíró mélyet sóhajtott. Azután azt mondta, minden biztonnal félreértették, amit az előbb mondott.

Kétség nem férhet hozzá, hogy Allan Karlsson, Julius Jonsson, Benny Ljungberg és Gunilla Björklund ártatlan. Nem követték el azt a bűntettet, amivel korábban gyanúsították őket.

– Még egyszer mondom, *kétség nem férhet hozzá* – ismételte meg Ranelid az utolsó pillanatban megadva magát az igazságnak.

De az átkozott firkászok nem érték be ennyivel.

– Korábban viszonylag részletesen ismertette a három feltételezett gyilkosság időrendjét és helyszíneit. Ha a gyanúsítottakról most hirtelen kiderült, hogy ártatlanok, akkor mi az események új magyarázata? – kérdezte az *Eskilstuna-Kuriren* tudósítója.

Ranelid az előbb ugyan már megadta magát, de most úgy érezte, mindennek van határa. Nehogy már a *helyi lap* tudósítója azt képzelje magáról, hogy kedvére csuklózthatja Conny Ranelid vizsgálóbírót!

– A folyamatban lévő nyomozás érdekében jelenleg nem mondhatok többet – hárította el a további kérdéseket Ranelid vizsgálóbíró, és felállt.

A „nyomozás érdekeire” való hivatkozás nem egy vizsgálóbíró nem egyszer kihúzott már a csávából, ezúttal azonban csődöt mondott. Hiszen a vizsgálóbíró a nyilvánosság előtt hetek óta azt *sulykolta*, hogy ez a négy ember bűnös, a sajtó képviselői tehát most joggal várják el tőle, hogy legalább néhány percet szánjon az ártatlanságuk magyarázatára. Vagy ahogy a *Dagens Nyheter* nagyokos riportere mondta:

– Miféle érdekeket sérthet az, ha elmondja, hogy néhány ártatlan ember az utóbbi időben mivel foglalatосkodott?

Ranelid vizsgálóbíró lába előtt megnyílt a föld. Minden jel arra mutatott, hogy most azonnal vagy pár napon belül elnyeli a mélység. Egy tekintetben azonban lépéselőnye van az újságírókkal szemben. *Ranelid tudja, Allan Karlsson és a többiek hol vannak.* És Västergötland nagy terület. Most ezen áll vagy bukik minden. Ranelid vizsgálóbíró tehát azt mondta:

– Ha legalább egyszer hagynák, hogy végigmondjam, amit elkezdtem! A nyomozás érdekében *jelenleg* nem mondhatok többet. De holnap, tizenöt óra nulla perckor ugyanitt újabb sajtótájékoztatót tartok, és akkor válaszolok a kérdésekre.

– Västergötlandban pontosan hol található most Allan Karlsson? – kérdezte a *Svenska Dagbladet* tudósítója.

– Azt nem mondom meg – felelte Ranelid vizsgálóbíró, és kiment a helyiségből.

* * *

Hogyan lehetséges, hogy ide jutottam? Ranelid vizsgálóbíró bezárkózott a szobájába, és hét éve először rágyújtott egy cigarettára. Hiszen nemrég még arról volt szó, hogy bekerül a svéd kriminalisztika történetébe, ő lesz az első vizsgálóbíró, akinek sikerült egy többszörös gyilkosság tetteseit elkapni, miközben a holttesteket nem lehet megtalálni. És erre tessék: *megtalálják* a holttesteket. És rossz helyen! A harmadik számú áldozat, akinek hármójuk közül a leghalottabbnak kellett volna lennie, ráadásul él. Senki nem ártott még olyan sokat Ranelidnek, mint ez a három ember.

– Ezt a gazfickót büntetésből agyon kéne ütni – motyogta magában a vizsgálóbíró.

Igaz, most épp a szakmai becsülete és a karrierje forog kockán, és a cél elérése érdekében a gyilkosság nem biztos, hogy megoldást jelentene. A vizsgálóbíró visszapergette magában a katasztrófális sajtótájékoztatót. Végül is kénytelen volt egyértelműen kijelenteni, hogy Karlsson és a cinkosai ártatlanok. És csakis azért, mert tulajdonképpen... nem tud semmit. Mi az úristen történt valójában? „Karó” Bylundnak ott *kellott* meghalnia azon a

hajtányon. Hogy az ördögben halhatott meg néhány héttel később egy másik földrészen?

Ranelid vizsgálóbíró átkozta magát: nem kellett volna ennyire sietnie ezzel a sajtótájékoztatóval. Előbb be kellett volna gyűjtenie Allan Karlssont és a cinkosait, tisztázni pontosan, hogy mi történt – és csak utána eldönteni, mit kell mindebből közölni a sajtóval, és mit nem.

Utólag begyűjteni őket az ügy „tisztázása” céljából – miután az egész világnak bejelentette, hogy Karlsson és társai ártatlanok – felesleges piszkálódásnak látszana.

Ranelidnek mégsem maradt más választása. *Tudnia kell, mi történt...* méghozzá időben, még jóval holnap délután három előtt. Máskülönben a kollégái szemében nem vizsgálóbíró többé, hanem – bohóc.

* * *

Aronsson felügyelő a hintaágyon üldögélt, és tejeskávét szűröcsölgetett. Nagyszerűen érezte magát Klockaregårdon. Az eltűnt százéves ember utáni hajtóvadászat véget ért, és a szimpatikus öregembert most már le se kell tartóztatnia. Hogy alig egy hónappal ezelőtt miért mászott ki az ablakon, és aztán mi minden történt vele, az még tisztázásra vár, ha egyáltalán érdekel még valakit. A dolog mindenesetre ráér, most nyugodtan cseveghetnek bármiről, ami eszükbe jut.

A halálra gázolt és feltámadt Per-Gunnar Fönök Gerdin is teljesen fogyasztható, hétköznapi embernek látszott. Mindjárt javasolta is, hogy térjenek át a tegeződésre, és a felügyelő nyugodtan szólítsa őt Durbincsnak.

– Helló, Durbincs – mondta Aronsson felügyelő. – Te meg nyugodtan szólíts Görannak.

– Durbincs & Göran – mondta Allan. – Jól hangzik, akár cégtársak is lehetnének. Mit szólnának hozzá?

Durbincs azt mondta, nem biztos, hogy van benne kellő tisztelet a forgalmi adók meg a hasonló dolgok iránt ahhoz, hogy közös céget alapítson egy rendőrfelügyelővel, de mindenesetre köszöni Allannak az ötletet.

A hangulat máris kitűnő volt. És akkor se lett rosszabb, amikor csatlakozott hozzájuk előbb Benny és a Szépség, utóbb pedig Julius és Bosse.

Üldögéltek a verandán, mindenféléről beszélgettek, csak arról nem, hogy és mint függenek össze egymással azok a különféle események, melyek az elmúlt hónap során történtek velük. Allan nagy sikert aratott, amikor egyszer csak elővezetett a ház sarka mögül egy elefántot, és aztán Szonjával kettesben táncbemutatót tartott. Juliust egyre jobban eltöltötte az elégedettség érzése, egyre nagyobb örömet okozott neki, hogy nincs letartóztatva, míg végül nekilátott, hogy levágja a szakállát, amely nélkül mind ez

idáig nem mert mutatkozni Falköping utcáin.

– Egész eddigi életemben üldözött a törvény, és most egyszerre ártatlan vagyok! – mondta Julius. – Fantasztikus érzés!

Bosse úgy érezte, ez már elegendő ok arra, hogy barátaival és a felügyelővel megigyanak egy üveg eredeti magyar pezsgőt. A felügyelő erőltlenül tiltakozott, mondván, a kocsija kinn áll a ház előtt. Falköpingben a városi szállodában várja a szobája, és rendőrfelügyelőként mégsem ülhet ittasan a volán mögé.

Ekkor szólt közbe Benny, és kifejtette, hogy Allan szerint az antialkoholisták ugyan veszélyt jelentenek a világbékére, de a jelenlétük olyan esetben kétségtelenül kapóra jön, ha valakit haza kell vinni.

– Igyon meg nyugodtan egy pohár pezsgőt, felügyelő úr, én majd gondoskodom róla, hogy eljusson a szállodájába, ha eljön az ideje.

Ennél több rábeszélésre a felügyelőnek nem is volt szüksége. Már régóta erős hiányt szenvedett a normális emberekkel való érintkezésben, és most, hogy végre kellemes társaságba került, nem akarta tovább kéretni magát.

– Na jó, egy pohárkával szívesen iszom az ártatlanságukra, hogy úgy mondjam, a rendőrség részéről – mondta. – Vagy

kettővel, ha a helyzet megkívánja, hiszen többen is vannak...

Így telt el derűsen és jókedvűen néhány óra, amikor Aronsson felügyelő telefonja újra megszólalt. Megint Ranelid vizsgálóbíró jelentkezett. Elmondta Aronssonnak, hogy a körülmények balszerencsés alakulása folytán nemrég ártatlannak nyilvánította a sajtó képviselőinek jelenlétében az ügyben érintett egy nőt és három férfit, alighanem visszavonhatatlanul. Azonkívül kevesebb mint egy napja van rá, hogy megtudja, mi történt azóta, máig bezárólag, hogy az a vén fasz Karlsson kimászott az ablakán, mert holnap délután háromkor ismertetnie kell a sajtóval az eseményeket.

– Más szóval, nyakig ül a szarban – mondta a már enyhén kótyagos felügyelő.

– Segítsen, Göran, kérem! – fogta könyörgőre Ranelid.

– Na de hogyan? Helyezzem át a hullákat egy másik országba? Vagy csapjak agyon egy embert, aki eléggé el nem ítéhető módon nem halt meg annyira, amennyire maga szeretné?

Ranelid vizsgálóbíró elismerte, hogy az utóbbi lehetőség megfordult a fejében, de nem tartja járható útnak. Nem, ő inkább arra gondolt, hogy Göran talán óvatosan

rábeshélhetné Allan Karlssont és a... segítőtársait... engedjék meg, hogy ő, Ranelid, másnap délelőtt felkeresse őket egy kis – teljesen informális! – beszélgetés céljából, csak úgy, különösebb témamegjelölés nélkül... mert akkor végre talán tisztán láthatná, mi is történt az utóbbi időkben a sörmlandi és smålandi erdőkben. Ranelid vizsgálóbíró azt is megígérte, hogy a sörmlandi rendőrség nevében bocsánatot kér a négy ártatlan embertől.

– A sörmlandi rendőrség nevében? – kérdezte Aronsson felügyelő.

– Jó, jó... akkor... a *magam* nevében – felelte Ranelid vizsgálóbíró.

– Az más. Most lazítson egy kicsit, Conny, megnézem, mit tehetek magáért. Pár perc múlva visszahívom.

Aronsson felügyelő zsebre vágta a telefonját, és rögtön közölte is a társasággal a jó hírt, hogy Ranelid vizsgálóbíró nemrég sajtótájékoztatót tartott, ahol *hangsúlyozta* Allan Karlsson és barátai ártatlanságát. Majd elővezette a vizsgálóbíró kérését, hogy másnap délelőtt szeretne idejönni egy tisztázó beszélgetés céljából.

A Szépség a maga meglehetősen temperamentumos módján kifakadt, és közölte, véleménye szerint semmi jóra nem vezet, ha elmesélik az elmúlt hetek eseményeit, és

épp a vizsgálóbírónak. Julius egyetértett vele. Ha az embert egyszer már ártatlannak nyilvánították, akkor legyen ártatlan.

– Nekem ez nem mindennapos élmény. Nagyon sajnálnám, ha az ártatlanságom nem érné meg még a másnapot sem.

De Allan arra kérte barátait, ne izguljanak feleslegesen minden apróság miatt. Az újságok és a tévécsatornák biztosan le nem szállnának róluk, amíg ki nem szedik belőlük a történetüket. Akkor már inkább mondják el egyszer egy magányos vizsgálóbírónak, mint többször egy rakás újságírónak, akik heteken át a kertjükben fognak tanyázni.

– Azonkívül még az egész este rendelkezésünkre áll, hogy kitaláljuk, mit mondjunk neki – tette hozzá Allan.

Az utóbbi megjegyzést Aronsson felügyelő nem akarta meghallani. Felállt, hogy jelezze, ő is itt van, és hogy megakadályozza a többieket abban, hogy olyanokat mondjanak, amit nem az ő fülének szánnak. Azt mondta, most már szívesen nyugovóra térne, ha a társaságnak nincs ellene kifogása. Hálás volna érte, ha Benny tényleg elfuvarozná a falköpingi szállodába. Útközben Aronsson majd felhívja Ranelid vizsgálóbírót, és megmondja neki, hogy szívesen látják másnap reggel tíz óra körül, mármint ha most már tényleg ez a jelenlevők véleménye. Ő maga is kijönne reggel egy taxival, ha másért nem, legalább az

autójáért. És vajon kaphatna-e még egy fél pohárával abból a kitűnő bolgár pezsgőből, mielőtt elindul? Hogy milyen? Magyar? Mindegy, úgy is jó.

Aronsson poharát még egyszer színültig töltötték pezsgővel, amit a felügyelő az utolsó cseppig kiivott, majd megtörölte az orrát, beült a saját kocsijába, amit Benny időközben a bejárat elé hozott, az utasülésre. Lecsavarta az ablakot, és erőteljes hangon szavalni kezdett:

Jajha barátim! volna csak

Torkunk java, dézsa magyar bor! [2](#)

– Carl Michael Bellman – bólintott a majdnem irodalmár Benny.

– János evangéliuma, 8. fejezet, 7. vers, ne feledkezzen meg róla holnap reggel, felügyelő úr – kiáltotta vissza neki váratlan ihlettől vezérelve Bosse. – *János 8:7!*

25. FEJEZET

Péntek, 2005. május 27.

Eskilstunából Falköpingbe bizony nem lehet negyedóra alatt eljutni. Conny Ranelid vizsgálóbírónak (az álmatlanul átforgolódtott éjszaka után) hajnalban kellett kelnie ahhoz, hogy tíz órára odaérjen Klockaregårdba. Magára a beszélgetésre is legfeljebb csak egy órája van, ha nem akarja, hogy napi menetrendje felboruljon. A sajtótájékoztató ugyanis háromra lett meghirdetve.

Conny Ranelidnek az E20-as autópályán, Örebro közelében leginkább sírni lett volna kedve. *Az igazságszolgáltatás nagy győzelme*, ez lett volna a könyve címe. Ugyan már! Ha csak fikarcnyi igazságot is lehetne szolgáltatni a százéves ember ügyében, akkor ebben a szent minutumban villám csapna a házukba, és szénné égne benne az egész átkozott bagázs. Ranelid vizsgálóbíró utána már azt mondhatna az újságíróknak, amit akar.

Aronsson felügyelő aznap reggel sokáig aludt falköpingi szállodájában. Kilenckor ébredt, némiképp rossz lelkiismerettel az előző napi események miatt. Együtt

pezsgőzött a potenciális gyanúsítottakkal, és tisztán hallotta, amikor Allan Karlsson azt mondja, *találjanak ki* valami történetet Ranelid vizsgálóbíró számára. Lehet, hogy Aronsson a végén büntársuk lesz? De hol itt a büntett?

Amikor a felügyelő előző este visszatért a szállodájába, Bosse Ljungberg tanácsát megfogadva elővette a gedeonisták által az éjjeliszekrénye fiókjába gondosan bekészített Szentírást, és megkereste benne a János 8:7 részt. Ezután órákon át olvasta a Bibliát a szálloda bárjában újabb és újabb pohár gin-tonikkal a kezében.

A kérdéses fejezet egy nőről szólt, aki házasságtörést követett el, és akit a farizeusok Jézus elé vittek abból a célból, hogy szembesítsék Jézust egy dilemmával. Ha Jézus azt mondja, a nőt *ne* kövezzék meg, akkor szembefordul magával Mózesrel (Mózes 3. könyve). Ha viszont Jézus ebben a kérdésben Mózes mellé áll, akkor szembefordul a rómaiakkal, mert halálos ítéletet csak nekik van joguk kimondani. Kivel szakítson Jézus, Mózesrel vagy a rómaiakkal? A farizeusok azt hitték, a Mestert most sarokba szorítják. De Jézus, aki nem hiába Jézus, rövid gondolkodás után ezt mondta:

– Aki büntelen közületek, az vessen rá először követ.

Jézus ezzel elkerülte, hogy vitába kelljen szállnia Mózesrel és a rómaiakkal, vagy éppen az előtte álló farizeusokkal.

Az ügyet mégis elintézte. A farizeusok sorban eloldalogtak (a férfiak általában nem mentesek a bűnöktől). Végül Jézus kettesben maradt a nővel.

– Hol vannak a vádlóid? Senki sem ítelt el téged? – kérdezte Jézus az asszonytól.

Az asszony így válaszolt:

– Senki, Uram.

És Jézus ekkor azt mondta:

– Én sem ítélek el téged, menj el, és mostantól fogva többé ne vétkezz!

A felügyelő rendőrszimata továbbra is jól működött, és jelezte, hogy itt bizony vannak még tisztázatlan kérdések. De Karlsson és Jonsson és Ljungberg és Ljungberg és Björklund és Gerdin tegnap óta a nagyokos Ranelid által hivatalosan is ártatlannak van nyilvánítva, és kicsoda ő, hogy ezek után bűnösnek nevezze őket? Amúgy meglehetősen szimpatikus emberekről van szó, és – ahogy Jézus helyesen rámutatott – ki vethetné rájuk az első követ? Aronsson felidézte saját életének néhány sötétebb pillanatát, de igazából Ranelid vizsgálóbíró bosszantotta fel, aki a derék Durbincs Gerdin halálát kívánta, pusztán a saját önös érdekei miatt.

– A fenébe is, ebből a szarból egyedül kell kimásznod, Ranelid – mondta magában Göran Aronsson felügyelő, majd hívta a liftet, és lement reggelizni a szálloda éttermébe.

A zabpehely, a pirítós és a lágy tojás mellé szellemi táplálék is járt: a két reggeli lap, a *Dagens Nyheter* és a *Svenska Dagbladet* óvatos megfogalmazásban *ügyészi kudarc*ról beszélt az eltűnt, majd gyilkossággal gyanúsított, majd ártatlannak nyilvánított százéves ember ügyével kapcsolatban. A lapok elismerték ugyan, hogy keveset tudnak. A százéves embert egyelőre nem találják, a vizsgálóbíró pedig csak péntek délután hajlandó elárulni a további részleteket.

– Én megmondtam – gondolta magában Aronsson. – Ebből magadnak kell kimásznod, Ranelid.

A felügyelő taxit hívott, és pontosan 9.51-kor érkezett meg Klockaregårdra, három perccel hamarabb, mint a vizsgálóbíró.

A meteorológia előrejelzése alapján a Ranelid által hön óhajtott villámcsapástól Klockaregårdon momentán nem kellett tartani. Az idő mindazonáltal borús volt és hideg. A ház lakói ezért a tágas konyhában készültek látogatóik fogadására.

Előző este a társaság összeállított egy alternatív történetet Ranelid vizsgálóbíró számára, amit reggeli közben a biztonság kedvéért újra elpróbáltak. A délelőtti előadásra mindenkinek tudnia kell a szerepét, ami nem könnyű dolog, hiszen az igazságra mindig sokkal könnyebb visszaemlékezni, mint – ahogy a jelen esetben – az ellenkezőjére. A hazug embert tudvalevőleg a sánta kutyánál is hamarabb utol lehet érni, úgyhogy itt ma mindenkinek nagyon vigyáznia kell a nyelvére. Ranelid figyelmének elterelésére viszont minden eszköz megengedett.

– *Hogy az a kaporszakállú úristen rogyasztaná rá az eget*
– summázta a levegőben rezgő feszültséget a Szépség, még mielőtt Aronsson felügyelő és Ranelid vizsgálóbíró belépett volna a konyhába.

Volt, aki mulatságosnak tartotta a találkozást Conny Ranelid vizsgálóbíróval, és volt, aki nem. Ekképp zajlott le:

– Először is szeretném megköszönni, hogy lehetőséget adtak nekem a találkozásra, ezt igazán méltányolom – mondta Ranelid vizsgálóbíró. – És egyszersmind bocsánatot szeretnék kérni a... az ügyészi testület nevében azért, hogy néhányuk esetében, távollétükben, elfogatóparancsot adtunk ki, teljesen alaptalanul. Mindezeket előre bocsátva most már nagyon szeretném

tudni, mi történt attól a pillanattól kezdve, hogy ön, Karlsson úr, kimászott az idősek otthonának ablakán, egészen mostanáig. Kérhetném, hogy ön kezdje a beszámolót, Karlsson úr?

Allannak ez ellen nem volt semmi kifogása. A maga részéről mulatságosnak találta a helyzetet. E szókra nyitotta száját:

– Készséggel teljesítem a kérését, vizsgálóbíró úr, annak ellenére, hogy öreg vagyok már és törődött, és hát az emlékezetem is olyan, amilyen. Arra mindenesetre jól emlékszem, hogy kimásztam az ablakon, ehhez kétség nem férhet. Bizony, nem ok nélkül tettem, higgye el nekem. A jó barátomat akartam felkeresni, vizsgálóbíró úr, az itt jelen levő Julius Jonssont, és hozzá nem lehet úgy beállítani, hogy az ember nem visz magával egy üveg pálinkát, úgyhogy egy óvatlan pillanatban kiosontam a város egyetlen italboltjába, és vettem egy üveggel. Mostanság persze, tudom, nem is kell feltétlenül az állami italboltba menni, elég, ha az ember felhívja... na persze a nevét most nem árulom el a vizsgálóbíró úrnak, hiszen a vizsgálóbíró úr most nem ezért jött ide, szóval, azt a valakit, aki a belvárosban lakik, és magánúton behozott pálinkát árul fél áron. Na, mindegy, ezen a napon Eklund nem vette fel a telefont – hoppá, mégiscsak kicsúszott a neve a számon –, úgyhogy nem maradt más választásom, mint a központi italbolt. Az üveget aztán sikerült visszacsempésznem a szobámba, onnantól kezdve

rendben szoktak menni a dolgok, ez esetben azonban az üveget ismét ki kellett vinni a házból, ráadásul épp egy olyan napon, amikor a főnövér volt szolgálatban, aki mindent lát, mert a feje búbján és a háta közepén is szeme van neki, ilyet maga még nem látott, vizsgálóbíró úr. Alice nővérnek hívják, és őt bizony nem lehet átejteni. Ezért gondoltam arra, hogy Julius barátomhoz ezúttal, kivételesen, az ablakon át indulok el. Egyébként épp azon a napon volt a századik születésnapom, és mondja meg nekem, ki örülne neki, ha pont egy ilyen napon elkoboznák az italát?

A vizsgálóbíró arra gondolt, hogy ez így sokáig fog tartani. A vén fasz már hosszú ideje járhatja a száját, de még nem mondott semmit. Neki pedig alig egy óra múlva már indulnia kell vissza, Eskilstunába.

– Köszönöm, Karlsson úr, hogy megismertetett velem, milyen fáradsággal jár, ha inni szeretne valamit a születésnapján, de remélem, megbocsátja, ha arra kérem, legyen kicsit szűkszavúbb, mert nincs sok időnk, ezt, ugye, megérti, Karlsson úr? Mi történt a bőrönddel és „Karó” Bylunddal a malmköpíngi buszállomáson?

– Mi is történt? Lássuk csak. Előbb Per-Gunnar hívta fel Juliust, és Julius csak azután hívott fel engem... Julius szerint Per-Gunnar azt kérte, hogy vegyem gondjaimba a bibliákat, és én ezt el is vállaltam, mert...

– Bibliákat? – szólt közbe Ranelid vizsgálóbíró.

– Ha vizsgálóbíró úr megengedi, itt én tudnék adni egy kis háttér-információt – szólalt meg Benny.

– Persze, tessék – felelte a vizsgálóbíró.

– Nos, a helyzet úgy áll, hogy Allan jó barátja Juliusnak, aki Byringében lakik, aki viszont jó barátja Per-Gunnarnak, akiről a vizsgálóbíró úr azt hitte, hogy meghalt, ő pedig az én jó barátom, én viszont részben öccse vagyok a bátyámnak, Bossénak, aki most ennek a kellemes összejövételnek a házigazdája, részben pedig vőlegénye vagyok Gunillának, annak a szép hölgynek, aki ott az asztal végén ül, és aki exegetikával foglalkozik, és a munkája bizonyos módon érintkezik Bosse munkájával, aki bibliákat árul – többek között Per-Gunnarnak is.

A vizsgálóbíró papírt és tollat tartott a kezében, de olyan gyorsan zuhogott rá az információ, hogy semmit sem tudott leírni. Amikor levegőhöz jutott, csak annyit bírt kinyögni:

– Exegetikával?

– Igen, bibliamagyarázattal – segítette ki a Szépség.

Bibliamagyarázattal? – gondolta Aronsson felügyelő, aki némán ült a vizsgálóbíró mellett. Lehetséges volna, hogy a Szépség a Bibliát magyarázza, miközben – előző este Aronsson a saját fülével hallotta – úgy káromkodik, mint

egy kocsis? De nem szólt semmit. A vizsgálóbírónak ebből az ügyből egyedül kell kimásznia.

– Bibliamagyarázattal? – kérdezte a vizsgálóbíró, de abban a másodpercben már el is döntötte, hogy nem ragad le ennél a kérdésnél. – Mindegy, hagyjuk. Inkább azt mondják már el, mi történt azzal a bőrönddel és azzal a „karó” Bylunddal a malmköpíngi buszállomáson.

Ekkor kapcsolódott be az előadásba Per-Gunnar Gerdin.

– Megengedi, vizsgálóbíró úr, hogy én is mondjak valamit? – kérdezte.

– Hát persze – felelte Ranelid vizsgálóbíró. – Mindenki beszélhet, aki előrébb viszi a dolgokat, felőlem maga az ördög is.

– Nahát, hogy beszél – mondta Szépség, és égnek emelte tekintetét (Aronsson felügyelő ettől a pillanattól kezdve biztos volt benne, hogy bolondját járatják a vizsgálóbíróval).

– Az ördög talán nem a legszerencsésebb megjelölés a személyemmel kapcsolatban, amióta talákoztam Jézussal – mondta Per-Gunnar Gerdin. – Vizsgálóbíró úr bizonyára tudja, hogy a *Never Again* nevű szervezet vezetője voltam. A név magyarázata eredetileg az volt, hogy a szervezet tagjai nem akarnak rács mögé kerülni soha többé, még ha volna is törvényes ok rá, de az utóbbi időben megváltozott a név jelentése. *Soha többé* nem engedünk a kísértésnek,

hogy vétsünk a törvények ellen, sem az e világi, sem pedig – legfőképpen – a mennyei törvények ellen!

– Ezért tört össze Karó egy egész várótermet, ezért inzultálta a pénztárost, és ezért rabolt el egy buszt a sofőrjével együtt? – kérdezte Ranelid vizsgálóbíró.

– Kihallok bizonyos szarkazmust a hangjából – mondta Per-Gunnar Gerdin. – Azért, mert megláttam a fényt, a társaimnak nem kell feltétlenül követniük engem az utamon. Egyikük ugyan elment Dél-Amerikába misszionáriusnak, de a két másik szerencsétlenül végezte. Karónak azt a megbízást adtam, hogy hozzon el egy táskát kétszáz bibliával Bossétól, amikor az hazafelé tart Uppsalából Falköpingbe. Ezekkel a bibliákkal a jó hírt akartam terjeszteni az ország legelvetemültebb gonosztevőinek körében. Remélem, nem haragszik az erős szavakért, vizsgálóbíró úr.

Klockaregård tulajdonosa, Bosse mind ez idáig némán ült a székén. Most felállt, felemelt egy nehéz bőröndöt a konyhaasztalra, és kinyitotta a fedelét. A bőrönd tele volt finom papírra nyomott, fekete bőrbe kötött bibliával, csupa aranymetszéssel készült, jegyzetekkel, mutatókkal, színes térképekkel, könyvjelző selyemszalagokkal ellátott pompás példánnyal.

– Annál nagyobb élményben, mint amit ennek a kiadásnak az olvasása jelent, a vizsgálóbíró úr sehol máshol nem

részesülhet – mondta Bosse Ljungberg mélyen átélt meggyőződéssel. – Engedje meg, hogy megajándékozzam egy példánnyal. Az ügyészi testület tagjainak sem árthat meg a fény és a világosság keresése, higgye el nekem, vizsgálóbíró úr!

Bosse volt az első a társaságban, aki nem képtelenségekkel traktálta a vizsgálóbírót, hanem komolyan gondolta, amit mond. Ranelid fel is fogott belőle valamit, mert elbizonytalanodott abban, amit eddig gondolt, vagyis hogy az egész bibliás történettel csak félre akarják vezetni. Elfogadta a Bibliát, amit Bosse nyújtott át neki, és arra gondolt, talán már csak az azonnali megváltás mentheti meg a bukástól. De ezt csak magában gondolta, a többieknek ezt mondta:

– Rátérhetnénk végre a tárgyra? Mi történt Malmköpingben azzal az átkozott táskával?

– Ne átkozódjék, kérem! – szólt rá a Szépség.

– Akkor megint én folytatnám, ha lehet – vette át a szót Allan. – Nos, kicsit korábban értem ki a buszállomásra, mint ahogy terveztem, mivel Julius így tolmácsolta nekem Per-Gunnar kérését. Karó Bylund állítólag korábban felhívta Per-Gunnart Stockholmban, és akkor kiderült, hogy majdnem – bocsánat az erős kifejezésért – tök részeg! Tudja, milyen az, vizsgálóbíró úr, bár az is lehet, hogy nem tudja, végtére is nem ismerhetem a vizsgálóbíró úr italozási

szokásait, és semmiképp nem szeretném inszINUÁlni, mindenesetre... Hol is tartottam? Na igen, nincs olyan bölcs ember, akit a pálinka meg nem bolondít, ahogy mondani szokás, tudja, hogy van ez. Egyszer régen italos állapotban én is túl sokat fecsegettem egy tengeralattjárón, kétszáz méterrel a tenger színe alatt, a Balti-ten...

– Az isten szerelmére, térjen már a tárgyra – szólt közbe Ranelid vizsgálóbíró.

– Isten nevét hiába ne vedd! – figyelmeztette a Szépség.

Ranelid vizsgálóbíró homlokát a kezére támasztotta, és mélyeket lélegzett. Allan Karlsson folytatta:

– Nos, Karó Bylund felhívta Per-Gunnart Stockholmban, hetet-havat összehordott neki, és végül azt mondta, kilép Per-Gunnar biblia-egyletéből, és inkább elmegy idegenlégiósnak, de előtte még – örülök, hogy ül, vizsgálóbíró úr, mert most valami szörnyűséget fogok mondani – szóval, előtte még *elégeti a bibliákat* Malmköping piacterén!

– Egészen pontosan úgy fejezte ki magát, hogy „az összes kurva, kibaszott bibliát” – tette hozzá a Szépség.

– Egyszóval, ezért kellett nekem odamenni, megkeresni Karó urat, és még idejében elvenni tőle a táskát. Az embernek sokszor kevés ideje van, kevesebb, mint gondolná. Mint például annak idején, Spanyolországban,

amikor Franco tábornokot a szemem láttára kis híján darabokra tépte egy bomba. De a munkatársai résen voltak, felkapták a tábornokukat, és biztos helyre szaladtak vele. Nem sokat gondolkodtak. Rögtön cselekedtek.

– Mi köze Franco tábornoknak Spanyolországban a mi történetünkhöz? – kérdezte Ranelid vizsgálóbíró.

– Az égvilágon semmi, vizsgálóbíró úr, pusztán csak példának hoztam fel, az érthetőség kedvéért.

– Mi volna, ha Karlsson úr a saját történetét is érthetőbben mondaná el? Mi történt a táskával?

– Nos, Karó úr nem akarta odaadni, az én testi erőm viszont nem elég ahhoz, hogy egyszerűen elvegyem tőle, bár nemcsak pusztán testi erőről van itt szó, én elvből ellenzem, ha az emberek az erejükkel...

– Maradjon a tárgynál, Karlsson!

– Bocsánat, vizsgálóbíró úr. Nos, amikor Karó úr egyszerűen csak kénytelen volt sietősen felkeresni az épületben található mellékhelyiséget, rögtön cselekedtem. Eltűntem a szeme elől a táskával együtt, felszálltam a strängnäsi buszra, és elindultam Byringébe, az öreg Juliushoz, aki most itt ül. Vagy Julléhoz, néha úgy is szólítjuk.

– Julle? – kérdezte a vizsgálóbíró, mert más nem jutott eszébe.

– Vagy Julius – mondta Julius. – Örvendek.

A vizsgálóbíró a gondolataiba mélyedt. Már felírt néhány dolgot a papírára, most nyilakat és vonalakat húzott közöttük, majd megszólalt:

– Maga, Karlsson egy ötvenessel fizetett a buszon, és megkérdezte, mennyi útra elég az ötvenes. Hogy jön ez össze azzal, hogy kezdettől fogva Byringébe akart menni, és csakis oda?

– Eh – legyintett Allan. – Pontosan tudom, mennyibe kerül az út Byringébe. Mivel volt is egy ötvenesem a tárcámban, tréfálkoztam egy kicsit. Végére is a tréfálkozást nem tiltja a törvény, ugye, vizsgálóbíró úr?

Ranelid vizsgálóbíró nem válaszolt a tréfálkozás törvényességét firtató kérdésre. Inkább még egyszer felszólította Allant, hogy kicsit gyorsabban haladjon előre a történetben.

– Röviden, kérem. Mi történt ezután?

– Röviden? Nos, röviden az történt, hogy Juliusszal kellemesen töltöttük az estét mindaddig, amíg Karó dörömbölni nem kezdett az ajtón. Minthogy pálinka is volt az asztalon, vizsgálóbíró úr biztosan emlékszik még rá, hisz korábban említettem, hogy más nem is volt nálam, csak egy üveg pálinka, de az igazat megvallva, az asztalon nem

egy üveg állt, hanem kettő, a kevésbé fontos részleteket is az igazságnak megfelelően szeretném elmondani, hiszen ki vagyok én, hogy eldöntsem, mi fontos, és mi nem ebben a történetben, elvégre az a vizsgálóbíró úr...

– Folytassa!

– Igen, bocsánat. Nos, minthogy szarvaspecsenye is volt az asztalon, meg pálinka is, Karó úr haragja hamar elpárolgott. Sőt, az este folyamán később úgy döntött, hogy a bibliák elégetéséről is lemond, hála az elfogyasztott ital komoly mennyiségének. Az alkoholnak időnként megvan a maga jótékony hatása is, nem gondolja, vizs...

– Folytassa!

– Kérem. Reggel, képzelheti vizsgálóbíró úr, Karó úr annyira másnaposan ébredt, hogy rossz volt ránézni. Én magam utoljára '45 tavaszán voltam ennyire másnapos, amikor egy üveg tequila segítségével megpróbáltam az asztal alá inni Truman alelnök urat. Sajnos, pont akkor történt, hogy Rooseveltnél fogta magát, és meghalt, úgyhogy idő előtt abba kellett hagynunk az ivászatot, de lehet, hogy jobb is volt, mert másnap így is nagyon zúgott a fejem. Mondhatom, nem sokkal lehettem jobb állapotban, mint maga Rooseveltnél.

Ranelid szaporán pislogott, miközben azon gondolkodott, mit mondjon. Végül felülkerekedett benne a kíváncsiság.

De arra már képtelen volt, hogy Allant továbbra is úrnak szólítsa.

– Miket beszél? Hogy tequilát ivott Truman alelnökkel, miközben Rooseveltt elnök fogta magát, és meghalt?

– Jó, jó, azt hogy *fogta magát*, nem kell szó szerint érteni – felelte Allan. – De értem, hogy a vizsgálóbíró úr mit akar mondani. Bár talán nem kéne minden apró részletnél leragadnunk, vagy maga nem így gondolja, vizsgálóbíró úr?

A vizsgálóbíró nem felelt, úgyhogy Allan folytatta:

– Karó úr másnap reggel, amikor Åkerba kellett mennünk, mindenesetre nem volt olyan állapotban, hogy maga is hajtani bírta volna azt a hajtányt, amin utaztunk.

– Ha jól tudom, cipő sem volt rajta – mondta a vizsgálóbíró.
– Ezt mivel magyarázza?

– Ha vizsgálóbíró úr látta volna, mennyire másnapos volt az az ember! Ha rajta múlik, alsógatyában ült volna fel a hajtányra.

– És maga honnan szerzett cipőt, Karlsson? A papucsát később megtalálták Julius Jonsson konyhájában.

– Kölcsönkértem egy pár cipőt Juliustól, természetesen. Ha az ember százéves, könnyen útnak indul csak úgy egyszerűen, papucsban. Ha még vár negyven-ötven évet,

maga is meglátja, milyen az, vizsgálóbíró úr.

– Én biztos nem élek olyan sokáig – mondta Ranelid vizsgálóbíró. – Kérdés, hogy ezt a mostani beszélgetést egyáltalán túlélem-e. Mivel magyarázza, hogy a hajtálynak, amikor megtalálták, hullaszaga volt?

– Jó kérdés, vizsgálóbíró úr. Karó úr szállt le utolsónak a hajtányról, talán ő tudna válaszolni rá, ha nem halt volna meg olyan balszerencsés módon Dzsibutiban. Gondolja, vizsgálóbíró úr, hogy én vagyok az oka? De hát még nem haltam meg, azt nem lehet rám mondani, igaz, rémségesen öreg vagyok... Lehet, hogy már van egy kis hullaszagom?

Ranelid vizsgálóbíró kezdte elveszteni türelmét. Az idő szaladt, és még egy teljes napot sem sikerült rekonstruálni a huszonegyből. És amit a vén fasz Karlsson itt összezagyvál, annak kilencven százaléka süket duma.

– Folytassa! – mondta Ranelid vizsgálóbíró nem kommentálva a hullaszag eredetének kérdését.

– Nos, magára hagytuk a hajtányon alvó Karó urat, és úgy döntöttünk, elsétálunk ahhoz az utcai büféhez, melyet Per-Gunnar barátja, Benny üzemeltetett.

– Maga is együtt ült vele? – kérdezte a vizsgálóbíró.

– Nem, de kriminológiát is tanultam – mondta Benny az igazságnak megfelelően, majd azzal a hazugsággal

folytatta, hogy tanulmányaival kapcsolatban interjúkat kellett készítenie a Hallban raboskodó bűnözőkkel, és így került kapcsolatba Per-Gunnarral.

Ranelid vizsgálóbíró leírt valamit a papírjára, majd színtelen hangon odaszólt Allannak:

– Folytassa!

– Kérem. Ügy volt, hogy Benny fuvaroz minket Juliusszal Stockholmba, hogy átadhassuk a táskát a bibliákkal Per-Gunnarnak. De Benny azt mondta, útközben szívesen tenne egy kitérőt Småland felé, mert ott lakik a menyasszonya, az itt jelen levő Gunilla...

– Kegyelem és békesség – köszöntötte Gunilla kis főhajtás kíséretében a vizsgálóbírót.

Ranelid kurta biccentéssel viszonzta a Szépség köszönését, majd visszafordult Allanhoz, aki ekképp folytatta:

– Per-Gunnart igazából Benny ismerte legjobban, és Benny azt mondta, Per-Gunnar nyugodtan várhat néhány napot a bibliákra, amivel tulajdonképpen azt akarta mondani, hogy a Bibliában utóvégre nem napi frissességű jó hírekről van szó, és hát ebben igaza van. Bár a végtelenségig az ember mégse várhat, mert ha Jézus egyszer visszatér a földre, akkor a küszöbön álló eljövételéről szóló fejezetek mind érvényüket veszítik...

– Már megint elkalandozik, Karlsson. Maradjon a tárgynál!

– Minden körülmények között, vizsgálóbíró úr! Minden körülmények között a tárgynál maradok, különben pórul járhatok. Higgye el, ezt én jobban tudom, mint bárki más. Ha nem maradtam volna a tárgynál, amikor Mao Ce-tung előtt álltam Mandzsúriában, akkor ott abban a szempillantásban, ott a helyszínen agyonlőttek volna.

– Kétségtelenül az lett volna a legjobb megoldás – jegyezte meg Ranelid vizsgálóbíró, és intett Allannak, hogy folytassa.

– Nos, Benny úgy gondolta, nem valószínű, hogy Jézus pont akkor térne vissza, amikor mi épp Smålandon vagyunk, és ebben Bennynek, meg kell mondanom, megint igaza lett...

– Karlsson!

– Jó, rendben. Szóval, hármasban elmentünk Smålandba, jó kis kirándulás, gondoltuk mind a ketten Juliusszal, és kétségtelen, hogy nem jelentettük be előre Per-Gunnarnak, ami talán hiba volt.

– Bizony, az volt – kapcsolódott be a történet elbeszélésébe Per-Gunnar. – Természetesen tudtam volna várni még pár napot a bibliákra, nem erről van szó. De értse meg, vizsgálóbíró úr, azt hittem, hogy Karó valami butaságot művelt Juliusszal, Allannal és Bennyvel. Mert

Karónak soha nem tetszett az a gondolat, hogy a *Never Again* az Evangéliumot hirdesse. És hát attól sem lettem nyugodtabb, amit az újságokban olvastam!

A vizsgálóbíró bólintott, és jegyzetelt. Talán mégiscsak felfedezett a történetben valami logikát. Ekkor Bennyhez fordult:

– Ha látta az újságokban a híreket az elrabolt százéves emberről, a *Never Again* bandáról és a „tolvajkirály” Julius Jonssonról, akkor miért nem fordult a rendőrséghez?

– Ez nekem is eszembe jutott. De amikor felvettem a kérdést Allannak és Juliusnak, mindkettőjük részéről határozott „nem” volt a válasz. Julius közölte, hogy ő elvből nem érintkezik a rendőrséggel, Allan pedig úgy gondolta, hogy ő épp szökésben van, és semmiképp nem szeretné, ha visszapaterolnák Alice nővér birodalmába csak azért, mert az újságok és a televíziós csatornák téves híreket közölnek valamiről.

– Maga elvből nem érintkezik a rendőrséggel? – kérdezte Ranelid vizsgálóbíró Julius Jonssontól.

– Bizony, ez így van. Az évek során rossz tapasztalatokra tettem szert a rend őreivel kapcsolatban. Bár kellemesebb körülmények között, mint például tegnap Aronsson felügyelővel, vagy éppen most a vizsgálóbíró úrral, szívesen eltekintek ettől a szabálytól. Kér még egy kis

kávét, vizsgálóbíró úr?

Igen, kér, most jót fog tenni neki. Minden erejére és energiájára szüksége van, ha ki akar hozni valamit ebből az összejövételből, hogy legyen mit mondania, amikor délután háromkor oda kell állnia a sajtó képviselői elé, valami olyat, ami igaz, vagy legalábbis hihetően hangzik.

De a vizsgálóbíró Benny Ljungbergéről még nem akart leszállni.

– És maga miért nem hívta fel a barátját, Per-Gunnar Gerdint? Hiszen tudhatta, hogy ő is olvassa a híreket az újságokban?

– Arra gondoltam, hogy a rendőrség és az ügyészség talán még nem tudja, hogy Per-Gunnar találkozott Jézussal, ha viszont nem tudja, akkor valószínűleg lehallgatják a telefonját. Kíváncsi vagyok, ebben a kérdésben mi a vizsgálóbíró úr véleménye. Jól gondoltam?

A vizsgálóbíró hümmögött valamit, jegyzetelt, és közben már megbánta, hogy az információt kiszivárogtatta az újságíróknak, de hát ami történt, megtörtént. Most pedig menni kell tovább. A következő kérdésével Per-Gunnar Gerdinhez fordult:

– Gerdin úr a jelek szerint valahonnan megtudta, Allan Karlsson és a barátai hol tartózkodnak. Hogyan tudta meg?

– Sajnos, egész pontosan ezt már nem fogjuk kideríteni. „Kübli” Hultén kollégám ezt az információt magával vitte a sírba. Pontosabban a roncstelepre.

– De mégis, mi vezette rá?

– Az, hogy Allan, Benny és a barátnője feltűnt a smålandi Rottnéban. Ha jól emlékszem, Kübli valamelyik ismerőse látta meg őket. Engem persze leginkább maga az információ érdekelt. Tudtam, hogy Benny barátnője Smålandon lakik, és vörös a haja. Úgyhogy megkértem Küblit, menjen el Rottnéba, és tartsa szemmel a helyi szupermarketet. Enni ugyanis muszáj...

– És Kübli szívesen vállalkozott is rá, Jézus nevében?

– Nahát, a vizsgálóbíró úr ebben a kérdésben fején találta a szöveget. Kübliről sok mindent el lehet mondani, de azt, hogy vallásos lett volna, azt semmiképp. Őt, ha egyáltalán lehet ilyet mondani, még Karónál is jobban kiborította a társaságunk irányváltása. Azt mondta, akkor inkább elmegy Oroszországba vagy a balti államokba, és beszáll a drogkereskedelembé. Hallott már ilyen szörnyűséget, vizsgálóbíró úr? Végül is nem zárhatjuk ki, hogy talán bele is fogott, de hát erről a vizsgálóbíró úrnak őt magát kellene megkérdeznie... Persze, most már késő...

A vizsgálóbíró gyanakodva méregette Per-Gunnar Gerdint.

– Van egy felvételünk az egyik beszélgetésükről, amint az

előbb Benny Ljungberg is célzott rá. Abban maga Gunilla Björklundot „banyának” nevezi, és ugyanennek a beszélgetésnek a folyamán eléggé cifrán káromkodik is. Mit szól ehhez az Úr?

– Ó, az Úr sok mindent megbocsát, amit a vizsgálóbíró úr is láthat, ha felüti azt a könyvet, amit az imént kapott tőlünk.

– Jézus azt mondja: „*Akiknek megbocsátjátok a bűneit, azok bocsánatot nyernek*” – idézte Bosse a megfelelő passzust.

– János evangéliuma? – kérdezte Aronsson felügyelő, akinek az előző esti olvasmányai alapján az idézet ismerősen hangzott.

– Mi az, *maga is* a Bibliát olvasgatja? – kérdezte tőle döbbenet Ranelid vizsgálóbíró.

A felügyelő nem válaszolt, csak üdvözült mosollyal az arcán nézett Ranelidre. Per-Gunnar Gerdin folytatta:

– Azért beszéltem vele úgy, mert Kübli jól ismerte a régi stílusomat, és arra gondoltam, így talán jobban engedelmeskedik.

– És tényleg jobban engedelmeskedett? – kérdezte a vizsgálóbíró.

– Hát, igen is, meg nem is. Nem akartam, hogy

megjelenjen Allan, Julius, Benny és a barátnője előtt, mert nem igazán lennének vevők az otromba stílusára.

– Nem is voltunk – szólt közbe a Szépség.

– Hogyhogy? – kérdezte csodálkozva Ranelid vizsgálóbíró.

– Becsörtetett a házam udvarára, bagózott, káromkodott és italt követelt... Sok mindent elviselek, de azt nem bírom, ha valaki egyetlen mondatot sem képes úgy végigmondani, hogy ne használjon ocsmány szavakat.

Aronsson felügyelőnek kis híján megakadt a kalács a torkán. A Szépség az előző este itt ült ugyanezen a verandán, és úgy káromkodott, mint a vízfolyás.

Aronssonban egyre erősödött az érzés, hogy soha nem szeretné megtudni, mi történt ebben a zavaros ügyben. Minden úgy van jól, ahogy van. A Szépség folytatta:

– Biztos vagyok benne, hogy már akkor ittas volt, amikor megérkezett. Pedig autóval jött, vezetnie kellett! Aztán még a pisztolyával is hadonászni kezdett, hogy mutassa, milyen nagy legény, azt mondta, a drogüzletben biztosan szüksége lesz rá... merthogy arra készült, valahol Rigában, ha jól emlékszem. De nekem ez már sok volt, ráordítottam, igen, vizsgálóbíró úr, ráordítottam, azt mondtam neki: „az én házamban pedig senki nem viselhet fegyvert!” úgyhogy szépen kinn is hagyta a pisztolyát a verandán. Kíváncsi vagyok, nem feledkezett-e meg róla, amikor végül nagy

nehezen elment. Ilyen akadémikuskodó és kellemetlen emberrel még soha nem találkoztam...

– Lehet, hogy a sok biblia hozta ki a sodrából – töprengett Allan. – A vallás könnyen felkavarja az emberekben az érzelmeket. Egyszer, amikor Teheránban jártam...

– Teheránban? – csúszott ki szinte önkéntelenül a vizsgálóbíró száján.

– Hát, régen volt, az igaz. Amikor még működött a világban a régi rend, ahogy Churchill mondta nekem a repülőn, amikor eljöttünk onnan.

– Churchill? – kérdezte a vizsgálóbíró.

– Igen, az angol miniszterelnök. Illetve akkor éppen nem miniszterelnök, csak korábban. És később is, ami azt illeti.

– *A kurva életbe*, Karlsson, hát még szép, hogy tudom, ki az a Winston Churchill. Csak azt akartam kérdezni, hogyhogya együtt voltak Teheránban?

– Ne beszéljen ilyen csúnyán, vizsgálóbíró úr! – mondta a Szépség.

– Jó, jó, nem egészen együtt, csak egy időben. Én akkoriban egy misszionáriussal laktam egy házban. Na, az az ember nagyon értett hozzá, hogyan kell maga körül mindenkit kihozni a béketűrésből.

Ranelid úgy érezte, ő is a legjobb úton van afelé, hogy kijöjjön a béketűrésből. Most ébredt rá, hogy egy olyan százéves vénemberből próbál tárgyyszerű információkat kiszedni, aki azt állítja magáról, hogy személyesen ismerte Francót, Trumant, Mao Ce-tungot és Churchillt. De Allant nem izgatta, hogy Ranelidnek fogytán a béketűrése. Épp ellenkezőleg. Zavartalanul mesélt tovább:

– Az ifjú Kübli úr Tószegen mindvégig úgy viselkedett, mint egy két lábon járó viharfelhő. Szórta magából a villámokat, és csak akkor derült fel, egyetlenegyszer, amikor elment. Lecsavarta a kocsija ablakát, és kikiabált: „Reszkess, Lettország, jövök!” Mi ezt úgy értelmeztük, hogy Lettországba készül, de a vizsgálóbíró úr, akinek sokkal nagyobb tapasztalata van a nyomozásban, mint nekünk, lehet, hogy másképp értelmezi?

– Hülye – mondta a vizsgálóbíró.

– Hülye? – kérdezte Allan. – Engem eddig még senki nem nevezett hülyének. *Disznó* és *kutya* voltam már, Sztálin vágta a fejemhez, amikor nagyon dühös volt rám, de hülyének még nem nevezett senki.

– Akkor épp ideje volt már, a kurva életbe – mondta Ranelid vizsgálóbíró.

Ezt már Per-Gunnar Gerdin is megsokallta:

– Nana! Azért, mert nem csukathat le bárkit, akit szeretne, még nem kell ilyen dühösnek lenni. Akarja hallani a folytatást, vizsgálóbíró úr, vagy nem?

Akarja, persze, el is motyogott valami bocsánatkérést. Akarja, nem akarja... ki tudná megmondani? Nincs más választása. Hallgatta tovább Per-Gunnar Gerdin elbeszélését:

– *A Never Again*ről még csak annyit, hogy Karó elment Afrikába, hogy belépjen az idegenlégióba. Kübli elment Lettországba droggal kereskedni, Caracas pedig hazautazott, azért, hogy... mindegy, hazautazott. Maradtam én, teljesen egyedül, egy szál magamban, bár Jézus természetesen mellettem áll.

– Hogy oda ne rohanjak – dörmögte a vizsgálóbíró. – Folytassa!

– Szóval, úgy gondoltam, én is elmegyek Tószegre, Gunillához, Benny barátnőjéhez. Kübli még felhívott, és megadta a címet, mielőtt távozott volna az országból. Ennyi tisztesség még maradt benne.

– Hmm, ezzel kapcsolatban volna még néhány kérdésem – mondta Ranelid vizsgálóbíró. – Az elsőt önnek tenném fel, Gunilla Björklund. Miért vásárolt egy kamiont, mielőtt elhagyta a házát – és miért hagyta el a házát?

A társaság előző este elhatározta, hogy Szonját kihagyják

az egészből. Ő is megszökött valahonnan, mint Allan, csak éppen nem rendelkezik Allan állampolgári jogaival. Valószínűleg nem is tekintették volna svédnek, és Svédországban – mint mindenütt a világon – a külföldieknek nem sok becsületük van. Szonjára valószínűleg kiutasítás várt volna vagy egy állatkert, életfogytiglan. Vagy mind a kettő.

Szonja nélkül azonban a barátoknak megint valami hazugságot kellett kitalálniuk, hogy megmagyarázzák, miért közlekedtek ettől kezdve bútorszállító kamionnal.

– Nos, a kamion papírai kétségtelenül az én nevemre szólnak, de voltaképpen Bennyvel kettesben vásároltuk meg Benny bátyja, Bosse számára.

– Hogy aztán megpakolhassa bibliákkal? – kérdezte Ranelid vizsgálóbíró, aki már nem bírta tovább elfojtani szarkazmusát.

– Nem bibliákkal, hanem görögdinnyével – felelte Bosse. – Nem akarja megkóstolni, vizsgálóbíró úr, a világ legédesebb görögdinnyéjét?

– Nem, nem akarom – felelte Ranelid vizsgálóbíró. – Csak szeretném tisztán látni, ami még hátravan, aztán szeretnék hazamenni, megtartani a sajtótájékoztatót, aztán pedig szabadságra menni. Ezt szeretném. Most pedig folytassuk, kérem. Mi az úr... mi a csudának indultak el Tószegről épp

mielőtt Per-Gunnar Gerdin odaérkezett volna?

– Nyilván nem tudták, hogy épp úton vagyok hozzájuk – mondta Per-Gunnar Gerdin. – Nehéz követnie az eseményeket, vizsgálóbíró úr?

– Igen, nehéz – felelte Ranelid vizsgálóbíró. – *Einstein* legyen a talpán, aki képes kihámozni valamit ebből a sok baromságból, amit itt összehordanak.

– Ha már szóba hozta Einsteint, akkor... – mondta Allan.

– Nem, Karlsson úr – vágott közbe Ranelid vizsgálóbíró felemelt hangon. – Nem vagyok kíváncsi a Karlsson és Einstein című meséjére. Viszont szeretném, ha Gerdin úr válaszolna arra, kik azok az „oroszk” az önök történetében.

– Kicsodák? – kérdezte Per-Gunnar Gerdin.

– Oroszk. Néhai kollégája, Kübli az egyik lehallgatott telefonbeszélgetésben valami *oroszkot* emlegetett. Maga letolta Küblit, miért nem a kártyás telefonján hívja, Kübli meg azt felelte, azt hitte, az csak akkor fontos, amikor az *oroszkokkal* üzletelnek.

– Erről nem akarok beszélni – mondta Per-Gunnar Gerdin, elsősorban azért, mert nem tudta, mit mondjon.

– Én viszont igen – mondta Ranelid vizsgálóbíró.

Egy pillanatra csend támadt az asztal körül. Az oroszok emlegetése Gerdin lehallgatott telefonbeszélgetésében nem szerepelt egyik újságcikkben sem, és maga Gerdin sem emlékezett már rá. Ekkor azonban megszólalt Benny:

– *Jeszli cselovek kurit, on ploho igrajet v futbol.*

Az asztal körül mindenki elképedve bámult rá.

– Mi vagyunk az „oroszok”, én és a bátyám, Bosse – magyarázta Benny. – Apánk – áldott legyen az emléke – és nagybátyánk, Frasse bácsi – áldott legyen az ő emléke is –, baloldali beállítottságú emberek voltak. Egész gyerekkorunkban azzal gyötörtek minket, a bátyámat és engem, hogy tanuljunk meg oroszul, így aztán a barátaink és ismerőseink szemében „oroszok” lettünk. Ezt akartam az előbb röviden megmagyarázni, csak oroszul.

Mint már annyi mindennek ezen a délelőttön, Benny iménti magyarázatának sem sok köze volt az igazsághoz. Csak ki akarta menteni Durbincs Gerdint szorult helyzetéből. Benny majdnem elvégezte az orosz szakot (csak a záróvizsgát nem tette le), de ez már olyan régen volt, hogy sietségében csak ez a mondat jutott eszébe, ami egyébként azt jelenti:

„Aki dohányzik, az rosszul focizik.”

De a mondat jól működött. Klockaregårdon az asztal körül ülő társaságból egyedül Allan értette, hogy Benny mit

beszél.

Ranelid vizsgálóbírónak kezdett elege lenni az egészsből. Előbb ezek az agyament utalások különféle történelmi személyiségekre, aztán meg az asztalnál egyszerre elkezdenek oroszul beszélni... nem beszélve a már kezdettől fogva érthetetlen halálesetekről, Karó Dzsibutiban, Kübli pedig Rigában – nem, nemhogy kezdett elege lenni az egészsből, hanem már elege *volt* belőle. De még mindig hátravan egy képtelen kérdés, amit tisztázni szeretett volna.

– Azt az egyet meg tudná még magyarázni nekem, Gerdin úr, hogyan történt, hogy előbb halálra gázolják a barátai, utóbb pedig feltámad halottaiból, és itt ül és... görögdinnyét eszik? Egyébként megkóstolhatnám mégis azt a dinnyét?

– Természetesen – mondta Bosse. – De a receptje titkos! Vagy ahogy mondani szokás: „aki igazán finomat akar főzni, a tisztiorvost ne engedje be a konyhájába”.

Ezt a mondást sem Aronsson felügyelő, sem Ranelid vizsgálóbíró nem ismerte. De Aronsson szilárdan eltökélte, ha nem muszáj, egyszer sem szólal meg, Ranelid pedig csak azt szeretne volna, ha minél hamarabb befejezi ezt a... nem is tudja, minek nevezze... és végre elindulhat hazafelé. Ezért az előző megjegyzésre nem is kért magyarázatot. Viszont megállapította, hogy a görögdinnye valóban a

legjobb, amit valaha is evett.

Miközben Ranelid a dinnyéjét majszolta, Per-Gunnar Gerdin elmesélte, hogyan érkezett meg Tószegre épp akkor, amikor a kamion elhagyta a házat, hogyan hajtott be mégis az udvarra, nézett körül, és állapította meg, hogy a barátai valószínűleg a kamionban vannak, és hogyan eredt utánuk, előzte meg őket, és hogyan történt a balszerencsés ütközés – és... hát igen, az összelapított autó képei azután mindenütt megjelentek, úgyhogy a vizsgálóbíró úr számára ez már nem újdonság.

– Az sem meglepő, hogy utolért minket – tette hozzá Allan, aki egy ideje már nem szólt semmit. – Hiszen több mint háromszáz lóerő lapult a motorháza fedele alatt. Milyen más volt még a világ annak idején, amikor egy Volvo PV444-essel vittek Brommából Erlander miniszterelnökhöz! Negyvennégy lóerő! Az akkoriban soknak számított. És vajon hány lóerővel hajtott be Gustavsson nagykereskedő annak idején tévedésből az én...

– Ne folytassa, kedves Karlsson úr, mert nem élem túl – mondta Ranelid vizsgálóbíró.

A *Never Again* főnöke folytatta elbeszélését. Az autórönsbe szorulva kétségtelenül vesztett egy kis vért, voltaképpen nem is keveset, de hamar bekötözték, és nem hiszi, hogy feltétlenül kórházba kellett volna mennie olyan

jelentéktelen sérülésekkel, mint egy nyílt seb a combján, egy törött kar, egy agyrázkódás és néhány törött borda.

– Benny egyébként is tanult az egyetemen irodalomtudományt – mondta Allan.

– Irodalomtudományt? – kérdezte Ranelid vizsgálóbíró.

– Irodalomtudományt mondtam? Pedig orvostudományra gondoltam.

– Ami azt illeti, irodalomtudományt is tanultam – mondta Benny. – A nagy kedvencem Camilo José Cela, különösen az a regénye, amellyel debütált 1947-ben, *La familia de...*

– Ne kezdje már maga is, mint Karlsson. Inkább folytassák, kérem.

A vizsgálóbíró kérlelő pillantása véletlenül Allanra tévedt, úgyhogy Allan vette át a szót:

– Remélem, nem veszi zokon, vizsgálóbíró úr, de történetünknek a végére értünk. Ám ha mindenképpen azt szeretné, hogy még beszéljünk egy kicsit, szívesen felidézem az emlékeimet abból az időből, amikor a CIA ügynöke voltam. Vagy inkább elmesélem azt, hogy keltem át a Himaláján. Sőt, ha érdekli, szívesen elmondom a receptet, hogyan lehet kecsketejből pálinkát csinálni. Csak cukorrépa kell hozzá, és egy kis napfény. A kecsketejen kívül, természetesen.

Az emberrel néha előfordul, hogy az esze teljesen leáll, de a szája még mozog. Valószínűleg ez történhetett Ranelid vizsgálóbíróval is, amikor korábbi szilárd elhatározásával ellentétben váratlanul megjegyzést fűzött Allan legutóbbi ajánlatához.

– Átkelt a Himaláján? Százéves korában?

– Ugyan, ne butáskodjon – felelte Allan. – Az a helyzet, vizsgálóbíró úr, hogy nem voltam egész életemben százéves. Épp ellenkezőleg, ez valami egészen új fejlemény.

– Nem lehetne inkább, hogy...

– Mindannyian felnövünk, és egyre idősebbek leszünk – folytatta Allan. – Az ember gyerekkorában ezt talán még nem látja be... itt van rá példának az ifjú Kim Dzsongil fiatalúr. Szegény gyerek, valamikor az ölemben ült, és sírt, most pedig államfő, meg minden egyéb, ami azzal jár...

– Nem beszélhetnénk valami másról, Karlsson...?

– Bocsánat, de hát a vizsgálóbíró úr azt kérdezte, átkeltem-e a Himaláján. Bizony, az első időkben hónapokon át nem volt más társaságom, mint egy teve, és hát bármilyen derék állat is a teve máskülönben, társaságnak nem valami szórakoztató...

– Nem! – kiáltott fel Ranelid vizsgálóbíró. – Nem vagyok kíváncsi a történetére. Én csak... Nem is tudom... Nem lehetne inkább...

Ranelid vizsgálóbíró végül elhallgatott, egy ideig némán ült, aztán halkán azt mondta, hogy nincs több kérdése... talán még csak azt akarja mondani, nem érti, a társaság miért rejtőzködött heteken át Västergötlandon, ha egyszer semmi okuk nincs a rejtőzködésre.

– Hiszen ártatlanok. Vagy nem azok?

– Csakhogy az ártatlanság sokszor nézőpont kérdése – mondta Benny.

– Nekem is épp ez jutott eszembe – szólalt meg újra Allan. – Itt van például a két államelnök, Johnson és de Gaulle. Ki felelt közülük azért, hogy rossz viszonyban vannak egymással? Ki volt ebben a kérdésben a bűnös, és ki az ártatlan? Nem mintha szóba hoztam volna a kérdést, amikor találkoztunk, hiszen fontosabb dolgunk is volt, de...

– Drága Karlsson úr – fakadt ki Ranelid vizsgálóbíró. – Térden állva könyörgök magának, nem hallgatna már el végre?

– Nem kell letérdelnie, vizsgálóbíró úr. Mostantól kezdve nem szólok egy árva mukkot sem, ezt megígérhetem. Száz év alatt összesen kétszer kotyogtam ki olyasmit, amit nem kellett volna, először akkor, amikor a Nyugatnak

elmagyaráztam, hogyan kell atombombát csinálni, másodszor meg akkor, amikor ugyanezt elmondtam a világ keleti felének is.

Ranelid vizsgálóbíró arra gondolt, egy atombombával sok mindent meg lehetne oldani, kivált akkor, ha Karlsson rajta ülne, amikor felrobban. De nem mondott semmit. Már nem bír semmit se mondani. Arra a kérdésére, hogy a társaság miért nem adta fel magát az alatt a három hét alatt, amíg körözték őket, már soha nem kapott választ azon a korábbi, bölcséleti jellegű megjegyzésen kívül, hogy az igazságnak sokféle színe van, attól függően, honnan nézzük, és mikor.

Ranelid vizsgálóbíró inkább lassan felállt, halkán megköszönte a vendéglátást, a dinnyét, a kávé és a süteményt, a... beszélgetést... és azt is, hogy az egész társaság ilyen készségesen a rendelkezésére állt.

Kiment a konyhából, beült az autójába, és távozott.

– Egész jól lement – mondta Julius.

– Szerintem is – mondta Allan. – Szinte mindent végig tudtam mondani.

* * *

Az autóban, miközben az E20-ason robogott északkeleti irányban, Ranelid zsibbadt agysejtjei lassan magukhoz tértek. Újra és újra végigpörgette magában a történetet, amit hallott, kiegészítette, rövidítette (főként rövidítette), és addig csiszolgatta, tisztított, amíg eljutott egy egészen jól fésült változatig, amely működőképesnek látszott. Egyedül az aggasztotta a vizsgálóbíró, vajon elhiszik-e a sajtó munkatársai, hogy a százéves Allan Karlssonnak már van egy kis hullaszaga.

Ekkor pattant ki a mentőötlet Ranelid vizsgálóbíró fejéből. Az a nyavalyás rendőrkutya... *Mi volna, ha az a rohadt eb vinné el a balhét?*

Ha hihetően elő tudná adni, hogy a kutya megzavarodott, akkor a saját bőrét a vizsgálóbíró végtelenül egyszerűen meg tudná menteni. Hiszen akkor a sörmlandi erdőben guruló hajtányon nem is volt semmiféle hulla. A vizsgálóbíró *félrevezették*, azt hitte, hogy volt hulla, és ebből aztán egy egész sor logikus következtetést vont le, és logikus döntéseket is hozott – melyekről utólag kiderült ugyan, hogy teljesen elhibáztak, csak hogy a hibát nem a vizsgálóbíró követte el, *hanem a kutya*.

Nagyszerű ötlet, gondolta Ranelid vizsgálóbíró. Csak annyi kell még hozzá, hogy a megzavarodott kutya történetét más forrásból is igazolni lehessen, és persze az is, hogy... Kicki... ugye, ez a neve? ...hogy Kicki villámgyorsan eltávozzon az árnyékvilágból. Mégiscsak furcsa volna, ha a

vizsgálóbíró félrevezetése után a kutya továbbra is bizonyítani tudná alkalmasságát.

A kutya gazdája és vezetője bizonyos értelemben lekötelezettje volt Ranelidnek, mert a vizsgálóbíró néhány évvel korábban ügyesen elsimította egy rendőrségi dolgozó bolti lopásának ügyét. Akkoriban úgy gondolta, egy rendőri pálya nem törhet derékba egy darab ki nem fizetett csokoládé miatt. A kutya vezetője most lehetőséget kap rá, hogy viszonozza a szívességet.

– *Ég veled, Kicki* – mondta Conny Ranelid vizsgálóbíró, és hosszú-hosszú idő óta először elmosolyodott, miközben nagy sebességgel hajtott az E20-ason északkeleti irányban, Eskilstuna felé.

Nem sokkal később csengett a telefonja. Maga a tartományi rendőrkapitány hívta, aki most kapta meg Rigából a boncolási jegyzőkönyvet és a halottkém jelentését.

– A papírok egyértelműen igazolják, hogy a ronccsal együtt összepréselt holttest Henrik Hultén holtteste – mondta a kapitány.

– Nagyszerű – felelte Ranelid vizsgálóbíró. – És jó, hogy hívtál! Légy olyan kedves, kapcsolj be a központba. Beszélnem kell Ronny Bäckmannal. Tudod, a kutyás Bäckmannal...

Klockaregård udvarán a barátok még integettek egy darabig Ranelid vizsgálóbíró után, majd Allan javaslatára visszatértek a konyhába. Van itt egy kérdés, mondta Allan, amit meg kellene beszélniük.

Allan azzal kezdte a tanácskozást, hogy megkérdezte Aronsson felügyelőt, mi a véleménye mindarról, amit Ranelid vizsgálóbírónak mondtak. És hogy a felügyelő nem akar-e inkább sétálni egyet, amíg ők megbeszélik az ügyes-bajos dolgaikat.

Aronsson azt felelte, a beszámolójuk minden szempontból érthető volt és koherens. Ő a maga részéről lezártnak tekinti az ügyet, és ha nem bánják, hogy itt ül az asztaluknál, ő szívesen marad. Egyébként maga sem mentes a bűnöktől, mondta Aronsson, és ebben az ügyben biztosan nem vetné rájuk sem az első, sem a második követ.

– Viszont örülnék, ha megtennék nekem azt a szívességet, hogy nem mesélnek el semmi olyasmit, amit jobb, ha nem tudok. Mármint ha mégis volnának alternatívái azoknak a válaszoknak, melyeket az előbb Ranelid kérdéseire adtak...

Ezt a szívességet – ígérte meg Allan maga és barátai nevében – készségesen megteszik a felügyelőnek, majd

hozzátette, hogy Aronsson barátját ezek után szívesen marasztalja az asztalnál.

Aronsson barátját, gondolta Aronsson. Munkája során az elmúlt években képlékeny lelkiismeretű honfitársai közül Aronsson sok ellenséget szerzett magának, de barátot egyet sem. Épp itt az ideje, gondolta magában. És azt mondta, ha Allan és a többiek befogadják maguk közé a baráti körükbe, az őt örömmel és büszkeséggel tölti el.

Allan azt felelte, hosszú élete során a papoktól az államelnökökig sokféle emberrel került már baráti kapcsolatba, de rendőrrel még egyszer sem. De minthogy az ő Aronsson barátja semmit nem akar tudni, ami nem rá tartozik, Allan megígérheti, hogy semmit nem is fog elmondani neki arról, honnan származik a társaság nagy halom pénze. A barátságukra való tekintettel.

– Nagy halom pénze? – kérdezte Aronsson felügyelő.

– Igen – felelte Allan. – Láttad az előbb azt a bőröndöt? Mielőtt belekerültek volna a bőrkötéses bibliák, színültig tele volt ötszázkoronás bankjegyekkel. Körülbelül ötvenmillióval.

– A rohadt életbe – mondta Aronsson felügyelő.

– Helyes, káromkodj csak nyugodtan – mondta a Szépség.

– Viszont ha fohászolni szeretnél valakihez, mégis inkább

Jézust ajánlanam – mondta Bosse. – Akár van vizsgálóbíró az asztalnál, akár nincs.

– Ötvenmillió? – kérdezte Aronsson felügyelő.

– Minusz bizonyos költségek, melyek útközben merültek fel – felelte Allan. – És most közösen el kell döntenünk a tulajdonlás kérdését. Elsőnek neked adom át a szót, Durbincs.

Per-Gunnar Durbincs Gerdin a fülét vakargatta, és közben gondolkodott. Majd azt mondta, szeretné, ha a milliók és a barátok együtt maradnának, és talán az volna a legjobb, ha együtt elmennének valahova nyaralni, mert tulajdonképpen nincs más, amire ő, Durbincs jobban vágyrna e pillanatban, mint hogy apró esernyővel díszített koktélokat szolgáljanak fel neki valahol távol, egy napernyő alatt. Egészen véletlenül tudomása van róla, hogy Allan is hasonló természetű vágyakat dédelget magában.

– Csak esernyő nélkül – jegyezte meg Allan.

Julius kifejtette, egyetért Allannal, hogy egy apró esernyő egy pohár grog felett nem tartozik az élet legszükségesebb kellékei közé, kivált akkor nem, ha az ember amúgy is napernyő alatt fekszik, és az égen sehol egy felhő. Barátok között azonban ez nem lehet vitakérdés. A közös nyaralást nagyszerű ötletnek tartja!

Aronsson felügyelő félénken mosolygott, nem merte

beleélni magát a gondolatba, hogy ő is a barátok közé tartozik. Benny észrevette féltékenységét, meglapogatta a felügyelő vállát, és nagy fifikásan megkérdezte, hogy a rendőri erők képviselője milyen díszítést kér nyaralás közben az italára. A felügyelő arca felragyogott, és épp válaszolni akart valamit, amikor a Szépség alaposan lehűtötte a kedélyeket:

– Egy lépést sem vagyok hajlandó tenni Szonja és Buster nélkül!

Egy pillanatra elhallgatott, majd hozzátette:

– *Ez kurva hétszentség.*

Mivel Benny a maga részéről elképzelhetetlennek tartotta, hogy akár csak egy lépést is meg tudna tenni a Szépség nélkül, ő is lelombozódott.

– Egyébként nem is tudom, kinek van közülünk egyáltalán érvényes útlevele – tette hozzá mélyet sóhajtva.

De Allan nyugodt maradt. Megköszönte Durbincs nagyvonalú ajánlatát a pénz felhasználására vonatkozóan. A nyaralást maga is jó ötletnek tartja, és minél több mérföld választja el Alice nővértől, neki annál jobb. Ha a többiek is mind egyetértenek a nyaralással, a közlekedési eszköz és az úti cél kérdését talán nem lesz túl nehéz eldönteni, biztosan akad olyan hely, ahol nem kérnek útlevelet sem embertől, sem állattól.

– És mégis hogy képzeled, hogy egy öttonnás elefántot felvihetünk magunkkal egy repülőgépre? – kérdezte Benny rezignáltan.

– Nem tudom – felelte Allan. – De ha pozitív módon gondolkodunk, majd csak találunk rá valami megoldást.

– És jó néhányunknak nincs is útlevele.

– Pozitívan kell gondolkodni, az a legfontosabb.

– Szerintem Szonja egyébként maximum négy tonna lehet, vagy négy és fél – mondta a Szépség.

– Látod, Benny? – mondta Allan. – Ezt nevezem én pozitív gondolkodásnak. A problémánk egy tonnával máris kevesebb.

– Nekem lehet, hogy van egy használható ötletem – folytatta a Szépség.

– Nekem is – mondta Allan. – Van valakinél telefon?

26. FEJEZET

1968-1982

Julij Boriszovics Popov a Nyizsnij Novgorod közelében lévő Szarov városában élt és dolgozott, Moszkvától mintegy háromszázötven kilométernyire keletre.

Szarov titkos város volt, szinte titkosabb, mint a szupertitkos Hutton ügynök. Egyébként már nem is Szarovnak hívták, hanem a kevésbé romantikusan csengő Arzamasz-16-nak. A várost eltüntették a térképekről is. Létezett is, meg nem is, attól függően, a valóságot akarta-e tudni valaki, vagy valami mást. Ugyanúgy, ahogy Vlagyivosztok néhány éven át 1953 után, csak fordítva.

A város szögesdróttal volt körülkerítve, és kapuján lélek nem léphetett be vagy ki alapos biztonsági ellenőrzés nélkül. És ha valakinek történetesen amerikai útlevele volt, és a moszkvai amerikai követségen dolgozott, annak még csak a közelébe menni sem volt tanácsos.

Hetekig tartott, amíg Ryan Hutton, a CIA főügynöke és tanítványa, Allan Karlsson átrágtá magát a kémkedés

ábécéjén, s amíg Allant felkészítették rá, hogy Allen Carson néven, *könyvelői* beosztásban elhelyezik a moszkvai amerikai nagykövetségen.

Hutton titkos ügynök meglehetősen kínos módon teljesen megfélekedett arról a tényről, hogy a kiszemelt célpont, melyet Allannak meg kellett volna közelítenie, megközelíthetetlen volt, szögesdrót kerítés mögött rejtőzködött egy olyan városban, melynek még a neve sem az volt, ahogy hívták, és amely nem is ott volt, ahol volt.

Hutton titkos ügynök elnézést kért Allantól feledékenységéért, de hozzátette, reméli, hogy Karlsson úr mégiscsak talál valami megoldást. Popov időnként nyilván megfordul Moszkvában is, és Allannak az volna a dolga, hogy megtudja, mikor esedékes Popov legközelebbi látogatása.

– Ha nem haragszik, Karlsson úr, most be kell fejeznünk a beszélgetést – mondta Hutton titkos ügynök a francia fővárosban, a telefonvonal másik végén. – Van még itt néhány elintéznivalóm. Sok szerencsét!

A szupertitkos Hutton ügynök letette a kagylót, nagyot sóhajtott, és visszatért az előtte fekvő feladathoz, a CIA által támogatott, előző évi görög katonai puccs nemkívánatos utórezgéseinek eltakarításához. Mint az utóbbi időben annyi minden, ez sem úgy sikerült, ahogy szerették volna.

Allannak viszont nem támadt semmi jobb ötlete annál, mint hogy mindennap elsétál a moszkvai városi könyvtárba, és órákon át olvasgatja a napilapokat és a heti sajtót. Abban reménykedett, hogy esetleg belebotlik valami híradásba, amely arról szól, hogy Popov megjelenik valahol a nyilvánosság előtt az Arzamasz-16-ot körülvevő szögesdrót gyűrűn kívül.

De teltek a hónapok, és ilyen hírek soha nem bukkantak fel. Viszont Allan megtudhatta az újságokból, többek között, hogy Robert Kennedy elnökjelölt ugyanarra a sorsra jutott, mint a bátyja, és hogy Csehszlovákia szovjet segítséget kért saját szocializmusának rendbetételéhez.

Egy szép napon továbbá Allan arról értesült, hogy Lyndon B. Johnson már nem elnök, és az utódját Richard M. Nixonnak hívják. De minthogy a költségeire a pénzt a követség továbbra is folyósította neki minden hónapban egy borítékban, Allan úgy gondolta, legjobb, ha folytatja Popov keresését. Ha e tekintetben valami irányváltásra volna szükség, Hutton titkos ügynök úgyis megkeresné.

1968-ból egy idő után 1969 lett, és tavasz felé a könyvtárban Allan egyszer csak egy érdekes hírre lett figyelmes. Vendégjátéokra érkezik a moszkvai Bolsoj Színházba a bécsi operaház társulata Franco Corelli tenoristával és *Turandot* szerepében Birgit Nilssonnal, a világhírű svéd operacsillaggal.

Allan immár újra szakálltalan állat vakargatta, és felidézte az első és eddig egyetlen estét, melyet együtt tölthetett Julijjal. Az este folyamán Julij előadott egy áriát. *Nessun dorma*, énekelte – ne aludjék senki! Nem sokkal ezután az alkoholos befolyásoltság következtében ugyan mégis elaludt, de az más lapra tartozik.

Allan úgy okoskodott, hogy aki annak idején képes volt ilyen méltó módon tisztelni Puccini és a *Turandot* nagysága előtt egy több száz méter mélységben haladó tengeralattjáró fedélzetén, az aligha fogja kihagyni a bécsi opera vendégszereplését a moszkvai Bolsoj Színházban. Kivált akkor, ha az illető nem is lakik túlságosan messze a színháztól, és annyi kitüntetése van, hogy jegyet szerezni az előadásra nem okoz különösebb gondot neki.

Persze az is lehet, hogy kihagyja. Ez esetben Allannak folytatnia kell napi sétáit a városi könyvtárba. Ennél nagyobb baj nem történhet vele.

Egyelőre azonban Allan arra számított, hogy Julij megjelenik a színház bejárata előtt, és akkor neki nincs más dolga, mint elébe állni, és azt mondani: „milyen régen nem láttuk egymást”. Ennyi az egész.

Vagy mégsem?

Mégsem.

1969. március 22. estjén Allan stratégiai módon gondosan kiválasztott helyen, a Bolsoj Színház főbejáratának bal oldalán állt. Úgy gondolta, hogy erről a helyről könnyen felismeri majd Julijt, amint bemegy az előcsarnokba. A nehézséget az okozta, hogy az érkező közönség tagjai mind szinte teljesen egyformák voltak. Fekete kabátos, fekete öltönyös férfiak és fekete vagy barna bundát viselő, estélyi ruhás nők. Párosával érkeztek, és gyors léptekkel igyekeztek befelé a hidegből a melegbe a méltóságteljes bejárat legfelső lépcsőfokán álldogáló Allan mellett. Sötét is volt, és hogy a csudába ismerhetne fel Allan egy arcot, melyet összesen két napig látott huszonegy évvel ezelőtt? Hacsak nincs olyan felfoghatatlan szerencséje, hogy Julij ismeri fel őt.

Nem, ilyen szerencséje Allannak nem volt. Korántsem lehetett biztosra venni, hogy Julij Boriszovics vélhetőleg másodmagával benn van a színházban, de *ha mégis benn van*, akkor alig néhány méternyire haladt el egykori barátja mellett, anélkül, hogy megakadt volna rajta a tekintete. Mit tehet ebben a helyzetben Allan? Hangosan gondolkodott:

– Ha benn vagy a színházban, kedves Julij Boriszovics, akkor egészen biztos, hogy néhány óra múlva ki is jössz onnan, ugyanazon a kapun keresztül. De valószínűleg

ugyanúgy fogsz kinézni, mint a többiek, ugyanúgy, mint amikor bementéi. Vagyis így nem tudlak megtalálni. Nincs más hátra, mint hogy neked kell megtalálnod engem.

Más megoldás nincs. Allan visszament a követségre, az irodájába, elvégezte a szükséges előkészületeket, és időben visszatért a színház elé, még mielőtt Calaf herceg meglágyította volna Turandot hercegnő szívét.

Hutton titkos ügynök Allan betanítása során minden másnál fontosabbnak tartotta, hogy tanítványa elméjébe mélyen bevésse az első számú alapszabályt: *kerülni a feltűnést*. Egy sikeres ügynök ne keltsen feltűnést, semmivel ne hívja fel magára a figyelmet, olvadjon bele a környezetébe, ha lehet, annyira, hogy szinte észre se vegyék, hogy ott van.

– Érti, Karlsson úr? – kérdezte Hutton titkos ügynök.

– Tökéletesen, Hutton úr – felelte Allan.

Birgit Nilssont és Franco Corellit a közönség hússzor hívta vissza; az előadás hatalmas siker volt. Ezért különösen sokáig tartott, amíg a közönség felszedelőzködött, és az egyformának látszó emberek tömege megindult a kijárat felé. Amin ekkor *mindenkinek* megakadt a tekintete, az egy férfi volt, aki a legalsó lépcsőfokon állt, és két karját a feje fölé nyújtva házilagosan készített táblát tartott a kezében, melyen a következő felirat állt:

ÉN VAGYOK ALLAN EMMANUEL

Allan Karlsson természetesen jól megértette Hutton ügynök alaposan beléje sulykolt alapszabályát, csak éppen nem vette figyelembe. Hutton Párizsában talán tavaszodott már, de Moszkvában hideg volt és sötétség. Allan fázott, és végre valami eredményt szeretett volna elérni. Először arra gondolt, Julij nevét írja fel a táblára, de végül úgy döntött, az alapszabályt csak a saját nevében szegheti meg.

Larissza Alekszandrovna Popova, Julij Boriszovics Popov felesége csillogó szemmel karolt férjébe, és ötödször köszönte meg neki a fantasztikus élményt. Birgit Nilsson ugyanolyan szépen énekel, mint Maria Callas! És micsoda *jó helyen* ülhettek! A negyedik sorban, egészen középen. Larissza régen nem érezte magát ennyire boldognak. Ma este ráadásul szállodában alhatnak, nem kell azonnal visszatérniük a szögesdrót mögé, abba a rémes városba. Romantikus vacsora... kettesben Julijjal... aztán még talán...

– Bocsáss meg, kedvesem – mondta Julij, és megtorpant a lefelé vezető lépcsősor legfelső fokán.

– Mi az, drágám? – kérdezte aggodalmasan Larissza.

– Semmi, semmi... csak... Látnod ott lent azt az embert a

táblával? Megkell nézнем közelebből... Ez nem lehet igaz... de hát... *hiszen meghalt!*

– Ki halt meg, drágám?

– Gyere! – mondta Julij, és felesége kezét fogva elindult lefelé a lépcsőn.

Allantól mintegy három méter távolságban Julij megállt, és megpróbálta ésszel is felfogni, amit a szeme már regisztrált. Allan is észrevette értetlenül rámeredő egykori barátját, leeresztette a karját, és azt mondta:

– Birgit milyen volt? Jó volt?

Julij továbbra sem szólalt meg, de felesége suttogva megkérdezte Allantól, ő volna-e az a férfi, akiről a férje azt hiszi, hogy meghalt. Allan Julijnak válaszolt, azt mondta, nem halt meg, csak nagyon fázik, és ha a Popov házaspár nem szeretné, hogy halálra fagyjon, akkor jobban tennék, ha azon nyomban elvinnék egy vendéglőbe, ahol végre ihatna egy kis vodkát, és talán haraphatna is valamit a vodka mellé.

– *Tényleg te vagy az...?* – nyögte ki végül Julij. – De hát... te beszélsz oroszul...?

– Igen, részt vettem egy ötéves nyelvtanfolyamon közvetlenül azután, hogy utoljára találkoztunk – felelte Allan.
– Gulagnak hívták a nyelviskolát. Na, és mit gondolsz a

vodkáról?

Julij Boriszovics mélyen érző ember volt, és huszonegy éve gyötörte a lelkiismeret, amiért akarata ellenére Moszkvába csábította a svéd atombomba-szakértőt, aki azután meg sem állt Vlagyivosztokig, ahol – ha nem hamarabb – meghalt a tűzvészben, melynek pusztításáról a tájékozottabb szovjet állampolgároknak mind tudomásuk volt. Huszonegy éve szenved emiatt, és nem utolsósorban azért is, mert az első pillanattól kezdve megkedvelte azt a rokonszenves és a jelek szerint végtelenül pozitív gondolkodású svéd embert.

És Julij Boriszovics most itt áll Moszkvában a Bolsoj Színház bejárata előtt a mínusz tizenöt fokos hidegben egy szívet melengető operaelőadás után, és... nem, ez hihetetlen. Allan Emmanuel Karlsson *túlélte* a megpróbáltatásokat. És most is él. És e pillanatban itt áll Julij orra előtt. Moszkvában. És oroszul beszél!

Julij Boriszovics négy évtizede él boldog házasságban Larissza Alekszandrovnával. Nincs gyerekük, de az összetartozás érzése mindkettőjükben határtalanul erős. Nincs titkuk egymás előtt, osztoznak jóban és rosszban, és Julij sokszor elmondta feleségének, mennyit gyötrődik Allan Emmanuel Karlsson szomorú sorsa miatt. Most azonban, miközben még mindig azzal van elfoglalva, hogy ésszel is

felfogja, mi történik vele, Larissza Alekszandrovna átvette az irányítást.

– Hajói értem, ez az a régi barátod, akit akaratlanul is a halálba küldték. Mit szólnál hozzá, drága Julij, ha teljesítenénk a kívánságát, villámgyorsan elvinnénk egy vendéglőbe, és beletöltenénk egy kis vodkát, mielőtt tényleg meghal?

Julij nem válaszolt, de bólintott, és hagyta, hogy felesége odavezesse a várakozó limuzinhoz, beültesse nemrég még halott barátja mellé, és kiadja az utasítást a sofőrnek.

– A Puskin vendéglőbe, legyen szíves.

Allan már két pohár vodka után kezdett felengedni, Julijnak további kettőre volt még szüksége ahhoz, hogy megint olyan legyen, mint egy ember. Közben Allannak és Larisszának maradt egy kis ideje rá, hogy összeismerkedjenek egymással.

Amikor Julij gondolkodása végre visszazökkent rendes kerékvágásába, és az első megrázkódtatás helyét az öröm foglalta el („na, erre igyunk!”), Allan úgy gondolta, jobb, ha mindjárt belevág a közepébe. Ha mondani akar valamit, akkor minek várjon vele?

– Mit szólnál a szponkodáshoz? Nem akarnál kém lenni? –

kérdezte Allan. – Én is az vagyok, és egészen érdekes.

Julij épp az ötödik pohár vodkát emelte a szájához, amit rögtön félrenyelt, és egy köhögőroham segítségével szétterítette az asztalon.

– Kém? – kérdezte Larissza, miközben férje tovább köhögött.

– Igen. Vagy ügynök. Nem is tudom, mi a különbség a kettő között.

– Milyen érdekes! Meséljen még erről, kedves Allan Emmanuel.

– Ne, kérlek, Allan, ne – köhögte Julij. – Ne mesélj! *Erről hallani sem akarunk többet!*

– Jaj, ne beszélj ilyen butaságokat, drága Julij – mondta Larissza. – Hadd mesélje el a barátod, mivel foglalkozik, hiszen már évek óta nem láttátok egymást. Folytassa, Allan Emmanuel!

Allan folytatta, Larissza érdeklődéssel hallgatta, Julij pedig a kezébe temette arcát. Allan elmesélte, hogyan vacsorázott Johnson elnökkel és Huttonnal, a CIA titkos ügynökével, és másnap Hutton hogyan ajánlotta fel neki, hogy utazzon Moszkvába, és tudja meg, mi a helyzet a nagy

hatótávolságú szovjet rakétákkal.

Ennek Allan számára az lett volna az alternatívája, hogy Párizsban marad, és mindennap, reggeltől estig azon fáradozik, hogy vigyáz a nagykövet asszonyra és férjére, nehogy diplomáciai botrányokat okozzanak pusztán azzal, hogy kinyitják a szájukat. Mivel Amanda és Herbert ketten voltak, szemben Allannal, aki sehogyan sem tudott egyszerre két helyen lenni, Allan elfogadta Hutton titkos ügynök ajánlatát. Egyszerűen úgy látta, nyugodtabb élet vár rá. És előre örült neki, hogy sok év után újra találkozhat Julijjal.

Julij még mindig az arca előtt tartotta a kezét, de a két ujj között kisandított Allanra. Jól hallotta, hogy Allan Herbert Einstein nevét említi? Julij jól emlékszik erre a névre, és igazán jó hír volna, ha Herbertről is kiderülne, hogy túlélte a Berija jóvoltából elszenvedett emberrablást és munkatábort.

Bizony, jól hallotta, erősítette meg Allan. Aztán röviden elmesélte a Herbert társaságában töltött húsz év történetét; hogy barátja kezdetben semmi mást nem akart, csak meghalni, de amikor végül is az elmúlt év decemberében, hetvenhat éves korában egyik pillanatról a másikra meghalt, már egészen mást gondolt erről a dologról. Feleséget hagyott maga után, aki sikeres diplomata Párizsban, és két tinédzserkorú gyereket. A francia fővárosból érkező utolsó hírek szerint a család már

szerencsésen kiheverte a megrázkódtatást, és Einsteinné asszony a magasabb körök kedvence lett. Franciául ugyan pocsékul beszél, de ez csak növelte vonzerejét, mert bármilyen butaságot mond is, környezetete úgy véli, nem azt mondja, amit gondol.

– De most látom csak, jól eltértünk a tárgytól – mondta Allan. – Elfelejtettél válaszolni a kérdésekre. Nem akarsz, a változatosság kedvéért, kém lenni?

– Na de kedves barátom! Erről szó sem lehet. Nincs még egy civil a Szovjetunió történetében, aki annyi kitüntetést kapott volna a haza szolgálatáért, mint én. Az *teljesen lehetetlen*, hogy belőlem kém legyen! – mondta Julij, és szájához emelte a vodkás poharat.

– Ne mondj ilyet, drága Julij – szólt közbe Larissza, aminek következtében férje hatodik pohár vodkája ugyanarra a sorsra jutott, mint az ötödik.

– Mi volna, ha inkább *meginnád* a vodkádat, ahelyett, hogy mindenkit összeköpködsz itt vele – jegyezte meg barátságosan Allan.

Larissza Popova részletesebben is kifejtette, mit gondol erről a dologról, miközben férje ismét az arca elé emelte kezét, és úgy hallgatta. Larissza arra gondolt, hamarosan ő is meg Julij is hatvanöt évesek lesznek, és voltaképpen mit köszönhetnek a Szovjetuniónak? A férjét kétségtelenül

szépen kidekorálták, és ennek következtében nagyon jó helyre szóló jegyeket kapnak az operába. De egyébként?

Larissza nem várta meg, míg férje válaszol, hanem azzal folytatta, hogy bezárva élnek Arzamasz-16-ban, abban a városban, amely már a pusztá nevével elveszi az ember életkedvét. És szögesdrót kerítés veszi körül. Persze, Larissza tudja, hogy egyébként szabadon jöhetnek-mehetnek, de Julij most csak ne szakítsa félbe, mert még nem mondta végig, amit akar.

Vajon Julij kinek a kedvéért húzza az igát éjjel és nappal? Először Sztálin kedvéért húzta, aki tudvalevőleg nem volt teljesen normális. Utána Hruscsov következett, akinek ugyan miféle emberinek nevezhető vonása volt azon kívül, hogy kivégeztette Berija marsallt? Most pedig Brezsnyev van soron, aki egyszerűen – bűdös!

– Larissza! – kiáltott fel rémülten Julij Boriszovics.

– Te csak ne larisszázz itt nekem, drága Julij. Te magad szoktad mondani, hogy Brezsnyev milyen bűdös.

És azzal folytatta, hogy Allan Emmanuel épp a legjobbkor érkezett, mert az utóbbi időben egyre nyomasztóbbnak érzi a gondolatot, hogy szögesdrót kerítés mögött kell meghalnia egy olyan városban, mely hivatalosan nem is létezik. Lehet, hogy Larissza és Julij sírjára még csak rendes sírkövet sem fognak állítani? Vagy ha igen, a

biztonság kedvéért kódolva lesz rajta a nevük is?

– Itt nyugszik X elvtárs és hű felesége, Y elvtársnő? – mondta Larissza.

Julij nem válaszolt. El kell ismernie, van abban valami, amit a felesége mond. Közben Larissza eljutott a fináléig:

– Akkor miért ne kémkedjünk pár évig a barátoddal együtt, a végén pedig majd csak segít valaki, hogy kiszökjünk New Yorkba, ahol minden este elmehetünk a Metropolitanbe. És akkor élünk még egy kicsit, drága Julij, mielőtt meghalunk.

Miközben Julij arcán egyre jobban kiütközött a rezignáció, Allan részletesebben is feltárta az ügy hátterét. Mint már korábban is említette, Párizsban megismerkedett egy bizonyos Hutton úrral, aki a jelek szerint közeli kapcsolatban állt a volt amerikai elnökkel, Johnsonnal, és magas beosztása volt a CIA-nál.

Amikor Hutton megtudta, hogy Allan régóta ismeri Julij Boriszovicst, és hogy Julij feltehetőleg tartozik Allannak egy szívességgel, összeállított egy tervet.

Allan nem tudná pontosan ismertetni a terv világpolitikai vonatkozásait, mert úgy van ezzel, hogy ha neki valaki a politikáról kezd beszélni, akkor egyszerűen nem tud odafigyelni. Ilyenkor a figyelme szinte automatikusan kikapcsol.

A szovjet atomfizikus feleszmélt gondolataiból, és egyetértően bólogatott. A politika neki sem tartozott a kedvenc témái közé, semmilyen vonatkozásban sem. Szívében, lelkében szocialista volt, de ha valaki megkérdezte volna, ezen mit ért, nehezen tudta volna elmagyarázni.

Allan mégis megpróbálta őszintén összefoglalni, amit Hutton titkos ügynöktől hallott. Az biztos, hogy olyasvalamiről volt szó, hogy a Szovjetunió vagy atomtámadást indít Amerika ellen, vagy nem.

Julij egyetértően bólintott, szerinte is ez a helyzet. Vagy igen, vagy nem, erre kell számítani.

Hutton, a CIA ügynöke ezek után aggodalmát fejezte ki – ha Allan jól emlékszik – az USA elleni szovjet támadás következményeit illetően. Mert még ha igaz is, hogy a szovjet atomarzenál nem túl nagy, és maximum egyszer tudná csak elpusztítani Amerikát, Hutton szerint az is épp elég baj volna.

Julij Boriszovics harmadszor is bólintott, és azt mondta, szerinte is borzasztó rossz volna az amerikai népnek, ha az USA elpusztulna.

Hogy Hutton végül hogyan oldotta meg az egyenletet, azt Allan nem tudta megmondani. Mindenesetre tudni szeretne volna, mekkora a szovjet atomfegyverkészlet; mert ha tudja,

akkor javasolhatná Johnson elnöknek, hogy kezdjen tárgyalásokat a Szovjetunióval az atomfegyverzet leszereléséről. Johnson ugyan már nem elnök, úgyhogy... nem, Allan nem is tudja. A politikával az a helyzet, hogy nemcsak szinte teljesen felesleges, hanem feleslegesen bonyolult is.

Julij volt kétségtelenül a teljes szovjet atomprogram műszaki vezetője, és mindent tudott a program stratégiájáról, földrajzi elhelyezkedéséről és méreteiről. De a szovjet atomprogram szolgálatában eltöltött huszonhárom év alatt egyszer sem fordult meg a fejében politikai jellegű gondolat – ilyesmivel nem is kellett foglalkoznia. Ez Julijnak így nagyon megfelelt, és jót tett az egészségének is. Az évek folyamán túlélte három politikai vezetőt, és rajtuk kívül még Berija marsallt is. Sokáig élni és magas beosztásban maradni – ezzel a kiváltsággal nem sok politikai vezető dicsekedhet.

Julij tudta, Larisszának mennyi mindenről le kellett mondania. És most, amikor már igazán megérdemelnék a nyugdíjat és a dácsát a Fekete-tenger partján, Larissza még önzetlenebbül viselkedik, mint valaha. De soha nem panaszkodik. Soha, soha. Julij ezért különösen odafigyel arra, amit Larissza mond:

– Édes, drága Julij! Először működjünk együtt Allannal, és

hosszú össze egy kis békét a világban, aztán költözzünk New Yorkba. A kitüntetéseite pedig add vissza szépen Brezsnyevnek, hogy legyen mivel kitörölnie a seggét.

Julij feladta az ellenállást, igent mondott az egész csomagra (kivéve arra, hogy Brezsnyev az ő kitüntetéseivel törölje ki a seggét), majd gyorsan meg is állapodtak Allannal, hogy Nixon elnöknek sem kell mindent az orrára kötni, hanem olyanokat kell neki mondani, aminek örül. Mert ha Nixon örül valaminek, annak Brezsnyev is örülni fog, és ha mind a ketten örülnek, akkor, ugye, nem lesz háború.

Allan tehát beszervezett egy kémeket úgy, hogy nyilvános helyen magasra tartott egy táblát, abban az országban, ahol a világon a legszigorúbb ellenőrzés alatt tartották az élet minden területét. A Bolsoj Színházban aznap este jelen volt a katonai elhárítás, a GRU egyik tisztje, valamint egy civil ruhás KGB-osztályvezető is, mindketten a feleségük társaságában. Mindketten látták – mint mindenki más is – a táblát tartó férfit a lépcsősor alján. És mint régi, tapasztalt szakemberek, mindketten tudták, hogy nem érdemes riasztani az ügyeletes kollégákat. Igazi ellenforradalmár ugyanis ilyet soha nem csinálna.

Senki nem lehet ennyire hülye.

A vendéglőben is, ahol a beszervezés lezajlott, aznap este

legalább fél tucat, kisebb-nagyobb mértékben hivatásos KGB- és GRU-ügynök teljesített szolgálatot. A kilences számú asztalnál az egyik férfi vodkát köpködött az ételére, kezébe temette az arcát, hadonászott, égneke emelte a tekintetét, a felesége pedig jól lehordta. Vagyis az orosz vendéglőkben megszokott módon, teljesen normálisan viselkedtek, nem keltettek feltűnést.

Így esett meg, hogy egy politikailag analfabéta amerikai ügynök a világbéke érdekében összeszúrta a levelet egy politikailag teljesen süket szovjet atomtudóssal, és ezt sem a KGB, sem a GRU nem akadályozta meg. Amikor Ryan Hutton, a CIA európai főnöke Párizsban értesült róla, hogy a beszerzés sikeresen megtörtént, és a kapcsolat hamarosan működni is kezd, azt mondta magában, hogy ez a Karlsson sokkal nagyobb profi, mint amilyennek eleinte látszott.

* * *

A Bolsoj Színház évente háromszor-négyszer is megújította repertoárját. Azonkívül minden évben legalább egyszer vendégül láttak egy külföldi operatársulatot is, ugyanúgy, ahogy nemrég a bécsi operát.

Így aztán Allan és Julij Boriszovics évente legalább négyszer vagy ötször találkozhatott különösebb feltűnés nélkül Julij és Larissza szállodai lakosztályában, ahol

közösen kiötölhették, milyen információt továbbítsanak az atomfegyverekről a CIA-nak. Valódi és kitalált dolgokat vegyítettek össze olyan arányban, hogy hihető és amerikai szemszögből nézve biztató keverék jöjjön létre.

Allan jelentéseinek az lett az egyik következménye, hogy Nixon elnök stábja a 70-es évek elején felajánlotta Moszkvának, hozzanak össze egy csúcstalálkozót, melyen napirendre tűzhetnék a leszerelés kérdését. Nixon nyeregben érezte magát, mert úgy tudta, a fegyverzet szempontjából az USA az erősebb.

Brezsnyev első titkár a maga részéről nem ellenezte a leszerelési tárgyalásokat, mert kém szolgálata úgy tájékoztatta, hogy a két ország közül a Szovjetunió az erősebb. A helyzetet az bonyolította, hogy a CIA hírszerző részlegének egyik takarítónője különös információkat adott el a GRU-nak. Olyan dokumentumokra bukkant, melyek a CIA párizsi irodájából származnak, s melyek arra utalnak, hogy a CIA egyik titkos ügynöke beférkőzött a szovjet atomprogram főhadiszállására. A tőle származó ténytudású információk viszont nem voltak igazak. Ha Nixon olyan információk alapján akar a leszerelésről tárgyalni, amit egy szovjet „mesemondó” juttat el a CIA-nak Párizsba, az ellen Brezsnyevnek nincs semmi kifogása. A helyzet mégis túl zavaros, kicsit gondolkodni kell még rajta. És mindenképp meg kell tudni, ki a „mesemondó”.

Brezsnyev legelőször is az atomprogram technikai irányítóját, a rendíthetetlenül lojális Julij Boriszovics Popovot hívatta, és megkérte, próbálja kideríteni, honnan származhat az amerikaiaknak küldött dezinformáció. Jóllehet a CIA ennek alapján kétségtelenül alábecsüli a szovjet atompotenciál nagyságát, a jelentések mégis eléggé bennfentesnek látszanak, és ez mégiscsak kérdéseket vet fel. Ezért van szüksége Popov szakértői segítségére.

Popov elolvasta saját jelentéseit, melyeket Allannal közösen gyártott, és a vállát vonogatta. Azt mondta, szerinte ilyeneket bármelyik diák tud írni, aki elmegy egy könyvtárba, és áttanulmányozza a szakirodalmat. Brezsnyev elvtársnak nincs miért aggódnia, ha Brezsnyev elvtársat egyáltalán érdekli egy egyszerű fizikus véleménye ebben a kérdésben.

Persze, hogy érdekli, hiszen épp ezért hívatta Julij Boriszovicsot. Hálásan köszöni atomprogramja műszaki főnökének a segítséget, és üdvözetét küldi Larissza Alexandrovnának, Julij Boriszovics elbűvölő feleségének.

* * *

Miközben a KGB diszkréten – és teljesen feleslegesen – fgyeltetni kezdte az atomfegyverkezéssel kapcsolatos

irodalom olvasóit kétszáz szovjet könyvtárban, Brezsnyev továbbra is azon törte a fejét, milyen választ adjon Nixon nem hivatalos kezdeményezésére. Egészen addig, amíg – ó, borzalom! – Mao Ce-tung, az a kövér disznó, meghívta Nixont Kínába! Brezsnyev és Mao nem sokkal ezelőtt végképp beintett egymásnak, és most hirtelen feltámadt a veszély, hogy Kína és Amerika álnok módon szövetséget köt egymással a Szovjetunió ellen. Ennek természetesen nem szabad megtörténnie!

Ezért aztán másnap Richard Milhous Nixon, az Amerikai Egyesült Államok elnöke hivatalos meghívást kapott a Szovjetunióba. A meghívást kemény munka követte a kulisszák mögött, és amikor a szakértők az egyről végre eljutottak a kettőre, Nixon és Brezsnyev nemcsak kezét fogott egymással, hanem alá is írt két, különféle leszerelési megállapodást; egyet a rakétaelhárító rakétákról (ABM), egy másikat pedig a stratégiai fegyverekről (SALT). Mivel az aláírásra Moszkvában került sor, Nixon fontosnak tartotta, hogy az amerikai követségen megszoríthassa annak az ügynöknek a kezét, aki ellátta őt a szovjet atoműtőerő nagyságáról szóló páratlanul hasznos információkkal.

– Részemről a szerencse, elnök úr – mondta Allan. – Vacsorára nem hív meg? A többiek meg szoktak hívni.

– Miféle többiek? – kérdezte csodálkozva az elnök.

– Hát – felelte Allan –, akik elégedettek voltak velem... Franco és Truman és Sztálin... és Mao elnök... akinél csak tavaszi tekercest ehettem... igaz, késő este volt már... persze, ami azt illeti, Erlander miniszterelnöknél csak kávét kaptam. Önmagában ez is rendben volt, hiszen ínséges idők járták, jegyrendszer, meg ilyesmi...

Nixon elnököt előzőleg szerencsére tájékoztatták a szóban forgó ügynök múltjáról, úgyhogy nyugalmát megőrizve közölte, hogy sajnos nincs ideje rá, hogy Karlsson úrral vacsorázzon. De hozzátette, egy amerikai elnök nem szívesen maradna le egy svéd miniszterelnök mögött, úgyhogy egy csésze kávéra és mellé egy konyakra szívesen meghívja Karlsson urat. Mégpedig most azonnal, ha ez az időpont Karlsson úrnak is megfelel.

Allan megköszönte a meghívást, és megkérdezte, nagy baj volna-e, ha ő a dupla fekete helyett egy dupla konyakot kérne. Nixon azt felelte, az Egyesült Államok költségvetése talán még kibírja mind a kettőt.

A két férfiú egy kellemes órát töltött el egymás társaságában. Már amennyire kellemesnek lehet nevezni Allan számára azt a beszélgetést, melyet Nixon állandóan a politikára akart terelni. Az amerikai elnök arra volt kíváncsi, hogyan működik a politika Indonéziában. Amanda nevének említése nélkül Allan sok érdekes részlettel fűszerezve

elmondta, hogyan lehet politikai karriert csinálni Indonéziában. Nixon elnök érdeklődéssel hallgatta, látszott rajta, hogy közben elgondolkodik.

– Érdekes – mondta Nixon. – Érdekes.

* * *

Allan és Julij elégedettek voltak egymással, és elégedetten nyugtázták a fejleményeket. Úgy tűnt, a GRU és a KGB is csökkenti a kémvadászat intenzitását, és Julij és Allan örömmel fogadta ezt is. Vagy ahogy Allan mondta:

– Jobb érzés, ha nem üldözi az embert két gyilkos szervezet, mint ha üldözi.

És hozzáfűzte azt is, hogy nem érdemes sokat foglalkozniuk a KGB-vel, a GRU-val és az egyéb rövidítésekkel, amikor ezen a téren úgyse tehetnek semmit. Viszont ideje volna már, hogy kitaláljanak valami újabb információt Hutton titkos ügynök és az elnöke számára. *Jelentős rozsdakár a közép-hatótávolságú rakéták kamcsatkai bázisán*, mi volna, ha ezzel a témával kapcsolatban dolgoznának ki valamit?

Julij lelkesedve dicsérte Allan nagyszerű képzelőerejét. Hiszen ezek után már pofonegyszerű a jelentések megfogalmazása. És sokkal több idejük marad az evésre-

ivásra és egymás társaságára.

* * *

Nixonnak minden oka megvolt rá, hogy elégedett legyen a dolgok alakulásával. Egészen addig, amíg aztán már semmi oka nem volt rá.

Az amerikai nép szerette elnökét, és 1972 novemberében nagy csinnadrattával újra is választotta. Nixon negyven államban nyert, George McGovern, nagy nehezen, egyben.

De egy idő után a problémák sokasodni kezdtek. Aztán még tovább sokasodtak. Végül Nixonnak valami olyasmit kellett tennie, amit amerikai elnök korábban még nem tett.

Le kellett mondania.

Allan a moszkvai városi könyvtárban minden beszámolót elolvasott az úgynevezett Watergate-üggyel kapcsolatban. Nixon végeredményben adót csalt, törvénytelenül fogadott el pénzeket a kampánya során, titkos bombatámadásokra adott utasítást, üldözte politikai ellenségeit, betöréseket és lehallgatásokat rendelt meg. Allan arra gondolt, az elnökben mély nyomot hagyhatott az a dupla konyak mellett folytatott beszélgetés. És azt mondta az újságban közölt Nixon-fotónak:

– Inkább Indonéziában kellett volna politikusi pályára lépned. Ott sokra vitted volna.

* * *

Teltek az évek. Nixont Gerald Ford követte az elnöki székben, őt pedig Jimmy Carter. Brezsnyev viszont mindvégig maradt a helyén, akárcsak Allan, Julij és Larissza. Az utóbbiak ötször-hatszor találkoztak minden évben, és mindannyiszor nagyon jól érezték magukat egymás társaságában. Minden alkalommal összeállítottak egy fantáziadús jelentést a szovjet atomstratégia aktuális állásáról. Allan és Julij úgy döntött, az évek során fokozatosan csökkentik a szovjet atoműtőerő nagyságát, mert látták, az amerikaiak mennyire örülnek neki (függetlenül az elnök személyétől), és mennyire javul ettől a nemzetközi találkozók az országok vezetőinek hangulata.

De ki látott már olyan boldogságot, amely sokáig tart?

Egy napon, nem sokkal a SALT II. egyezmény aláírása után Brezsnyev a fejébe vette, hogy Afganisztánnak szüksége van a segítségére. El is küldte elit csapatait Afganisztánba, akik az ország elnökét azon nyomban eltakarították az útból, és egyben az élők sorából is, úgyhogy Brezsnyevnek nem maradt más választása, mint kinevezni a saját emberét.

Carter elnök, mondani se kell, megharagudott (enyhén szólva) Brezsnyevre. Hiszen még meg se száradt a tinta a SALT II. egyezmény aláírása után. Carter úgy döntött, bojkottálja a moszkvai olimpiát, és a CIA segítségével növeli a *mudzsahedek*, a fundamentalista afgán gerillák titkos támogatását.

Carter ennél többet nem is nagyon tehetett, mert hamarosan át kellett adnia a kormányrudat Ronald Reagannek, akinek hamarabb elfogyott a türelme, ha kommunistákról, és közülük is kivált a vén csatalóról, Brezsnyevről volt szó.

– Nagyon mérges embernek látszik ez a Reagan – mondta Allan Julijnak, amikor először találkoztak az új elnök hivatalba lépése után.

– Igen – felelte Julij. – És csakhamar már nem tudunk többet leszerelni a szovjet atomfegyver-készletből, mert akkor nem marad semmi.

– Javaslom, hogy fordítsunk egyet a dolgokon – mondta Allan. – Meglátod, Reagan attól majd egy kicsit megszeli.

A legközelebbi kémjelentés, amely Hutton titkos ügynök közvetítésével jutott el az USA-ba, a rakétavédelem

területén óriási szovjet offenzíváról adott hírt. Allant a fantáziája felrepítette egészen a világűrbe. Kitalálta, hogy a szovjet rakéták onnan a magasból mindent szét tudnának löni, és meg tudnák állítani az USA szárazföldi haderejének minden támadását.

Allan, a politikailag analfabéta amerikai ügynök és Julij, a politikailag teljesen süket orosz atomszakértő ezzel elindította azt a folyamatot, amely a Szovjetunió összeomlásához vezetett. Ronald Reagan ugyanis iszonyúan dühbe gurult, amikor megkapta Allan jelentését, és azonnal beindította a *Strategic Defense Initiative* nevű programot, közismertebb nevén a „csillagháborús” tervet. A program leírása a lézerágyúkkal felszerelt űrhajókkal szinte szóról szóra követte azt az elképzelést, melyet Allan és Julij agyait ki néhány hónappal korábban egy moszkvai szállodai szobában a – szerintük – éppen megfelelő mennyiségben elfogyasztott vodka hatása alatt. A stratégiai védelemre fordítható amerikai költségvetés ezzel szintén az egekbe szökkent. A Szovjetunió megpróbált lépést tartani a kiadások növekedésével, de nem bírta tempót. A birodalom viszont repedezni kezdett a szélein.

Nem lehet pontosan tudni, hogy az amerikai offenzíva miatt kapott sokk vagy valami más miatt, de annyi bizonyos, hogy Brezsnyev 1982. november 10-én szívrohamban meghalt. Allan, Julij és Larissza soron következő hírszerzési összejövetele éppen másnap estére esett.

– Mi volna, ha abbahagynánk már ezt a marhaságot? – kérdezte Larissza.

– Igen, én is azt mondom, hagyjuk már abba ezt a marhaságot – mondta Julij.

Allan bólintott, egyetért vele, hogy egyszer mindent abba kell hagyni, kivált, ha marhaságról van szó, és úgy érzi, ez a mondhatni égi jel is arra inti őket, hogy most kell visszavonulniuk, amikor Brezsnyev szaga pillanatokon belül rosszabb lesz, mint valaha.

Majd hozzátette, hogy másnap reggel felhívja Párizsban Hutton ügynököt. Hosszú időt, tizenhárom és fél évet töltött a CIA szolgálatában, ennyi elég volt. Hogy az idő nagy részében látszattevékenységet folytatott, az most nem ide tartozik. Egyébként mind a hárman úgy gondolták, hogy ezt a tényt Hutton titkos ügynök és a hepciás elnöke előtt jobb, ha titokban tartják.

Itt az ideje, hogy a CIA Julijt és Larisszát kijuttassa New Yorkba, ahogy azt korábban már megígérték nekik; Allan pedig azon kezdett gondolkodni, hogy újra megnézi magának a jó öreg Svédországot.

* * *

A CIA és Hutton ügynök betartotta ígéretét. Julijt és

Larisszát Csehszlovákián és Ausztrián keresztül kicsempészték Amerikába. Kaptak egy lakást Manhattanben, a West 64th Streeten, valamint egy akkora évjáradékot, amely messze meghaladta szükségleteiket. Valójában a CIA-nak sem kerültek sokba, mert előbb Julij halt meg álmában, 1984 januárjában, három hónappal később pedig Larissza halt bele a gyászba. Mindketten hetvenkilenc évet éltek, és életük legboldogabb éve 1983 volt, amikor a Metropolitan a házaspár számára feledhetetlen előadások egész sorozatával ünnepelte meg fennállásának századik évfordulóját.

Allan összecsomagolta holmiját moszkvai lakásában, és bejelentette az amerikai követség könyvelési osztályán, hogy végleg eltávozik. A hivatal ekkor vette észre, hogy Allen Carson nevű alkalmazottjuk érthetetlen oknál fogva csak költségtérítést kapott a követségen töltött tizenhárom év és öt hónap alatt.

– Soha nem tűnt fel magának, hogy nem kap fizetést? – kérdezte Allantól a hivatalvezető.

– Nem – felelte Allan. – Nem eszem sokat, a pálinka meg olcsó. Futotta abból, amit kaptam.

– Tizenhárom éven át?

– Bizony, hogy szalad az idő.

A hivatalvezető furcsán nézett Allanra, és ígéretet tett rá, gondoskodik róla, hogy Carson úr, vagy akármi is az igazi neve, csekken megkapja az elmaradt járandóságát, mihelyt jelentkezik érte a stockholmi amerikai nagykövetségen.

27. FEJEZET

Péntek, 2005. május 27. - csütörtök, 2005. június 16.

Amanda Einstein még élt. Nyolcvanhárom éves volt, és Balin, annak a luxushotelnek az egyik lakosztályában lakott, melyet legidősebb fia, Allan vezetett.

Allan Einstein ötvenegy éves, rendkívül éles eszű férfi volt, akárcsak egy évvel fiatalabb öccse, Mao. Miközben Allانبól közgazdász lett (igazi közgazdász), és lassanként szálloda-igazgató (a szóban forgó szállodát anyjától kapta ajándékba a negyvenedik születésnapjára), a kisöcsi Mao a mérnöki pályát választotta. Pályája nehezen indult, mert Mao nagyon lelkiismeretes ember volt. Indonézia legnagyobb olajvállalatánál helyezkedett el, ahol a termelés minőségbiztosítása lett a feladata. Mao elkövette azt a hibát, hogy jól végezte a feladatát. A cég középvezetői egyszer csak nem tudták zsebre vágni azokat a pénzeket, melyeket különféle javításokra akartak fordítani, mert nem volt mit megjavítani. Az olajtársaság hatékonysága harmincöt százalékkal megnőtt, és Mao Einstein lett a cég legnépszerűtlenebb embere. Amikor munkatársai folyamatos piszkálódásai egyre fenyegetőbbé váltak, Mao Einstein megelégette a dolgot, állást változtatott, és elment

dolgozni az Egyesült Arab Emirátusokba. Ott is jelentősen megnövelte a munka hatékonyságát, miközben a hazai cégnél a termelékenység mindenki legnagyobb meglepedésére visszasüllyedt a régi szintre.

Amanda végtelenül büszke volt mind a két fiára. Csak azt nem értette, hogy lehet, hogy mind a kettőnek annyi esze van. Herbert egyszer mesélt valamit, hogy a családjában jóféle gének is vannak, de Amanda már nem emlékszik rá, mire célzott ezzel.

Akárhogy is, Amanda túlradó boldogsággal fogadta Allan telefonhívását, és közölte, hogy barátaival együtt szívesen látja az egész társaságot Bali szigetén. Mindjárt beszél is az ifjabb Allannal, aki kénytelen lesz kirakni néhány vendéget, ha a szálloda éppen tele van. És felhívja Maót is Abu Dhabiban, és hazarendeli egy kis szabadságra. Igen, italokat természetesen felszolgálnak a szállodában, kis esernyővel és esernyő nélkül is. És igen, Amanda megígérheti, hogy magában a felszolgálásban személyesen nem kíván részt venni.

Allan azt mondta, hamarosan mind ott lesznek. Befejezésül és bátorításul még azt mondta, nem hitte volna, hogy van ember a földön, aki ilyen szerény képességekkel ilyen sokra viszi, mint Amanda. Amanda olyan szépnek találta ezt a megjegyzést, hogy könnybe lábadt tőle a szeme.

– Gyertek, drága Allan, minél hamarabb. Siessetek!

* * *

Ranelid vizsgálóbíró a délutáni sajtótájékoztatót a Kicki nevű rendőr-kutyáról szóló szomorú bejelentéssel kezdte. Ő volt az a kutya, aki holttestet jelzett az åkeri öntödénél azon a bizonyos hajtányon, aminek az alapján a vizsgálóbíró többféle következtetést is levont – a kutya jelzése alapján helyesnek nevezhető következtetéseket, de sajnos, mégis téveseket.

Most derült csak ki, hogy a szóban forgó kutya közvetlenül az eset előtt megzavarodott, elvesztette nyomjelző képességét, és ezért nem lehetett volna megbízni benne. Egyszóval, azon a helyen soha nem volt semmiféle hulla.

A vizsgálóbíró viszont éppen most tudta meg, hogy a nevezett rendőr-kutyát elaltatták, ami végül is bölcs döntés volt a gazdája részéről (arról, hogy Kicki új nevet kapott, és éppen úton volt Härjedalenbe, eddigi gazdájának bátyjához, a vizsgálóbíró soha nem szerzett tudomást).

Ranelid vizsgálóbíró továbbá sajnálkozását fejezte ki amiatt is, hogy az eskilstunai rendőrség nem tájékoztatta róla, hogy a *Never Again* csoport újabban rendkívül tiszteletreméltó, evangelizációs tevékenységet folytat. Ha tudta volna, egészen más irányba terelte volna a

vizsgálatot. A korábbi következtetései tehát részben egy megkergült kutya jelzésén, részben a rendőrség által szolgáltatott téves információon alapultak. Ezért Ranelid vizsgálóbíró a rendőrség nevében bocsánatot kér.

Ami a Rigában megtalált Henrik Kübli Hultén holttestét illeti, elmondhatja, hogy az ügyben újabb vizsgálatot rendeltek el. A hasonlóképp elhalálozott Bengt Karó Bylund ügyét viszont lezárták. Itt ugyanis minden jel arra mutat, hogy Bylund belépett az Idegenlégióba. Mivel a Légió nyilvántartásában szinte mindenki valamilyen álnéven szerepel, a dolgot nem lehet ellenőrizni. Az viszont szinte biztosan állítható, hogy Bylund egy öngyilkos terrorista merényletének esett áldozatul Dzsibuti belvárosában, néhány nappal korábban.

A vizsgálóbíró ezután részletesen ismertette a csoport tagjainak belső kapcsolatrendszerét, és ebben az összefüggésben felmutatta azt a bőrkötéses Bibliát, melyet Bosse Ljungbergtól kapott. Az újságírók ezek után tudni szeretnék volna, hol találkozhatnának Allan Karlssonnal és társaival, hogy az ügyel kapcsolatban az ő véleményüket is meghallgassák, de erre nézve a vizsgálóbíró nem tudott pontos tájékoztatást adni (semmiképp sem szeretne volna, hogy a szenilis vén fasz találkozzon a sajtó képviselőivel, és aztán hetet-havat összehordjon nekik Churchillről és isten tudja, még kiről). Az újságírók ezután visszaterelték a

szót Kübli Hultenre. Hiszen őt valószínűleg meggyilkolták, de nem azok, akiket eddig gyanúsítottak vele. Akkor viszont ki ölhetette meg Hultént?

Ranelid eredetileg azt remélte, ez az ügy szép lassan feledésbe merül, most azonban *hangsúlyoznia* kellett, hogy a sajtótájékoztató után azonnal megindul az új vizsgálat, és ha eredményes lesz, természetesen tájékoztatni fogja a nyilvánosságot.

Ranelid vizsgálóbíró legnagyobb meglepetésére a jelen lévő újságírók beérték a válaszaival. Ő is és a karrierje is túlélte ezt a napot.

* * *

Amanda Einstein arra kérte Allant és barátait, hogy siessenek, minél hamarabb jöjjenek el hozzá Balira, és ez teljesen egybevágott a baráti társaság terveivel. Valamelyik szemfüles újságíró előbb-utóbb úgyis megtalálja a Klockaregårdba vezető utat, és mire ez bekövetkezik, jobb volna, ha ők már nem volnának ott. De Allan már megtette a magáét azzal, hogy kapcsolatba lépett Amandával. A többi a Szépség dolga.

Klockaregårdtól nem messze található a Sätenäs légi ezred bázisa, ahol van olyan Hercules repülőgép, amelyik könnyedén el tud szállítani egy elefántot, akár kettőt is. A

kérdéses repülőgép többször is eldübörgött Klockaregård felett, halálra rémítve szegény állatot, innen támadt a Szépség ötlete.

A Szépség felhívott Sätenäsben egy ezredest, aki rémesen sokat akadékoskodott. Mindenféle engedélyeket és bizonyítványokat akart látni, mielőtt egyáltalán fontolóra venné, milyen nemzetközi légi úton történő szállítási segítséget tud adni bizonyos számú embernek és állatnak. A légierőnek például tilos versenyeznie a szabadpiacon működő cégekkel, ezt igazolandó viszont szüksége van a mezőgazdasági tárca jóváhagyó nyilatkozatára. A gépnek továbbá legalább négyszer meg kell szakítania útját, le kell szállnia, és minden repülőtéren állatorvosnak kell ellenőriznie a szóban forgó állat állapotát. Mivel elefántról van szó, a leszállásonkénti pihenőidő nem lehet kevesebb tizenkét óránál.

– *Picsába* a svéd bürokráciával – mondta a Szépség, és felhívta a Lufthansa központját Münchenben.

A német légitársaság egy fokkal nagyobb együttműködésre lett volna hajlandó. Természetesen fel tudnak venni egy elefántot és néhány utast a Göteborg közelében lévő Landvetter repülőtéren, és természetesen el tudják őket szállítani Indonéziába. Az elefántnak mindössze tulajdonosi hozzájárulásra van szüksége, valamint arra, hogy legyen a gép fedélzetén okleveles állatorvos. Az utasoknak és az elefántnak természetesen

érvényes úti okmánnyal és vízummal kell rendelkezniük, hogy beléphessenek az Indonéz Köztársaság területére. Ha ezek mind megvannak, semmi akadály, hogy a légitársaság szakemberei három hónapon belül megtervezzék és megszervezzék az utazást.

– *Picsába* a német bürokráciával – mondta a Szépség, és felhívta Indonéziát.

Nem volt könnyű dolga, mert Indonéziában ötvenegy légitársaság működik, és korántsem mindegyik irodájában ül angolul is beszélő alkalmazott a telefon mellett. De a Szépség nem adta fel, és végül sikerült felhívnia egyet. Palembangban, Szumátra szigetén talált egy olyan szállítmányozási céget, amely megfelelő térítés ellenében hajlandó lebonyolítani egy utat Svédországba és vissza. Rendelkeznek egy erre a célra alkalmas Boeing 747-es géppel, melyet nemrég vásároltak az azerbajdzsáni hadseregtől (mindez szerencsére még azelőtt történt, hogy az EU-ban feketelistára tették volna az összes indonéz légitársaságot, megtiltva nekik, hogy leszálljanak Európa területén). A cég vállalja, hogy elintézi a Svédországban szükséges adminisztrációt, viszont a megrendelő dolga, hogy leszállási engedélyt szerezzen Baliban. Állatorvos? Az minek?

Már csak az a kérdés volt hátra, hogy mindez mibe kerül, és hogyan fizessenek. Mire a Szépségnek, gazdag szókincsét bevetve, sikerült meggyőznie a céget, hogy

fogadják el a viteldíjat svéd koronában, készpénzben, a svéd repülőtéren, a csomag ára húsz százalékkal megemelkedett.

Miközben Indonéziában a Boeing levegőbe emelkedett, és elindult Svédország felé, a barátok újabb haditanácsot tartottak. Bennyre és Juliusra várt a feladat, hogy hamisítsanak néhány igazolást, melyeket bemutathatnak a Landvetter repülőtér minden bizonnyal szőrszálhasogató személyzetének, Allan pedig megígérte, hogy megszerzi a balinéziai leszállási engedélyt.

* * *

Göteborg repülőterén természetesen semmi nem ment simán, de Benny nemcsak a hamis állatorvosi diplomáját mutatta be, hanem bizonyosságot tett a szakkifejezések megfelelő ismeretéről is. Az elefánt oltási lapja, hatósági állatorvosi bizonyítványa, valamint az Allan által indonéz nyelven kitöltött, hitelt érdemlő okmányok egész kötege végül megtette a magáét, és mindannyian elfoglalhatták helyüket a gép fedélzetén. Mivel a hazugságok sorába a barátok azt is bevették, hogy útjuk következő állomása Koppenhága, senki nem kért tőlük útlevelet.

A gépen a következők utaztak: a százéves Allan Karlsson,

az ártatlannak nyilvánított hétrpróbás tolvaj, Julius Jonsson, az örök diák, Benny Ljungberg, ennek menyasszonya, a szépséges Gunilla Björklund, Gunilla két háziállata: Szonja, az elefánt és Buster, a juhászkutya; Benny Ljungberg bátyja, az újabban vallásos érzületű élelmiszer-nagykereskedő, Bosse; a korábban nagyon magányos Aronsson felügyelő Eskilstunából; az egykori bandavezér, Per-Gunnar Gerdin, valamint ennek anyja, a nyolcvanéves Rose-Marie, az, aki egykor azt a szerencsétlenül megfogalmazott levelet küldte a fiának a halli büntetésvégrehajtási központba.

Az út tizenegy óra hosszat tartott, nem kellett felesleges megállásokkal még hosszabbá tenniük, és mindenki frissen és jó erőben várta, mikor jelzi a kapitány, hogy közelednek Bali nemzetközi repülőtere felé, ami egyben azt is jelentette, eljött az ideje, hogy Allan elővegye azt a bizonyos leszállási engedélyt. Allan azt felelte, a kapitány csak szóljon neki, amikor a repülőtér irányítótornya bejelentkezik, a többit majd ő elintézi.

– Hát... itt volnánk – mondta a kapitány aggodalmasan. – Mit válaszoljak? Bármit csinálhatnak velünk, le is lőhetnek!

– Nem úgy van az – mondta Allan, és átvette a kapitánytól a fülhallgatót és a mikrofont. – Halló? Bali repülőtér? – szólt bele angolul, és nyomban válaszoltak is neki, azt mondták, ha a gép nem azonosítja magát azonnal, máris riasztják az indonéz légierőt.

– A nevem Dollár – mondta Allan. – Százezer Dollár.

Az irányítótorny elnémult. A gép indonéz kapitánya és a másodpilóta elismerő tekintettel nézett Allanra.

– A repülésirányító most alkudozik saját magával és a körülötte ülőkkel, hányfelé osszák szét – magyarázta Allan.

– Tudom – mondta a kapitány.

Még néhány másodpercig eltartott, amíg a repülésirányító újra bejelentkezett.

– Halló? Ott van, Mr. Dollár?

– Igen, itt vagyok – felelte Allan.

– Bocsánat, de nem értettem jól, mi is a keresztnéve, mister Dollár?

– Százezer – mondta Allan. – Mr. Százezer Dollár a nevem, és engedélyt kérek a leszállásra a repülőterükön.

– Bocsánat, Mr. Dollár, de rosszul hallom. Lenne olyan kedves még egyszer megismételni a keresztnévét?

Allan elmagyarázta a kapitánynak, hogy a repülésirányító srófolni próbálja az árat.

– Tudom – mondta a kapitány.

– A keresztnévem Kétszázezer – mondta Allan. – Kapunk engedélyt a leszállásra, vagy nem?

– Egy pillanat, Mr. Dollár – felelte a repülésirányító, miközben a környezetében tartózkodók válaszait várta, majd azt mondta:

– Isten hozta Bali szigetén, Mr. Dollár. Örömmel látjuk minálunk.

Allan köszönetét mondott a repülésirányítónak, és visszaadta a mikrofont és a fülhallgatót a kapitánynak.

– Látom, járt már ezen a vidéken korábban is – mondta mosolyogva a kapitány.

– Indonézia a lehetőségek országa – felelte Allan.

Amikor Bali nemzetközi repülőterének magas rangú vezetői megtudták, hogy Mr. Dollár útítársai közül többnek nincs útlevele, és hogy egyikük majdnem öt tonnát nyom és kettő helyett négy lába van, további ötvenezer dollárt kértek a vámpapírokért, a tartózkodási engedélyekért és a megfelelő szállítóeszközért Szonja számára. De a leszállás után még egy óra sem telt el, amikor az egész csoport megérkezett az Einstein család szállodájába, beleértve Szonját is, aki az utat Benny és a Szépség társaságában a

reptér egyik *catering* járművén tette meg (a délutáni szingapúri járat utasai aznap sajnálatos módon ellátás nélkül maradtak).

Amanda, Allan és Mao fogadta őket, és az örömteli üdvözlés és ölelkezés után a vendégeket a szobájukba kísérték. Szonja és Buster eközben sétálhatott, illetve futkározhatott egyet a szálloda hatalmas és bekerített parkjában. Amanda közben már ki is fejezte sajnálkozását, hogy Szonjának nemigen találni társaságot Bali szigetén, de haladéktalanul gondoskodni fog róla, hogy megfelelő fiúelefántot hozassanak neki Szumátráról. Busternek viszont nem lesz gondja a lányok társaságával; bőven válogathat közülük itt a szigeten.

Amanda megígérte még, hogy estefelé hatalmas balinéz mulatságot csapnak a vendégek tiszteletére, és előtte mindenkinek azt javasolta, hogy szunyókáljon egy kicsit.

Csak hárman nem fogadták meg Amanda tanácsát. Durbins és a mamája nem akartak tovább várni az első esernyős italra, és ezzel Allan is így volt, csak esernyő nélkül.

Kiültek a tengerparton elhelyezett nyugágyakba, kényelmesen elhelyezkedtek, és várták, hogy felszolgálják nekik a bárban megrendelt italokat.

A nyolcvannégy éves pincérnő egyszerűen kivette a mixer kezéből a tálcat.

– Itt a piros esernyős koktél Gerdin úrnak. És a zöld esernyős ital önnek, Gerdinné asszony. És... várjunk csak... mit is rendeltél, Allan? Tejet?

– Ügy emlékszem, megígérted, hogy nem avatkozol be a felszolgálásba, kedves Amanda – mondta Allan.

– Hazudtam, drága Allan. Hazudtam.

* * *

Az édenkertben leszállt az alkony, és a társaság összegyűlt a háromfogásos vacsorára, melyre Amanda, Allan és Mao Einstein hívta meg őket. Az előétel *sate lilit* volt, a főétel *bebek betutu*, a desszert pedig egy adag *jaja batun bedil*. Melléje nagy poharakban hozták a *tuak wayaht*, a pálmásört mindenkinek, kivéve Bennynek, aki vizet ivott.

Első estéjük Indonéziában éppolyan kellemes volt, mint amilyen hosszú. A vacsorát mindenki *pisang ambonnal* fejezte be, kivéve Allant, aki grogot kapott, és Benny, aki egy csésze teát kért.

Bosse úgy érezte, hogy egy ilyen nap és ilyen mértéken felül örömteli este végén valamiféle egyensúlyt kell

teremtenie; felállt, és Jézus szavait kezdte idézni Máté evangéliumából („Boldogok, akik éheznek és szomjaznak az igazságra, mert ők megelégtetnek”). Bosse úgy gondolta, mindannyian jobbak lehetnének, ha meghallgatnák Isten szavait, és tanulnának belőlük. Aztán összekulcsolta kezét, és köszönetét mondott a Mindenhatónak ezért a rendkívül különleges és különlegesen jó napért.

– Mára ennyi elég is lesz – törte meg Allan a Bosse szavai után beállt csöndet.

* * *

Bosse köszönetét mondott az Úrnak, és talán az Úr is köszönetét mondott nekik, mert az öröm és boldogság kitartott és elmélyült a balinéziai szállodában lakó svédok különös gyülekezetében. Benny megkérte a Szépség kezét („Hozzám jössz feleségül?” „Még szép, *vanyek!* Most, azonnal!”) Másnap este megtartották a kézfogót, maga a lagzi pedig három napig tartott. A nyolcvanéves Rose-Marie Gerdin megtanította a helyi nyugdíjasklub tagjainak, hogyan kell játszani a Kincses Sziget nevű társasjátékot (de csak annyira, hogy azért minden menetet ő nyerhessen meg); Durbincs naphosszat elüldögélt egy napernyő alatt a tengerparton, és iszogatta a szivárvány minden színében felszolgált esernyős koktélokot; Bosse és Julius vett

magának egy kis halászhajót, amit aztán ritkán hagytak csak el, Aronsson felügyelő pedig a felsőbb körök kedvence lett Bali szigetén; fehér ember volt, *bule*, rendőrfelügyelő, és ha mindez még nem lett volna elég, a világ legkevésbé korrupt országának polgára. Ennél egzotikusabb jelenséget elképzelni sem lehetett.

Allan és Amanda mindennap sétált egyet a szálloda közelében a hófehér tengerparton. Sokat beszélgettek, és egyre jobban érezték magukat egymás társaságában. Lassan melegedtek össze, Amanda végtére is nyolcvannégy éves volt, Allan pedig egy ideje már a százegyediket taposta.

Egy idő után már fogták egymás kezét, de csak az egyensúly megőrzése miatt, hogy el ne essenek. Aztán úgy döntöttek, hogy esténként kettesben vacsoráznak Amanda teraszán, túl zajosnak érezték már a nagy társaságot. Allan végül beköltözött Amandához. Allan szobáját így ki lehetett adni a turistáknak, ami végül is növelte a hotel jövedelmezőségét.

Az elkövetkező napok egyikén Amanda séta közben felvetette, hogy nem kellene-e nekik is követniük Benny és a Szépség példáját, vagyis összeházasodniuk, ha már úgyis együtt laknak. Allan azt felelte, hogy Amanda hozzá képest ugyan még kislánykorban van, de ettől a körülménytől el tud tekinteni. A grogjait az utóbbi időben pedig maga keveri, úgyhogy ez sem jelent problémát. Allan

tehát a maga részéről nem lát semmi különösebb akadályt Amanda javaslatának útjában.

– Akkor megegyeztünk? – kérdezte Amanda.

– Meg – felelte Allan.

És erősen megszorították egymás kezét. Az egyensúly miatt.

* * *

A vizsgálat Henrik Kübli Hultén halálának körülményeit illetően hamar befejeződött, és nem hozott eredményt. A rendőrök átnézték Kübli múltbeli ügyeit, kihallgatták egykori társait Smålandon (nem messze Tószegtől, Gunilla Björklund tanyájától), akik nem láttak, nem hallottak semmit.

A rigai kollégák megtalálták azt az alkoholistát, aki a Mustangot bevitte a roncstelepre, de egyetlen értelmes szót sem bírtak kihúzni belőle mindaddig, amíg az egyik kollégának eszébe nem jutott, hogy bele kell tölteni egy üveg vörösbort. Az idült alkoholistának ettől megeredt a nyelve, és elmondta, hogy sejtelve sincs róla, ki kérte tőle ezt a szívességet. Egyszer csak felbukkant mellette valaki a padnál, ahol üldögélni szokott, és egy egész rekesz bor volt a kezében.

– Kétségtelen, hogy akkor sem voltam józan – magyarázta a hajléktalan alkoholista. – Anyyira részeg azonban soha nem vagyok, hogy nemet mondanék négy üveg borra.

Egyetlen újságíró jelentkezett csak néhány nap múlva, hogy megtudja, milyen eredményt hozott a nyomozás Kübli Hultén halálának ügyében, de kérdéseire már nem Ranelid vizsgáló-bírónak kellett válaszolnia. Ő ugyanis időközben szabadságra ment, elcsípett egy „last minute” helyet egy Las Palmasba induló chartergépen. Tulajdonképpen még messzebb akart menni, minél távolabb az otthoni dolgoktól; Baliról sok szépet hallott, de ott már nem volt szabad hely.

Jó lesz a Kanári-szigetek is. Itt üldögélt most egy nyugágyban egy napernyő alatt, kezében egy esernyős koktéllal, és azon gondolkodott, vajon mi lehet Aronssonnal. Állítólag felmondott, de előbb kivette az összes bennmaradt szabadságát, és egyszerűen eltűnt.

28. FEJEZET

1982-2005

Az elmaradt bért jókor kapta meg az amerikai követségtől. Allan talált egy kis piros házat mindössze néhány kilométernyire attól a helytől, ahol született és felnőtt. Megvette, és készpénzben fizette ki az árát. Ezzel összefüggésben vitába keveredett a svéd hatóságokkal a saját létezése kérdésében. Végül nemcsak hogy elismerték a létezését, de Allan legnagyobb meglepetésére egyszer csak nyugdíjat kezdtek folyósítani neki.

– Miért? – kérdezte Allan csodálkozva.

– Mert nyugdíjas – felelte a hatóság.

– Az volnék? – kérdezte Allan.

Az volt, bizony már jó ideje. Tavasszal tölti be a hetvennyolcadik évét, és Allan egyszer csak azon kapta magát, hogy a körülmények ellenére, és szinte észrevétlenül – megöregedett. Igaz, lesz még ennél öregebb is...

Teltek-múltak az évek, szép kényelmes tempóban, és Allan nem befolyásolta a világ dolgainak fejlődését semmilyen irányban. Még Flenben sem volt semmilyen hatással az élet alakulására, pedig időnként bement a városba ennivalót vásárolni (Gustavsson nagykereskedő unokájától, aki a helyi szupermarket vezetője volt, és szerencsére sejtelve sem volt róla, hogy Allan kicsoda). A városi könyvtárba viszont már nem járt be, mert Allan rájött, hogy elő is fizethet az újságokra, melyeket olvasni szeretne, és akkor szépen odahozzák neki a házához, a postaládájába. Fölöttébb praktikus megoldás!

Amikor az yxhulti ház magányos lakója nyolcvanhárom éves lett, úgy érezte, fárasztja már a biciklizés Flenbe és vissza, úgyhogy vett magának egy autót. Egy pillanatra az is felötlött benne, hogy ebből az alkalomból jogosítványt is szerez magának, de amikor a gépjármű-oktató *látásvizsgálatról és alkalmassági bizonyítványról* kezdett beszélni, Allan nyomban elhatározta, hogy nem mond le az autóvezetésről. Amikor az oktató a későbbiekben a *szakirodalomról, az elméleti oktatásról, az ügyességi feladatokról és a záróvizsgáról* beszélt neki, Allan már meg se hallotta, amit mond.

1989-ben immár komolyan megkezdődött a Szovjetunió széthullása, és a pálinkáját saját maga főző yxhulti öregembert ez egyáltalán nem lepte meg. Hiszen a kormányúdnál álló, Gorbacsov nevű új fiatalember azzal

kezdte munkáját a hatalomban, hogy harcot hirdetett a nemzetet sújtó mértéktelen vodkaivási szokások ellen. Ezzel nemigen fogja megnyerni és maga mögé állítani a tömegeket, ezt előre is megmondhatták volna neki.

Még ugyanebben az évben, éppen Allan születésnapján egy macskakölyök jelent meg Allan házának ajtajában, és jelezte, hogy éhes. Allan behívta a konyhába, és megkínálta tejjel és kolbásszal. A macskakölyök ezt olyan rendes viselkedésnek tartotta, hogy úgy döntött, beköltözik Allanhoz.

Házimacska volt, cirmos, kandúr, nyomban Molotov lett a neve, de nem a külügyminiszter, hanem a „koktél” után. Molotov nem sokat beszélt, de rendkívül intelligens volt, és fantasztikusan tudott hallgatni. Ha Allan el akart mondani neki valamit, csak hívnia kellett, és a macska azon nyomban megjelent (ha éppen nem egérre vadászott, Molotov ugyanis mindig betartotta a fontossági sorrendet). Felugrott Allan ölébe, kényelmesen elhelyezkedett, és hegyezni kezdte a fülét, mintegy jelt adva, hogy készen áll gazdája történetének meghallgatására. Ha Allan közben még Molotov nyakát is vakargatta, akkor a beszélgetéssel töltött idő hosszúságát semmi sem korlátozhatta.

És amikor Allan nem sokkal ezután úgy döntött, hogy csirkét is akar tartani, elég volt egyszer elmondani Molotovnak, hogy nem szabad a csirkét hajkurászni, mert Molotov bólintással jelezte, hogy megértette a

figyelmeztetést. Az, hogy később egyáltalán nem törődött vele, és addig hajkurászta a csirkéket, amíg Allan is megelégtelt, más lapra tartozik. Végül is miért viselkedne másképp? Hiszen macska.

Allan úgy gondolta, Molotov eszén senki nem tud túljárni, még az a róka sem, amelyik állandóan a tyúkol körül ólálkodott, és lyukat keresett a kerítésen. A róka a macskára is szemet vetett, de Molotov gyorsabb volt nála.

További évek gyűltek azok mellé, melyeket Allan már eddig összegyűjtött. És a hatóság minden hónapban elküldte neki a nyugdíjat, amiért Allannak viszonzásképp semmit nem kellett tennie. Allan a pénzen sajtot, kolbászt, krumplit vett, és néha egy-egy zacskó cukrot is. Előfizetett a helyi lapra, az *Eskilstuna-Kuriren*re, és kifizette a villanyszámlát, amikor elküldték neki.

Miután mindezt és még néhány apróságot elintézett, és még mindig maradt valamennyi pénze minden hónapban, nem tudta, mit csináljon vele. A felesleges pénzt egyszer betette egy borítékba, és visszaküldte a hatóságnak, de egy idő után egy hivatalnok kereste fel Allant a házában, és közölte vele, hogy ilyet nem lehet csinálni. Allan visszakapta a pénzét, és meg kellett ígérnie, hogy a jövőben nem packázik a hatóságokkal.

Allan és Molotov jól megvolt egymással. Ha az időjárás engedte, mindennap rövid biciklitúrát tettek a környék dűlőútjain. Allan nyomta a pedált, Molotov pedig a csomagtartó kosárban ült, és élvezte az arcába fújó szelet és a sebességet.

Kellemesen teltek a kis család napjai, mindenre jutott idő. Egészen addig, amíg kiderült, hogy nemcsak Allan, hanem Molotov is megöregedett. A róka ugyanis egyszer csak utolérte a macskát, ami meglepetésként érte magát a rókát és a macskát is, Allant viszont elszomorította.

Allan talán még soha nem volt ennyire szomorú, és a szomorúsága csakhamar haragba csapott át. A vén robbantómester könnyekkel a szemében állt ki a verandájára, és belekiáltott a téli éjszakába:

– Jól van, te *kurva* róka, ha háború, akkor legyen háború!

Életében először Allant valóban elöntötte a méreg. És haragját nem enyhítette sem a grog, sem a jogosítvány nélküli autózás, sem a szokatlanul hosszú biciklitúra. Allan tudta, hogy a harag rossz tanácsadó. Most mégis hallgatott rá.

Elhelyezett egy robbanótöltetet a tyúkol mögött, mely akkor lép működésbe, amikor a róka legközelebb újra megpróbálja bedugni a kerítésen az orrát. De dühében Allan megfeledkezett róla, hogy benn a házban épp a tyúkol

mögötti fal tövében tartja a teljes dinamitkészletét.

Így történt, hogy a Molotov kiszendvése utáni harmadik napon akkora robbanás kavarta fel a környékbéli sörmlandi erdőség csendjét, amilyenre a 1920-as évek óta nem volt példa.

A róka a levegőbe repült, akárcsak Allan fáskamrája és tyúkólja a csirkékkel együtt. A töltet erejéből futotta még a fészerre és a lakóépületre is. Allan épp a foteljében üldögélt, és a robbanás a fotellel együtt kirepítette a házból a krumplitároló verem melletti hókupac tetejére. Ott ült a fotelben, csodálkozva nézett körül, majd azt mondta:

– Nesze neked, róka.

Allan ekkor kilencvenkilenc éves volt, és túlságosan törődöttnek érezte magát ahhoz, hogy felkeljen a fotelből. De a mentőknek, a rendőröknek és a tűzoltóknak nem volt nehéz odatalálniuk, mert a tűz magasra felcsapott. Miután mindannyian konstatálták, hogy a saját krumplitárolója melletti hókupac tetején a foteljében üldögélő vénembernek semmi bántódása nem esett, értesítették a helyi szociális gondozót.

Még egy óra sem telt el, és megjelent a helyszínen Henrik Söder szociális gondozó. Allan még mindig a foteljében ült, de a mentősök már a vállára terítették néhány sárga kincstári takarót, amire egyébként nem lett volna szükség,

mert a ház még mindig égett, és a tűz jól átmelegítette.

– Karlsson úr felrobbantotta a házat? – kérdezte a szociális gondozó.

– Igen – felelte Allan. – Rossz szokásom.

– Ha nem tévedek, ez azt jelenti, hogy Karlsson úrnak nincs hol laknia? – folytatta a gondozó.

– Azt hiszem, nem téved – mondta Allan. – Van a gondozó úrnak valami javaslata?

A gondozónak hirtelenjében nem volt semmilyen javaslata, úgyhogy Allan, további intézkedésig, az önkormányzat költségén beköltözhetett a feni városi szállodába, ahol másnap este Allan nagy vigasság keretében együtt ünnepelte az újévet többek között Söder szociális gondozóval és feleségével.

Ilyen jó dolga Allannak utoljára akkor volt, amikor nem sokkal a háború vége után egy ideig a stockholmi Grand Hotelben lakhatott. Ideje volna egyébként kifizetni a számláját, ami a nagy sietségben akkor elmaradt.

2005 januárjának első napjaiban aztán Söder szociális gondozó talált egy lehetséges szálláshelyet a szimpatikus öregember számára, aki az elmúlt héten hirtelen

hajléktalanná vált.

Így került Allan a malmköpíngi idősek otthonába, ahol épp megürült az 1. számú szoba. Alice nővér fogadta, aki kétségtelenül kedvesen mosolygott rá, de az otthon házirendjének ismertetésével az élettől is elvette Allan kedvét. Alice nővér elmondta, hogy a házban tilos a dohányzás, tilos alkoholt fogyasztani, és 23 óra után tilos tévét nézni. Elmondta továbbá azt is, hogy 06.45-kor lehet a hétköznapokon reggelizni, hétfvégén pedig egy órával később. Ebédelni 11.15-kor lehet, uzsonnázni 15.15-kor, vacsorázni pedig 18.15-kor. Ha valaki kimegy, és későn jön haza, az már aznap nem kaphat enni.

Alice nővér ezután ismertette a zuhanyozásra és a fogmosásra vonatkozó szabályokat, a külső és a belső látogatók fogadásának szabályait, elmondta, mikor osztják ki az orvosságokat, és hány órakor lehet külön kívánságokkal zaklatni Alice nővért vagy valamelyik kollégáját a vészhelyzeteket kivéve, melyek egyébként a nővér szerint ritkán fordulnak elő. Az otthon lakói általában véve, tette hozzá Alice nővér, túl sokat nyavalyognak.

– Szarni bármikor lehet? – kérdezte Allan.

Így esett, hogy Allan és Alice nővér között megromlott a viszony alig negyedórával azután, hogy először találkoztak.

Allan visszamenőleg elégedetlen volt magával a róka ellen indított háború miatt (még ha megnyerte is). Nem szokott kijönni a sodrából. Azonkívül olyan hangon beszélt az otthon vezetőjével, amit az talán megérdemelt, de Allanhöz valahogy mégsem illett. És akkor a tetejébe itt van ez a végtelen lista a szabályokkal, amiket Allannak mind be kellene tartania...

Hiányzott a macskája. És kilencvenkilenc éves és nyolc hónapos volt már. Mintha nem lett volna teljesen ura a saját kedélyállapotának, és most egyszerre fölébe tornyosodik Alice nővér is.

Ami sok, az sok.

Allannak elege lett az életből, mert úgy tűnt, az életnek is elege lett belőle, és nem az az ember volt, sem régebben, sem most, aki szereti előtérbe tolni magát.

Úgyhogy ő most szépen elfoglalja az 1. számú szobát, elfogyasztja a 18.15-ös vacsorát, majd – lezuhanyozva és tiszta pizsamát húzva – lefekszik a frissen vetett ágyba, elalszik, álmában meghal, azután pedig szépen kiviszik, eltemetik és elfelejtik.

Allan este nyolc körül szinte borzongató jó érzéssel bújt be frissen vetett ágyába az idősek otthonában – először és utoljára. Alig négy hónap múlva elérné azt az életkort, melyet már csak háromjegyű számmal lehet leírni. Allan

Emmanuel Karlsson lehunyta szemét, és biztos volt benne, hogy örökre elalszik. Érdekes volt, jó volt az egész, de semmi sem tart örökké, talán csak az emberi butaság.

Allan mást már nem gondolt. A fáradtság úrrá lett rajta. Minden elsötétült körülötte.

Majd kivilágosodott. Fehér ragyogás vette körül. Milyen érdekes, hogy a halál olyan, mint az alvás. Ezt vajon még akkor gondolta, amikor élt? És még volt ideje azt gondolni, hogy azt gondolja? És egyáltalán, mennyit tud az ember még gondolkodni, mielőtt befejezi a gondolkodást?

– Negyed hét van, Allan, itt a reggelije. Ha nem eszi meg a kását, elvisszük, és ebédig nem kap semmi mást – mondta Alice nővér.

A sok egyéb dolog mellett Allan azt is megállapíthatta, hogy milyen naiv lett öregkorára. Megrendelésre nem lehet meghalni. Vagyis nagyon valószínű, hogy a rákövetkező napon is ugyanez a rémséges perszóna fogja felébreszteni, és ugyanezzel a rémséges kásával fogja traktálni.

Így is jó. Van még néhány hónapja a százig, csak lesz rá alkalma, hogy feldobja a talpát. „Az alkohol öl”, világított rá Alice nővér az ivási tilalom mélyebb okára. Hátha ez bejön, gondolta Allan. Lehet, hogy ki kellene oldalaznom az italboltba?

Teltek-múltak a napok és a hetek. A tél tavaszra fordult, és Allan szinte ugyanúgy várta a halált, mint ötven évvel ezelőtt a barátja, Herbert. Herbertnek csak akkor teljesült a kívánsága, amikor már meggondolta magát. Ez rossz ómen.

És ami még rosszabb: az idősek otthonának személyzete előkészületeket tett Allan születésnapjának megünneplésére. Mint a ketrecbe zárt állatnak, el kell majd viselnie, hogy megbámulják, felköszöntik és tortával etetik. Erre aztán igazán nem vágyik.

És már csak egyetlen éjszakája van rá, hogy fogja magát, és meghaljon.

29. FEJEZET

Hétfő, 2005. május 2.

Ami azt illeti, hamarabb is eldönthette volna a dolgot, és lehetett volna annyi bátorsága, hogy elmondja, mit tervez. De Allan Karlsson soha semmin nem töprengett sokat.

Vagyis alighogy motoszkálni kezdett a gondolat a sörmlandi Malmköpingben, az idősek otthonában lakó aggastyán fejében, már nyitotta is földszinti szobájának ablakát, és kilépett rajta az előtte fekvő virágágyásba.

A testmozgás amúgy nem vonzotta különösebben, ami nem is csoda, hiszen Allan éppen ezen a napon töltötte be századik évét. Már csak egy óra választotta el attól, hogy az idősek otthona társalgójában kezdetét vegye a születésnap ünnepség. Maga a polgármester is hivatalos rá. Meg a helyi sajtó. Meg az otthon összes öreg lakója. Meg a teljes személyzet, élén a harapós természetű Alice nővérrel.

Csak a főszereplőnek nem állt szándékában részt venni rajta.

EPILÓGUS

Allan és Amanda nagyon jól megvoltak egymással. Amúgy is mintha egymásnak teremtették volna őket. Egyikük allergiás volt mindenre, ami ideológia és vallás, míg a másikuk nem is tudta, mit jelent az a szó, hogy ideológia, és az istennek sem bírta megjegyezni annak az istennek a nevét, akihez imádkoznia kellene. Ráadásul egyik este az együttlétük különösen intenzív pillanatában kiderült, hogy Lundborg professzor annak idején, 1925 augusztusában mégsem végzett tökéletes munkát a sebészi szikéjével, és Allan, legnagyobb meglepetésére képes volt valami olyasmit csinálni, amit ez idáig csak moziban látott.

A nyolcvanötödik születésnapjára Amanda egy internetkapcsolattal rendelkező laptopot kapott ajándékba a férjétől. Allan hallotta valahol, hogy az internet olyasmi, amivel a fiatalok jól szórakoznak.

Eltartott egy ideig, amíg Amanda megtanulta a laptop használatát, de nem adta fel, és néhány hét elteltével már saját „blogja” is volt. Naphosszat írt bele mindent, ami eszébe jutott, tücsköt és bogarat. Többek között arról is, hogy szerelmetes férje mennyit utazott hosszú életében, és milyen kalandokban volt része. A szigeten élő barátnői

voltak az elképzelt közönsége, ki más találna rá épp az ő blogjára?

Allan szokása szerint a verandán üldögélt, és épp jóízűen reggelizett, amikor egy szép napon meglátogatta egy öltönyös úriember. Bemutatkozott, elmondta, hogy az indonéz kormány képviselője, és hogy valami nagyon érdekes dolgot olvasott egy blogban az interneten. Az államelnök nevében azért jött, hogy igénybe vegye Karlsson úr különleges tudását, feltéve, hogy igaz, amit a blogban olvasott.

– Miféle segítségre gondol, ha szabad érdeklődnöm? – kérdezte Allan. – Csak két olyan dolog van, amit jobban tudok másoknál. Az egyik az, hogy hogyan lehet kecsketejből pálinkát csinálni, a másik pedig az, hogy hogyan lehet összerakni egy atombombát.

– Épp ez érdekelné minket – mondta az öltönyös férfi.

– A kecsketej?

– Nem – mondta a férfi. – Nem a kecsketej.

Allan megkérte az indonéz kormány képviselőjét, hogy foglaljon helyet. Elmagyarázta neki, hogy egyszer régen odaadta a bombát Sztálinnak, és ez hiba volt, mert Sztálin nem volt teljesen beszámítható. Úgyhogy Allan előbb

szeretné megtudni, milyen ember az indonéz elnök. A kiküldött megbízott azt felelte, hogy Yudhoyono elnök úr nagyon megfontolt és felelősségtudó ember.

– Ennek örülök – mondta Allan. – Akkor szívesen segítek.

És segített.

VÉGE

Lábjegyzet

Svédország, Svédország, szülőhazám,
Vágyaink hona, otthonunk e földön,
Felzengnek forrásid, hol tűzfényben lobogó

1 Seregek és dicső tetteik legendái születtek, s hol néped
ma is, mint régen,
Kezét esküre emelve hirdeti az ősi becsület igéjét.
(Kúnos László fordítása)

2 (Tandori Dezső fordítása)